

Зэбур

Мэсэлэ

Зәбур

Мәсәлә

Института Җәлгәр'андына К'ътеба Пироз
Москва, 2016

Зэбур Мәсәле

Бъ ве навнише бьньвисьн бьшиньн: ibt_inform@ibt.org.ru

ISBN 978-5-93943-209-2

© Институт перевода Библии, 2016

Пешготын

Хвэндэванед дэлал!

Эв шара пешын э, кө эв хэр дө к'ьтеб, «Зэбур» у «Мэсэлэ», бь зьмане к'ордийа көрманшийа вэлатед каф-казе хатийэ вэлгэр'андьне. Щьһу, мөсөлман у мэсиһи ван хэр дө к'ьтеба қэбул дыкын чава к'ьтебед пироз, эв хэр дө к'ьтеб жи дык'эвһнэ нава п'аред «К'ьтеба Пироз». К'ьтеба Пироз жи, ава готи Библийа, к'ьтеба к'ьтеба йэ, к'ьтеба хэрэ һежа йэ у һьнэкэ жь п'аред we бь к'эзара зьманед дьһийае хатһнэ вэлгэр'андьне.

Һэр мэрьве сэр т'опа дьһийае, к'ижан қөлбеда кө дьминэ, чь мьләти йан хвэйе чь к'эбандьне бэ, ль ви дык'эвэ кө К'ьтеба Пироз бь зьмане хвэ бьхунэ. К'ьтеба Пироз т'эвайийа хвэва шест шөш к'ьтеб ьн, к'ижан кө бь дәсте гэлэк һьвиск'ара навбэра гэлэк салада хатһнэ һьвисаре. Эв к'ьтебана дэрһэқа сэрһатийед жь дәстпебуна дьһийаеда гьрти к'эта сэдсалийа йэкейэ пэй буйина Иса Мэсиһр'а дыбежһн. К'ьтеба Пироз ль сэр дө п'ара п'арэвэдьбэ: Пэймана Кэвһн у Пэймана Ну.

Эв к'ьтебед «Зэбура» у «Мэсэла» дык'эвһнэ нава п'аред Пэймана Кэвһн, ава готи эв зэманэки бэри буйина Иса Мэсиһда хатһнэ һьвисаре. Эв хэр дө к'ьтеб чава к'ьтебед сэрвахти у һьлбэсти (шьери) тенэ к'эсабе. Эв т'ьжи занэбун, ақыл у биланти нэ, ширэте дыдһнэ йед кө дыхвазһн р'ийа р'астийеда хэр'ьн, нэ кө сэр we р'ийа

шашә кӧ дьбә бәрбь ӧндабуне. Ӧса жи әw дьл дьдӧнә бәр йед кӧ жь Хӧдан дур к'әтӧнә у дьхwазьн вӧгәр'ьн, р'ийа Wi бьбиньн.

Зәбур у Мәсәлед Сьлеман жь тек'ста ибранийә кәвӧн, awa готи жь тек'ста Масорети hatьнә wәлгәр'андьне. Бәле тек'ста ибрани канийа ве wәлгәр'андьне йә, ле бона ве wәлгәр'андьне чәнд wәлгәр'андьнед зьманед майин, ӧса жи wәлгәр'андьна Йунанийә кәвӧн hatьнә леньher'андьне.

Бона алик'арийа хwәндәвана чәнд тьшт hatьнә һазьркьрьне:

1. Сәрньвисаред нуйә п'ара.

Нава wәлгәр'андьнеда, һәр зәбур у һәр п'арәкә Мәсәлед Сьлеман пе сәрньвисаре дәстпедьбә. Мәсәлә, Зәбура 1-е бь сәрньвисара «Дӧ р'е» дәстпедьбә, Зәбура 2-а бь «П'адшайе бьжартийе Хӧдан» дәстпедьбә у йед майин. Әв сәрньвисар канийа тек'ста ибранида т'ӧнәнә, ле ван ахьрийада бона алик'арийа хwәндәвана hatьнә һазьркьрьне, wәки хwәндәван заньбә, мәрәм йан фькьра һәр п'аре сәр чь йә.

2. Сәрньвисаред кәвӧнә п'ара.

Гәләк зәбур бь сәрньвисарәкә кәвӧнә ибрани жи дәстпедьбьн. Әв сәрньвисар канийа тек'ста ибранида һәнә. Әw бь к'әрфед тәwйайи hatьнә ньвисаре. Мәсәлә, Зәбура 3-а бь сәрньвисарәкә aha дәстпедьбә: «*Зәбура Давьд, гава әw жь бәр кӧр'е хwә Абшалом р'әви*», Зәбура 6-а жи aha дәстпедьбә: «*Сәрwере сазбәндар'а. Сәр сазед к'әйштт'ели. Зәбура Давьд*». Жь ван сәрньвисара гәләк бә'са терминед кәвӧнә сазбәндийе у мьqама дькьн, мәсәлә, Зәбура 6-а бә'са «*сазед к'әйштт'ели*» дькә. Ле жь ван һьнәк термин, мә'на ван нә т'ам ә'йан ә. Мәсәлә, Зәбура 8-а бә'са «*Сәр Гит'ит'е*» дькә, ле занәйед иройин ньзаньн һәгәр «Гит'ит'» бә'са мьqамәки дькә (мәсәлә, мьqамәки жь бажаре Гат'е) йан бә'са һашәтәки музикаийе дькә (мәсәлә, мина саз

йан бълуре). Ӧса жи хэбэра «Сэла» гэлэк шара нава р'езед зэбурада дэрбаз дыбэ, ле мэ'на we бы ибрани нэ э'йан э. Гэлэк занэ бавэр дыкын кӧ эв жи терминэкэ мыраме йэ. Бьньһер'э Зэбур 3:2 у шьровэкьрына we.

3. Шьровэкьрынед жере.

Нава к'ытебеда ль жера р'уп'эла шьровэкьрын һэнэ. Һэгэр нывисареда һун сэр хэбэре стэйрке «*» быбиньн, һынге шьровэкьрына жере быхуньн.

4. Һ'эрфед *тэwйайи*.

Чэнд шара нава нывисареда Һ'эрфед *тэwйайи* һатьнэ нывисаре. Эв хэбэрана ль гора зьмане ибрани дэрбе дыстиньн. Лэма хвэндэван гэрэке хвэндьна хвэда гьрание быдэ сэр ван хэбэра. (Мэсэлэ, бьньһер'э: Зэбур 59:16.)

5. Һ'эрфед мэзын.

Гава навэк йан щинавэк бэ'са Хвэде йан Мэсиһе Wi дыкэ, эw пе Һ'эрфа мэзын алийе вэлгэр'ада һатийэ нывисаре. (Мэсэлэ, бона Мэсиһ бьньһер'э: Зэбур 2 у 110.)

Института Вэлгэр'андьна К'ытеба Пироз р'азидуна хвэ дыдэ: вэлгэр'а, сэрр'асткьра, ӧса жи Һ'эмуйед кӧ т'эви к'аре һазькьрын у хэбата чапкьрына һэр дӧ к'ытеба бунэ.

Института Вэлгэр'андьна К'ытеба Пироз, Москва

Зэбур

Пешготына К'ьтеба Зэбура

«Зэбур», бь зьмане йунани «Псалмос» э, бь зьмане ибрани жи «Мэзмур» э. Зэбур стьранед р'об'ани нэ, к'ижан кō бьн мьсамед шур'э-шур'э нащэтэд сазбэндийеда хатьнэ стьране.

Зэбур дьнийеда биранинэкэ һьлбэстайэ кэвьн э. Эвана жь Израелия дэрк'этын бунэ дэнги, навбэра к'эзарсалия бэри буйина Иса Мэсифда. Эвана һьлбэстед р'об'анийэ хвэйишөрэт ын: һьнэкэ жь ван стьранед пэсьндайин у Хвэдеһ'эбандьне нэ, дōайед бона алик'арийе, хвэйикьрыне у хьлазкьрыне нэ. Сэрда жи зэбуред лавакьрынейэ бона бахшандьне, стьранед шькьрдарийейэ бона дайин у алик'арийа Хвэде, өса жи зэбуред һэварийа щэзакьрына дьжмьна нэ. Зэбур шарна һьндава шэхсэкида тенэ готьне, шарна жи һьндава щьмэ'теда. Шарна зэбурбеж кōлед дьле хвэр'а дьбежэ, шарна жи бона к'эвшэдарийа т'эвайийа щьмэ'та Хвэде. Зэбур к'ьтебэкэ к'эваск'ар э, бона сэрвахтийе, занэбун у бэхтэварбуне.

Зэбур жь алийе гэлэк ньвиск'арада, ава готи жь алийе Дахьд П'ехэмбэр (кō п'адшэки щьмэ'та Хвэде бу), Асаф, малбэта Қорах у йед майинва хатьнэ ньвисаре у вэхтэки дьрежда эв гиһандьнэ һэв.

К'ьтеб бэлайи сэр пенщ п'ара дьбэ: 1-41, 42-72, 73-89, 90-106, 107-150.

К'ьтеба Йэке (Зэбура 1-е к'эта 41-е)

Дө р'е

- 1** ¹Хвэзи ль ви бэндэйи,
кө бэр байе нэп'ака нак'эвэ,
хвэ ль р'ийа гөнэк'ара нагьрэ
у шьвата бэрзэада р'унани.
- 2** Ле шабуна ви хинкьрына Хөданда йэ,
шэв у р'ож сэр we хинкьрыне к'ур дьфькьрэ*.
- 3** Эви мина we дара дэве ава йэ,
кө wэ'де хвэда бэре хвэ дьдэ,
бэлге ль сэр нач'ьлмьсэ,
чь жи дьхвазэ мийасэр дьбэ.
- 4** Ле нэп'акэ нэ өса нэ,
эwэ мина пач'а кайе нэ,
кө ба ле дьхэ дажо дьбэ.
- 5** Лэма нэп'акэ бэр диwane тэйах нэкэ,
нөһэде жи шьвата р'астада нэсэкьнэ.
- 6** Чьмки ч'э'ве Хөдан сэр р'ийа р'аста йэ,
ле р'ийа нэп'ака we бэр ван онда бэ.

П'адшайе бьжартийе Хөдан

- 2** ¹Чьма п'утп'арьст дьрълрълн
у мьлэт бадиhэwa т'эвдире дькьн?*
- 2** П'адшед дьнийаie һэвр'а р'адьбьн,
сэрwер т'эвиhэв дышешьрн,
давежьнэ Хөдан у К'ьфшкьрийе Wi, дьбежьн:
- 3** «Qэйд-зынщиред ван эм бышкеньн
у хвэ жь дэстед ван хьлаз кьн».

* ^{1:2} «К'ур дьфькьрэ» аha жи те фэ'мкьрыне: «Дьхунэ» йан «эзбэри дькэ».

* ^{2:1} К'аред Шандийа 4:25-26.

- 4 Йе сэр к'өрсийа э'змен ван дьк'энэ
у Хөдан ван дькэ к'эн у қарфанэ.
- 5 Ынге бь һерс ль ван дькэ хэбэрданэ
к'ин-бохийе ван дькэ нава саванэ:
- 6 «Мьн П'адше Хвэ т'эстиқ кьрийэ,
ль ви ч'ийайе Хвэйи пироз, кө Сийон э».
- 7 П'адше гот: «Эзе бькьм қьрарэ,
Хөдан вэкьр Мьнр'а бьрйарэ:
<Тө Көр'е Мьн и,
иро Мьнр'а Тө буйи*.
- 8 Дэ бькэ Тө жь Мьн бьхвазэ,
мьлэта Эз Тэр'а бькьм варэ,
һэр чар қөлбэ Тэр'а мал у мьк'ан* э.
- 9 Пе шьва һ'эсьни Те ван бь'ынщър'ини
у мина шер' ван һурдэхвэши ки»*.
- 10 Дэ ньһа фэ'м бькьн, гэли п'адша,
сэрверед э'рде вэрьнэ сэр һ'ыша!
- 11 Бь хоф хөламтийе Хөданр'а бькьн,
жь дэст сава Ви бьлэрьзын,
- 12 Көр' р'амусьн* кө һерс нэк'эвэ,
кө р'еда жь вэ кэс онда нэбэ,
гава һерса Ви нышкева р'абэ.

Хвэзи ль һ'эмуйед хвэ дьсперьнэ Ви**.

* 2:7 К'аред Шандийа 13:33; Ибрани 1:5; 5:5.

* 2:8 Ава готи «щи-вар, щийе майине».

* 2:9 Э'йанти 2:26-27; 12:5; 19:15.

* 2:12 Фэ'мина ибрани нэ т'ам э'йан э, ле «Көр' р'амусьн»
эва фэ'минэк э, фэ'мина дөда жи эв э: «Бь сьтqe дьле р'аст
бь'эбиньн».

** 2:1-12 Бь фькьра гэлэк зана, эва зэбура бона қөвин-қөдимкьрна
т'эхте п'адшед Израеле дьһатэ готьне. Ле пэйр'а, гэлэк сэр
к'этын, кө эва зэбура п'ехэмбэртийе бона Мәснһ һатийэ готь-

Дöайе бэрбангейи һөваре

3 *Зэбура Давьд, гава әв жь бәр көр'е хвә Абшалом р'әви.*
1 Йа Хөдан! Дьжмьнед мьн чьқас зедә бун!

Гәләк р'адьбьн мьқабыли мьн.

2 Гәләк бона мьн аһа дьбежьн:

«Хьлазбуна ви Хвәдеда т'өнә». (Сәла)*

3 Ле Тө Хөдано, мәрт'ала мьн и,

р'умәт у бьльндкьре сәре мьн и.

4 Мьн дәнг һьлда, ль Хөдан кьр гази,

Әви шаб да жь ч'ийайе Хвөйи пирози. (Сәла)

5 Әз п'ал дьдьм, р'адьзем у р'адьбьм,

чьмки Хөдан ә хвөйкьре мьн.

6 Әз натьрсьм жь п'ьр'анийа ван мәрьва,

вәки дора мьн гьртьнә һәр чар алийава.

7 Р'абә Хөдано! Мьн хьлаз кә, Хвөдейе мьн!

Бәле Те сурәте к'әму нәйаред мьнда бьдейи

у дьранед нәп'ака һурдәхвәши ки.

8 Хьлазбун дәсте Хөданда йә.

Бьра дөайе Тә сәр мьләте Тә бә. (Сәла)

Дөайе йәки кө еваре һөвара хвә Хвөде тинә

4 *Сәрвәре сазбәндар'а. Сәр сазед т'ели. Зэбура Давьд.*

1 Гава әз дькьм гази, дәнге мьн бьбьһе,

Тө, Хвөдейе р'астийа мьн!

не (Мәсиһ те фә'мкьрьне: «Йе бь р'ун к'ьфшкьри» йан «П'адше бьжарти»). Бона ве йәке, ве вәлгәр'андьнеда к'әрфа мэзын бона ви п'адшайи натийә ньвисаре (мәсәлә «П'адша» у «Ви»).

* 3:2 Мә'на хәбәра «Сәла» бь зьмане ибрани нә ә'йан ә. Гәләк занә бауәр дькьн кө әв терминәкә мьқаме йә. Ле вәлгәр'андьна Йунанийә кэвьнда әв те фә'мкьрьне чава дәнг сәкьнандьн у думайикьрьна мьқаме.

Тэнгасийеда Тэ эз дэрхьстьмэ фьрэйе,
ль мьн бькэ ве р'э'ме, дөайе мьн Тө бьбьне.

- 2 Һэй инсанно! Һ'эта к'энге һуне беһөрмэт кьн
 р'умэта мьн?
 Һ'эта к'энге һуне бош-бэталиие һ'ыз бькьн
 у дэрэвийе бьгэр'ьн? (Сэла)
- 3 Ле заньбьн, Хөдан амьне Хвэ* пе ч'э'вэки дьн
 дьньһер'э.
 Хөдан дьбьне, гава эз гази Ви дькьм.
- 4 Бьлэрьзьн, гөна нэкьн*,
 щи-ньвинада бьфькьрьн у дэнг нэкьн. (Сэла)
- 5 Qөрбанед р'астийе һун бьдьн
 у гөмана хвэ бьдьнэ сэр Хөдан.
- 6 Гэлэк һенэ аһа дьбежьн:
 «К'и we қәнщийе нишани мә кэ?»
 Хөдано! Р'онайа диндара Хвэ бьдэ сэр мә.
- 7 Тэ жь we шабуна ван зедэтыр кьр дьле мьн,
 йед кө гава нан, шэрава нува эв хьне дьбьн.
- 8 Эз р'ьб'эт п'ал дьдьм у р'адьзем,
 чьмки Тө йи т'эне Хөдано, кө мьн бехоф
 дьдэбьрини.

Дөайе к'омэкхвэстыне

5 *Сэрвере сазбэндар'а. Пе былура. Зэбура Давьд.*

- 1 Йа Хөдан! Тө гөһ бьдэ готьнед мьн,
 бьра Тэва э'йан бэ заринийа мьн.
- 2 Дина Хвэ бьдэ һеварза мьн,
 йа П'адше мьн у Хвөдейе мьн!
 Чьмки һэвара хвэ Тэ датиньм.

* 4:3 «Амьне Хвэ» аһа жи те фэ'мкьрьне: «Пирозе Хвэ».

* 4:4 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «Һэгэр һерс дьк'эвьн, гөна нэкьн».

- 3 Хөдано! Бэрбанге Тө дьбьһейи дэнге мьн,
бэрбанге эзе бемэ бэр Тә, нивийа Тә бьм.
- 4 Тө йи Хвәдейе кө нәһәқийа нахвазә,
хьрабе ль щәм Тә нәһеһьрә.
- 5 Бабахе бэр ч'ә'ве Тә нәсәкьнә
кө дьжәни йед хвә беолитийе гьртьнә.
- 6 Тө дәрәһина онда дьки,
жь йед қәт'ьл у қәлп ащьз и Хөдан.
- 7 Ле эзе сайа һ'өба Тәйә п'ьр',
бьк'эвьмә нава Хана Тә
у бэр П'арьстгәһа Тәйә пироз,
бь хофа Тә эзе та бьм.
- 8 Хөдано! Бь р'астийа Хвә,
Тө р'ебәрийе мьн бькә
у ә'йнати дьжмьнед мьнр'а,
Тө бэр мьн р'аст кә р'ийа Хвә.
- 9 Чьмки заре ванда р'асти т'өнә,
дьле ванда хьрабкьрьн ә,
гәһрийа ванә т'ьрба вәкьри йә,
зьмане ванда һ'ьләк'ари йә*.
- 10 Хвәдейо! Диһана ван Тө бькә,
бьра әһ бьк'эвьн пе шешьред хвә.
Бона гәләк нәқәнцийед ван,
Тө ван бавеж жь бэр Хвә,
чьмки р'абунә һьмбәри Тә.
- 11 Ле һ'әмуийед хвә спартьнә Тә бьра ша бьн,
һ'әта-һ'әтайе әшқа бьстьрен, бьн сийа дәсте
Тәда бьн,
йед наве Тә һ'ьз дькьн, бьра пе Тә бәшәрхвәш бьн.

* 5:9 Р'омайи 3:13.

- 12 Чъмки дōа Тō йе р'аст дьки, Хōдано,
бь херхвазийе дора ви дьгьри, чава мина диwара*.

Дōайе охьрмед гьранда

6 *Сарwере сазбандар'а. Сар сазед к'айштт'ели. Зэбура
Давьд.*

- 1 Хōдано! Бь к'эла Хwэ мьн һьлнәйе
бь һерса Хwэ, ль мьн нәкә Тō ширәте.
- 2 Хōдано! Мьнр'а бькә Тō р'әме
чъмки к'әтмә бет'ақәтийе.
Хōдано, Тō мьн бькә һәкимтийе,
чъмки һәстуйада к'әтмә р'ышафе.
- 3 Эз бь хwэ жи дьр'ыщьфьм
у Те Хōдано... к'әта к'әнге?
- 4 Вәгәр'ә Хōдан! Тō нәфса мьн хьлаз кә,
ль гора хатьре we һōба Хwэ, мьн азад кә.
- 5 Чъмки т'ърбеда к'и we Тә бир бинә?
Дийаре мьрийада к'е шькьрийе бьдә Тә?
- 6 Жь нә'линийе эз wастийа мә,
һәр шәв дьшом дошәка хwэ,
бь һесьра шьл дькьм ньвина хwэ.
- 7 Ч'ә'ве мьн жь к'әдәре һатьн дәрән,
р'уйе һәму дьжмьнада әw р'ьжийан.
- 8 Жь мьн дур к'әвьн, һәмуйед нәһәқийе дькьн*,
чъмки Хōдан бьһист дәнге гьрийе мьн.
- 9 Хōдан бьһист лавайе мьн,
Хōдане қәбул кә дōайе мьн.
- 10 Һәму дьжмьнед мьн we шәрми бьн, бьр'ыщьфьн,
we вәгәр'ьн у ньшкева шәрмәзар бьн.

* 5:12 Тек'ста ибрани хәбәрәке бь к'ар тинә, кō аһа те фә'мкьрьне:
«Мәрт'аләкә мәзын ә, кō т'әмаийа бәдәне дьгьрә».

* 6:8 Мәтта 7:23; Луқа 13:27.

Дöайе ль гор һәқи у нәһәқийе

7 *Давьд Хөданр'а стьра у авитә К'уше жь р'ьк'ньята
Бенйамин.*

1 Хөдан, Хвәде мьн! Мьн хвә дайә бьн сийа Тә.
Жь пәйк'әтийед мьн, мьн хьлаз кә у азад кә.
2 Йан на әве мина шера мьн бьдър'иньн
у вәжәньн азадкьре мьне т'өнә бьн.

3 Хөдано, Хвәде мьн!
Һәгәр мьн тыштәк кьрийә,
йан дәсте мьнда нәһәқи һәйә,
4 йан мьн нәһәқи херхвазр'а кьрийә,
щийе һәқи-нәһәқ дьжмьне хвә шеландийә,
5 бьра дьжмьн пәй мьн к'әвә мьн бьгьрә
у ә'мьре мьн ль сәр дьне п'епәс кә,
р'умәта мьн жи ах-халийеда бәтал кә. (Сәла)

6 Дә р'абә Хөдано, бь һерса Хвә,
бәр гәф-гөр'ийа дьжмьнед мьн бьсәнә.
Дә ь'шйар бә һена мьнда, Хөдано!
Нә Тә һәқи ә'мьр кьрийә?

7 Бьра щьвина мьләта дора Тә бьгьрә,
сәр ванр'а Хвә бьдә һелана жорьн.

8 Хөдан сәр мьләтада дьньһер'ә.
Хөдано, Тө һәқийе ль мьн бькә,
ль гора we р'асти у бесущийа мьн.

9 Бьра хьрабийа нәп'ака бьт'әр'ьбә,
ле йед сьтқе дьле р'аст бьшьдинә,
Тө нет у дьле мьн ә'нәнә дьки,
Хвәдейе кә ль сәр р'астийе йи!

10 Мәрт'ала мьн Хөдан ә,
йе дьле р'аст хьлаз дькә.

11 Хвәде һакьме р'аст ә,
һәр р'ож сәр нәп'ака һерск'әти йә.

- 12 **Һэгэр** әw нәп'ак вәнәгәр'ә,
Әwe шуре Хwә бона wi туж кә,
кәване Хwә саз кә, нишан быгьрә.
- 13 **Ч'әкед** кӧштъне вир'а һазьр кә,
тиред Хwә жи we бькә йед агьри.
- 14 **Ва,** йе нәһәq жь нәһәqийе пе майә,
хьрабийева һәмлә йә, дәрәвийе тинә.
- 15 **Ч'ә'ле** дьк'олә, әw к'ур дькә,
ле хwәха дьк'әвә we т'әле.
- 16 **Хьрабийя** wi вәдьгәр'ә сәре wi,
зӧлмдарийя wi те сәр qафе wi.
- 17 **Бона р'астийа** Wi, әзе шькьрийе бьдьмә Хӧдан
у бьстьрем әшқи наве Хӧдане һәри Жорьн.

Мәзьнайийа р'умәта Хwәде

8 *Сәрwере сазбәндар'а. Сәр Гит'ит'е. Зәбура Даwьд.*
1 **Йа** Хӧдан, Хwәйе мә!

- Ча һәйран ә наве Тә,
ль сәр т'әмабийя әви ә'рди!
Р'әwша Тә феза ә'зманар'а йә,
2 кӧ пе дәве хьшим*
у ширхӧра те бьльндкьрьне.
Ә'йнати дьжмьнр'а Тә qәват һим кьр,
кӧ нәйар у пәйк'әтийа дәнгбьр'и ки.

- 3 **Гава** әз дина хwә дьдьмә ль ә'змана,
кьред т'ъли-печ'ийед Тә, һиве у стәйрка,
к'ижан кӧ Тә ши-вар кьрьнә,
4 иди чи йә инсан кӧ Тӧ бир тини,
йан жи бәнде ве дьне Тӧ ле дьньһер'и?

* 8:2 Мәтта 21:16.

- 5 Тэ һьнэки жь мьлайак'эта әв ньмьзтыр кыр,
р'умәт у р'әвшева әв хәмьланд.
- 6 Тә сәр шьхөле дәсте Хвә әв сәрвер дани,
һәр тышт кырә бьне п'ийед ви*,
- 7 һ'әму пәз у дәвар, һ'әйванед бәйани,
- 8 тәйрәдед ә'змен, мә'сийед бә'ре
у һәр чь кө р'ийед бә'реда дьчын.
- 9 Йа Хөдан, Хвәйе мә!
Ча һ'әйран ә наве Тә,
ль сәр т'әмамия әви ә'рди!

Шькьрдарийа бона Р'астийа Хвәде

- 9** *Сәрвере сазбәндар'а. Зәбура Давьд. Ә'лмут'-лабен*.*
1 Үзе бь т'әмамия дьле хвә
шькьрийе бьдьмә Тә, Хөдан,
һ'әму к'әрәмәтед Тә бькьм дәнги.
- 2 Үзе пе Тә ша бьм у гөл дьм
әшқи наве Тә әзе бьстьрем, Йе Һәри Жорьн.
- 3 Гава нәйаред мьн пашда вәдьгәр'ьн,
әв дьк'әвьн у бәр ч'ә'ве Тә онда дьбьн.
- 4 Чьмки Тә сәр диван у һәқийа мьнда ньһер'и,
Тө сәр к'өрсийе, чава һ'акьме сәр р'астийе
р'унышти.
- 5 Тә п'утп'арьст дәнгбьр'и кьрьн,
к'ок ль нәп'ака Тә ани,
навед вана һ'әта-һ'әтайе да һьлдан.
- 6 Нәйар иди т'өнә нә,
әвә һәр т'ьм хьрабә нә,

* 8:4-6 Бона «һәр тышт кырә бьне п'ийед ви» бьньһер'ә: Корьнт'и I 15:27; Әфәси 1:22. Бона р'әздә 4-6 бьньһер'ә: Ибрани 2:6-8.

* 9:0 Мә'на «Ә'лмут'-лабен» бь ибрани нә ә'йан ә.

- Тэ бажаред ван веран кърн,
 биранина хвэва эв онда бун.
- 7 Ле Хөдане к'эта-к'этайе п'адшатиye бькэ,
 Эви к'өрсийа Хвэ бона диwane назър кърийэ.
- 8 Эве диwана дьне бь һэрийе бькэ,
 сэр мьлэтада бь р'астийе бьньһер'э.
- 9 Хөдане қэсьра дэро-дэра бэ,
 өса жи қэсьра йед тэнгасийада.
- 10 Эвед нас дькын наве Тэ,
 гөмана хвэ дьдн сэр Тэ,
 эвед кө ль Тэ дьгэр'ьн,
 Тө жи пышт нади ван Хөдан.
- 11 Бьстьрен эшқи Хөдане ль Сийоне,
 бөла кын кьред Ви нава мьлэта.
- 12 Һ'эйфһьлдайи хуна р'ети бир тинэ,
 заринийа дэро-дэра бир накэ.
- 13 Мьн вэрэ р'э'ме, Хөдано,
 дина Хвэ бьдэ ван тэнгасийед мьн,
 к'ижан дэсте пэйк'этийада мьн к'ьшандьн,
 Тө кө жь бэр дэрге мьрьне мьн һьлдьди,
- 14 вэки т'эмамия р'умэта Тэ бькьм дэнги,
 ль бэр дэргәһед бажаре* Сийоне,
 бь дэнге бьльнд ша бьм бь хьлазкьрьна Тэ.
- 15 П'утп'арьст к'этьнэ ч'э'ла хвэйэ к'олайи,
 ньгед ван хвэха к'этэ т'эла ванэ вөшарти.
- 16 Хөдан бь диwанкьрьне Хвэ да наскьрьне,

* 9:14 «Бажар» бь ибрани хэбэр бь хэбэр «қиз» э. Бь ибрани хэбэра «қиз» гэлэк щара бь мэ'на «бажар» йан жи «бьнэлийед бажер» те хэбате.

нэп'ак бь кьред дэсте хвэ дьк'эвэ т'ор'е.
(Њыггайон Сэла)*

- 17 Дэ бьра нэп'ак вэгэр'ьнэ дийаре мьрийа,
н'эму эв мьлэтэд кӧ Хвэде бир кьрьнэ.
18 Чьмки фэқире н'эта хьлазийе нэ́йе биркьрьне,
гӧмана дэро-дэра н'эта-н'этайе онда нэбэ.
19 Р'абэ Хӧдано, бьра инсан қәват нэгьрә,
бьра диwana п'утп'арьста ль бэр Тэ бьбэ.
20 Хӧдано, Тӧ тьрсе бькэ ль сэр ван,
бьра п'утп'арьст заньбьн, кӧ эв мэри нэ. (Сэла)

Дӧайе газьнкьрьне

10 ¹Хӧдано, чьма Тӧ Хвэ дур дьгьри?
Тэнгасийада Хвэ вэдышери?

- 2 Нэп'ак бь к'ӧбарийа хвэ пэй фэқир к'этийэ,
бьра эв хвэха бьк'эвэ т'эла хвэйэ фькьри.
3 Бэ́ле нэп'ак бь нете дь́ле хвэ дьфьр'э
у́йе ть́ма Хвэде дьк'ьфьрә, бе́һӧрмәт дькә*.
4 Йе нэп'ак жь дэ́ст бабахийе Хвэде нагэр'э,
т'эма́мийа фькьра́ ви́да Хвэде т'ӧнэ.
5 Һэр т'ь́м р'ийед́ ви́ жер'а́ р'аст́ дь́бьн,
қы́раред́ Тэ́ ви́р'а́ бь́льнд́ ь́н, ду́ри ви́ нэ́,
п'ь́фи́ сэр́ н'э́му дь́жмь́нед́ хвэ́ дькә́.
6 Дь́ле хвэ́да дь́бежә́: «Э́зе нэ́льк'ӧ́мьм,
қы́р'нэ́-қы́р'нэ́ жи́ хь́рабийе́ нэ́йенэ́ сә́ре мь́н».
7 Дэ́ве ви́да т'ь́жи́ ньфь́р', дэ́рә́в, гә́ф-гӧ́р'и́ йэ́,
бь́н зь́менда́ жи́ мь́хәнэ́ти у́ нә́һәқи́ йә́*.

* ^{9:16} Њьнәк занэ фэ'м дькьн, кӧ «Њыггайон Сэла» бэ'са мьқамәки нэрм дькә, кӧ навбэра стьранеда те ледане.

* ^{10:3} Аһа жи те фэ'мкьрьне: «У́йе ть́ма хвэ́зийа хвэ́ ль хвэ́ тинэ́».

* ^{10:7} Р'омайи 3:14.

- 8 Тә'лдед гондада хвә вәдышерә,
йе ами-т'ам бь дьзива әв дькөжә
у ч'ә'ве ви бь дьзива сәр фәқир ә.
- 9 Әв қолч'ада хвә дьтәлиנә,
мина ви шере нә'ла хвәда.
Әв дьтәлә чава бькә фәқир бьгьрә,
фәқир дьгьрә у давежә т'ор'а хвә.
- 10 Хвә дькә қонщьк у п'ал дьдә*,
йе бәләнгаз дьк'әвьнә нав ләпе ви.
- 11 Дьле хвәда дьбежә: «Хвәде бир кьрийә,
Әви р'уйе Хвә ньхамтийә, кә Әв т'ө шар
нәбинә».
- 12 Р'абә, Хөдан, Хвәдейо!
Бьльнд бькә Дәсте Хвә у бәләнгаза бир нәкә.
- 13 Чьма йе нәп'ак Хвәде беһөрмәт кә,
дьле хвәда бежә: «Хвәде сәрда наньһер'ә».
- 14 Нә Тө ван бәләнгаза дьбини?
Тө ль сәр тә'ли-тәнгийада дьньһер'и
кө бь дәсте Хвә һәфе нәп'ак бьди.
Бәләнгазед хвә ль Тә спарти,
пыштоване севийа әв Тө йи.
- 15 П'әр'е нәп'ак у хьраба Тө бышкени,
гава хьрабийа ван бьгәр'и Тө нәбини.
- 16 Хөдан п'адше к'әта-к'әтайе йә,
п'утп'арьсте бәтавәбьн жь ә'рде Ви.
- 17 Тө хвәстьна бәләнгаза дьбьһейи, йа Хөдан!
Дьле ван бышьдин у гөһ бьдә сәр ван,

* 10:10 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Йе бехәда қонщьки дьбә те п'әлахтьн».

- 18 сэр диwana сeви у бэлэнгазда бьньһер'э,
wэки мэрьве дьне иди wi нэтьрсинэ.

Стърана гөмана ль сэр Хөдан

11 *Сэрwере сазбандар'а. Зэбура Даwьд.*

- 1 Мьн хwэ дайэ бьн сийа Хөдан,
һун ча мьнр'а дьбежьн:
«Мина ч'ьвика бьфьр'э,
һэр'э ч'ийайед хwэ?»
- 2 Ва йэ нэһөдa кэван саз кьрьнэ
у тиред хwэ жи к'ьшандьнэ,
кө тэ'рийеда бавежьнэ йе дьле р'аст.
- 3 Гава бьнгəһ wеран бə,
иди йе р'аст we чь бькə?
- 4 Хөдан П'арьстгəһа Хwэйэ пирозда йə,
к'өрсийа Хөдан ль э'змен ə,
ч'э'ве Wi һэр кəси дьбинə,
бьжанге Wi бəни-адəм дьщер'ьбинə.
- 5 Хөдан р'аста дьщер'ьбинə,
ле дьжэнə нэп'ак у йе зөлме һ'ыз дькə.
- 6 We сэр нэп'ака шəле агьр у к'ьрк'уте бьбаринə,
байе гэрми-шəwате жи п'ара к'аса wан бьк'эwə.
- 7 Чьмки Хөдан р'аст ə, р'астийе һ'ыз дькə
у йе р'аст we нур-нэдəра Wi бьбинə.

Дөайе һəwаргазийе

12 *Сэрwере сазбандар'а. Сэр сазе к'эйштт'ели. Зэбура Даwьд.*

- 1 Һəwар Хөдан, чьмки йед р'аст нəман,
амьн жь нава мэрьва һатьнə һьлатьн.
- 2 Һ'əму мэрьв һəвр'а дэрəwа дьбежьн,
заре һ'ьлэк'ар у дьле қəлп хəбэр дьдьн.
- 3 Дə бьра Хөдан заре к'əму һ'ьлэк'ара бьбьр'э,
өса жи зьмане йе мэзьн-мэзьн хəбэр дьдə.

- 4 Эw дьбежын: «Әме бь зьмане хwә сәрк'әвьн,
зар-зьманед мә т'әви мә нә
у к'өкөме к'е we сәр мә һәбә?»
- 5 «Бона хатъре фәқиред шеланди
у заринийа бәләнгаза,
Әзе ньһа р'абьм» Хөдан дьбежә,
«wan бькьмә щики бехоф,
к'ижан дәмана we йәке нә».
- 6 Готънед Хөдан, готънед хальс ьн,
мина зиве к'ура ахинда к'әланди нә
у к'әфт щара әw пақьжкьри нә.
- 7 Хөдано, Те нобәдарийа мә бьки,
к'әта-к'әтайе мә жь ви ньсьли хwәй ки,
8 кә дьбьн п'әр'ани, әw дьгәр'ьн,
беарийа инсенр'а әw машоқ ьн.

Дөайе һәwаpгазийе

- 13** *Сәрwере сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*
1 Хөдано, к'әта к'әнге Те мьн лап бир бьки?
К'әта к'әнге Те р'уйе Хwә жь мьн вәшери?
- 2 К'әта к'әнге әзе бьнә'льм,
һәр р'ож дьлда дәрд у кәл бьм?
К'әта к'әнге бәр нәйар әзе ньмьз бьм?
- 3 Бьньһер', шаба мьн бьдә,
Хөдан, Хwәдейе мьн!
Р'онаийе бьдә бәр ч'ә'ве мьн,
кә нәк'әвьмә хәwa мьрьне
- 4 у дьжмьн нәбежә: «Әз сәр wi к'әтъм»,
хернәхwаз ша нәбә, гава әз бьк'әвьм.
- 5 Мьн хwә спартийә амьнийа Тә,
дьле мьне ша бә, бь хьлазкьрьна Тә.

- 6 Әзе бьстьрем әшқи Хөданә,
бона қәнцийя кӧ ль мьн кьрийә.

Беари у бебәхтия нәһәқа

14 *Сәрверә сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*
1 Беаре-б дьле хвәда дьбежә: «Хвәде т'ӧнә». Шуна р'әшва дьчә, һ'әрамиие дькә,
кәсәк т'ӧнә кӧ қәнцийе бькә.

- 2 Хөдан жорда сәр мерьвда дьньһер'ә кӧ бьбинә,
гәло we һәбә йәки сәрвахт, кӧ ль Хвәде
дьгәр'ә.
- 3 Һ'әму жь р'ийа хвә дәрк'әти нә
у т'әвайи пева ләвьт'и нә,
йәки қәнцийе бькә т'ӧнә, т'ӧ кәс т'ӧнә!*
- 4 Гәло йед нәһәқийе дькьн фә'м накьн,
кӧ щьмә'та Мьн мина нан дьхвьн
у әв гази Хөдан жи накьн?
- 5 Ль вьр хоф у тьрсе ль ван бьгьрә,
чьмки Хвәде нава к'ома р'астада йә.
- 6 Һун дькьн т'ьвдирада фәқири бьдьнә шәрме,
ле бәле Хөдан сыт'аргәһа ван ә.
- 7 Хвәзи азадийа Исраеле жь Сийоне бьһата!
Гава Хөдан чәрха щьмә'та Хвә диса р'аст кьра,
һьнге Ақубе әшқ бә, Исраеле жи ша бә.

* 14:1-3 Р'омайи 3:10-12.

К'и дыкарэ Хана Хвәдеда бә

15 *Зэбура Давьд.*

¹Хөдано! К'и дыкарэ Коне* Тәда бьминә?
К'и we сәре ч'ийайе** Тәйи пироз бьшевьрә?

- ² Әве кә бе ләк'ә дьмәшә
у хвә р'ийа һәқийе дьгьрә,
дье хвәда р'аст дьфькьрә,
³ бь зьмане хвә бөхдана накә
у хьрабийе т'ө кәси накә,
щинаре хвә бөһөрмәт накә*.
⁴ Мәрве хьраб бәр ч'ә'ве ви бер'умәт ә
ле қәдьре хвәдехофа бьльнд дьгьрә,
әв сонд дьхвә у созе хвә дьқәдинә,
⁵ п'әред хвә бь сәләф надә,
жь бәр бесущва р'өшәте һьлнадә.

К'и ван дькә, т'ө шар әве нәльк'өмә.

Дөйе гөмана сәр Хвәде

16 *Зэбура* Давьд.*

- ¹ Тө мьн хвәй кә, Хвәдейо,
чьмки мьн хвә дайә бьн сийа Тә.
² Әз дьбежьмә Хөдан: «Тө йи Хвәйе мьн,
пештьри Тә т'өнә херхвазәки мьни дьн».

* 15:1 Ава готи «Коне Шә'дәтийе». Әв кон к'әта чекьрна п'арьстгәһа Сьлеман һәбу. Бьньһер'ә: Дәрк'әтгьн 26:1.

** 15:1 Ава готи «Ч'ийайе Сийоне», кә Оршәлимеда йә.

* 15:3 Аһа жи те фә'мкьрьне: «У жь шинер шәрми набә».

* 16:0 Ве зәбуредә, өса жи жь зәбура 56-а к'әта 60-и хәбәра ибрани «михтам» чава «зәбур» һатийә вәлгәр'андьне. Ле мә'на we хәбәра ибрани нә ә'йан ә.

- 3 Эз дэмана пирозед Тэйэ вэлатда мэ
у ван э'сьлзада мэ.
- 4 Ле әвед пэй хвәдейед майин дыр'эвн,
әв дәрд у көлед хвә зедә дькын.
Эз т'эви хуна қөрбанед ван набъм
у навед ван сәр заре хвә һылнадъм.
- 5 Хөдан ә п'ара мьнә жьбарә у р'ьсқе мьн,
дәсте Вида йә ахьри-ақубәта мьн.
- 6 Ши-варед р'ьнд п'ара мьн к'этын
у ль мьн хвәш һат Әв мьлк'е мьн.
- 7 Пәсьне Тә әзе бьдъм, Хөдане ширәтк'ар,
һәта шәв жи дьл нав мьнда дьбә дәрсдар.
- 8 Хөдан һәр т'ьм бәр ч'ә'ве мьн ә,
Әв ль мьле мьни р'асте йә,
нәфса мьне нәльк'өмә.
- 9 Ләма дьле мьн ша дьбә
у нәфса мьн әшқ дьбә,
бәдәна мьн жи бехоф дьбә.
- 10 Чьмки Те дийаре мьрийада мьн нәһели,
нә жи бьһели амьне Тә гор'ьстен бьбинә*,
- 11 Те р'ийед ә'мьр мьнва ә'йан ки.
Шабунәкә мәзын ә ль бәр диндара Тә,
һәта-һәтайе хер у хвәши дәсте Тәйи р'астеда
йә*.

Дөайе һәваргазийа йе ами-т'ам

17 *Дөайе Давьд.*

¹ Сәр һәқийеда бьньһер', йа Хөдан,
дина Хвә бьдә заринийа мьн

* 16:10 К'аред Шандийа 13:35.

* 16:8-11 К'аред Шандийа 2:25-28.

- у гōh бьдә дōайе мьн,
хельф дәрнайе жь дәве мьн.
- 2 Бьра р'успитийа мьн жь диндара Тә бә,
бьра ч'ә'ве Тә сәр р'астийе бә.
- 3 Тә дьле мьн щер'ьбанд, шәв жи сәрик ль мьн да,
Тә әз ә'нәнә кьрм, нәдитъм тыштәки хьрабда,
мьн ад кьрийә, хьраби т'өнәбә дәве мьнда.
- 4 Вәкә готьнед дәве Тә,
бона кьрьнед мәрывайе,
һ'әвза хвә дькьм жь зōлмк'арийе.
- 5 Гавед мьн шьдийайи нә шьвәр'ийед Тәда
у ньгед мьн нәшьмьтин жь нав ванда.
- 6 Мьн Тә кьр гази, Хвәдейо, Те шабе бьди
у гōh бьди мьн, готьнед мьн бьбьһейи.
- 7 Р'ә'ма Хвәйә һ'өжмәк'ар ә'йан бьки
у Те бь дәсте Хвәйи р'асте бьки,
кō спартийед Хвә жь нәйар хьлаз бьки.
- 8 Мина р'онайийа ч'ә'ва Тō мьн хвәй кә,
бьн сийа п'әр'е Хвәда мьн бьньхемә,
9 жь бәр ч'ә'вед ван нәп'акед мьн дышлинын,
жь ван хунхөред кō дора мьн дьгьрын.
- 10 Ван бәз гьртийә, бе исаф бунә*,
бь дәве хвә хәбәрада бәрзәқ бунә.
- 11 П'е-п'е пәй мьн ьн, ва йә дора мьн ьн,
ч'ә'ве ван ль сәр мьн ә, кō мьн ә'рде хьн.
- 12 Әвә мина шере дькә кō бьдър'инә,
мина щәврьке шерайи кō хвә дьтәлинә.
- 13 Р'абә Хōдан, пешийа ван Тō бьгьрә

* 17:10 Бь ибрани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Әвана бәзе хвәда мәшьщинә», кō те фә'мкьрьне «әв бе исаф бунә» йан «әв мьқабьл ьн».

- у дэвэр'уйа Тө ван бинэ,
 пе шуре Хвэ жь йед нэп'ак мьн хьлаз кэ,
 14 пе дэсте Хвэ, Хөдано, мьн жь мэр'ва хьлаз кэ,
 жь ван мэр'вед ве дьне, п'ара к'ижана
 эв э'мьр э,
 кө зьке ван хэзэбед Хвэва Тө дадьгьри,
 кө ч'эв ль ван дьбьжьцън у зар'ед ван пе т'ер ын,
 бэрмайи жи зар'е зар'ед хвэр'а дьхельн.
 15 Ле бэле эзе р'уки р'успи диндара Тэ бьньхер'ым,
 гава н'ышйар бьм, нур-нэдэра Тэ эзе т'ер бьм.

Стырана Давьдэ сэрк'этыне

18 *Сэрвере сазбандар'а. Зэбура Давьде э'вде Хөдан, к'ижани хэбаред ве стыране эшци Хөдан стьра, ль ве р'ожа кө Хөдан эв жь дэсте н'эму нэйаред ши у жь дэсте Шаул хьлаз кьр. Эши гот:*

- 1 Йа Хөдан, эз Тэ к'ыз дькьм, цөwата мьн!
 2 Хөдан э зьнаре мьн, кэла у хьлазкьре мьн,
 Хвэдейе мьн, цөйайе мьн,
 эз хвэ дьдьмэ бьн сийа Wi.
 Эw э мэрт'ал, стьруйе хьлазбуне у сыт'аргөһа
 мьн.
 3 Hөwара хвэ Хөдане хвэйипэсын тиньм
 у жь дэсте нэйара эз хьлаз дьбьм.
 4 Хөмама мьрьне эз гьртьм,
 лейийед wеране эз р'ода бьрьм.
 5 Зьнширед гор'ьстен ль мьн wөлийан
 у т'элөкед мьрьне пешийа мьн гьртьн.
 6 Тэнгасийа хвэда мьн гази Хөдан кьр,
 һөwар-газийа хвэ Хвэде хвэ кьр.
 Эши жь П'арьстгөһа Хвэ бьхист дөнге мьн,
 гьһиштэ гөһе Wi эw заринийа мьн.
 7 Hьнге э'рд лэрэзи у к'эжийа,

- Һиме ч'ийа дәрзын у ләқийан,
 чьмки Хөдан р'акьрбу һерса Хвә.
 8 Жь бевьлед Wi ду же к'ышийа,
 жь дөве Wi агьр-алав,
 к'уред егьр жь Wi пәкийан.
 9 Э'зман тәwand Эw һат жорда,
 э'wpe р'эш бу бьн п'ийада.
 10 Херуб* сийар бу у фьр'и,
 сәр баскед бе Эw сьлыли**.
 11 Тә'ристан Хвәр'а кьрә орхан,
 авед тә'ри, т'эв э'wред э'зман
 һәр чар алийава Жер'а бун хан.
 12 Жь шәwqa Wi, тәйрок, бьруск
 э'wред Wива дәрбаз бун чун.
 13 Хөдан э'зменда бьрq вәда,
 бь тәйрок у бьруске
 Йе Һәри Жорьн дәнг вәда.
 14 Тиред Хвә авитьн, нәйар бәла кьрын,
 бьруск шандьн, эw т'эвиһэв кьрын.
 15 Бьне бә'ра һатьнә дитьне
 у һиме дьнийае һатә к'ьфше,
 Хөдано, жь we һьлатьна Тә,
 гава дәрк'эт байе бевьла Тә.
 16 Эwi жорда дәст авитә мьн у эз гьртьм,
 жь к'урайед ава эз дәрхьстьм.
 17 Эз жь дәсте нәйаре мьни зор хьлаз кьрьм,
 жь йед дьжәнийанә мьн, кә жь мьн зортьр бун.
 18 Р'ожа охьрме гьранда ван гьрт пешийа мьн,
 ле бәле Хөдан бу пыштоване мьн.
 19 Эз дәрхьстьмә фьрәйе хьлаз кьрьм,
 чьмки Эwi эз бәгәм кьрьм.

* 18:10 «Херуб» шур'әки мьляк'этайи сәрәкә йә.

** 18:10 Мә'на «сьлыли» эв ә: «Мина тира бәр'дайийә һәвава дьчә».

- 20 Вэкэ р’астийа мьн Хөдан да мьн,
 эз хэлат къръм, вэкэ пацьжийа дэсте мьн.
- 21 Чъмки р’ийед Хөдан мьн хвэй кърьн,
 нөһәқи нөкър, жь Хвәде хвә дур нөк’әтым.
- 22 Чъмки бәр мьн бун б’әму қьраред Ви
 у мьн хвә дур нәхьст жь қанунед Ви.
- 23 Эз ль бәр Ви беләк’ә бум
 нөһәқийеда б’әвзәк’ар бум.
- 24 Ләма Хөдан да мьн, вэкэ р’астийа мьн,
 кө дина хвә дьдә пацьжийа дэсте мьн.
- 25 Тө амьнар’а амьн и,
 беқөсурар’а беқөсур и.
- 26 Пацьжар’а пацьж и,
 б’ьләк’арар’а дьди вэкэ кьре ви.
- 27 Чъмки тайе мәрьвед к’әти Тө йи,
 ле ч’ә’ве к’өбар-бабах ньмьз дьки.
- 28 Бәле, йе ч’ьра мьн ведьхә Тө йи,
 Хөдан Хвәде шәва мьн дькә р’онайи.
- 29 Пе Тә эз б’ьшуми сәр ордийе дькьм
 у пе Хвәдеие хвә сәр сулар’а банздьдьм.
- 30 Р’ийа Хвәде к’амьл ә,
 готьна Хөдан хальс ә,
 Әв мөрт’ал ә бона һәр кәсе Вида сьт’ар ә.
- 31 Бәле к’и йә Хвәде, пештьри Хөдан?
 Йан к’и йә Қәйа, хенци Хвәде мә?
- 32 Хвәде йә, Йе кө мьн қәват дькә
 у р’ийа мьн бехәм дькә*.
- 33 П’ийед мьн дькә, мина п’ийед кара хәзале
 у мьн щийед бьльнд дьдә сәкьнандьне.
- 34 Дэсте мьн һини шәр’кьрьне дькә
 у зәндед мьн кәване сьфьр дьтөвинә.

* 18:32 Аһа жи те фә’мкьрьне: «У р’ийа мьн к’амьл дькә».

- 35 Тэ мэрт'ала Хвэйэ азадийе да мьн,
 мьле Тэйи р'асте гьрт пышта мьн,
 бэрбьһерийа Тэ бу бьльндбуна мьн.
- 36 Фьрэ дьди авитьн Тө гавед мьн,
 кө нэльк'өмьн ныгед бьн мьн.
- 37 Пэй нэйар к'этым, хвэ ванр'а гиһанд,
 вэнэгэр'ийам к'эта к'ока ван қэланд.
- 38 Мьн э'рде хьстьн у нькарьбун р'абьн
 у эw к'этьнэ бьн п'ийед мьн.
- 39 Тэ бона шер' пыштэк мьн да гьредан,
 эwед бэр мьн р'абуйи, эw кьрьнэ бьне мьн.
- 40 Тэ р'эв кьрэ нав нэйаред мьн,
 к'ока пэйк'этийед хвэ мьн ани.
- 41 Ван кьр һэвар, һэвари нэһат,
 Хөдан кьрьн һэвар, ле Wi шаб нэда.
- 42 Мьн эw һеран мина т'оза бэр бе,
 мина к'эр'ийа к'уче веда авитьн.
- 43 Жь шэр'-дэ'вед шьмэ'те Тэ эз хьлаз кьрьм,
 сэр мьлэтед хэриб сэрвер к'ьфш кьрьм,
 мьлэтед мьнва нэнас, бунэ хөламед мьн.
- 44 Ча бона мьн бьһистьн,
 ван гөһдари ль мьн кьр,
 хэриб бэр мьн хвэ та кьр.
- 45 Қөдуме чоке хэриб шкэстьн,
 жь қэсьред хвэ р'ьшаф дэрдьк'этьн.
- 46 Хөдан сах э, пэсьне Қэйайе мьн бьдьн!
 Бьра бьльнд бэ Хвэдейе азадийа мьн.
- 47 Эw э Хвэдейе кө һьлдьдэ к'эйфа мьн,
 мьлэт жи кьрьнэ бьн дәсте мьн,
- 48 эз жь нэйар хьлаз кьрьм,
 жь хернэхвазед мьн бьльндтьр кьрьм
 у жь дәсте зөлмдара азад кьрьм.
- 49 Бона ве йэке, Хөдано!

- Нав мьлэтада эзе Тэ бьльнд кьм,
эшқи наве Тэ эзе бьстьрем*.
50 Тө сэрк'этьнед мэзын дьди п'адше Хвэ,
Тө амьн и һьндава к'ьфшкьрийе Хвэ,
Давьд у зөр'эта мир'а к'эта к'этайе.

Р'умэта Хвэдейэ нава э'фьрин у Қануна Вида

- 19** *Сэрвере сазбэндар'а. Зэбура Давьд.*
1 Э'зман бона р'умэта Хвэде дьбежьн,
э'рше э'змен шьхөлед дэсте Ви к'ьфш дькьн.
2 Р'ож р'ожер'а хэбэре дьбежэ,
шэв шэвер'а занэбуне вэдькэ.
3 Зьман т'өнэ, готьн т'өнэ,
дэнге вана найе бьһистьне,
4 ле шэ'дэтийа* ван бэла дьбэ т'эмамыйа э'рде
у готьнед ван дьгьһижьнэ сэре дьне**.

- Хвэде э'зменда бона тэ'ве конэк вэгьрт,
5 мина зэ'вайе жь бьн п'эр'де кö дэрте,
мина мерхасе кö пе р'эва хвэ ша йэ.
6 Эв жь алики э'змен дэрте, дьчэ к'эта алийе дьне
у жь гэрма we т'ö тышт найе вэшартьне.

- 7 Ёинкьрьна Хөдан к'амьл э,
мерьв эв нуйэжийин дькэ.
Т'эмийед Хөдан бехельф ьн,
садэйа эв сэрвахт дькьн.
8 Қанунед Хөдан р'аст ьн,
дьле мерьв ша дькьн.
Фэрманед Хөдан зэлал ьн,
ч'э'вед мерьв р'онайи дькьн.

* 18:49 Р'омайи 15:9.

* 19:4 Бь ибрани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Т'ела т'эрэзуйе», ле
вэлгэр'андьна йунанийэ кэвьнда «дэнг» э.

** 19:4 Р'омайи 10:18.

- 9 Хофа Хөдан хальс э,
 н'эта-н'этайе дьминэ.
 Қъраред Хөдан һәқ ын,
 т'эмамайя хвэва әв р'аст ын.
- 10 Әвә һе һавьжи нә, нә кө зер',
 нә кө әв зер'е һәри сафи,
 жь һынгъв у һынгъвe шыме ширьнтър ын.
- 11 Хөламе Тә пе ван те хвэйкърьне,
 йе пек тинә, хәлата ви п'ър' мэзын ә.
- 12 К'и дькарә шашийед хвә нас кә?
 Жь гөнәйед вөшарти Тө мын пақьж кә,
 13 жь к'өбарийе хөламе Хвә хвэй кә,
 бьра әв н'өкөми ль сәр мын нәкын.
 Ьынге әзе беләк'ә бьм,
 жь нәһәцийед мэзын әзе пақьж бьм.
- 14 Бьра готьнед дөве мын
 у әв фькьред дьле мын
 ль бәр Тә бенә қәбулкьрын,
 Хөдане Қәйайе мын
 у Азадкьре мын.

Дөайе бона сәрк'этьне

20

Сәрвере сазбәндар'а. Зәбура Давьд.

- 1 Бьра охьрме гьранда Хөдан гөһ бьдә тә,
 наве Хвәдейе Ақуб тә хвэй кә.
- 2 Бьра жь Шийе Пироз к'омәке тәр'а бышинә
 у жь Сийоне пыштованийе ль тә бькә.
- 3 Бьра н'әму дийарийед тә Әв бир бинә
 у дийарийед тәйә т'эвайишәватә қәбул кә. (Сәла)
- 4 Бьра вәкә дьле тә бьдә тә
 у нет-мәрәмед тә бинә сери.
- 5 Пе сәрк'этьна Тә әме ша бьн
 у пе наве Хвәдейе хвә але бьльнд кын.
 Бьра н'әму хвәстьнед тә Хөдан бинә сери.

- 6 Ньһа эз заньм, кө Хөдан к'ьфшкьрийе Хвэ сэр
дьхэ,
жъ э'змане Хвэйи пироз шаба ви дьдэ,
пе дэсте Хвэйи р'асте сэрк'этьнед зор дьдэ.
- 7 Ьнэк пе э'рэба, һнэк пе һэспа,
ле эм пе наве Хвөдейе хвэ дьфьр'ьн.
- 8 Эвана лък'өмин у к'этьн,
ле эм р'абун у р'аст сэкьнин.
- 9 Хөдано! Тө п'адше сэр хэ!
Дэнге мә бьбьһе, гава эм гази Тэ дькьн.

Шькьрдайина бона сэрк'этьне

- 21** *Сэрвере сазбандар'а. Зэбура Давьд.*
1 Хөдан! Пе қөвата Тэ п'адша ша дьбэ
у азадкьрна Тэр'а чьқаси гөл дьдэ.
- 2 Тэ йа дьле ви да ви,
хвэстьна дэве ви на-на нэкьр. (Сэла)
- 3 Тө бөрөк'эта қөншва р'асти ви һати
у т'аше зер'е сафи дани сэре ви.
- 4 Эви жийин жь Тэ хвэст,
Тэ р'ожед дьрежэ һәр-һэйе дане.
- 5 Р'умэта ви мэзын э, пе хьлазкьрна Тэ,
қөдър у һөрмэт Тэ дани сэре ви.
- 6 Тэ дөайе һ'эта-һ'этайе сэр вида баранд,
диндара Хвэва Тэ эв эшқ у ша кьр.
- 7 Чьмки п'адшайи Хөданда гөман э,
сайа к'өба Йе һәри Жорьн we нэльк'өмэ.
- 8 Дэсте Тэйе бьгьһижэ к'эму дьжмьнед Тэ,
дэсте Тэйи р'асте бьгьһижэ йед дьжэньнэ Тэ.
- 9 Гава Тө к'ьфш би, Те ван бьки мина к'ура тэндуре,
Хөдане һерса Хвэда ван онда кэ
у агьр-алаве ван һуфи хвэ кэ.

- 10 Те к'ока ван жь дьне бини
у зёр'эта ван жь нав мэрвайийе.
- 11 Ван хвэст хьрабийе ль Тэ бькьн,
шевьр дэрхьстьн,
ле эв йэк ванр'а ль һэв нэһат.
- 12 Те р'эве ван хи,
тиркэване Хвэ бьк'ьшини нав ч'э'ве ван.
- 13 Хөдано, қәwата Хwэва Тө бьльнд бә,
эме бьстьрен, шькьрийе бьдьнэ зорайа Тә.

Һәваргазийа тәнгасийеда у стьрана пәсьндайине

22 *Сәрwере сазбәндар'а. «Стьрана кара хәзалея сәре сьбәһе». Зәбура Давьд.*

- 1 Хwәдейе мьн! Хwәдейе мьн!
Тә чьма эз һьштьмә?*
- Хwэ жь хьлазкьрьн у дәнге һәварза мьн дур
гьртийә.
- 2 Хwәдейо! Эз р'ож гази Тә дькьм
ле Тө шаба мьн нади,
шәве жи дәнге мьн найе бьр'ин.
- 3 Ле бәле Тө Йе Пироз и,
сәр т'эхте Хwэ р'уньшти йи,
пәсьндайна Израеле йи,
- 4 Кал-бавед мә Тәда гөман бун,
Тәда гөман бун, Тә эw азад кьрьн.
- 5 Ль Тә кьрьн һәвар, эw хьлаз бун
гөман дан сәр Тә, шәрми нәбун.
- 6 Ле эз көрм ьм нә кө мәри,
нав мәрьвада бөһөрмәткьри
нав щьмә'тада сосрәтбуйи.

* 22:1 Мәтта 27:46; Марқос 15:34.

- 7 Н'эмуйед кӧ мьн дьбиньн,
 эw қарфе хwэ ль мьн дькьн,
 дэве хwэ ль мьн хар дькьн,
 сәре хwэ дь'әжиньн* у дьбежьн:
- 8 «Дә бьра хwэ бьсперә Хӧдан
 у Әw wi хьлаз кә,
 дә бьра wi азад кә,
 һәгәр Әw жь wi р'әзи йә»*
- 9 Ле бәле Тӧ йи, йе эз жь бәт'ьне дәрхьстьм,
 бәр бьстане дийа мьн, Тә эз бехоф кьрьм.
- 10 Әз жь бәт'ьнеда спарти Тә буйи,
 жь зькмакийеда Тӧ Хwәдейе мьн и.
- 11 Жь мьн дур нәк'әвә,
 чьмки тәнгаси незик ә
 ле к'омәкдарәк т'ӧнә.
- 12 Гәләк шанәга дора мьн дьгьрьн,
 бохед Башанейә* зор сәр мьнда дьгьрьн.
- 13 Мина шере дәвхун мьр'ә-мьр' дькьн
 у әw қилед хwэ ль сәр мьн вәдькьн.
- 14 Әз мина аве темә р'етьне,
 һәстуйед мьн жь һәв тенә бәр'дане,
 дъл нав мьнда дь'әлә мина шьме.
- 15 Qәwат ль мьн зьһа дьбә,
 мина щер'е ахин һур-һури дьбә,
 зьман дәмахе мьнва дьқәмьтә,
 Тӧ мьн дьки аха мьрьне.

* 22:7 Мәтта 27:39; Марқос 15:29; Луқа 23:35.

* 22:8 Мәтта 27:43.

* 22:12 Башан дьк'әтә р'оһьлата ч'әме Урдӧне у дәваред ван бәр ч'әвә нав у дәнг бун. Бьньһер'ә: һәзәкийел 39:18; Амос 4:1.

- 16 Сэ-куч'ька эз къръмә нава хвә,
к'ома нәһәда дора мьн гьрт,
дәст у п'ийед мьн қөл кърьн*.
- 17 Һәму һәстуйед мьн тенә жьмаре,
мьн т'әмашә дькьн дина хвә дьдье.
- 18 К'ьнщед мьн нава хвәда бәла дькьн
у сәр к'ьнща мьн п'әшк давежьн*.
- 19 Ле Тө Хөдано, жь мьн дур нәк'әвә!
Қәвата мьн! Зу бькә Хвә мьнр'а бьгьһинә.
- 20 Нәфса мьн Тө жь шур хьлаз кә,
мьн тайи жи жь нав ләпе сә-куч'ька.
- 21 Мьн хьлаз кә жь қиле шер
у азад кә жь стьруйед гәйед бәйани.
- 22 Әзе наве Тә бьратийа хвәр'а сальх кьм,
нава щьвинеда пәсьне Тә бьдьм*.
- 23 Гәли хөданхофа! Пәсьне Ви бьдьн!
Гәли зөр'әта Ақуб! Р'умәте бьдьн!
Һәму зар'ед Исраел! Жь Ви хоф бькьн!
- 24 Чьмки Әви пышт нәда йе т'әнгәзар,
бәләнгазийа ви беһөрмәт нәкьр,
р'уйе Хвә Әви жь ви вәнәшарт,
гава ви һәвар кьр, Хвәде бьһист.
- 25 Щьвина мәзьнда әзе бьдьм пәсьне Тә,
ль бәр ван хофк'әшед Тә,
биньмә сери ад-қьраред хвә,
бона ви хатьре Тә.

* 22:16 Әва тек'ста жь вәлгәр'андьна йунанийә кәвьн те. Фә'мина ибрани нә зәлал ә, ле һьнәк занә аһа фә'м дькьн: «Мина шер дәст у п'ийед мьн (дьдър'иньн)».

* 22:18 Мәтта 27:35; Марқос 15:24; Луқа 23:34; Йуһ'әнна 19:24.

* 22:22 Ибрани 2:12.

- 26 Бэлэнгазе бьхвьн у т'ер бьн*,
пэсьне Хөдан бьдн йед Ви дьгэр'ьн.
Дьле вэ бьра бьжи н'эта-н'этайе!
- 27 Нэр қөлбе дьнийае we бир биньн
у бэрбь Хөдан we вэгэр'ьн.
Н'эму бэрәкед мьлэта,
we сәре хвэ бэр Тә дайньн.
- 28 Чьмки п'адшати йа Хөдан ә,
Әw сәрвертийе мьлэта дькә.
- 29 Н'эму к'өп-к'өпед әве дьне,
әве бьхвьн у бэр та бьн
у нәр кәсе п'ара хвәлийе,
кө фьрари йә ль сәр ә'рде,
we бьк'әвә бэр ль сәр чоке.
- 30 Ньсьле хөламтийе Вир'а бькьн,
наве Хвәде қөр'на пәйр'а we қьсә кьн.
- 31 We бен у хьлазкьрьна Ви
ван мәрьвар'а бькьн дәнги,
к'ижанед кө we бенә дьне,
we бежьн: «Хөдан әв йәк кьрьнә».

Хөдан Шьване мьн ә

23 *Зэбура Давьд.*

- ¹ Хөдан шьване мьн ә,
әз нә н'әwще тыштәки мә.
- 2 Әw мерг у чиманада мьн дьдә мәхәл,
мьн дьбә сәр авед нәрмә ә'дъл,

* 22:26 Фьраза «биньмә сери ад-қьраред хвә» у фьраза «бэлэнгазе бьхвьн у т'ер бьн» нәвр'а гьредаи нә. Анәгори р'ав-р'ьзьме шьмә'та Израеле, гава йәк тыштәк жь Хөдан дьхвәст у ль бэр Ви ад-қьрар дькьр у Хөдан шаба ви дьда, һьнге әви мәрьви қөрбан дьданә Хөдан у жь ви гошти п'арәк дьгьһиштә бэлэнгаза. Ләма ль ве р'езеда дьбежә wәки бэлэнгазе бьхвьн у т'ер бьн.

- 3 нэфса мьн Эw нуйэжийин дькэ.
Шьвэр'ийед р'астийеда Эw мьн дьбэ,
бона хатьре wi наве Хwэ.
- 4 Һэгэр эз гэлийе сийа мьрьнеда бьм,
жь хьрабийе эзе т'ö шар нэтърсьм,
чьмки Тö йи wьр т'эви мьн,
шьв у бэршьвка Тэ дьл дьдьн бэр мьн.
- 5 Тö бэр ч'э'ве дьжмьнед мьн,
сьфьре датини ль бэр мьн.
Тö р'ун дьки сэр сэре мьн,
левар'а дадыгьри к'аса мьн.
- 6 Т'эмамия р'ожед э'мьре мьнда,
т'эне қәнши у дьлованийе бьбьн мьнр'а.
Һэму р'ожед э'мьре хwэда
эзе бьминьм Хана Хөданда.

Р'умэта П'адшайе Э'фьрандар

24 *Зэбура Давьд.*

- 1 Э'рд хер у хьзнева йе Хөдан э,
өса жи дьнйа бьнэлийед вева*.
- 2 Чьмки Эwi һим авитэ ль сэр бэ'ра,
эw да сэкьнандьн ль сэр ч'эма.
- 3 К'и дькарэ р'абэ ч'ийайе Хөдан,
к'и дькарэ бьсэнэ Щийе Вийи Пироз?*
- 4 Йе дәсте һ'элал у сьтце дьле р'аст,
кө нак'эвэ пэй дэрэвийе*
у дэрэw жи сонд нахwэ.
- 5 Эwe жь Хөдан бьстинэ хер-бэрэк'эте,
жь хьлазкьр Хwэдейе хwэ р'успитийе.

* 24:1 Корьнт'и I 10:26.

* 24:3 Аwa готи «Ч'ийайе Сийон» у «П'арьстгәһ», кө Оршәлимеда бу.

* 24:4 Аha жи те фэ'мкьрьне: «Кө пэй п'утсэнәмийе начә».

- 6 Йед аһа нэ, кӧ ль Wi дьгэр'ын,
һ'ызрэта дитьна Хwәдейе Аqуб ын! (Сәла)
- 7 Гәли дэргәһа, сәре хwә бьльнд кьн!
Бьльнд кьн, гәли дэргәһед һәр-һәйе,
wәки П'адшайе р'умәте бьк'әвә наве!
- 8 К'и йә әw п'адшайе р'умәте?
Хӧдане зор у qәwате,
Хӧдане шер'даи qӧдрәте.
- 9 Гәли дэргәһа, сәре хwә бьльнд кьн!
Бьльнд кьн, гәли дэргәһед һәр-һәйе,
wәки П'адшайе р'умәте бьк'әвә наве!
- 10 К'и йә әw п'адшайе р'умәте?
Хӧдане Ордийа, Әw ә п'адшайе р'умәте! (Сәла)

Дӧайе һәwаргазийе

25 *Зәбура Давьд.*

- ¹ Хӧдано, әз щанийа хwә бәрбьр'и Тә дькьм.
2 Хwәдейе мьн! Әз Тәда гӧман ьм,
бьра әз шәрми нәбьм,
дьжмьн дьле хwә ль мьн ша нәкьн.
3 Бьра йед Тәда гӧман шәрми нәбьн,
бьра әw шәрми бьн у р'ур'әш бьн,
әwед беамьнә нәмамиие дькьн.
4 Хӧдан, р'ийед Хwә нишани мьн кә
у мьн һини шьwәр'ийед Хwә кә.
5 Бәре мьн бьдә р'астийа Хwә, һин кә,
чьмки Тӧ йи әw Хwәдейе хьлазкьре мьн
у һәр р'ож әз гӧмана хwә дьдьмә сәр Тә.
6 Бир бин, Хӧдан, р'ә'м у һ'ӧба Хwә,
чьмки әwә һ'әта-һ'әтайи нә.
7 Гӧнәйед зар'оти у нәһәқийед мьн бир нәйнә,

ле ль гора к'оба Хвэ мьн бир бинэ,
 бона хатъре қәнцийа Хвэ, Хөдано!

- 8 Қәнщ у р'аст э Хөдан,
 лэма гөнэк'ара һини р'е дькэ.
- 9 Эw бәрбь һәқийе мьлука дьбэ
 у р'ийа Хвэ мьлука һин дькэ.
- 10 Һ'эму р'ийед Хөдан дьлован у амьн ьн,
 бона йед пәйман у т'эмийед Wi хвэй дькьн.
- 11 Хөдано, бьди хатъре наве Хвэ,
 суще нәһәқийа мьн кә мэзьн э,
 дьса бьди хатъре бахша Хвэ.
- 12 Эw мәрьве кә жь Хөдан хоф дькэ,
 Эwe һин кә кә к'ижан р'ийе бьбьжерэ.
- 13 Нәфса вийе хер-хвәшийеда бьминэ
 у зөр'эта вийе ль э'рде war бэ.
- 14 Сьр'а Хөдан бона хофк'ешед Wi йә
 Эw пәймана Хвэ ванва э'йан дькэ.
- 15 Ч'э'ве мьн т'эме ль Хөдан э,
 чьмки Эwe ныге мьн жь т'эле дәрхэ.
- 16 Бәре Хвэ бьдэ мьн у мьн wәрэ р'э'ме,
 чьмки эзи бекәси дәро-дәр ьм.
- 17 Көле дьле мьн зедэ дьбьн,
 жь ван дәрд-көла дәрхэ Тө мьн.
- 18 Дина Хвэ бьдэ мьн мәр'ьми у р'эбәни,
 бьбахшинэ к'эму гөнәйед мьнә кьри.
- 19 Дина Хвэ бьдэ п'ьр'анийа нәйаред мьн,
 чава к'ин у бохийева дьжәньнэ мьн.
- 20 Нәфса мьн хвэй кә у мьн хьлаз кә,
 шәрми нәбьм, кә хвэ дайэ бьн сийа Тә.
- 21 Һ'әлали у р'асти бьра мьн хвэй кьн,
 чьмки эз бь гөман һивийа Тә мә.

- 22 Хвәдейо, азад кә Исраеле,
жь бәр һәр тә'ли-тәнгийе*.

Дөайе йе ами-т'ам

26 *Забура Давьд.*

- ¹ Йа Хөдан, ль сәр һәқийа мьнда бньһер'ә,
чьмки эз к'әлалийа хвәда мамә.
Мьн гөмана хвә данийә сәр Хөдан, эз
нашьһ'ьтм.
- 2 Мьн ә'нәнә кә Хөдан у мьн быщер'ьбинә,
нет у дьле мьн Тө парзун кә.
- 3 Чьмки к'өба Тә ль бәр ч'ә'ве мьн ә
у амьнийа Тә р'әбәрийа мьн дькә.
- 4 Эз т'әви дәрәвина р'унаним
у т'әви дөр'уйа р'е начьм.
- 5 Эз дьжәнъмә щьвата хьраба
у т'әви нәп'ака р'унаним.
- 6 Эз бь бесушийе дәстед хвә дышом,
дора горигәһа Тә, Хөдан, дьзьвьр'ьм,
7 дәнге шькьрдарийе дьдьмә бьһистьне,
һәму к'өжмәк'арийед Тә сальх дькьм.
- 8 Хөдано! Эз к'ьз дькьм Хана Тә,
әш щийе майина р'умәта Тә.
- 9 Нәфса мьн т'әви гөнәк'ара онда нәкә,
ә'мьре мьн жи т'әви хунхөра,
10 дәсте к'ижанада нәһәқи һәйә,
дәсте вани р'асте р'өшәтева т'ьжи йә.
- 11 Ле бәле әзе к'әлалийа хвәда бьминьм.
Мьн азад кә у мьн вәрә р'ә'ме!

* 25:1-22 Эва зәбурәкә «акростик» ә, ава готи анәгори әлифбәйа
һәрфед ибрани чекьри йә.

12 Ньге мьн р'ийа р'астда йэ,
щъватада эзе пэсьне Хөдан бьдъм.

Стърана пэсьндарийе бона гөмана сэр Хвэде

27 *Забура Давьд.*

¹ Хөдан э р'онайя мьн у хьлазбуна мьн!

Эзе жь к'е бьтърсьм?

Хөдан э қэсьра жийана мьн!

Эзе жь к'е бьр'ыщьфьм?

2 Гава хьраб һьщуми сэр мьн дькьн,

кө щанийа мьн һ'уфи хвэ кьн,

һьнге пэйк'эти у нэйаред мьн,

хвэха дьльк'өмьн у дьк'эвьн.

3 Һэгэр ордик р'абэ бэр мьн,

we нэтьрсэ қэт дьле мьн.

Һэгэр шер'р'а бенэ сэр мьн,

we диса онда нэбэ гөмана мьн.

4 Тыштэки жь Хөдан эз дьхвазьм

у эз һ'эйра ве йэкеда мө,

т'эмабийа р'ожед э'мьре хвэда,

Хана Хөданда эз бьминьм,

жь диндара Ви эз т'ер нэбьм

у һ'эйра П'арьстгәһа Вида бьм.

5 We р'ожед охьрме гьранда,

Әwe мьн вэшерэ чардаха Хвэда,

к'урайийа конда мьн бьньхемэ

у мьн бьльнд кэ, бьдэ сэр қэйе.

6 Ле ньһа сәре мьне бьльнд бэ,

бэр ван нэйаред дора мьн гьртьнэ,

Коне Вида эзе бь дэнге эшқе қөрбана бьдъм,

эзе бьстьрем у мьқама Хөданр'а ле хьм.

- 7 Хөдано, бьбьне дэнге эве газийа мьн,
р'э'ме бькэ у бьдэ Тө ве шаба мьн.
8 Дьле мьн бой Тэ дьбежэ:
«Дэ тө р'уйе Ви бьгэр'э».
Ва йэ Хөдан, эз жи р'уйе Тэ дьгэр'ьм.
9 Р'уйе Хвэ Тө жь мьн вэнэшерэ.

- Бь нерсе бэри хөламе Хвэ нэдэ.
Пьштоване мьн Тө буйи,
пьшт нэдэ мьн, мьн нәһелэ,
Хөдан, Хьлазкьре мьн!
10 Һэгэр дийа мьн у баве мьн,
эв дэст жь мьн бьк'ьшиньн,
ле Хөдан ве қәбул кэ мьн.
11 Р'ийа Хвэ Хөдан, мьн һин кэ,
дьжмьнед мьнр'а э'йнат кэ,
шьвэр'ийа р'астда мьн хвэй кэ.
12 Дәсте нәйарва бэр'нэдэ мьн,
кө шә'дед дәрәв р'адьбьн бэр мьн
у гәф у гөр'ийе һуйи мьн дькьн.
13 Ле эз бавәр ьм, э'рде зендийада
қәнщийа Хөдан эзе бьбиньм.
14 Хөданда гөман бә!
Сәрхвэ у дьлтәйах бә!
Хөданда гөман бә!

Дөайе һәваргазийе у р'азидарийе

28 *Зәбура Давьд.*

- ¹ Эз һәвара хвэ Тэ датиньм, Хөдано!
Қөйайе мьн, һена мьнда бедәнг нәминә!
Һьндава мьнда Хвэ кәр' нәкә,
кө нәбьмә мина йе дьк'эвьнә гор'е.

2 Бьбьһе дэнге заринийа мьн,
гава эз һәwара хwә Тә датиньм,
дәст бәрбьр'и П'арьстгәһа Тә дькьм.

3 Мьн нәдә р'еза нәп'ака,
нәкә т'әви ван нәһәqа,
кө зархwәш ьн һәвалар'а,
ле хьраб ьн дьле хwәда.

4 Wәкә кьред ван бьдә ван,
анәгори ван хьрабийед ван,
wәкә кьрьнед бь дәсте ван,
сәр бәла хwә бьра әw вәбьн.

5 Чьмки әван кьрьнед Хөдан,
сәр кьре дәсте Wi нафькьрьн.
Әwe ван wepан кә, ава нәкә.

6 Шькьр жь Хөданр'а,
кө Әви бьһист заринийа мьн.

7 Хөдан qәwат у мәрт'ала мьн ә,
дьле мьн Wiда гөман буйә,
һьнге мьн станд же к'омәкә,
дьле мьн к'әте шабунә,
пәсьне Wi бьдьм бь стьранә.

8 Хөдан ә qәwата щьмә'tа Хwә,
сьт'ара азадийа бьжартийе Хwә.

9 Дә щьмә'tа Хwә хьлаз кә
у wape Хwә бьмбарәк кә,
Тө шьвантийе ль ван бькә
у т'ьме ван һьлгьрә.

Пәсьндайна дэнге Хwәде

29 *Зәбура Давьд.*

¹ Бьдьнә Хөдан, һәйинед Хwәдейә ә'змен,
бьдьнә Хөдан qәдьр у qөдрәте,

- 2 бьдън шькърийе наве Хөдан,
 хэмьла пирозва бь'эбиньн Хөдан*.
- 3 Дэнге Хөдан ль сэр ава йә,
 Хвәдейе хвэйир'умэт бьрқ вөдайә,
 Хөдан ль сэр гәләк ава йә.
- 4 Дэнге Хөдан қәват ә,
 дэнге Хөдан хвэйишөрәт ә.
- 5 Дэнге Хөдан даред әрзе дышкенә,
 Хөдан әрзед Лөбнәне һур-һури дькә
- 6 у ван мина голька дьдә банздане,
 Лөбнан у Сирйоне* жи мина гәйе бәйани.
- 7 Дэнге Хөдан тиред агьри алав дьдә.
- 8 Дэнге Хөдан чол у бәста дьләрзынә,
 Хөдан чол у бәста Қадеше дьләрзынә.
- 9 Дэнге Хөдан каред хәзала дьдә зайине,
 дарьстана дьдә р'уткьрьне
у П'арьстгәһа Вида һ'әму дькьн дэнги:
 «Р'умәт бир'а!»
- 10 Хөдан к'өрсийа Хвә сәр авед ә'зман данийә,
 Хөдане сәр к'өрсийа Хвә һ'әта-һ'әтайе п'адша бә.
- 11 Дә бьра Хөдан қәвате бьдә щьмә'та Хвә,
 бьра Хөдан дөа у хер-хвәшийе бьдә
 щьмә'та Хвә.

Стьрана Пәсьндайине

30 *Зәбура Давьд. Стьрана бьмбарәк-пирозкьрьна
П'арьстгәһе.*

- 1 Әзе тә бьльнд кьм, Хөдано,
-

* 29:2 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Шцийе Пирози хәмьланди».

* 29:6 «Сирйон» бь зьмане финики наве ч'ийайи һәрмоне йә,
кө жь бә'ре незики 2800 метьр бьльндтьр ә.

- чъмки Тә эз хьлаз къръм,
дъжмьн ль мьн нәдан к'әнандьн.
- 2 Йа Хөдан, Хвәдейе мьн!
Мьн һәвара хвә Тә ани
у Тә эз қәнщ къръм.
- 3 Хөдан! Жь дийаре мьрийа Тә эз дәрхьстъм,
кө нәк'әвьмә гор'е, Тә эз сах һыштъм.
- 4 Әшқи Хөдан һун бьстьрен амьнед Ви,
шькьрийе бьдье у бир биньн пирозийа Ви.
- 5 һерса Ви, чава ч'ә'в бьгьри-вәки,
ле ширьнайа Ви т'әмамийа ә'мьр ә,
еваре шин ә у гьри йә,
ле сьбәһе зу әшқ у шайи йә.
- 6 Әз фьрәйийа хвәда фьр'нақ бум,
фькьрим: «Әзе т'ө шар нәк'әвьм».
- 7 Йа Хөдан, Тә бь хвәшийа Хвә,
мина ч'ийаки эз қәвин къръм.
Ле гава Тә р'уйе Хвә вәшарт,
һьнге р'ьщафе сәр мьнда гьрт.
- 8 Хөдан газийа хвә Тә датиньм
у һәвара хвә Хвәйи тиньм.
- 9 Хуна мьне чь к'аре бьдә,
һәгәр әз бьк'әвьм ах-бәре сар?
Гәло халийе пәсьне Тә бьдә?
Йан р'астийа Тә we салх кә?
- 10 Бьбьһе Хөдан, мьн вәрә р'ә'ме,
Хөдан, бьдә мьн к'омәке.
- 11 Тә шина мьн кьрә шайи,
к'өрхе мьн жи жорда ани,
шабунева мьн дьхәмьлини.
- 12 Щанийа мьне кәр' нәминә,
әwe бьстьре әшқи Тә.

Хөдан, Хвөдейе мьн,
эзе т'ьме бьдм пэсьне Тә.

Гөмана сәр Хвөде у дөайе бона азадбуне

- 31** *Сәрвөре сазбандар'а. Зэбура Давьд.*
1 Хөдано, мьн хвө дайә бьн сийа Тә,
быра эз т'ө шар шәрми нэбьм,
анәгори һәқийа Хвө мьн хьлаз кә.
- 2 Гөһе Хвө бьдә Тө сәр мьн,
бькә кө мьн зу хьлаз ки.
Бона мьн бьбә кәла кәвьри,
мала сьт'арбуне кө мьн азад ки.
- 3 Чьмки Тө йи қәйа у кәла мьн,
Тө бона хатьре ви наве Хвө,
бьбә р'ебәр у сәрвөре мьн.
- 4 Жь we т'әле Тө дәрхә мьн,
кө дьзива данибун бона мьн,
чьмки Тө йи әw сьт'ара мьн.
- 5 Р'өһе хвө дьдмә дәсте Тә*,
бөле Тә эз хьлаз кьрм,
Хөдан, Хвөдейе амьнийе.
- 6 Эз дьжәнмә йед пәй п'утед п'уч' к'әти,
ле гөмана мьн сәр Хөдан ә.
- 7 Пе һөба Тә эзе әшқ у ша бьм,
чьмки сәр мәр'рьмийа мьнда Тә ньһер'и
у тә'ли-тәнгийа мьн пе һәсийайи.
- 8 Тә эз нәдам дәсте дьжмьн,
ле данинә фьрәйе ньгед мьн.
- 9 Мьн вәрә р'ә'ме, Хөдано,
чьмки эз нава тәнгасийеда мә,
ч'ә'ве мьн, нәфс у шанийа мьн
жь дьлешийе һәлийан-машийан.

* 31:5 Луқа 23:46.

- 10 Э'мьре мьн дэрбаз бу зэлулийе,
 салед мьн жи нэ'лэ-нэ'ле,
 жь дэрд-көла қөдум к'этым
 у һэстуйада һ'элийам-машийам.
- 11 Бэр һ'эму нэйара бум итойин,
 ль бэр щинаред хвэ эз илаһи,
 сава мьн дык'эвэ сэр насед мьн,
 йед дэрва дыбиньн жь мьн дьр'эвьн.
- 12 Мина мьрийа жь дыла һатъмэ биркьрьне,
 бумэ чава дэрданэкэ һурдэхвэши.
- 13 Хэйба гэлэка эз дыбьһем,
 һэр алийава сав мьн дыгьрэ,
 гава эв һэвр'а һьмбэри мьн дыщьвьн,
 дышевьрьн кө бина бэр мьн бьстиньн.
- 14 Ле эз Тэда гөман ым, Хөдано,
 мьн гот: «Тө йи Хвэдейе мьн».
- 15 Р'ожд мьн дэсте Тэда нэ,
 мьн жь дэсте дыжмьн
 у пэйк'этийа хьлаз кэ.
- 16 Сьфэте Хвэ гөл дэ сэр э'вде Хвэ
 бь һ'өба Хвэйэ амьн мьн азад кэ.
- 17 Хөдано! Бьра эз шэрми нэбьм,
 чьмки эз гази Тэ дыкьм,
 бьра нэп'ак шэрми бьн
 дийаре мьрийада кэр' бьминьн.
- 18 Дэвед дэрэвин бьра бен гьртьн,
 кө һьндава р'астада к'ьр' дыбежьн,
 бь к'өбарийе у мьхэнэтийе.
- 19 Чьдас мэзьн э қэнщийа Тэ,
 ль бэр һ'эму мэрьвайе,
 хофк'ешед Хвэр'а хвэй кьрийэ Тэ,
 к'ижан хвэ дыдьнэ бьн сийа Тэ.

- 20 Диндара Хwэва ван хwэйи дьки,
 жь дэст нэмамийед мэрьвайе,
 Конe Хwэда ван вэдьшери,
 жь зордарийа зьманийе.
- 21 Шькьр жь Хөданр'а,
 кö н'öба Хwэйэ н'эйрэ-н'öжмэк'ар,
 нава нэйаред дора мьнда нишани мьн кьр!
- 22 Т'эвнэвбуна хwэда мьн гот:
 «Бэр ч'э'ве Тэ эз к'этъмэ».
 Ле Тэ дэнге дöайе мьн бьхист,
 гава мьн Тэ кьрэ гази.
- 23 Хөдан н'эз кьн, н'эму амьнед Wi,
 Хөдан ширь'элала хwэй дькэ,
 ле йед хwэ бабахийе гьртьнэ,
 хэзэбе сэр ванда дьбаринэ.
- 24 Сэрхwэ бьн!
 Бьра дьле wэ бышьдьн,
 н'эмуйед кö Хөданда гöман ьн.

Шабуна бона гөнэафубуне

32 Маскила* Давьд.

- 1 Хwэзи ль wi бэндэйи,
 кö нэһэқийед wi һатьнэ афукьрьне
 у гөнэйед wi һатьнэ бахшандьне!
- 2 Хwэзи ль wi мэрьви,
 кö Хөдан жер'а нэһэқийе н'эсаб накэ
 у дьле вида қөлпи т'өнэ*.
- 3 Гава мьн гөнэйе хwэ нэда р'уйе хwэ,

* 32:0 Мэ'на хэбэра «Маскил» бь избрани нэ э'йан э. Гэлэк занэ баwэр дькьн, кö эв терминэкэ һьлбэсте йэ. К'ока ве хэбэре дьчэ сэр к'ур фькьрандьне у сэрвахтийе.

* 32:1-2 Р'омайи 4:7-8.

- һестуйед мьн к'элийан-машийан,
 жь дэст заринийа мьнэ т'эмамийа р'оже.
 4 Чьмки шэв у р'ож дэсте Тэ сэр мьн гьран бу,
 тэр'айийа мьн бу мина зьһайа һавине. (Сэла)
- 5 Ьнге мьн гөнэйе хвэ Тэва э'йан кьр
 у нэхэцийа хвэ вэнэшарт,
 мьн гот: «Эзе шашийа хвэ
 ль бэр Хөдан бьдьмэ р'уйе хвэ».
 У Тэ нэхэцийа гөнэйе мьн бахшанд. (Сэла)
- 6 Бона ве йэке һэр кэсе амьн,
 гава хвэ нас кэ, бь дөакьрьне ве бэрбь Тэ бе.
 Ьнге һэгэр лейийед ава жи ль сэр һэвр'а
 дэрбаз бьн,
 эве т'ө шар нэгьһижьнэ ви.
- 7 Сыт'аргәһа мьн Тө йи,
 жь тэнгасийе Тө мьн хвэй дьки,
 бь стьранед азадийе Тө дора мьн дьгьри. (Сэла)
- 8 «Эзе тэ ақьл у сэрвахт кьм
 у р'ийа кө теда һэр'и бэр тэ вэкьм,
 ч'э'ве Мьне ль сэр тэ бэ, тэ ширэт кьм.
- 9 Мина һэсп у қант'ьр'а нэбьнэ бефэ'м,
 ван гэм у т'эмб дькьн кө зэфти вэ бьн».
- 10 Щэфайед нэп'ака ве гэлэк бьн,
 ле к'өба амьн ве бьгьрэ дора ван,
 к'ижана гөмана хвэ данэ сэр Хөдан.
- 11 Бь Хөдан эшқ у ша бьн,
 гәли сытqe дьле р'аст,
 дөнге хвэ һьлдьн к'эмуйед дьлада р'аст.

Стьрана пэсьндайине

33¹ Бь Хөдан эшқ бьн гәли амьна,
 ль р'аста дьк'эвэ пэсьндари.

- 2 Бь чэнге зис шькьрийе бьдньнә Хөдан,
 бь сазе дәһәт'ели Вир'а бьстьрен.
- 3 Стьранәкә ну Вир'а бьстьрен,
 зор у хвәш саз хьн, дэнге бьльнди зьрьнгийе.
- 4 Чьмки хәбәра Хөдан р'аст ә
 у һ'әму кьрьнед Ви бь һәқ-һ'әлалийе нә.
- 5 Әв р'астийе у һәқийе һ'ыз дькә,
 һ'өба Хөданва дьнйа т'ьжи йә.
- 6 Бь хәбәра Хөдан ә'зман ә'фьрин,
 бь бина бәр Ви һ'әму ә'ршед ван.
- 7 Бә'ра мина лоде т'оп дькә,
 авед бебьнийа дькә ә'мбара.
- 8 Т'әмамыйа ә'рде бьра жь Хөдан бьтьрсә
 у бьра жь Ви бьрьщьфә т'әмамыйа т'опа дьне.
- 9 Чьмки Әви гот у қәвьми,
 Әви ә'мьр кьр у қәдим бу.
- 10 Хөдан шешьред п'утп'арьста хьраб дькә
 у фькьред мьлэта бәтал дькә.
- 11 Шешьра Хөдан қәвин у қәдим ә,
 фькьра дьле Ви қөр'нә-қөр'нә йә.
- 12 Хвәзи ль ви мьләти, Хвәдейе к'ижани Хөдан ә
 у ль we щьм'әте, к'ижан бьжарт кьрә ware Хвә.
- 13 Хөдан жь ә'змен жорда дьньһер'ә,
 т'әмамыйа мәрьвайе дьбинә.
- 14 Әв жь к'өрсийа Хвә дина Хвә дьдә
 т'әмамыйа бьнәлийед дьнйайе.
- 15 Дьле ван һ'әмуяа Әви ә'фьрандийә
 у һаш жь һ'әму кьред ван һәйә.
- 16 П'адша пе әскәред зә'ф хьлаз набә,
 нә жи йе мерхас пе қәвата зор.

- 17 Һәсп дәрәw ә бона азадийе,
пе қәwата хwәйә зор накә хьлазийе.
- 18 Бәле ч'ә'ве Хөдан ль сәр хофк'ешед Wi нә
у ль сәр ванә кә һивийа к'өба Wi нә,
19 Әw нәфса ван жь мьрне хьлаз дькә
у wәхте хәлайе жи ван т'ер дькә.
- 20 Нәфса мә һивийа Хөдан ә,
Әw алик'ар у мәрт'ала мә йә.
21 Дьле мә пе Wi ша дьбә,
чьмки гөмана мә наве Wийи пироз ә.
22 Хөдан, дә бьра Тө ль сәр мә дьлован би,
чава кә әм Тәда гөман ьн.

Пәсьндайин бона қәнщия Хөдан

34 *Зәбура Давьд, гава хwә ль бәр Абимәләх дани дәwса
беу'ша у бәри wi дан, әви һьшт чу.*

- 1 Һәр гав пәсьне Хөдан әзе бьдъм,
шькьрдайин we жь заре мьн кем нәбә.
2 Нәфса мьн пе Хөдан дьфьр'ә,
брьа йед мьлук бьбьһен у ша бьн.
3 Т'әви мьн Хөдан мәзын кьн,
әм т'әвайи наве Хөдан бьльнд кьн.
- 4 Әз Хөдан гәр'ийам у Әви щаба мьн да,
әз жь һ'әму хоф-тьрса хьлаз кьръм.
5 Йед кә Wi дьньһер'ьн дьбьрьқьн,
у р'уйед ване шәрма сор нәбьн.
6 Әви фәқири кьрә гази, Хөдан бьһист
у әw жь һ'әму тәнгасийед wi хьлаз кьр.
7 Мьлйак'әте Хөдан т'әви хофк'ешед Wi йә,
пышта ван дьгьрә у ван хьлаз дькә.

- 8 Тэ'м кын у бзыньбьн кө Хөдан ча қәнщ ә!*
- Хвәзи ви мәрви, йе кө хвә дайә бьн сийа Ви.
- 9 Жь Хөдан бьтърсьн гәли пирозед Ви,
чьмки хофк'ешед Вийе һ'әвше тыштәки нибьн.
- 10 Шәврькед шера бьр'чи у мөб'тащ дьбьн,
ле әвед ль Хөдан дьгәр'ьн,
кемасийа т'ө қәнщийе набиньн.
- 11 Вәрьн лаво, гөһ бьдьнә мьн,
хофа Хөдан әз вә һин кьм.
- 12 К'и дьхвазә кө хвәш бьжи,
гәләк р'ожа әв бьбинә?
- 13 Бьра зьмане хвә жь хьрабийе хвәй кә
заре хвә жи жь дәрәвийе.
- 14 Жь хьрабийе вәгәр'ә, қәнщийе бькә,
ә'дылайе бьгәр'ә у ль пәй we һәр'ә.
- 15 Ч'ә'ве Хөдан ль сәр р'аста йә
у гөһе Ви ль сәр һәвар-газийа ван ә.
- 16 Бәре Хөдан мьқабли хьраба йә,
кө биранина ван жь дьне бьдә һьлдане.*
- 17 Йед р'аст гази дькьн, Хөдан дьбьһе
у ван жь һ'әму тәнгасийа хьлаз дькә.
- 18 Хөдан незики дьлшкәстийа йә
у мә'рьм-бәләнгаза дьдәбьринә.
- 19 Тәнгасийед йе р'аст гәләк ьн,
ле Хөдан жь һ'әмуяа хьлаз дькә.
- 20 Хөдан һәр һәстуйед ви хвәй дькә,
кө жь ван йәк жи нәшке*.
- 21 Хьрабийе хьраба бькөжә
у дивана пәйк'әтийед р'аста we бьбә.

* 34:8 Пәтрус I 2:3.

* 34:12-16 Пәтрус I 3:10-12.

* 34:20 Йуһ'әнна 19:36.

- 22 Хөдан нэфса хөламед Хвә хылаз дькә
у диwana әвед кә хвә данә бьн сийа Wi набә*.

Дөайе һөваргазийейи жь нөйара

35 *Забура Давьд.*

- 1 Йа Хөдан, мьрабьли мьрабьлед мьн бә,
шәр'кьред мьнр'а шәр' бькә.
- 2 Ылдә зьрь' у мөрт'але,
р'абә вәрә һөваре!
- 3 Р'ым у шур бавеж, пешийа пәйк'әтийед мьн бьгрә,
бежә нэфса мьн: «Әз хьлазкьре тә мә».
- 4 Бьра пәйк'әтийед мьн шәрми бьн, бьбьн р'обөт,
бьра вәгәр'ьн бьбьн сосрөт,
әвед кә дьхвазьн хьрабийе мьн бькьн.
- 5 Бьра бьбьнә мина пач'а ль бәр бе,
мьляк'әте Хөдан бәри ван дә.
- 6 Бьра р'ийа вана тә'ри у шьмшат бә,
мьляк'әте Хөдан пәйк'әтийе ван бә.
- 7 Бе сәбәб т'ор' бона мьн авитьнә ль сәр ч'әле
кә бе сәбәб к'олан бона нэфса мьн.
- 8 Бьра ньшкева хәзәб ль сәр ванда бе,
т'ор'а ванә вәшарти ван бьгрә,
бьра әв қәдә-бәла бе сәре ван.
- 9 Ынге әзе пе Хөдан әшқ бьм,
бь азадкьрьна Wi әзе ша бьм.
- 10 Ы'әму һәстуйед мьне бежьн:
«Хөдан! К'и мина Тә хьлаз дькә,
йе сьст жь дәсте зордаре ви,
фәқир у бәләнгаз жь т'аланкьре ви».

* 34:1-22 Әва зәбурәкә «акростик» ә, ава готи анәгори әлифбәйа
һ'әрфед ибрани чекьри йә.

- 11 Шэ'дед дэрәw р'адьбьн,
тыштед эз наш пе т'өнә мә дькьнә стуйе мьн.
- 12 Жь бәр қәншийева хьраби мьн кьрьн,
эз нәфседа севи һыштъм.
- 13 Ле мьн нәхwәшийа ванда к'өрх хwә дькьр,
нәфса хwә жи бь р'ожийа дьда щәфе.
Дә бьра әw дөайе мьн ль мьн вәгәр'ә*.
- 14 Эз т'әви ван өса бум,
чава т'әви пьсмам у бьре хwә,
мина йәки бона дийа хwә шине бькә,
эз бь к'әдәре ньмьз дьбум.
- 15 Ле гава эз к'әтъм,
әвана щьвийан ль мьн к'әнийан,
qачах щьвийан мьqабьли мьн,
ле мьн ньзаньбу чьма эз дьзерандъм, нәдьсәкьнин.
- 16 Беар ль мьн к'әнийан, данә һелана
дьранед хwә ль мьн ч'ьр'ькандьн.
- 17 Хwәйе мьн! Һ'әта к'әнге Те дина хwә бьдейи?
Нәфса мьн хьлаз кә жь дәрбед ван,
ә'мьре мьн жи жь щәwрькед шера.
- 18 Һьнге щьвата мәзьнда, әзе пәсьне Тә бьдъм,
нава мьхөлqәта мәзьнда Тә бьмбарәк кьм.
- 19 Бьра дьле хwә мьн ша нәкьн,
йед бе сәбәб бунә дьжмьн,
бьра бь ч'ә'ва һәвр'а нәкьн,
йед щийе ами-т'ам дьжәньнә мьн*.
- 20 Әw сәр ә'дьлайе хәбәр надьн,
ле мьqабьли мәрьвед дьнейә мьлаһим,
шевьред к'ьләк'ар дьфькьрьн.

* 35:13 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Ле дөайе мьн п'ашьла мьнда вәгәр'ийа».

* 35:19 Йуь'әнна 15:25.

- 21 Дэве хвэ сэр мын мэзын вэдькын
у дьбежын: «Ва йә! Ва йә!
Ч'э'ве мә дитын».
- 22 Йа Хөдан, Тә дит! Хвэ кәр' нәкә!
Хвәйе мын! Тө жь мын дур нәк'эвә.
- 23 Һена мында Тө һ'ышйар бә,
ль сэр мында бьньһер'ә,
Хвәйе мын у Хвәдейе мын.
- 24 Анәгори р'астийа Хвә,
һәқийе ль мын бькә,
Хөдан Хвәдейе мын,
кө әв ль сэр мын нәк'әнһн.
- 25 Бьра дьле хвәда нәбежын:
«Мәрәме дьле мә бу!»
у бьра нәбежын «Мә әв дақөртанд!»
- 26 Бьра шәрми бьн у һ'әму бьбьнә р'обәт,
йед кө дьле хвә мын ша дькын.
Бьра шәрмийе у сосрәтийе ль хвә вәргьрын,
йед кө сэр мынр'а хвә бьльнд дьгьрын.
- 27 Бьра әшқ у ша бьн,
йед кө р'успитийа мын дьхвазын
у т'ьме бьра бежын: «Хвәде мэзын ә,
кө хер-хвәшийа ә'вде Хвә дьхвазә!»
- 28 Зьмане мыне һәқийа Тә сальх кә
у т'әмамийа р'оже пәсьне Тә бьдә.

Хьрабийа мерьв у һәқийа Хвәде

36 *Сәрвәре сазбәндар'а. Зәбура Давьде хөламе Хвәде.*

¹ Нәһәқи чь кө ә'мьри нәп'ака дькә,
әв йәк ә'йан ә дьле мынва:
Хофа Хвәде т'өнә ль бәр ч'э'ве ван*,

* 36:1 Р'омайи 3:18.

- 2 чъмки н'ълэк'арийе ль бэр ч'э'ве хвэ дькын,
кө нәһәқийа ван ә'йан нәбә у жь бэр ч'э'ва нәк'эвн.
- 3 Хәбәрәд дәве ван нәһәқ у дәрәw ын,
фә'ме ван т'өнә кө қәнщийе бькын.
- 4 Ньвинед хвәда шешьра нәһәқийе дькын
у сәр р'ийед нәқәнщ әw дьсәкьнын,
жь хьрабийе жи әw зьвер набын.
- 5 Йа Хөдан! Н'өба Тә к'әта ә'змен ә
у амьнийа Тә к'әта ә'wра йә!
- 6 Һәқийа Тә мина чийайе һәри бьльнд ә,
қьрара Тә мина ава һәрә к'ур ә!
Мервь у н'әйwен Тө хвәй дьки, Хөдано!
- 7 Н'өба Тә чьқас беһьмбәр ә, Хвәдейо!
Бәнде дьне бьн сийа п'әр'е Тәда һешьринә.
- 8 Әwana жь хер-бәрәк'әта мала Тә т'ер дьбьн
у жь ч'әме Хвәйи бәгәмкьри дьди вәхварьне.
- 9 Чъмки канийа жийане ль щәм Тә йә,
бь р'онайа Тә әм р'онайе дьбиньн.
- 10 Н'өба Хвә жь насед Хвә нәбьр'ә
у һәқийа Хвә жь йед сьтqe дьле р'аст.
- 11 Бьра п'ә'йна к'өбара нәгьһижә мьн
дәсте нәп'ак жи мьн щи нәк'әжинә.
- 12 Һәма әв ә к'әтьна йед нәһәқи дькьрын,
әw әрде хьстьн иди нькарьбун р'абуна.

Қәдәра һәқ у нәһәқа

37 *Забура Давьд.*

- 1 Бина хвә хьраба тәнг нәкә,
н'әвсудийе беола* нәкә.
- 2 Чъмки әве зутьре мина гиһе бьч'ьлмьсьн
у мина гиһайе шин we н'ышк бьн.

* 37:1 Ава готи «беқанун, нәп'ак».

- 3 Гөмана хвэ бьдэ сэр Хөдан у гэнцийе бькэ,
 вэлета бьжи у амьнийа хвэ хвэй кэ.
- 4 Бьра Хөдан шабуна тэ бэ,
 Эве хвэстьнед дьле тэ бьдэ тэ.
- 5 Р'ийа хвэ бьдэ дэсте Хөдан,
 гөмана хвэ бьдэ сэр Wi у Эве бинэ сери.
- 6 We мина р'ойе р'успитийа тэ дэрхэ
 у пьрса һэгийа тэ жи мина нивро.
- 7 Ль бэр Хөдан бэрбьһер бэ у һивийа Wi бэ,
 бина хвэ wi мэрви тэнг нэкэ кö жер'а ль һэв те
 у wi мэрве кö дьгьһижэ мэрэме хьраб.
- 8 һерс нэк'эвэ, нэцълцълэ,
 бинтэнг нэбэ кö хьрабийе бьки.
- 9 Чьмки к'ок ль хьраба we бе,
 ле йед ль Хөдан сэбьр дькьн,
 эве ль э'рде war бьн.
- 10 Бэле һьнэки шунда нэп'аке бэтавэбэ,
 те ль щийе wi бьгэр'и у wi нэбини.
- 11 Ле бэле мьлуке э'рде war бьн,
 хер-хвэшийева we хьне бьн у ша бьн*.
- 12 Нэп'ак бона йе р'аст хьраб дышевьрэ
 у дьрана сэр wi дьч'ьр'ькинэ.
- 13 Хвэйи сэр wi дьк'энэ
 чьмки ахьрийа wi дьбинэ.
- 14 Гөнэк'ар шур дьк'ьшиньн,
 кэванед хвэ саз дькьн,
 кö йе фэқир у бэлэнгаз жорда биньн,
 йед р'ийа р'астда дьчьн, ван бькөжьн.

* 37:11 Мэтта 5:5.

- 15 Шуред ване бьк'эвьнэ дьле ван,
кэванед ване һурдэхвэши бьн.
- 16 Һэбука р'астайә һьндьк,
жь һэбука нәп'акайә п'ър' четър ә.
- 17 Чьмки қоланед нәп'ака we бышкен,
ле стуна р'аста Хөдан ә.
- 18 Хөдан хәме һ'але беләк'а дьк'ьшинә
wartийа ване һ'эта-һ'этайе бьминә.
- 19 Охьрмед гьранда we шәрми нәбьн
у р'ожед хәлайеда we т'ер бьн.
- 20 Ле нәп'акә өнда бьн
у дьжмьнед Хөдан
мина гөл-сосьнед холе,
нава дуда we бөтавәбьн.
- 21 Нәп'ак дәйн һьльдә у надә,
ле йе р'аст дәствәкьри йә у дьдә.
- 22 Хвәде дөа к'ижана бькә, әwe әрде war бьн
у ньфьр'а к'ижана бькә, әwe өнда бьн.
- 23 Хөдан гавед wi мәрви дышьдинә
р'ийа к'ижани әw бөгәм дькә.
- 24 Һәгәр әw бьльк'өмә, we нәк'эвә,
чьмки Хөдане дәсте wi бьгьрә.
- 25 Әз зар' бумә у ньһа жи мэзьн бумә,
мын нәдитийә йе р'аст weда авити,
йан жи зар'ед wi кө нен п'арс кьн.
- 26 Әw һәр т'ьм мәр'д ә у дәйн дьдә,
дөа жи сәр зөр'эта wi йә.
- 27 Жь хьрабийе хвә дур бьгьрә,
қәнщийе бькә, те бьмини һ'эта-һ'эте.

- 28 Чъмки Хөдан һәқийе к'ыз дькә
у пышт надә амьнед Хвә.
- Әве к'әта-к'әтайе бенә хвәйкьрьне,
ле зөр'әта нәп'ака we онда бә.
- 29 Р'асте ль ә'рде war бьн
у һәр-һәйе we сәр бьжин.
- 30 Жь дәве р'аста гөл-нур дьбарьн
у зьмане wi һәқийе дьбежә.
- 31 Һинкьрьна Хвәде wi дьле wiда йә,
гавед хвәда әw нальк'өмә.
- 32 Нәп'ак пәй йе р'аст к'әтийә,
дькә кә чава wi бькөжә.
- 33 Ле Хөдан wi надә дәсте нәп'ак
у гава wi бинә бәр диwane,
наһелә кә wi гөнәк'ар кә.
- 34 Хөдан сәбьр кә у хвә р'ийа wi быгьрә,
Әве тә бьльнд кә кә ә'рде war би.
Те бьбини ондабуна нәп'ака.
- 35 Мьн дит нәп'акәк стьру дәрхьсти,
мина дара шинә ч'ьқьлава п'әр'вәдайи*.
- 36 Ле әw дәрбаз бу, к'а әw нәма,
әз ле гәр'ийам у мьн әw нәдит.
- 37 Йе беләк'ә бьньһер'ә
у дина хвә бьдә әвед р'аст,
чъмки ахьрийа мәрьве һа we хер бә.

* 37:35 Бь ибрани р'еза дөда нә т'ам зәлал ә, ле wәлгәр'андьна йунанийә кәвьнда аһа йә: «Мина даре әрзейи Лөбнанеда бьльнд дьбә».

- 38 Ле к'ока нәһәқа we һәвр'а бе,
ахьрийа нәп'ака өндабун бә.
- 39 Хьлазбуна р'аста жь Хөдан ә,
охьрме гьранда Әw пыштоване ван ә.
- 40 Хөдане алик'арийе ван бькә, ван хьлаз кә,
жь нәп'ака ван азад кә у хьлаз кә,
чьмки ван хwә дайә бьн сийа Wи*.

Дөайе мәрве охьрме гьранда

38 *Зэбура Давьдә бона дийарийа биранине.*

- 1 Хөдано! Бь һерса Хwә мьн һьлнәйе
у бь к'әла Хwә мьн ширәт нәкә.
- 2 Чьмки тиред Тә ль мьн к'әтьнә
у дәсте Тә ль сәр мьн гьран буйә.
- 3 Жь алава һерса Тә, щики мьни сах нәмайә,
дәст гөнәйе мьн, һәстуки мьни р'ьһ'әт нәмайә.
- 4 Чьмки нәһәқийед мьн жь сәре мьн бьльндтьр
бунә,
мина баре гьран әw ль сәр мьн гьран бунә.
- 5 Р'уйе бефә'мийа мьнда,
брьинед мьн бин к'әтьне дьр'ьзын.
- 6 Дәвәр'уйа чуйи, қөдумк'әти,
һәр р'ож бь дьле көл дьгәр'ьм,
- 7 чьмки навдье мьн көл-брьинава т'ьжи нә
у нав мьнда щики сах нәмайә.
- 8 Әз һ'алк'әти у гәләки һ'ьнщър'и,
дькьм зарин жь ахинийа дьле хwә.
- 9 Хwәйә, хwәстьна мьн Тәва ә'йан ә,
к'әсәра дьле мьн жь Тә вәшарти нинә.

* 37:1-40 Әва зэбурәкә «акростик» ә, ава готи анәгори әлифбәйа һ'әрфед ибрани чекьри йә.

- 10 Дьле мьн ле дьхэ, қөдум к'этьмэ,
р'онайа ч'э'ве мьн жи ль мьн бьрийа йэ.
- 11 Н'ызкьрийед мьн у һэвалед мьн,
хвэ дур дьгьрын жь бьринед мьн,
псьмамед мьн жи дур сэкьнин.
- 12 Эвед э'мьре мьн дьгэр'ын, т'эла датинын
у йед хьрабийа мьн дьхвазьн,
бона к'этьна мьн хьраб хэбэр дьдын
у һэр р'ож мьхэнэтиие дьфькьрын.
- 13 Ле эз мина кэр'а набьһем
у мина йе лал кө дэве хвэ вэнакэ.
- 14 Эз бумэ мэрьве чава кө набьһе
у дэве вида щабэк т'өнэ.
- 15 Эз хвэ дьсперьмэ Тэ, Хөдано,
Те шабе бьди, йа Хвэи, Хвэдеие мьн.
- 16 Чьмки мьн гот: «Бьра эв дьле хвэ мьн ша нэкьн
у фьр'нақ нэбьн гава бышьмьтэ ньге мьн».
- 17 Ва йэ эз к'этьна хвэ дьбиньм,
һэр гав көла мьн бэр бина мьн э.
- 18 Эз нэһэқийед хвэ ашкэрэ дьбежьм,
бона гөнэйед хвэ хвэда дышэшьтм.
- 19 Ле нэйаред мьн сы'эт у қэват ын,
щийе һэқи-нэһэқ хернэхвазед мьн зедэ дьбьн.
- 20 Йед бэр қэнщийева хьрабийе мьн дькьн,
бона we йэке мьқабьли мьн р'адьбьн,
чьмки эз хвэ қэнщийе дьгьрым.
- 21 Мьн нэһелэ Хөдано!
Хвэдеие мьн жь мьн Тө дур нэк'эвэ.
- 22 Зу бькэ вэрэ һэвара мьн,
йа Хөдан, Хьлазкьре мьн!

Бош-бэталийа э'мьр

39 *Йьдут'уне сэрвере сазбэндар'а. Зэбура Давьд.*

- ¹ Мьн гот: «Эзе мьрати р'ийа хвэ бьм,
кө бь зьмане хвэ гона нэкьм,
гэмэке бавежьмэ эз дэве хвэ,
һ'эта кө нәп'ак ль бәр мьн э».
- ² Мьн хвэ кәр' кьр у дәнг нәкьр,
бона қәнщийе жи қәт тышт нәгот,
һьнге еш ль мьн т'эвиһэв бу.
- ³ Дьл нав мьнда қьлқьли,
алаве да қафе мьн,
һьнге дәрэвэбум у мьн гот:
- ⁴ «Бежэ Хөдан Тө ахьрийа мьн,
чьқас ьн әв р'ожед мьн
у р'өвитийа мьн чәнд р'ож ьн».
- ⁵ Ва пе бьһөста Тә р'ож данә мьн
у э'мьре мьн ль бәр Тә нә т'ө тышт ә.
Р'аст һәр мәрьве дьне к'әтийә,
әв т'ам вәкә һөлмәке йә. (Сәла)
- ⁶ Р'аст мина сийе мәрьв те-дьчә.
Р'аст бадихәва һ'әщә-һ'әщ дькә,
әв т'оп дькә ле ньзанә әве бьбә р'ьсқе к'е.
- ⁷ Иди ньһа эз һивийа чь бьм, Хвәйо?
Гөмана мьн ль сәр Тә йә.
- ⁸ Мьн жь һ'әму нәһәқийед мьн хьлаз кә,
мьн нәкә нава дәв-дьране бөфө'ма.
- ⁹ Эз хвэ кәр' дькьм, дэве хвэ вәнакьм,
чьмки Тә кьр, әва йәка.
- ¹⁰ Дәрба Хвә Тө жь мьн дур хә,
эз жь бәр к'өлма Тә бөтавәдьбьм.
- ¹¹ Бона ширәте, нәһәқийа мерьв ль бәр бевьла
дәрдьхи,

мина бьзузе Тö һөбука ви дьһьзһьзини
у жийин т'ам вэкэ һөлмэке йэ. (Сэла)

- 12 Йа Хөдан, Тө бьбьһе дөайе мьн
у гөһ бьдэ һеварза мьн,
Тө пышт нэдэ һесьред мьн,
эз ль бэр Тэ чава р'еви,
мина пешийед хвэ мевани.
- 13 Мьр'узе Хвэ жь мьн дагэр'инэ,
кө эз диса бэшэрхвэш бьм
һ'эта кө нэчумэ, п'уч' нэбумэ.

Стьрана пэсьндайине у к'омэххвэстьне

40 *Сэрвеве сазбандар'а. Зэбура Давьд.*

- ¹ Эз бь сэбьре нивийа Хөдан мам,
Ви сэр мьнда ньһер'и
у заринийа мьн бьһист,
- 2 жь верана ч'э'ле эз дэрхьстьм,
жь ве ч'ьм-ч'ьма шьлэ-һ'эр'и,
ньгед мьн данинэ ль сэр қәйе
у гавед мьн қәдим кьрн.
- 3 Стьранэкэ ну кьрэ дэве мьн,
зэбурэкэ эшқи Хвәдейе мэ.
Гэлэке бьбиньн у ве хоф кьн
у хвэ бьдьнэ бьн сийа Хөдан.
- 4 Хвәзи ль ви мөрви,
кө хвэ спартийэ Хөдан,
дина хвэ надэ йе к'өбар
у йед хвэ данэ п'утед дэрәв.
- 5 Гэлэк ьн кьрнед Тэ, йа Хөдан, Хвәдейе мьн,
әв к'эрәмэт у фькьред Тэйэ ль сэр мэ,
т'ө һөйин т'өнэ мина Тэ.
Мьне әв салх кьрана у бькьра дэнги,
ле бек'эсаб ьн, найенэ готьн.

- 6 Qöрбан у дийари Тә бәгәм нәкър,
 Тә göhe мьн вәкър,
 т'әвайишәват у дийарийа пақъжбуне Тә нәхвәстын.
- 7 Һынге мьн гот: «Ва мә әз һатъм,
 к'үтеба гөломаткда бона мьн нъвисар ә.
- 8 Әз дьхвазъм хвәстына Тә бықәдиньм, йа Хвәде
 у ва йә һинкърьна Тә дьле мьнда йә»*.
- 9 Мьн нава щьвина гьранда мьзгини да
 һәқийа азадкърьна Тә ә'лам кър.
 Ва йә мьн левед хвә нәдан сәр һәв,
 йа Хөдан, Тө зани!
- 10 Мьн һәқийа Тә дьле хвәда вәнәшарт,
 амьнийа Тә у хьлазкърьна Тә мьн салх кър,
 дьловани у р'астийа Тә мьн жь щьвина гьран
 вәнәшарт.
- 11 Р'ә'ма Хвә, йа Хөдан, жь мьн дур нәхә,
 бьра дьловани у амьнийа Тә һәр гав мьн хвәй кьн.
- 12 Хьрабийа беҗ'әсаб дора мьн гьрт,
 нәһәқийед мьн хвә мьнр'а гиһандьн,
 әв жь п'ор'е сәре мьн зә'фтьр ьн,
 р'ийа хвә жи нькарьм бьбиньм,
 дьл жи мьнва иди нәмайә.
- 13 Бькә р'ьсқат*, Хөдано, мьн хьлаз кә,
 йа Хөдан, зу бькә һәварара мьн вәрә.
- 14 Бьра шәрми бьн у һәвр'а т'әвайи бьбьнә р'обәт,
 йед кә пәй мьн к'әтьнә
 у мьрьна мьн дьхвазьн.
 Дә бьра шәрми бьн, пашда бьр'әвьн,
 йед кә хьрабийа мьн дьхвазьн.
- 15 Бьра шәрмийа хвәда әв суцдар бьн,
 йед кә һуйи мьн дькьн.

* 40:6-8 Ибрани 10:5-7.

* 40:13 Ава готи «бьра хвәстына Тә бә».

16 Һ'эмуйед кӧ ль Тә дыгәр'ын,
 бьра пе Тә эшц у ша бьн
 у йед хьлазкьрна Тә һ'ыз дькьн,
 «Хӧдан мазьн ә!» т'ьме бежьн

17 әзи шкәстийи бәләнгаз ьм,
 ле бәле бона мьн Хӧдан хәм дькә.
 Алик'ар у хьлазкьре мьн Тӧ йи!
 Хwәдейе мьн дәрәнги нәк'әвә.

Дӧайе мәрве нәхwәш бона қәнщбуне

41 *Сәрwере сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*
 1 Хwәзи ль wi кӧ хәм дькә бона йе к'әсиб,
 р'ожд тәнгасийеда Хӧдане wi хьлаз кә.
 2 Хӧдане wi хwәй кә у ә'мьр бьде,
 әве ль сәр дьне хwәзьли бә
 у we нәдә дәсте хwәстьна нәйар.
 3 Хӧдане нәхwәшийеда ши-нвьина wi бе р'ә'ме,
 жь һ'әму нәхwәшийа қәнщ кә
 у жь нвьине р'акә.
 4 Мьн гот: «Йа Хӧдан, мьн wәрә р'ә'ме,
 нәфса мьн қәнщ кә, чьмки мьн бәр Тә
 гӧнә кьр».
 5 Нәйар хәйба мьн дькьн у дьбежьн:
 «К'әнге әве бьмьрә у наве wi онда бә».
 6 Йәк жи кӧ те мьн бьбинә,
 тыште һ'ал-қал дьбежә,
 дьле wi дәнг-бә'сед хьраб т'оп дькә,
 кӧ дәре дәрва гьли кә.
 7 Һ'әму пәйк'әтийед мьн,
 бона мьн һәвр'а дькьнә п'ьстә-п'ьст,
 бона мьн тыште хьраб дьфькьрн,
 8 дьбежьн: «Хәзәбе әва гьртия,
 әw к'әтийә иди р'анабә».
 9 Һ'әта пешәwьтийе мьн жи,

к'ижанида эз сэрфьнийаз бум,
нане мьн дьхвар, п'э'йн авитэ мьн*.

- 10 Ле бэле, йа Хөдан, Тө мьн вөрө р'э'ме
у мьн бьдэ сэкьнандьне кө эзе ван вэгэр'иньм.
11 Эзе бь ве йэке заньбьм кө Тө мьн бэгэм дьки,
гава дэнге сэрк'этьна дьжмьн нэ́йе бьхистьн.
12 Ле Те мьн нава бесуцийа мьнда хвэ́йи ки
у к'эта-к'этайе мьн бэр Хвэ́ бьди сэкьнандьне.
13 Шькьр Хөдан Хвэ́дейе Исраелр'а,
жь һөр-һө́йе к'эта к'эта-к'этайе.

Амин у амин.

К'ьтеба Дөда (Зэбура 42-а к'эта 72-а)

Дө́айе сьргунийе у бэлэнгазийеда

- 42** *Сэрверө сазбэндар'а. Маскила малбэ́та Орах.*
1 Чава кара хэзала к'эйра р'еч'е ава йэ,
ө́са жи р'ө́б'е мьн к'эйра Тэда йэ, Хвэ́дейо!
2 Р'ө́б'е мьн т'ийе Хвэ́де йэ, Хвэ́дейе зенди йэ.
К'энге эзе бем бэр диндара Хвэ́де һазьр бьм?
3 Ёсьред мьн шэв у р'ож бунэ хөре мьн,
кө һөр гав дьбежьнэ мьн:
«К'ане йэ Хвэ́дейе тэ?»
4 Эв йэк кө тен бира мьн,
агьр-шэват мьн дьк'эвэ,
чава мьхөлқөтер'а мьн хвэ́ дьгиһанд,
бь ванр'а т'эвайи бь дэнге эшце
у шькьрдарийе,
к'ома щэжьнева эз дьк'этьмэ Хана Хвэ́де.

* 41:9 Мэтта 26:23; Марқос 14:18; Луқа 22:21; Йуф'әнна 13:18.

- 5 Чьма нав мында дьк'ьзк'ьзи р'өк'е мын,
 чьма нава мында нә р'ь'әт и?
 Гөмана хвә ль Хвәде бинә,
 чьмки эзе диса пәсьне Wi бьдьм,
 хьлазкьре хвә у Хвәдейе хвә.
- 6 Р'өк'е мын нав мында дьк'ьзк'ьзә,
 ләма Тә бир тиньм
 жь ә'рде Урдөне у һәрмоне,
 жь ч'ийайе Митсаре.
- 7 Ль вьр бөбьни дәнг дьдә бөбьнийе
 бь дәнге авшьр'ькед Тә,
 б'әму лейи у пелед Тә
 ль сәр мынр'а дәрбаз бун.
- 8 Р'өже Хөдан г'өба Хвә дьдә ә'йанкьрьне,
 шәве жи стьрана Wi т'әви мын ә,
 дөайе мын жи бәр бь Хвәдейе ә'мыре мын ә.
- 9 Эзе бежьмә Хвәдейе Qәйайе хвә:
 «Чьма Тә әз бир кьрьмә?
 Чьма бь дьле көл әз бьгәр'ьм,
 жь зерандьна дәсте дьжмын?»
- 10 Дьжмын өса тә'на ль мын дьхьн,
 те бежи һәстуйед мын һурхвәши дькьн,
 гава һәр р'өж дьбежьнә мын:
 «К'ане йә Хвәдейе тә?»
- 11 Чьма нав мында дьк'ьзк'ьзи р'өк'е мын,
 чьма нава мында нә р'ь'әт и?
 Гөмана хвә ль Хвәде бинә,
 чьмки диса эзе пәсьне Wi бьдьм,
 хьлазкьре хвә у Хвәдейе хвә.

Дöайе к'омэкхwэстыне

- 43** ¹Тö сэр ише мында бьньһер'э, йа Хwэде,
һақийа мын хwэй кэ жь нава ви мьлэте
бехwэде,
жь мэрьвед дэрэвин у нәһәқ азад кә.
- ² Чьмки Тö йи Хwәдейе кәла мын.
Чьма Тә эз веда авитьм?
Чьма эз бь дьле көл бьгәр'ьм,
жь бәр зерандьна нәйара?
- ³ Р'онайи у р'астийа Хwә бышинә,
бьра әвана р'ебәрийа мын бькьн,
мын бьбьнә ч'ийайе Тәйи пироз у Хана Тә.
- ⁴ Эзе һәр'ьмә бәр горигәһа Хwәде,
ль бәр Хwәдейе шабун у әшқа хwә,
эзе бь чәнг пәсьне Тә бьдьм,
йа Хөдан, Хwәдейе мын!
- ⁵ Чьма нав мында дьк'ьзк'ьзи р'өһе мын,
чьма нав мында нә р'ьб'эт и?
Гөмана хwә ль Хwәде бинә,
чьмки диса эзе пәсьне Wi бьдьм,
хьлазкьре хwә у Хwәдейе хwә.

Дöайе к'омәкдарийе

- 44** *Сәрwере сазбәндар'а. Маскила малбәта Qорax.*
- ¹ Хwәдейо, мә бь гөһед хwә бьһистьн,
кал-бавед мә мәр'а готьн,
бона ван кьред Тәйә р'ожед ванда,
нава ван р'ожед бәреда кьри.
- ² Тә бь дәсте Хwә п'утп'арьст р'ақәтандьн
у кал-бавед мә ши-вар кьрьн,
қөдә-бәла ани сәре ван мьлэта
у пешед мә дәрхьстьнә фьреқәтийе.

- 3 Нэ кӧ пе шуре хвэ эв э'рде war бун,
йан зэндед ван эв хьлаз кьрын,
ле дэсте Тэйи р'асте,
зэнда Тэ у нур-нэдэра Тэ,
чъмки Тэ эв бэгэм кьрын.
- 4 Тӧ йи П'адше мьн, йа Хвэде!
Тӧ сэрк'этыне Агубр'а ль хэв бинэ.
- 5 Пе Тэ эм нэйаред хвэ э'рде дьхьн,
йед кӧ бэр мэ р'адьбьн,
эм пе наве Тэ ван п'епэс дькьн.
- 6 Чъмки кэване хвэда эз нэ гӧман ьм
у нэ жи шуре мьне мьн хьлаз кэ.
- 7 Ле Тэ эм жь нэйара хьлаз кьрын
у пэйк'этийед мэ данэ шэрме.
- 8 Һэр р'ож эм пе Хвэде дьфьр'ьн
һ'эта-һ'этайе пэсьне наве Тэ дьдын. (Сэла)
- 9 Тэ эм кьрынэ сосрэт веда авити,
т'эви ордийед мэ дэрнак'эви.
- 10 Тэ эм жь бэр дьжмьн данэ р'эве,
пэйк'этияа жи эм т'алан кьрын.
- 11 Тэ эм чава пэз данэ хварьн,
нав мьлэтада эм бэла кьрын.
- 12 Тэ щьмэ'та хвэ бедимэт фьрот
у баhe we Тэ бьльнд нэкьр.
- 13 Тэ эм бэр щинара кьрынэ р'обэт
у ль бэр йед дор-бэред мэ нав у нуч'ьк.
- 14 Нав хэлцеда Тэ эм кьрынэ дэв-дьрана,
нава мьлэтада жи бунэ мина пек'энийа.
- 15 Т'эмамия р'оже сосрэтийеда мэ,
шэрма р'уйе мьн мьн дьньхемэ,
16 р'уйе дэнге бӧхданбеж у к'ьфьра,
ӧса жи р'уйе к'эйфьлдайе дьжмьнда.

- 17 Эв к'эму хат'нэ сэре мэ,
 ле мэ Тө бир нэк'ри
 у пэймана Тэ нэт'эр'ьбанд.
- 18 Д'ле мэ пашда вэнэгэр'ийан
 у гавед мэ жь р'ийа Тэ дэрнэк'эт'н.
- 19 Ле Тэ эм щийе мышк у мэ'ра к'ынщ'р'анд'н
 у б' сийа м'рьне эм н'хамт'н.
- 20 Нэгэр мэ наве Хвэдеие хвэ бир б'к'ра,
 йан дэсте хвэ д'режи хвэдеки хэриб к'ра,
 21 Хвэде we сэр ве йэкеда нэнь'ер'ийа?
 Ч'мки Эw с'р'ед д'лада занэ.
 22 Ле бона Тэ эм нэр р'ож бэр м'рьне нэ,
 мина пэзед сэржек'рьне к'эсаб д'б'н*.
- 23 Р'абэ Хвэйо, ч'ма р'аза йи?
 Н'ш'йар бэ мэ т'эхсир нэкэ к'эта-к'эте.
 24 Ч'ма р'уйе Хвэ жь мэ вэд'шери,
 зэлули у дэрд-көлед мэ бир д'ки.
- 25 Эм өса дэвэр'уйа чунэ э'рде,
 к'эта з'ке мэ э'рдева қэмыти.
 26 Р'абэ али мэ б'кэ у мэ х'лаз кэ,
 бона хат'ре к'өба Хвэйэ амьн.

Шаййа мала П'адше у дэргистийа Ви

45 *Сэрвере сазбэндар'а. Пе м'даме: «Сосьни». Маскила авинтийа малбэта Qорак.*

- 1 Жь д'ле м'н хэбэра қэнщ б'лқ вэд'дэ,
 н'лбэстед м'н эш'қи П'адше нэ,
 з'мане м'н мина қэлэма н'виск'аре че йэ.

* 44:22 Р'омайи 8:36.

Бона П'адше

- 2 Тö жь к'эму инсанэти бэдэвтър и,
жь левед Тэ гөл у нур дьбарэ,
лэма Хвэде к'эта-к'этайе дөа ль Тэ кьрийэ.
- 3 Шуре Хвэ ль пышта Хвэ гьредэ, Э'гито,
бь р'эвш у р'умэта Хвэ.
- 4 Бь қэдьре Хвэ пешда һэр'э,
бона р'асти, мьлуктийе у һэқийе, сийаро,
бьра дәсте Тэйи р'асте
р'ебэрийа Тэ бөр бь кьред к'өжмэк'ар бькэ.
- 5 Тиред Тэ туж ын,
эв дьк'эвьнэ дьлед дьжмьнед П'адше,
мьләте бьк'эвьнэ бьне п'ийед Тэ.
- 6 Т'эхте Тэ Хвэдейо*, т'эхте к'эта-к'этайе йэ,
шьва п'адшатийа Тэ шьва һэқийе йэ.
- 7 Тө һэқийе к'ыз дьки у дьжэни нэһэқийе,
лэма жи Хвэде, Хвэдейе Тэ Тө бь р'уне шабуне
жь һэвалед Тэ зедэтьр к'ьфшкьри*.
- 8 Жь к'эму к'ынще Тэ бина зьмьр, уд у дарчине* дэрте,
жь там-ташед һэстуйед филинда, пе дэнгед
саза Тэ ша дькьн.
- 9 Қизед п'адшайа нава ханьм-хатунед Тэда нэ,
ханьмп'адша нав зер'е Офирда ль мьле Тэйи
р'асте сэкьни йэ.

* 45:6 «Т'эхте Тэ Хвэдейо» бь избрани аһа жи те фэ'мкьрьне:
«Г'эхте Тэйи кö Хвэде да Тэ». Зэмане бэре, п'адша чава хвэдек
дьһатьнэ к'эсабе у вана вэкэ к'өкөме хвэдетийа хвэ п'адшати
дькьр. Ле шьһуйа готьнед ве зэбуре фэ'м дькьрын, чава готь-
нед ль сэр Мэснһ натийэ сери.

* 45:6-7 Ибрани 1:8-9.

* 45:8 Щур'эки бьһарэтейэ кö бь избрани нэ э'йан э. Гэлэк
вэлгэр'андьнада жер'а дьбежьн «касийа».

Бона дэргистийа П'адше

- 10 Бьбьһе қизьк, дина хвә бьде у гөһе хвә вәкә,
тө бир бькә мьләте хвә у мала баве хвә
- 11 у бьра П'адша машоде бәдәвийа тәда бә,
чьмки Әв ә хвәйе тә, тө бәр Ви та бә.
- 12 Бьнәлийед Суре* бь дийарийа
у дәвләмәндед щьмә'те жи бь хьзна
ве к'әйра диндара тәда бьн.
- 13 Дэргистийа П'адше әв һьндөр'ва хас у хәван ә,
к'ьнше ве бь т'еле зер' һунанди йә.
- 14 Хәмьла нәқьшандива ве дьбьнә ль бәр П'адше,
бәрбук пәй ве т'әв дьчьнә ль бәр Ви.
- 15 Әв тенә бьрьне бь әшқ у шайи
у дьк'әвьнә қәсьра П'адше.

Бона П'адше

- 16 Дәвса кал-бавед Тәйе әвләдед Тә бьн,
Те ван бьки сәрвер сәр т'әмаийа ә'рде.
- 17 Әзе наве Тә қөр'нә-қөр'нә бьдьмә биранин,
ләма мьләте пәсьне Тә бьдын к'әта-к'әтайе*.

* 45:12 Бь избрани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Қиза Суре». Бь избрани хәбәра «қиз» гәләк щара бь мә'на «бажар» йан «бьнәлийед бажер» те хәбате.

* 45:1-17 Әв зәбура әвинтийе бона дә'вата п'адшаки Израел у дэргистийа шийә жь вәлатдәр ә. Пәйр'а, гәләк сәр к'әтын кә әв зәбур бь Мәсиһ сәр һәвда те (мәсәлә, вәлгәр'андьнәкә арамийә кәвьнда р'еза 2а наве «Мәсиһ» бона п'адша бь к'ар анийә). Бона ве йәке, ве вәлгәр'андьнеда к'әрфа мәзьн бона ви п'адшайи һатийә ньвисаре (мәсәлә, «П'адша» у «Ви»).

Хwэде сыт'аргәһа у хьлазкьре бажер э

46 *Сәрwерә сазбәндар'а. Стърана малбәта Qорахә ль сәр Аламоте*.*

- 1 Хwэде сыт'аргәһ у қәwата мә йә,
к'омәкдаре мәйи тәнгасийада һәри незик ә.
- 2 Ләма жи әм натърсын,
һәгәр ә'рд жи сәробьниһәв бә,
ч'ийа бьк'эвнә к'урайа бә'ре,
- 3 авед we фур дьн, әw бькьн хөшин,
ч'ийа бьләрзын жь дәст пелед ван. (Сәла)
- 4 Ч'әмәк һәйә кә авед we бажаре Хwэде ша дькьн,
we Мала пирозә Йе һәри Жорьн.
- 5 Хwэде wi бажарида йә, әw наһ'әжә,
Хwәдейе бәрбанга к'урда али wi бькә.
- 6 Мьлэт дькьнә қалмә-қалм, һ'әж дьк'әвә
п'адшатийа,
Йе Жорьн дькә дәнги у ә'рд дь'әлә.
- 7 Хөдане Ордийа т'әви мә йә,
Хwәдейе Ақуб кәла мә йә. (Сәла)
- 8 Wәрьн бьбиньн кьред Хөдан,
чь к'әрәмәт кьр р'уйе ә'рде.
- 9 Шәр'а дьдә сәкьнандьне, һәр чар қөлбед дьнйайе,
тир-кәвана дышкенә, р'ьма һур-һури дькә
у мәрт'ала бь егьр дышәwьтинә.
- 10 Кәр' бьн у бьзаньбьн, Әз ьм Хwэде,
Әзе нав мьлэтада бьльнд бьм
у ль р'уйе ә'рде бьльнд бьм.

* 46:0 «Аламот» терминәкә мьқамейә нә ә'йан ә. Занә дьбежьн, кә әва дьдә к'ьфше чава дәнге зьрави к'өлфәта щаһьл, йан жи дәнге зөр'не.

- 11 Хөдане Ордия т'эви мэ йэ,
Хвэдейе Ақуб кэла мэ йэ. (Сэла)

Мэзынайия Хвэде у табуна мьлэта

- 47** *Сарвере сазбандар'а. Зэбура малбата Орах.*
1 Дәстед хвэ ль һэв хьн һ'эму мьлэтно,
бы дэнге шабуне бэрбы Хвэде быкьн қар'ин.
2 Чьмки Хөдан, Йе һәри Жорьн, сав ә,
П'адше Мэзын ә ль сәр т'эмамийа әрде.
3 Әв мьлэта бәр мэ та дькә,
щымә'та дькә бьн п'ийед мә.
4 Әви мьлк'е мә мәр'а бьжарт,
мэзынайия Ақуб, һ'ызкьрийе Хвә. (Сэла)
- 5 Хвэде Хвә да һелана жорьн қар'инийа шабунер'а,
Хөдан р'абу сәр т'эхте Хвә бы дэнге бор'ийер'а.
6 Бьстьрен Хвәдер'а, бьстьрен,
быстьрен П'адше мәр'а, бьстьрен.
7 Хвэде П'адше т'эмамийа әрде йә,
бы зэбура* бьстьрен һун жер'а.
- 8 Хвэде п'адшатийе һ'эму мьлэта дькә,
Хвэде р'удьни сәр к'өрсийа Хвәйә пироз.
9 Ә'сылзадед мьлэта щьвийан
т'эви мьлэте Хвэдейе Ибраһим.
Чьмки мәрт'алед дьнйайе йед Хвэде нә,
Әв сәр ванр'а йә.

Сийон, бажаре Хвэдейе мэ йә

- 48** *Стьран. Зэбура малбата Орах.*
1 Хөдан мэзын ә, һежайи гәләк пәсына йә,
бажаре Хвэдейе мәда,
ль сәр ч'ийайе Хвәйи пироз,

* 47:7 Бь ибрани хәбәр бь хәбәр «маскил» ә. Бона «маскил» шьровәкьрына Зэбур 32 бьньһер'ә.

- 2 бьльндайийа бэдәw,
 шабуна т'эмамииа ә'рде,
 ч'ийайе Сийоне, т'әпе Сафоне*,
 бажаре П'адше мэзын**.
- 3 Qәсьред веда Хwәде к'ьфш ә,
 Әw чава кәла хөйа дькә.
- 4 Ва йә п'адша, әван щьвийан,
 һәму һәвр'а һатьн сәр шер'.
- 5 Гава дитьн, ә'щәбмаи бун,
 т'әвиһәв бун, пашда р'әвин.
- 6 Р'ьшафе ль wьр әw гьртьн,
 мина санщуйе жьна кә дьк'әвә бәр зар'е
- 7 у чава байе р'оһьлате
 гәмийед Т'аршише һурхwәши дькә.
- 8 Мә чава бьһистьбу, өса жи мә дит,
 бажаре Хөдане Ордийада,
 бажаре Хwәдейе мәда,
 к'ижани Хwәде қәдим дькә һ'әта-һ'әтайе. (Сәла)
- 9 Йа Хwәде, П'арьстгәһа Тәда
 әм сәр һ'өба Тәйә беһьмбәр дьфькьрьн.
- 10 Чава наве Тә, йа Хwәде,
 өса жи пәсьне Тә һ'әта сәре дьне,
 дәсте Тәйи р'асте һәқийева хьне.
- 11 Бьра ша бә ч'ийайе Сийоне
 у әшқ бьн бажаред Щьһуда пе қьраред Тә.

* 48:2 Бь избрани чәнд фә'минед «Сафоне» һәнә: (1) Әw навәки К'әнанийайи бона wi ч'ийайи бу, кә «мьск'әне пироз» дьһатә һ'әсабе; (2) өса жи «бакөр» те готьне.

** 48:2 Мәтта 5:35.

- 12 Дора Сийоне бьзвьр'ьн
у дора we хун бьгьрн,
бьльндшийед we бьжмьрн,
13 мела wə сэр суред we бə,
дина хwə бьдьнə qəсьред we,
кō ньсьле майинр'а хун салх кьн,
14 чьмки эв Хwəдейа
Хwəдейе мə йə к'əта-к'əтайе,
Əwe р'əбəре мə бə хəр-хəйе.

Кемацълийа мэръвед һəбука хwəда гōман

49 *Сэрwере сазбəндар'а. Зəбура малбəта Qорax.*

- 1 Бьбьһен we йəке к'əму мьлəтно,
гōһдар бьн к'əму бьнəлийед дьне,
2 бəлэнгаз у йе ə'сьлзадə,
дəвлəти у к'əсиб хəвр'а т'əвайи.
3 Дəве мьне сэрwахтийе бежə,
фькьред дьле мьн заньстийе.
4 Əзе гōһе хwə бьдьмə сэр мəсəла готи,
пе чэнге зис вəкьм сьр'а готьна хwə.
5 Чьма бьтърсьм əз р'ожед хьрабда,
гава нəһəдийа нəйар дора мьн бьгьрə,
6 йе гōмана wi ль сэр qəwата wi йə
у пе һəбука хwəйə п'ьр' дьфьр'ə?
7 Бəле əw һəбук нькарə wi хьлаз кə
у нə жи бəрделе бəрва бьдə Хwəде.
8 Чьмки бьһа йə қимəте хьлазбуна wан,
т'ō щар əв йəк набə кō бе дайин,
9 wəки бьжи к'əта-к'əтайе
у мьрьне əw нəбинə.
10 Хəр кəс дьбинə кō сэрwахт дьмьрн,
мина ахмах у бeфə'ма онда дьбьн,
һəбука хwə һьнəкə дьнр'а əw дьһельн.

- 11 Қабьред ван дьбьнэ тамед к'эта-к'этайе,
эw ши-варед ванэ қөр'нэ-қөр'нэ нэ,
эв ын кӧ наве хwэ дьданэ ль сэр ши-мьск'эна.
- 12 Мэрьв хер-хwэшийеда дьреж наминэ,
we мина к'эйвен, эwe онда бэ һэр'э.
- 13 Эв э р'ийа ахмаха,
ахьрийа йед э'мьре хwэ р'ази нэ. (Сэла)
- 14 Мина пез бэрбьр'и дийаре мьрийа дьбьн,
мьрын шьване ван э,
эw р'аст бэржери гор'е дьбьн.
Qальбе ванае бьр'ызэ һэр'э,
гор'ьстане мала ван бэ.
- 15 Ле Хӧдане нэфса мьн жь дэсте дийаре мьрийа
хьлаз кэ,
бӧле Эwe мьн һьлдэ* шӧм хwэ. (Сэла)
- 16 Нэтьрсэ, кӧ мэрьв дӧвлэти дьбӧ
у һэбука we мале зедэ дьбӧ,
17 чьмки гава эw дьмьрӧ дьчӧ,
нькарӧ тыштӧки т'эви хwэ һьлдӧ,
эw һэбука wi т'эви wi начӧ.
- 18 Һӧгӧр эw сахийа хwӧда хwӧ бӧхтӧвар дьбинӧ
у к'ӧму жи пӧсьне wi дьдьн,
бона кӧ һэр тышт вир'а ль һӧв те,
19 йӧкӧ we һэр'ӧ бьгьнижӧ ван пешийед хwӧ
у иди т'ӧ шар эwe р'онайе нӧбинӧ.
- 20 Мэрьв, эw хер-хwэшийеда йӧ,
ле ньзанэ we мина к'эйвен онда бӧ.

Һ'ӧбандьна р'аст

50 *Зэбура Асаф.*

¹ Йе Зор, Хӧдан, Хwӧде хӧбӧр дьдӧ,
жь р'оһьлате к'эта р'оавайе гази дьнийае дькӧ.

* 49:15 Бьньһер'ӧ: Дӧстпӧбун 5:24.

- 2 Жь Сийоне, бэдәwәтия Хwәдейә к'амьл дьбрьрә.
- 3 Хwәдейе мә те у Әw Хwә кәр' накә,
агьре п'әр'ьтандьне ль пешийа Wi йә
у дора Wi бобәлиска мәзын ә.
- 4 Әw жорда ә'рд у ә'змен шә'дә дьгьрә,
кө диwana щьмә'та Хwә бькә.
- 5 «Амьнед мьн щәм Мьн т'оп кьн,
йед кө бь қөрбане пәйман т'әв Мьн гьредан».
- 6 Ынге ә'зман р'астийа Wi дькьнә дәнги,
кө Хwәде Хwәха һ'акьм ә. (Сәла)
- 7 «Бьбьһе щьмә'та Мьн у Әзе хәбәр дьм,
һәй Исраел, Әзе шә'де мьқабыли тә бьм,
Әз Хwәде мә, Хwәдейе тә.
- 8 Нә кө бона қөрбанед тә Әз тә һьлтем,
т'әвайишәwатед тә т'ьме бәр Мьн ьн.
- 9 Әз жь мала тә щанәга нахwазьм,
нә жи нерийа жь ахьле тә.
- 10 Чьмки һ'әму бинбәре дарьстен әw йед Мьн ьн,
өса жи һ'әйwanед ль сәр һ'әзара ч'ийа.
- 11 Ы'әму тәйрәдед ч'ийа Әз нас дькьм
у һ'әйwanед чөле ль бәр ч'ә'ве Мьн ьн.
- 12 Ыәгәр Әз бьр'чи бьм, Әз тәр'а набежьм,
чьмки дьһия хер-хьзна хwәва йа Мьн ә.
- 13 Гәло Әз гоште щанәга дьхьмь,
йан жи хуна нерийа вәдхьмь?
- 14 Хwәдер'а қөрбана р'азидарийе бьдә,
ад-қьраред хwә т'әв Йе Ыәри Жорьн бинә сери.
- 15 Охьрмед гьранда тө Мьн бькә гази,
Әзе тә хьлаз кьм, те жи щькьрийе бьди Мьн».
- 16 Ле бәле Хwәде гөнәк'арар'а дьбежә:
«Чи тәр'а нә, кө тө қәйдә-қанунед Мьн салх дьки
у пәймана Мьн дьди ль сәр заре хwә?

- 17 Чъмки тө ль ширәтед Мьн нә хвәш и
у хәбәра Мьн давежи пышт гөһе хвә.
- 18 Гава дьз дьбини, дьди пәй дьчи
у дьби һәвалә зьнек'ара.
- 19 Бона хьрабийе дәве хвә вәдьки
у зьмане тә мьхәнәтийе дәртинә.
- 20 Тө р'удьни давежи бьре хвә
у хәйба көр'е дийа хвә дьки.
- 21 Тә әв йәк кьрһн у Мьн дәнг нәкьр,
тә т'ьре Әзи мина тә мә.
Әзе тә һьлем у кьред тә бьдьмә бәр ч'ә'ве тә.
- 22 Ве йәке фә'м бькьн, гәли Хвәдебиркьрийа,
кө нәбә Әз вә қәт-қәти кьм у азадкьр т'өнә бә.
- 23 Йе қөрбана р'азидарийе дьдә,
әв ә йе кө қәдьре Мьн дьгьрә
у әве мьқати р'ийа хвә дьбә,
хьлазкьрьна хвә Әзе нишани ви дьм».

Зэбура т'обәкьрьне

51 *Сәрверә сазбәндар'а. Зэбура Давьд, гава п'ехәмбәр
Нат'ан һатә щәм ви, бона кө ви сәре хвә Бат'-
Шәвайер'а данибу.*

- 1 Мьн вәрә р'ә'ме, Хвәде,
вәкә амьнийа Хвә,
вәкә к'өба Хвәйә п'ьр',
беолитийед мьн р'әсит кә.
- 2 Мьн лап бышо жь нәһәқийед мьн
у мьн пақьж кә жь гөнәйед мьн.
- 3 Чъмки беолитийед хвә әз нас дькьм
у гөнәйе мьн т'ьме ль бәр мьн ә.
- 4 Ль бәр Тә, т'әне һьмбәри Тә мьн гөнә кьр
у хьраби ль бәр ч'ә'ве Тә кьр,

- 5 өса кө Тө р'аст и қьрара Хwәда
 у пақьж и һ'акьмтийа Хwәда*.
- 6 Бәле әзи нәһәқийева дьне к'әтъмә
 әз жь зькмакийеда гөнәк'ар бумә.
- 7 Бәле Тө р'астийе дьле мьнда дьхwaзи.
 Дьле мьн к'ур һини сәрwaхтийе кә.
- 8 Пақьж кә мьн пе зохе һусопе, әзе пақьж бьм
 у бышо мьн, жь бәрфе әзе қәрқаштьр бьм.
- 9 Дәнге әшде у шабуне Тө быгьһинә мьн,
 бьра ша бьн һәстуйед кө Тә шкенандьн.
- 10 Тө пышта Хwә бьдә гөнәйед мьн
 у р'әсит кә һ'әму нәһәқийед мьн.
- 11 Хwәде, дьләки пақьж нав мьнда бь'фьринә
 у р'өб'әки р'аст нав мьнда сәр һәвда бинә.
- 12 Тө мьн жь бәр Хwә нәвежә
 у Р'өб'е Хwәйи Пироз жь мьн нәстинә.
- 13 Шабуна хьлазкьрьна Хwә ль мьн вәгәр'инә
 у бь р'өб'әки р'әзи мьн бынгәһ кә.
- 14 Р'ийед Тә әзе беола һин кьм
 у гөнәк'аре сәр Тәда вәгәр'ьн.
- 15 Мьн хьлаз кә Хwәде жь хунр'етьне,
 Тө Хwәдейе мьни хьлазбуне,
 зьмане мьне бьдә пәсьне һәқийа Тә.
- 16 Хwәйю, левед мьн Тө жь һәв вәкә
 у дәве мьне р'умәта Тә бьльнд кә.
- 17 Чьмки Тө қөрбана нахwaзи,
 йан на мьне әw бьдана,
 т'әвайишәwата жи бәгәм наки.
- 18 Қөрбана Хwәде хwәш, р'өб'е шкәсти йә,
 дьле мьлук ә, кө Хwәде т'әхсир накә.

* 51:4 Р'омайи 3:4.

- 18 Бь р'эзэдьлийе қәнщийе Сийонер'а бькә,
сура Оршәлиме бьдә сәкьнандьне.
- 19 Ынге қөрбанед р'астийе we Тә хвәш бен,
дийарийед шәват у т'әвайишәвате
у сәр горигәһа Тәйе шанәга бен дайине.

Диwana Хвәде у дьлованийа Вийә амьн

52 *Сәрweре сазбәндар'а. Маскила Дауьд, гава Доеге әдоми
һат готә Шауул, кә Дауьд к'әтә мала Аһ'имәләк'.*

- 1 Чьма пе хьрабийе тә дьфьр'и, һәй мерхасо?
Амьнийа Хвәде әw һәр т'ьм һәйә.
- 2 Зьмане тә хьрабийе дәртинә,
мина дузане туж к'ьләк'арийе дькә.
- 3 Тә хьрабийе һе гәләки к'ьз дьки, нә кә қәнщийе,
һе гәләки дәрәвийе, нә кә р'аст хәбәрдане. (Сәла)
- 4 Тә к'ьз дьки һәр хәбәрәд зийанк'ар,
һәй зьмане һар у мә'р.
- 5 Хвәде we бәла тә бьде к'әта-к'әтайе,
we тә быгьрә, тә жь warгәһ дәрхә,
к'ока тә жи жь wi ә'рде жийине. (Сәла)
- 6 Р'асте бьбиньн у хоф кьн,
сәр бьк'әнньн у бежьн:
- 7 «Ва йә әw мәрьве кә хвә нәспартә Хвәде,
ле гөмана хвә да сәр һәбука п'ьр'ә бекер
у бь нәһәқийед хвә қәват һе гьрт».
- 8 Ле әз Хана Хвәдеда мина дара зәйт'унейә шин ьм,
һәр т'ьм к'өб у амьнийа Хвәдеда әз гөман ьм.
- 9 Әзе т'ьме бьдьм пәсьне Тә,
бона хатьре we кьрьна Тә,
бәр амьнед Тә бькьм дәнги наве Тә,
чьмки әw нав қәнщ ә у хвәш ә.

Һеварза азадийе жь к'әле хьрабийа мәрьвайийе

53 *Сәрweре сазбәндар'а. Сәр Маһ'алате. Маскила Дауьд.*
1 Беаре-бефә'м дьле хвәда дьбежә: «Хвәде т'өнә».

Әw шуна р'әшва дьчын у нәһәқийе дькын,
кәсәк т'өнә кә қәнщийе бькә.

2 Хwәде жорда ль мәрьвайе дьньһер'ә,
кә бьбинә гәло сәрвахтәк һәйә,
кә әw ль Хwәде дьгәр'ә.

3 Әw һ'әму жи хальфинә,
т'әвайийа хwәва ләwьт'инә.
Йәки қәнщийе бькә т'өнә,
т'ә кәс т'өнә!*

4 Гәло әwед нәһәқийе дькын фә'м накын,
дьхwьн ча нан щьмә'та Мьн,
Хwәде жи наһ'әбиньн?

5 Һынге хоф у тьрсе ван бьгьрә,
we дәра кә тьрс т'өнә,
һәстуйед һ'ьшумкьред тә
Хwәде we бәла-бәлайи кә.
Әw һатьнә сосрәткьрын,
чьмки Хwәде әw weда авитьн.

6 Хwәзи азадкьрына Исраеле жь Сийоне бьһата!
Гава Хwәде чәрха щьмә'та Хwә диса р'аст кә,
һынге Ақубе әшқ бә, Исраеле жи ша бә.

Дәйе бона жь дәсте дьжмын азадбуне

54 *Сәрwере сазбәндар'а. Сәр сазед т'ели. Маскила Давьд,
гава зифи һатьн готьнә Шауул, кә Давьд хwә ль щәм
мә вәшартийә.*

1 Хwәдейо, бь наве Хwә мьн хьлаз кә
бь қәwата Хwә wәкә һәқийа мьн бьдә мьн.

2 Хwәдейо, бьбьһе дәйе мьн
у гәһ бьдә сәр готьнед мьн.

* 53:1-3 Р'омайи 3:10-12.

- 3 Чъмки хэриба сэр мында гьртънэ
у зöлмк'ар пэй э'мьре мын к'этьнэ,
Хвэде надьнэ бэр ч'э'ве хвэ. (Сэла)
- 4 Ле бэле Хвэде пыштоване мын э,
Хвэйи т'агере* э'мьре мын э!
- 5 Хьрабийе сэр дьжмында вэгэр'инэ,
жь дэст амьнийа хвэ ван мына кэ.
- 6 Эзе Тэр'а қөрбане бьдъм, бь дьл у шан
у шыкьрийе бьдъмэ наве Тэйи қәнщ, Хөдан.
- 7 Чъмки Тэ жь һэр тэнгасийа эз хьлаз кьръм,
к'этьна нэйара, мын бэр ч'э'ве хвэ дит.

Һэвара жь дэсте нэмамыйа һэвал хьлазбуне

55 *Сэрwege сазбандар'а. Сэр сазед т'ели. Маскила Давьд.*

- ¹ Хвэдейо, гөһ бьдэ дөайе мын
у пышта Хвэ нэдэ р'эщайе мын.
- 2 Дина Хвэ бьдэ мын у шаба мын бьдэ,
дылтэнгийеда эз шашо-п'аш бумэ у шине дькъм,
3 жь дэст дэнге нэйар у тэнгасийа нэп'ак.
Чъмки нэхэдийе ль сэр мында дьбариньн
у бь һерсе мын дьзериньн.
- 4 Дьл нав мында дьлэрьзэ
у хофа мьрьне сэр мында гьрт.
- 5 Тьрс у лэрьзэке эз гьртъмэ
у р'ьсасе эз мына кьръмэ*.
- 6 Мын гот: «Хвэзи мина кэва баскед мын һэбуна
кө эз бьфьр'ийама у р'ьк'эт бума.
- 7 Эзе бьр'эвийама дур бьчума,
чол-бэстада эзе бьмама. (Сэла)

* 54:4 Ава готи «алик'ар».

* 55:5 Ава готи «өнда кьръмэ, т'өнэ кьръмэ».

- 8 Мьне бькьра жь бәр фьзьрдумане
у бобәлиске сьт'арәк хвәр'а бьдита».
- 9 Йа Хөдан, заре ван шаш кә,
зьманед ван т'әвиһәв кә,
чьмки бажерда зордари йә,
һәвк'әтьне әз дьбиньм.
- 10 Әвана шәв у р'ож һәр чар алийава
ль сәр сура ви дьгәр'ьн,
беолити у хьраби жи навда йә.
- 11 Веранбун нава вида йә,
дәрәви у зордари жь мәйданед ви кем набын.
- 12 Нәйар нинә сәре мьн дькә,
мьн сәбьр кьра,
йан пәйк'әтийед мьн
йе кә хвә сәр мьнр'а дьгьрә,
мьн хвә же вәшарта.
- 13 Ле бәле тә һогьре мьн,
һәвал у пьсмаме мьн,
14 кә мә һәвр'а ширьн-ширьн һәвалти дькьр
у т'әви мьхөлқәте Хана Хвәдеда дьгәр'ийан.
- 15 Бьра мьрьн нышкева сәр ванда бьгьрә
у сахә-сах әв бьк'әвьнә дийаре мьрийа,
чьмки нава ван у һеуаргәһед ванда хьраби һәйә.
- 16 Ле әзе һәвара хвә Хвәде дайньм
у Хөдан we мьн хьлаз кә.
- 17 Әзе сьбәһ, нивро у евар,
бькьм зарин һеуарзә
у Әве бьбьһе дәнге мьн,
18 бь ә'дьяйе мьн хьлаз кә
жь ви шәр'е мьқабьли мьн,
чьмки гәләк ьн нәйаред мьн.
- 19 Хвәде we бьбьһе
у Йе һәр-һәйейи ль сәр к'өрсийе

we дэвэр'уйа ван бинэ, (Сэла)
чъмки эw найенэ гōнастьне
у жь Хwэде натърсын.

20 Дэсте хwэ һылда сэр һогъред хwэ
у пәймана хwэ т'эр'ьбанд.

21 Жь дэве wi гōл у нур дьбарын,
ле шәр' һәйә дьле вида,
зарә wi жь мәл'әме нәрмтър ә,
ле хwәха шуре к'ашкърй йә.

22 Тө барә хwэ бьдә Хōдан
Әwe һылгърә дәwса тә.
Әwe т'ō шар нәһелә,
wәки йе р'аст бьльк'ōмә.

23 Ле Тө Хwәдейо,
Те ван бавежи ч'ә'ла мърьне,
мәрвевд қәт'ьл у мьхәнәт
we нәгьһижьнә ниве р'ожед хwә.
Ле әз Тәда гōман ьм.

Дōйе гōмана ль сәр Хōдан

56 *Сәрwерә сазбәндар'а. Пе мьqаме: «Сәр кәwәкә лалә дурк'әти». Зәбура* Давьд, гава фьльстинийа әw Гат'еда гьртьбун.*

1 Мьн wәрә р'ә'ме, Хwәдейо!
Мәри зоре ль мьн дькьн,
т'әвайийа р'оже тәнгасийе дьдьнә мьн.

2 Нәйар т'әвайийа р'оже зоре мьн дькьн,
чъмки гәләк ьн шәр'к'аред мьн!
Йе һәри Жорьн!

* 56:0 Жь зәбура 56-а һ'әта 60-и хәбәра ибрани «михтам» чава «зәбур» һатийә wәлгәр'андьне. Ле мә'на we хәбәра ибрани нә ә'йан ә.

- 3 Гава эз тьрседа мэ,
эз Тэда гөман ым.
- 4 Пе Хвэде эзе пэсьне хэбэра Ви бьдъм,
эз Хвэдеда гөман ым, эз натьрсъм,
бэндэйе чь ль мьн бькэ?
- 5 Т'эвайийа р'оже кōла дькын дьле мьн,
һ'эму шешьред ванэ сэр мьн хьраби нэ.
- 6 Эw тэлэ-тэл бь дьзива,
дина хwэ дьдһнэ гавед мьн,
кō р'об'е мьн бьстиньн.
- 7 Нәһәқийед ван Тө бинэ сәре ван,
Хвэдейо, пе һерсе Тө мьлэта ә'рде хә.
- 8 Тө дәро-дәрбунед мьн дьжмьри,
һесьред мьн Тө бькэ мәшке Хwэ.
Гәло әw нә к'ьтеба Тэда нә?
- 9 Нәйаред мьне пашда һәр'ьн,
гава эз һәwара хwэ Тә дайньм.
Эз бь ве йәке пе дьһ'эсьм,
кō Хwэде т'әви мьн ә.
- 10 Пе Хwэде эзе пэсьне хэбэра Ви бьдъм,
пе Хөдан эзе пэсьне хэбэра Ви бьдъм.
- 11 Эз Хwэдеда гөман ым, эз натьрсъм,
мәрьве чь ль мьн бькэ?
- 12 Йа Хөдан, гәрә эз ад-қьраред хwэ биньмә сери.
Қөрбанед р'азидарийе бьдъмә Тә.
- 13 Чьмки нәфса мьн Тә жь мьрьне хьлаз кьр,
бәле, ньгед мьн жи жь льк'өмандьне,
wәки эз ль бәр Хwэде р'онаийа жийинедә
бьгәр'ьм.

Дөайе һәwарә

57 *Сәрwерә сазбәндар'а. Пе мьдгаме: «Wеран нәкә». Зәбура
Давьд, гавә әw жь бәр Шаwул р'әви шкәфте.*

- 1 Мьн вэрэ р'э'ме, Хвэдейо, мьн вэрэ р'э'ме,
нэфса мьн хвэ дайэ бьн сийа Тэ.
Н'эта кө қэзи жь сэр мьнр'а дэрбаз бьн,
эзе хвэ бьдьмэ бьн сийа п'эр'е Тэ.
- 2 Эз гази Хвэдейе Нэри Жорьн дькьм,
Хвэдейе кө мьнр'а қәнщийе дькэ.
- 3 We жь э'змен бышинэ у мьн хьлаз кэ
у беһөрмэткьред мьн бькэ р'обэт. (Сэла)
Хвэде we һөб у амьнийа Хвэ бышинэ.
- 4 Эз к'этьмэ нава шеред дэвхунэ мэрвхөр,
дьранед к'ижана тир у р'ьм ьн,
зьманед ван жи шуре туж ьн.
- 5 Хвэдейо ль сэр э'змен бьльнд бэ,
бьра р'умэта Тэ т'эмамия дьне бьгьрэ.
- 6 Т'ор' авитьнэ бэр ньгед мьн,
нэфса мьн хвэда шкэсти бу,
пешийа мьн вана ч'э'л вэдан,
ле эw хвэха к'этьнэ we. (Сэла)
- 7 Эз дьлда гөман ьм,
Хвэдейо, эз дьлда гөман ьм.
Эзе бьстьрем у мьқама ледьм.
- 8 Н'ышйар бэ, һэй нэфса мьн,
һ'ышйар бьн, һэй чэнг у чэнге зис,
эзе р'оже һ'ышйар кьм.
- 9 Эзе шькьрийе бьдьмэ Тэ, Хөдан, нав мьлэтада,
эшқи Тэ бьстьрем нав щьмэ'тада.
- 10 Чьмки һ'өба Тэ мэзын э һ'эта э'змен,
амьнийа Тэ жи һ'эта э'wра.
- 11 Хвэдейо, р'абэ ль сэр э'змен,
дэ бьра р'умэта Тэ т'эмамия дьне бьгьрэ.

Дöйө бөла сэре нэп'ака

58 *Сэрверө сазбэндар'а. Пе мьдаме: «Шеран нэкэ». Зэбура Давьд.*

- 1 Гэло хун р'аст қьрар дькьн, сэрверно?
У бь һэқийе һ'акьмтийе дькьн, мэрьвно?
- 2 Нэ дьлда хун беолитийе дькьн,
бь дәстед хвэ зөлме э'рде дьр'эшиньн.
- 3 Нэп'ак һэма бэт'ьне деда жь р'е к'эти нэ,
зькмакийеда хальфинэ дэрэвийеда.
- 4 Жэ'ра ван мина жэ'ра мэ'ра йэ,
мина тирэмэ'ре кө гөһед хвэ дьхьтьминэ,
5 кө дэнге к'оч'эка нэбьһе,
сербазе мэ'райи пьспор жи.
- 6 Хвэдейо! Дьрана дәве ванда һурдэхвэши кэ,
қилед ван шера бьк'ьшинэ, Хөдано!
- 7 Бьра мина авед дьч'ькьн, һэр'ьн дэрбаз бьн,
мина гиһе бенэ п'епэскьрьн, һ'ышк бьн һэр'ьн*.
- 8 Бьра эв мина зурийа бьн,
гава эв дьк'ьшьн дьһ'эльн,
мина зар'а бэр к'өлфэте чуйи,
кө р'уйе тэ'ве набинэ.
- 9 Эв һе сэр һ'ышада нэ һати
бьра мина стьрийа бенэ р'акьрьне,
мина к'ол-к'оса бенэ к'ьшандьне*.
- 10 Р'асте ша бэ гава һ'эйфһьлдане бьбинэ,
эве хуна нэп'акада ньгед хвэ бьшо.
- 11 Мэрьве бежьн:
«Р'асти жи хэлата р'аста һэйө!

* 58:7 Фэ'мина п'ара р'езейө дөда ибранида нэ зэлал э.

* 58:9 Фэ'мина ве р'езе бь ибрани нэ зэлал э.

Р'асти жи Хвәде һэйә,
Әв Һ'акьме сәр дьне йә!»

Дöаие хьлазбуна жь нөйара

59 *Сәрвере сазбәндар'а. Пе мьдаме: «Шеран нәкә». Зәбура
Давьд, гава Шауул шанд гөсқöлахийе ле бькьн кö wi
бькöжьн.*

1 Мьн хьлаз кә жь дьжмьнед мьн, Хвәдейе мьн!

Мьн хвәй кә жь йед мьқабыли мьн.

2 Мьн хьлаз кә жь беолкьра,
мьн азад кә жь хунхöра.

3 Чьмки ва йә, хвә ль мьн тәландьнә,
зордар мьқабыли мьн щьвийанә,
ле Хöдан нә бона гөнә у хьрабийед мьн,

4 щийе һәқи-нәһәқ сәр мьнда дьгьрын,
к'аре хвә дькьн.

Р'абә һәвара мьн у дина Хвә быде.

5 Тö Хöдан, Хвәдейе Ордийа, Хвәдейе Исраел,
р'абә диwana Һ'әму мьләта бькә,
йед нәп'акә хайин нөйе р'ә'ме. (Сәла)

6 Еваре әв вәдьгәр'ьн,
мина куч'ька дькьнә гьр'ә-мьр'
у дор бажер әв дьгәр'ьн.

7 Бьньһер'ә әв дәве хвә чава вәдькьн,
левед ванда шур һәнә,
«К'и we бьбьһе?» әв дьбежьн.

8 Ле Тö Хöдан, сәр ван дьк'әни,
Һ'әму п'утп'арьста дьки пек'әни.

9 Әз дина хвә дьдьмә Тә, қәвата мьн,
чьмки Хвәде йә кәла мьн.

10 Хвәдейе бь к'öба Хвә мьнр'а бьгьһинә,
Хвәде we дьле мьн сәр дьжмьн ша кә.

- 11 Ван нэкожэ, кө шымэ'та мьн бир нэка,
 бь қәвата Хвэ ван бэла-бэлайи кэ, дэвэр'уйа
 бавежэ,
 йа Хөдан, мэрт'ала мэ.
- 12 Дэ бьра әв бона гөнәйе дэве хвэ
 у хэбэра леве хвэ, к'обарийа хвэда бенэ
 гьртые,
 бона ван ньфьр'а у дэрәвед кө әв дыкьн.
- 13 Ван гэвэр кэ Тө пе һерсе,
 ван гэвэр кэ, кө к'ок ле бен.
 Бьра т'эмамыйа дьне бьзаньбэ,
 кө Хвэде хвэйитийе Ақуб дыкэ. (Сэла)
- 14 Еваре әв вэдыгэр'ьн,
 мина куч'ька дыкьн мьр'ин
 у дор бажер әв дыгэр'ьн.
- 15 Бона хөрэк әв дыгэр'ьн
 кө набиньн, дыкьн кастин.
- 16 Ле бэле эзе, пэсьне қәвата Тэ бьдым
 у сьбәһе әшқи һ'оба Тэ бьстьрем,
 чьмки Тэ хвэйити ль мьн кьр,
 р'ожед тэнгасийеда мьнр'а буйи сьт'ар.
- 17 Қәвата мьн! Әшқи Тэ эзе бьстьрем,
 чьмки Хвэде йә кэла мьн,
 Хвэде йә хвэйе һ'оба амьн.

Дөайе мьлэт кө шер'да да дэр

60 *Сэрвере сазбэндар'а. Пе мьқаме: «Сосьна Пәймане». Зэбурәкә Давьдә һинкьрьне, гава т'эви арамыйед жь Наһарайиме* у Совайе** шәр' кьр, Йоаб жи вэгәр'уйа жь әдомийа донздәһ һ'эзар кәс Нәвала Хвэда көштьн.*

- ¹ Хвэде, Тэ әм жь бэр Хвэ авитьн,

* 60:0 Ава готи «Арамыйед Бакөр Р'оавайа Мэсопотамийаеда».

** 60:0 Ава готи «Арамыйед говәка Сурйаеда».

- Тө ль мө һерс к'эти, әм қөдум хьстын,
дә бәре Хвә ль мәда кә!
- 2 Тә ә'рд һ'әжанд у тиш ле хьст,
қельштокед we быщәбрьинә,
чьмки әw дьләрзә.
- 3 Тә тәнгаси да щьмә'та Хвә,
шәрава дәмьнандьне әм данә вәхварьне.
- 4 Тә хофк'ешед Хвәр'а ал* да бьльндкьрын,
нишанәк да кә жь тира бьр'әвьн, (Сәла)
- 5 бь дәсте Хвәйи р'асте мө сәр хә у бьбьһе,
wәки һ'зкьрийед Тә азад бьн.
- 6 Хвәде жь Щийе Хвәйи Пироз хәбәр да:
«Әзе ша бьм, Шәхәме п'арәвәкьм
нәwала Сукоте бьпивьм.
- 7 Гилә'д йа Мьн ә, Мьнашә йа Мьн ә,
Әфраим зьрьһе сәре Мьн ә,
Щьһуда жи қанундаре Мьн ә.
- 8 Моwаб дәрдана Мьнә шуштьне йә,
сола Хвә Әзе бавежьмә сәр Әдоме,
дьле Хвә Әзе ша кьм ль Фьльстине».
- 9 К'и we мьн бьбә бажаре суркьри?
К'и we р'ебәрийа мьн бькә һ'әта Әдоме?
- 10 Тө нини Хвәде, кә Тә әм жь бәр Хвә авитьн?
Тө т'әви ордийед мө дәрнак'әви, Хвәдейо!
- 11 Жь дәсте нәйар мө хьлаз кә,
чьмки п'уч' ә алиқ'арийа мәрьва.
- 12 Әме пе Хвәде мерхасийе бькьн,
т'әне Әwe дьжьмьнед мө п'епәс кә.

* 60:4 Аwa готи «бәйрақ».

Дöайе һөваргазийе

61 *Сәрүере сазбандар'а. Сәр сазед т'ели. Зэбура Дауьд.*

- 1 Хвөдейо, заринийа мьн бьбьһе,
гöһ бьдә дöайе мьн!
- 2 Эз жь сәре дьне гази Тә дькьм
гава дьле мьн сьст дьбә.
- Бәре мьн бьдә ви қөйайи,
к'ижани кө нькарьм бьгьһижьме.
- 3 Чьмки Тө сьт'аргөһа мьн и,
көлакө зор жь бөр дьжмьн.
- 4 Дә бьра эз бьжим Конө Төда к'өта-к'өтайе,
бьне сийа п'әр'е Төда бьһөвьрьм. (Сөла)
- 5 Тө, Хвөдейо, ад-қьраред мьн Тә бьһистьн
у вар да ван, йед кө жь наве Тә дьтьрьсн.
- 6 Р'ожа зедә кә сәр р'ожед п'адше,
салед ви дьреж кә сәр гөлөк ньсьла.
- 7 Бьра өв к'өта-к'өтайе бөр Хвөде сәр т'өхт бә,
т'өмийе бьдә р'ә'м у р'астийе кө ви хвөй кьн.
- 8 Ава өзе к'өта-к'өтайе бьстьрем әшқи наве Тә
у һәр р'ож ад-қьраред хвә биньмә сери.

Гөмана т'амә сәр Хвөде

62 *Йьдут'уне сәрүере сазбандар'а. Зэбура Дауьд.*

- 1 Эз т'өне кәр' у лал, һивийа Хвөде мө,
хьлазбуна мьн жь Ви йө.
- 2 Т'өне Әв ә қөйайе мьн,
хьлазбун у көла мьн,
өзе т'ө щар нөһ'өжьм.
- 3 К'өта к'өнге һуне к'ьщуми сәр мерьв кьн,

- мина диwарe хwар у сура жь ши чуйи,
кӧ һун н'эму дькын ши һьлшиньн?
- 4 Эw т'эне дышeвьр'ын кӧ ши жь шийе жорын
бавeжын.
Эw дэрэвийе н'ыз дькын,
бь дэвe хwэ дӧа лe дькын,
лe дьлe хwэда ньфьр'а. (Сэла)
- 5 Эз т'эне кэр' у лал нивийа Хwэдe мэ,
чьмки гӧмана мьн жь Wi йэ.
- 6 Т'эне Эw э қэйайе мьн, хьлазбуна мьн
у кэла мьн, эзе нән'эжьм.
- 7 Азадбун у р'умэта мьн Хwэдеда йэ,
қэйайе мьни зор у сьт'ара мьн Хwэдe йэ.
- 8 Гэли щьмэ'та, т'ьме Wiда гӧман бьн,
һун ль Wир'а дьлe хwэ вэкын.
Сьт'аргәһа мэ Хwэдe йэ. (Сэла)
- 9 Мэрьвед садэ мина һӧлме нэ,
мэрьвед гьрэ-гьр дэрэw ьн,
һэгэр ван бьднэ сэр мезине,
н'эму жь һӧлме сьвьктър ьн.
- 10 Шеландьнеда гӧман нибьн,
хwэ нэсперьнэ т'аланийе,
һэгэр һэбук зедэ бэ,
дьлe хwэ пeвa гьре нэдэ.
- 11 Щарэке Хwэдe гот,
мьн дӧ щара бьһист,
wэки қәwат йа Хwэдe йэ.
- 12 Н'ӧб жи йа Тэ йэ, Хӧдано!
Wэкэ э'мэла Тӧ дьди*.

* 62:12 Мэтта 16:27; Р'омайи 2:6; Э'йанти 2:23.

Н'эйр у дэмана Хвәдеда

63 *Зэбура Давьд, гава әв ль бәр'ийа Щьһустанеда бу.*

- ¹ Хвәдейо! Тө йи Хвәдейе мьн,
 әз дэмана Тәда мә,
 р'өһ'е мьн т'ийе Тә йә,
 щанийа мьн н'эйра Тәда йә,
 чава әрде т'и у зьһа, дәра кә ав ле т'өнә.
- ² Бәле, мьн Щийе Пирозда Тө дити,
 дина хвә да қәват у р'умәта Тә.
- ³ Н'өба Тә жь ә'мьр четьр ә,
 левед мьне пәсьне Тә бьдн.
- ⁴ Бәле н'әта хвәш бьм әзе пәсьне Тә бьдм,
 бь наве Тә дәстед хвә бьльнд кьм.
- ⁵ Әзе пе сьфьра т'ьжи т'ер бьм,
 пе бәшәра хвәш жи пәсьне Тә бьдм.
- ⁶ Гава ньвина хвәда Тә бир тиньм,
 бәдилед шәведа* сәр Тә дьфькьрьм,
⁷ чьмки Тө мьнр'а алик'ар и.
 Әзе бьн сийа п'әр'е Тәда ша бьм.
- ⁸ Нәфса мьн буйә машоқе Тә,
 дәсте Тәйи р'асте мьн хвәй дькә.
- ⁹ Ле әве дьхвазьн мьн онда кьн,
 ве хвәха бьк'әвьнә к'урайийа әрде.
- ¹⁰ Ве бьк'әвьнә бәр дәве шур
 у ве бьбьнә хөре чәқәл*.
- ¹¹ Ле бәле п'адшайе пе Хвәде ша бә.
 Н'әмуйед кә пе Ви сонд дьхвьн,
 ве фьр'нақ бьн,
 ле дәве дәрәвина ве бе гьртьне.

* 63:6 Ава готи «дәмед шәве, п'аред шәве».

* 63:10 Ава готи «шавик, тори», кә щьсьнәки сәйе бәйани йә.

Дöайе жь дьжмын хвэйкьрыне

- 64** *Сэрвере сазбандар'а. Зэбура Давьд.*
¹ Хвөдейо, гава эз газыне хвө дькьм
 Тö бьбьне дэнге мын,
 э'мьре мын хвэй кэ жь сава дьжмын.
² Мын вөшерэ жь шевьред нөһөқа,
 жь э'лалэта хьрабикьра,
³ зьмане хвө эв туж дькьн мина шура
 у готьнед тэ'л һазьр дькьн мина тира,
⁴ кö дьзива бавежьнэ йе ами-т'ам,
 нышкева давежьне у натьрсын.
⁵ Фькьред хвэйэ хьрабда қөвин дьминьн,
 дьфькьрын кö бь дьзива т'элэка дайнын,
 «К'и we ван бьбинэ?» эв дьбежьн.
⁶ Эв т'ьвдира хьрабийе дькьн у дьбежьн:
 «Мэ р'ийа хвэйэ нөһөқийе дитийэ».
 Фькьред инсен гэлэки к'ур ьн*.
⁷ Ле Хвөде we тире бавежэ ван,
 нышкева эве бьриндар бьн.
⁸ Зьмане ване к'ока ван бинэ,
 һәр кэсе кö ван бьбинэ,
 we сәре хвө бь'эжинэ.
⁹ Һәр мәрве бьтърсә,
 кьрнед Хвөде we бәла кэ
 у гөһ бьдьнэ кьрнед Wi.
¹⁰ Р'асте пе Хөдан ша бьн,
 бьн сийа Wiда сьт'ар бьн,
 һ'эму дьлр'асте пе бьфьр'ьн.

* 64:6 Эва р'еза тек'ста ибранида нө зәлал э.

Пэсьндайина Хвәде бона хер-бәрәк'этийе

- 65** *Сәрвере сазбандар'а. Зэбура Давьд. Стъран.*
 1 Хвәдейо, Сийонеда Тө нежайи пэсьна йи,
 әме ад-қьраред Тәр'а дайи биньн сери.
- 2 Тө кө дөа дьбьһейи,
 һәр мәрвеве бәрбь Тә бе.
- 3 Кьред беолитийе ль сәр мә гьран бунә,
 к'әва нәһәқийед мә Тө дьдейи.
- 4 Хвәзи ль ви кө Тө дьбьжери у незики Хвә дьки,
 кө әв һ'әвшед Тәда бьминә.
 Әме жь хер-бәрәк'әта Мала Тә,
 жь П'арьстгәһа Тәйә пироз т'ер бьн.
- 5 Тө бь кьред сав мә азад дьки,
 Хвәдейе азадийа мә, шаба мә дьди,
 гөмана йед һ'әму қөлба
 у вәлатед ви бәри бә'ра.
- 6 Бь қәвата Хвә ч'ийа-бани ава кьрьнә
 у қөдрәтева вәргьрти йә.
- 7 Тө дәнге бә'ра, хөшинийа пела
 у қалмә-қалма мьләта дьсәқьр'ини!
- 8 Йед сәред дьнйәйе кө дьминьн
 жь нишанед Тә хоф дькьн,
 р'оһьлат у р'оавайе Тө ша дьки.
- 9 Ч'ә'ве Тә сәр ә'рде йә,
 Тө we ав дьди, дәвләмәнд дьки.
 Ч'әме Хвәде левар'а йә.
 Тө гәнъм мерьвр'а һазьр дьки,
 чьмки Тә аһа қьрар кьрийә.
- 10 Тө щергед we ав дьди,
 ч'ә'л-ч'улед we р'аст дьки,
 Тө пе барана we нәрм дьки
 у дөа шинайа we дьки.

- 11 Тө хер-бэрэк'эта хwэва сале дьхэмьлини,
п'егәһед Хwэва хер у хьзне дьбарини.
12 Дәштед бәр'ие к'ым-к'ыми нә
у чийа-бани шабунева хьм-хьми нә.
13 Мерг у чиман әw кәрийава wәргьрти нә,
дәшт у нәвал әw геньмва ньхамти нә,
бь әшq у ша бь стьрани дәнг һьлинә.

**Стьрана әшқи пәсьндайна Хwәде бона qәнщия
һьндава Израелда**

66 *Сәрwерә сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*

- ¹ Һәй т'әмамийа дьняйе,
бь дьле ша Хwәдер'а дәнге хwә һьлдьн.
2 Дә бьстьрен әшқи р'умәта наве Wi,
шькьрийе бьднә р'умәта Wi.
3 Бежьнә Хwәде: «Чьqас хоф ьн кьрьнед Тә!
Жь qәwата Тәйә зор, нәйар ль бәр Тә дьqөрьфын.
4 Дьняйа пева ль бәр Тә та дьбә,
әшқи Тә дьстьрен,
әшқи наве Тә дьстьрен». (Сәла)
5 Wөрьн у бьбиньн кьред Хwәде,
Әw бь кьред Хwә хоф ә сәр мәрьвайе.
6 Wi бә'р кьрә зьһабун,
ч'әме авер'а п'ийа дәрбаз бун,
ль wьр әм пе Wi ша бун.
7 Бь qөдрәта Хwә һ'әта-һ'әтайе сәрwерийе дькә,
ч'ә'ве Wi п'утп'арьста дьбинә,
дә бьра сәрһьлдайи фьр'наq нәбьн. (Сәла)
8 Гәли мьләта, пәсьне Хwәде бьдн
у дәнге пәсьндайна Wi бьднә бьһистьне.
9 Йе кә нәфса мә сах дьһелә
у наһелә кә ньге мә бьшьмьтә.
10 Ходан Тә әм ә'нәнә кьрьн у һ'әландьн,
чава кә зив те һ'әландьне.

- 11 Тэ эм кърьнэ т'ор'е,
барэ гъран да сэр мьле мэ.
- 12 Тэ сэре мэ кърьнэ бьн п'ийед сийара.
Эм агър у авер'а дэрбаз бун,
ле бэле Тэ эм дэрхьстьнэ фърэқэтийе.
- 13 Эзе бь дийаришэwата бемэ Мала Тэ,
ван ад-қъраред хwэ биньмэ сери,
14 к'ижан левед мьн соз данэ
у тэнгасийеда жь дэве мьн дэрк'этьнэ.
- 15 Эзе дийарийед к'ок п'ешк'еши Тэ кьм,
т'эви шэwьтандьна бина бэрана,
щанэга у нерийа эзе қорбан биньм. (Сэла)
- 16 Wэрьн бьбьһен, к'эмуйед Хwэдехоф,
эзе wэр'а бежьм Эwi чь кър бона мьн.
- 17 Мьн бь дэве хwэ гази Wi кър,
пэсьндайин сэр заре хwэ кем нэкър.
- 18 Һэгэр нэһэқи мьн хwэда хwэй кьра,
Ходан we дэнге мьн нэбьһиста.
- 19 Ле бэле Хwэде бьһист
у гөһ да дэнге дөайе мьн.
- 20 Шькър жь Хwэдер'а,
кө пышт надэ дөайе мьн
у к'оба Хwэ жь мьн дур нэхьст.

Стърана р'азидарийе

67 *Сэрwере сазбэндар'а. Сэр сазед т'ели. Зэбур.
Стъран.*

- 1 Хwэде ль мэ wэрэ р'э'ме
у Тө дөа ль мэ бькэ,
бь диндара Хwэ мэ р'онайи кэ, (Сэла)
- 2 wэки р'ийа Тэ дьнайеда бе наскърьне
у хьлазкърьна Тэ нава к'эму мьлэтада.

- 3 Бъра мълэт пэсьне Тэ бьдн, Йа Хвэде!
 Бъра к'эму мълэт пэсьне Тэ бьдн.
- 4 Бъра щьмэ'т эшқ у ша бьн,
 чьмки бь р'астийе Тө сэр мълэта к'акьмтийе
 дьки
 у ль сэр э'рде Тө р'ебэрийа щьмэ'та дьки. (Сэла)
- 5 Бъра мълэт пэсьне Тэ бьдн, Хвэдейо,
 бьра к'эму мълэт пэсьне Тэ бьдн!
- 6 Бъра э'рд бэре хвэ бьдэ.
 Хвэде дөа ль мэ бькэ, Хвэдейе мэ.
- 7 Бъра Хвэде дөа ль мэ бькэ
 у һэр чар қөлбед дьне жь Wi хоф кьн.

Стърана эшқи сэрк'этына Израеле

68 *Сэрвере сазбэндар'а. Зэбура Давьд. Стъран.*

- 1 Бъра Хвэде р'абэ, нэйаред Wi бэла бьн,
 пэйк'этийед Wi бэр ч'э'ве Wi бьр'эвн!
- 2 Чава ду бэла дьбэ, өса Тө ван бэла кэ,
 чава шыма ль бэр агьр дь'элэ,
 бьра нэп'ак жи ль бэр Хөдан онда бьн.
- 3 Ле йед р'аст бьра ша бьн,
 ль бэр Хвэде бьра гэш бьн,
 бь шабуне бьра эшқ бьн.
- 4 К'өламе һун Хөданр'а бежьн,
 эшқи наве Wi һун бьстьрен,
 бьльнд кьн* Йе ль э'вра сийарбуйи те,
 наве Wi Хөдан э, бэр Wi ша бьн.
- 5 Баве севийа, тайе жьнэбийа,
 Хвэдейе Хана Хвэйэ пирозда.

* 68:4 Вөлгэр'андьна Йунанийэ кэвьнда аһа йэ: «Р'еке Wир'а һазьр кэ».

- 6 Хвәде бекәса малда дьдэбьринә,
р'е дьдә ль бәр һесира,
ле шәр'уд we щийе демда* бьминьн.
- 7 Хвәдейо! Тө кө пешийа шьмә'та Хвәва чуйи
у бәр'ийева дәрбаз буйи, (Сәла)
- 8 ә'рд һ'әжийа, ә'зман жь диндара Хвәде ньцьти,
жь диндара Хвәдейе Синайе, Хвәдейе Израеле.
- 9 Барана хер-бәрәк'әтийе баранд, Хвәдейо.
Ware Тәйи wәстийайи, Тә qәwат дайе,
- 10 кәрийе пәзе Тә ль wьр һewьри.
Тә жь qәнщийа Хwә, Хwәдейо,
бәләнгазар'а т'ьвдарәк дит.
- 11 Хөдан дькә фәрмани,
к'өлфәт дьбьнә мьзгиндаред п'ьр'ани.
- 12 Дьр'әвьн п'адшед ордийа дьр'әвьн,
ле кәванийед малда т'ален бәла дькьн,
13 ван хьшьред дьлqе кәwe п'әр'е ванә зивкьри
у баске ванә зер'е хальси.
Чьма һьнәкә жь wә хwә пашда дьгьрын
у тәwлада хwә wәдьшерьн*?
- 14 Гава Йе һәри Зор п'адша ль wьр бәла-бәлайи
кьрьн,
әw щи бу мина багәра сәр ч'ийайе Салмоне.
- 15 Һәй ч'ийайе Башане*, ч'ийайе зор!
Һәй ч'ийайе гәләк сәри, ч'ийайе Башане!

* 68:6 Аwa готи «щийе бе ав».

* 68:13 Фә'мина ибрани нә зәлал ә.

* 68:15 Т'опраха Башане дьк'әтә алиие р'оһьлата ч'әме Урдөне.
Бь фькьра гәләк зана, Башан бә'са ч'ийайе Һәрмоне дькә, кө
жь бә'ре незики 2800 метьр бьльндтьр ә. Хвәде әв ч'ийайе
бьльнд нәбьжарт бона П'арьстгәһа Хwә, ле ч'ийайе Сийонейи
ль Оршәлиме, кө жь бә'ре 750 метьр бьльндтьр ә.

- 16 Һэй ч'ийайе гэлэк сәри,
тө чьма ѓса бь н'эвсудийе дина хвә дьдейи
ль ви ч'ийайе к'ижан Хвәде бәгәм кьрийә ле бьминә?
Бәле Хөдане н'әта-н'әтайе ле бьминә.
- 17 Ә'рәбед Хөдан бь н'әзар-н'әзара нә,
Хөдан жь Синайе һатә Щийе Пироз*.
- 18 Әw һьлк'ьшийа чу жор,
һесир т'әви Хвә бьрын
у п'ешк'еш стандьн жь мәрьва,
н'әта жь ван жи кө нәдьхвәстьн,
Хөдан Хвәде ль вьр бьминә*.
- 19 Шькьр Хөданр'а, Хвәдейе хьлазкьре мәр'а
кө һәр р'ож барә мә һьлдьгьрә. (Сәла)
- 20 Хвәде бона мә Хвәдейе азадкьр ә,
Хөдан Хвәйи мә жь мьрьне хьлаз дькә.
- 21 Бәле Хвәдейе сәред дьжмьнед Хвә бь'ьнщьр'инә,
қафед ванә пьр'ч'ә кө нава беолитийеда дьминьн.
- 22 Хвәйи гот: «Әзе нәйара жь Башане,
жь к'урайийа бә'ре вәгәр'иньм,
- 23 вәки һун ньгед хвә хунеда бышон,
зьмане сәйед вә жи хуна нәйара бьчәлпиньн».
- 24 Дәрбазбуна Тә дьбиньн, Хвәдейо,
дәрбазбуна Хвәдейе мьн,
П'адшайе мьни чуйина Щийе Пироз.
- 25 Пешийева дәнгбеж ьн, пашийева сазбәнд ьн,
наведа жи қиз дәфька дьхьн.
- 26 «Щьвинада пәсьне Хөдан Хвәде бьдьн,
һун н'әмуйед кө жь канийа Исраел ьн!»

* 68:17 Ава жи те фә'мкьрьне: «Хөдан нава ванда йә, Хвәдейе Синайе, ль Щийе Пироз».

* 68:18 Әфәси 4:8.

- 27 ЛЬ вьр пешийа ван Бенямина бьч'ук дьчэ,
паше сэрверед Щьһудайе к'ома хwэва,
сэрверед Зэбулоне, сэрверед Нэфтэлийева.
- 28 Хwэдейо, we qəwата Хwэ нишан кэ,
бь к'ижане Хwэдейо, Тэ али мэ кьр,
29 жь П'арьстгəһа Хwэйэ Оршэлиме,
дэра кə п'адша Тэр'а дийарийа тиньн.
- 30 ЛЬ р'э'wьре нава qамиша* һьле,
т'эви бохед нава гар'анед мьлэта,
һ'эта кə дэвэр'у бен у зив дийари биньн.
Дэ бəла-бəлайи кə ван мьлэта,
к'ижанед кə шер' дьхwазьн.
- 31 Э'сьлзадəйе жь Мьсьре бен,
этйупи we дэсте хwэ дьрежи Хwэде кьн.
- 32 Гəли п'адшатийед дьнайе, Хwэдер'а бьстьрен,
эшқи Хəдан бьстьрен. (Сəла)
- 33 Wир'а кə ль сэр э'зманед qəдими сийарбуйи йə.
Ва йə Эw дькə дэнги, бь дэнге Хwэйи зор.
- 34 Qəwата Хwэде э'лам кьн!
Р'умэта Wийэ мэзьнэ ль сэр Исраеле
у qəдрəта Wийэ нава э'wрада.
- 35 Хwэдейо Тə хоф и, wi Щийе Хwэйи Пирозда.
Хwэдейе Исраеле, Эw qəwате у карине дьдə
щьмэ'та Хwэ.

Пəсьне Хwэде бьдьн!

Дəа у һeварза алик'арийе

69 *Сэрвере сазбəндар'а. Пе мьqаме: «Сосьни». Зəбура Давьд.*
1 Мьн хьлаз кə Хwэде,
ав гьһиштиг'э qьр'ька мьн.

* 68:30 Бь фькьра зана «р'э'wьре qамиша» бə'са һəспе Нил дькə,
кə символа Мьсьре бу.

- 2 Эз ч'ъм-ч'ьмеда* хөрпышимэ,
щийе ныге хвэ бавежъм т'өнэ,
к'этымэ к'урайа аве,
пелед ава эз р'ода бьръм.
- 3 Жь һэвар-газийе эз вэстийа мэ,
гэври ль мьн зьһа буйэ,
ч'э'ве мьн ль р'ийа Хвэде қәр'ьмийэ.
- 4 Щийе ами-т'ам пәйк'этийед мьн
жь п'ор'е сәре мьн зә'фтьр ьн*.
Джьмьнед мьнэ дәрәвин,
хвэ гьртьнэ кӧ мьн онда кьн.
Тьште кӧ мьн т'алан нәкьрийэ,
дькьн кӧ эз вәгәр'иньм.
- 5 Хвәдейо! Беһьшия мьн Тӧ зани
у гӧнәйед мьн жь Тә вәшарти ниньн.
- 6 Бьра р'уйе мьнда йед Тәда гӧман шәрми нәбьн,
йа Хвәйи, Хӧдане Ордийа.
Бьра р'уйе мьнда йед Тә дьгәр'ьн, р'эзил нәбьн,
йа Хвәдейе Исраеле.
- 7 Эз бона Тә беһӧрмәтийе сәбьр дькьм
у шәрм р'уйе мьн дьньхемэ.
- 8 Бьратийа хвәр'а эз бумэ хәриб,
кӧр'ед дийа хвәр'а жи бумэ нәнас.
- 9 Хирәта һьндава Мала Тәда агьр мьн хьст*,
қаред йед қара ль Тә дькьн тенә сәре мьн**.
- 10 Эз кӧ дьгьрим р'ожи дьгьръм,
әв йәк дьбә қара сәре мьн.

* 69:2 «Ч'ъм-ч'ьмә» әрде бынав ә, кӧ мәри дькарә бьхӧрпыше,
нӧқ бә.

* 69:4 Йуь'әнна 15:25.

* 69:9 Йуь'әнна 2:17.

** 69:9 Р'омайи 15:3.

- 11 Дәwса к'ынша мьн к'өрх хwә кър,
 ванр'а бумә мәсәла готи.
- 12 Бумә готә-гота дәве шьмә'те
 у стьрана дәве к'әфхwәша.
- 13 Ле әз һәwара хwә Тә датиньм, йа Хөдан.
 Дәма хwәстьна Тә, Хwәдейо,
 бь һ'оба Хwәйә мәзын, шаба мьн бьдә,
 мьн хьлаз кә, бьдә хатьре амьнийа Хwә.
- 14 Мьн жь к'әр'ийе дәрхә
 кӧ әз теда нәчъм,
 жь пәйк'әтийед хwә
 у авед к'ур хьлаз бьм.
- 15 Бьра пелед ава мьн р'ода нәбьн
 у бөбьни бьра мьн данәqӧртиньн,
 qӧни* жи дәве хwә сәр мьн нәгьрын.
- 16 Мьн бьбьһе, Хөдано, чьмки һ'оба Тә ширьн ә,
 анәгори дьлшәwатийа Хwә сәр мьнда
 бьньһер'ә.
- 17 Бәре Хwә жь хөламе Хwә нәгөһезә,
 әз тәнгасийеда мә, мьн зу гӧһдар бә.
- 18 Незики нәфса мьн бә у we хьлаз кә,
 ә'йнати нәйаред мьнр'а мьн азад кә.
- 19 Тӧ зани бөһөрмәтбуна мьн,
 шәрм у р'обәтбуна мьн,
 һ'әму пәйк'әтийед мьн Тәва ә'йан ьн.
- 20 Бөһөрмәтийе дьле мьн шкенанд,
 кьрьмә хwәйе дәрд-кӧла,
 һивийа барьстанийе бум, ле мьн нәдит,
 йәк т'ӧнәбу дьл бьда бәр мьн.

* 69:15 Хәбәра «qӧни», әв ч'ә'ләкә авейә бөбьни йә. Бь ибрани әв хәбәр навәк бона «дийаре мьрийа» йә.

- 21 Дәүса хварьне жә'р дьдан мьн,
дәүса аве жи сьркә дьдан*.
- 22 Дә бьра сьфьра ван ль бәр ван бьбә т'әлөк
херхвазед ванр'а жи бьбә т'ор'.
- 23 Бьра ава р'әш бе сәр ч'ә'вед ван, нәбиньн
у пышта ван һәр т'ьм бькә ль бәр ван*.
- 24 Хәзәба Хвә ль сәр ванда бьбаринә,
агьре һерса Тә ван бьгьрә.
- 25 һеуаргәһед ван һеран бьн
у конед ванда кәсәк нәминә*.
- 26 Чьмки Тә к'ижани хьстийә, әв пәй ви к'әтьнә,
сәр еша бьриндаре Тә гьли-готьна дькьн.
- 27 Нәһәқийе сәр нәһәқийа ванда зедә кә,
кө әв нәгьһижьнә һәқийа Тә.
- 28 Бьра навед ван жь к'ьтеба жийине р'әсит бьн
у т'әви р'аста нәйенә ньвисаре*.
- 29 Ле бәле әзи шкәстийи дьле көл ьм,
Хвәдейо, бьра азадийа Тә мьнр'а бьбә пыштован.
- 30 Әзе пәсьни наве Хвәде бьстьрем,
Ви бьльнд кьм, шькьрийе бьдьме.
- 31 Әв йәке һе Хөдан хвәш бе,
нә кө га у щанәгайе хвәйиструйи хвәйисьм.
- 32 Т'әнгәзар* бьбиньн у ша бьн.
Һәй Хвәдег'әйра, дьле вәйе жи сәрхвәда бе.
- 33 Чьмки Хөдан бәләнгаза гөһдар дьбә
у пышт надә щьмә'та Хвәйә һесиртийеда.

* 69:21 Мәтта 27:34, 48; Марқос 15:36; Луқа 23:36; Йуһ'әнна 19:28-29.

* 69:22-23 Р'омайи 11:9-10.

* 69:25 К'аред Шандийа 1:20.

* 69:28 Ә'йанти 3:5; 13:8; 17:8.

* 69:32 «Т'әнгәзар» йе кө тәнгасийеда дькә зарин.

- 34 Бьра э'рд у э'зман пэсьне Wi бьдн,
бэ'р у н'эмуйед кө навда дьминьн.
- 35 Чьмки Хвэде we Сийоне хьлаз кэ,
бажаред Щьһуда диса ава кэ,
we ль вьр бьһевьрын
у веда жи ши-вар бьн.
- 36 Зар'ед хөламед Wi, we ль вьр вар бьн
у н'ьзкьрийед наве Wi веда бьминьн.

Һэвара жь дьжмын хьлазбуне

70 *Сэрвеве сазбэндар'а. Зэбура Давьдэ бона дийарийа биранине.*

- 1 Йа Хвэде, бькэ кө мын хьлаз ки,
Хөдан, зу алик'арийа мын бьки.
- 2 Бьра шэрми бьн, бьбьн р'обэт,
эвед кө э'мыре мын дьгэр'ьн,
бьра бьбьн сосрэт, пашда бьр'эвьн,
эвед хьрабийа мын дьхвазын.
- 3 Бьра шэрми бьн у вэгэр'ьн,
йед кө һуйи мын дькьн.
- 4 Н'эмуйед кө ль Тэ дьгэр'ьн,
бьра пе Тэ эшц у ша бьн
у йед азадкьрна Тэ н'ьз дькьн,
«Хвэде мэзын э!» т'ьме бежьн.
- 5 Ле эзи шкэстийи бөлэнгаз ьм,
Хвэдейо, Хвэ зу мынр'а бьгьһинэ!
Тө йи пыштоване мын у азадкьре мын,
Йа Хөдан, дэрэнги нэбэ!

Дөайе һэваргазийа калэмер

- 71** ¹Хөдано, мын хвэ дайэ бьн сийа Тэ,
бьра эз т'ө щар шэрми нэбьм.
- 2 Вэкэ һэқийа Хвэ мын хвэй кэ у азад кэ,
гөһ бьдэ мын у мын хьлаз кэ.
- 3 Бьбэ қэйайе сыт'аргәһа мын,

кэла зорэ азадийа мьн*,
чъмки Тө йи зьнаре мьн у кэла мьн.

- 4 Хвэде мьн! Мьн хьлаз кэ жь дэсте нэп'ак,
жь дэсте нэхэц у зөлмк'ар.
- 5 Тө йи гөмана мьн, Хөдан Хвэйю,
жь зар'отийеда гөмана мьн Тө йи.
- 6 Жь бэт'ьнеда мьн хвэ спартийэ Тэ,
жь зькмакийеда Тө йи хвэйкьрийе мьн,
пэсьндайна мьн т'ьме бона Тэ йэ.
- 7 Бона гэлэка эз бумэ э'щербэк,
ле Тө йи сыт'аргәһа зор.
- 8 Дэве мьн пэсьндайна Тэва т'ьжи йэ,
т'эвайийа р'оже жи шыкьрдарийа Тэва.
- 9 Калтийа мьнда Тө пышт нэдэ мьн,
қөдумнэкьрьнеда мьн бэр'нэдэ.
- 10 Чъмки нэйар мьрабьли мьн хэбэр дьдьн,
эвед ч'э'ве ван э'мьре мьн э, һэвр'а дышевьрын
- 11 у дьбежьн: «Хвэде дэст жь ви к'ьшандийэ,
пэй к'эвьн у ви быгьрын,
чъмки кэс т'өнэ кө ви хьлаз кэ».
- 12 Хвэдейо, жь мьн дур нэк'эвэ,
Хвэдейе мьн, зу Хвэ мьнр'а быгьһинэ!
- 13 Бьра шэрми бьн у бьрәльн шыкийаткьред мьн,
бьра р'обәтийе у бейөрмәтийева бьнхөмьн,
эвед кө хьрабийа мьн дьхвазьн.
- 14 Ле бәле гөмана мьне т'ьме Тө би,
эзе пэсьндари у шыкьрдарийе Тэ зедэ кьм.

* 71:3 Эва тек'ста жь вәлгәр'андьна йунанийэ кэвьн те, ле бь ибрани аһа йэ: «Бьбә қәйайе сыт'аргәһа мьн кө т'ьме эз бьр'эвьме. Тэ э'мьр кьр кө мьн хьлаз ки».

- 15 Дэве мьне һәқийа Тә салх кә,
 һәр р'ож хьлазкьрна Тә,
 һ'эсабе ван мьнва нә ә'йан ә.
- 16 Өзе бем кьред Хвәйи Хөданә мэзын гьли кьм,
 ван кьрнед Тәйә һәқ, т'әне бир биньм.
- 17 Хвәдейо! Жь зар'отийа мьнда Тә әз һин кьрм
 у к'әта ньһа к'әрәмәтед Тә салх дькьм.
- 18 Калти у р'у-р'әмантийа мьнда жи
 мьн нәһели, Хвәдейо,
 һ'әта қәвата Тә ньсьле майинр'а бежм
 у қөдрәта Тә һ'әму һатийар'а.
- 19 Хвәдейо, кьред Тәйә һәқ һ'әта ә'змен ьн,
 Тә гәләк тьштед мэзын кьрнә.
 Хвәдейо, к'и мина Тә йә?
- 20 Тә кө әз гәләк тәнгаси
 у шәфар'а дәрбаз кьрм,
 ле Те диса бине быди бәр мьн
 у жь к'урайийа ә'рде диса мьн дәрхи.
- 21 Те мьн бьльнд ки у барьстан ки.
- 22 Өзе жи пәсьне Тә бьдм Хвәдейо,
 ль сәр чәнг бона амьнийа Тә,
 ль сәр чәнге зис бьстьрем әшқи Тә,
 Пирозе Исраеле!
- 23 Леве мьне ша бьн,
 гава Тәр'а бьстьрем,
 нәфса мьн жи, к'ижан кө Тә хьлаз кьр.
- 24 Зьмане мьне т'әмамийа р'өже
 бона кьред Тәйә һәқ бежә,
 чьмки шәрми бун у бунә р'обәт,
 әвед хьрабийа мьн дьхвәстьн.

Дöайе бона к'омэка п'адше

72 *Зэбура Сьлеман.*

- ¹ Хwэде, п'адше хин кэ кö ч'э'в бьдэ диwana Тэ,
р'астийа Хwэ жи кöр'е п'адше.
- ² Бьра бь р'астийе диwana щьмэ'та Тэ бькэ,
бэлэнгазед Тэ жи бь хэқийе.
- ³ Бьра ч'ийа хер-бэрэк'этийе щьмэ'тер'а биньн,
бьра гьр жи ванр'а р'астийе.
- ⁴ Бьра пышта хэқийа бэлэнгазед мьлэт бьгьрэ,
бьра зар'ед к'эсиба хьлаз кэ
ле зöлмк'ара хурдэхwөши кэ.
- ⁵ Бьра п'адша бьжи к'эта кö тэ'в п'энш дьдэ,
öса жи к'эта кö хив шэwq дьдэ*.
- ⁶ Бьра жорда бе мина барана сэр мерга дьруйи,
мина тэ'вийа кö э'рде ав дьдэ.
- ⁷ Бьра р'ожед вида р'асти гөл дэ
у э'дьлайи гэлэк бэ,
к'эта кö хив бэтавэбэ.
- ⁸ Бьра к'öкöм кэ жь бэ'ре к'эта бэ'ре
у жь ч'эме Фьрате к'эта сэре дьне.
- ⁹ Бьра бьнэлийед холе бэр ви дэвэр'уйа бен
к'эму дьжмьнед ви т'озе балесьн.
- ¹⁰ Бьра п'адшайед Т'аршише у гьрава хэрщ бьдье,
п'адшед Шьбайе у Сьвайе хэлата биньн.
- ¹¹ Бьра к'эму п'адша ль бэр ви та бьн,
к'эму мьлэт жи хöламтийа ви бькьн.
- ¹² Чьмки эw йе к'эсиб хьлаз дькэ, кö гази дьке
у йе бэлэнгаз кö к'омэкдаре ви т'öнэ йэ.

* 72:5 Эва тек'ста жь wэлгэр'андьна йунанийэ кэвьн те, ле тек'ста избрани аha те фэ'мкьрьне: «We жь Тэ бьтьрьсьн ньсьл бь ньсьл, к'эта тэ'в у хив хэбьн».

- 13 Дьле ви ль бет'ацэт у к'эсиба дышэвьтэ
у нэфса бэлэнгаза хьлаз дькэ.
- 14 Жь зерандьне у зордарийе ван хьлаз дькэ
у хуна ван бэр ч'э'ве ви хвэйицимэт э.
- 15 Бьра эв хвэш бэ
у зер'е Шьбайе жер'а бе даин,
бона ви нэр т'ьм дөа бен кьрн,
нэр р'ож бона ви хвэши бе хвэстьн.
- 16 Бьра гэньме вэлэт бьбэ бьр'-бэр,
дэрэмэтед ви сэре ч'ийа бь'эжн,
бэре ве жи мина даред Лөбнана бэ
у бажарван жи нэв зедэ бьн,
мина шинайя э'рде.
- 17 Бьра наве ви н'эта-н'этайе бьминэ,
н'эта кө тэ'в нэбэ, наве ви нэбэ.
Бьра бь ви дөа бе сэр мэрьва,
н'эму мьлэт хвэзийя хвэ ви биньн.
- 18 Шькьр жь Хөдан Хвөдер'а,
Хвөдейе Израеле, кө т'эне Эв э к'эрэмэткьр!
- 19 Нэр т'ьм пэсьне наве Вийи хвэйир'умэт бьдн.
Бьра т'эмамыйа дьне р'умэта Вива т'ьжи бэ.
Амин у амин.
- 20 Дөайед Давьде көр'е Йеша сэр нэвда нэтын.

К'ьтеба Сьсийа (Зэбура 73-а н'эта 89-а)

Сэрк'этына нэгийя Хвөде

73 *Зэбура Асаф.*

- ¹ Р'асти чьқаси қэнщ э Хвөде ньндава Израелда,
ньндава йед хвэе сьтце дьле р'астда.
- ² Ле ньндьк мабу эз жь р'э бьк'этама
у мук мабу гавед мьн бьшьмьтийана,

- 3 чъмки мьн дьле хвэ кър машоде хвэр'азийа,
гава мьн дина хвэ да ачъхийа* нэп'ака.
- 4 Чъмки эв нъзаньн еш чь йэ к'эта мърьне,
эв ль сэр қәвата хвэ жи дьминьн.
- 5 Эв мина йед майин тэнгасийе набиньн
у т'эви мэрьвед майин начэрчърн.
- 6 Лэма жи бабахи мина т'оқ стөкөра ванда йэ
у зордари мина хьшър хвэва дькьн.
- 7 Жь к'окбуне ч'э'вед ван дьбьжьрн,
фькьред дьле ван бе синор ьн.
- 8 Эв сэр хэлде дьк'эньн,
мьхэнэти хэбэр дьдьн
у жорда эв гәфе дьхьн,
9 бэр бь э'змен дэве хвэ вэдькьн,
бь зьманед хвэ т'эмамийа э'рде ль һэв дьхьн.
- 10 Лэма жи шьмэ'та Wi хвэ ль ван дьгьрэ,
бь дэввэкьри гөһдарийа готьнед ван дькэ*.
- 11 Дьбежьн: «Хвэдейе чь бьзаньбэ?
Гэло Йе һэри Жорьн һаш пе һэйэ?»
- 12 Ава эв ьн эвед нэп'ак,
эвэ т'ьме бе дэрд-көл ьн
у һэбуке зедэ дькьн.
- 13 Кө өса йэ бадихэва мьн хвэ пақьж хвэйи
кьрийэ
у дэстед хвэ пе бесущийе шуштньн.
- 14 Эз һэр р'ож ледаийи мэ
у һэр сьбөһ к'эванди* мэ.

* 73:3 Ава готи «хер-хвэшийеда пешдачуйин».

* 73:10 Мэ'на тек'ста ибрани нэ зэлал э.

* 73:14 Дө мэ'нед «к'эвандьн» һэнэ, (мэ'на дөда ве р'езеда щидэ йэ): 1. Афубун, ава готи к'эвандьна гөна. 2. Ледан, ава готи фьланкәсе к'эва беванкәсе да.

- 15 Һэгәр мьн быгота:
 «Эзе жи ви щур'эйи хэбәр дьм»,
 һынге эзе бьбума хайине шьмэ'та Тә.
- 16 Һынге эз фькьрим кө ве йәке фэ'м бькьм,
 ле әв йәк сәр мьн гьран р'унышт,
 17 Һ'эта кө к'этьмә пирозгәһа Хвәде,
 һынге ахьрийа вана эз пе һ'әсийам.
- 18 Р'асти Тә нәп'ак кьрьнә р'ийа шьмшат,
 бәржере кәнделда ван дышини.
- 19 Чава нышкева әв т'ур'-т'ур'и бун,
 бөтавәбун у бь тьрсе к'ок ле һатьн.
- 20 Гава Тө р'аби, Те жь ван зьвер* би,
 чава йәк жь хәвна хьраб һ'ыйяр дьбә.
- 21 Гава дьле мьн қьлқьли
 у навдье мьн к'ьр-к'ьри,
 22 һынге эз бум йәки бефэ'м у нәзан,
 ль бәр Тә бумә мина һ'эйван.
- 23 Ле эз т'ьме т'әви Тә мә,
 Тө дәсте мьни р'асте дьгьри.
- 24 Тө пе ширәтед Хвә р'е нишани мьн дьки
 у паше жи бь р'умәте мьн қәбул дьки.
- 25 К'и мьн һәйә ль ә'змен?
 Ль сәр ә'рде жи пештьри Тә
 тыштәки дьн эз нахвазьм.
- 26 Һэгәр бәдән у дьле мьн бьһ'әльн,
 ле бәле Хвәде йә ськ'ана дьле мьн
 у һ'эта-һ'этайе п'ара мьн.
- 27 Р'асти әвед Тә дьһельн, онда дьбьн,
 Те к'ока ван һ'әмуйа бини,
 йед кө һьндава Тәда беә'сьл ьн.
- 28 Ле бона мьн қәнщ ә, незики Хвәде бьм,

* 73:20 «Зьвер» бизоки кө мәде йәки начә тыштәки.

мын гөмана хвэ дайэ ль сэр Хөдан Хвэде,
вэки н'эму кьрьнед Тэ бькмэ дэнги.

Һөвара хьлазбуна жь дьжмынед вэлат

- 74** *Маскила Асаф.*
 1 Хвэдейо, Тэ чьма эм лап жь бэр Хвэ авитьн?
 Чьма һерса Тэ р'абу ль сэр пэзе бэр Тэ?
 2 Бир бинэ we к'ома Хвэ кө Тэ зува қазьнщ кьр,
 эw хьлаз кьр, кө бьбэ қэбила п'ара Тэ.
 Бир бинэ ч'ийайе Сийоне кө ле дьмини.
 3 Гавед Хвэ бавежэ бэр бь хьрабэйд хэр т'ьм,
 ви Щийе Пирози кө нэйара веран кьр.
 4 Пирозхана Тэда пэйк'этийед Тэ дькьн қар'ин,
 алед хвэ чава нишан вьр данин.
 5 Ал к'ьфш дьбэ мина йэки бьвьр һьлдайи
 ль сэр даред дарьстенр'а сэкьни.
 6 У аһа һэр нэхшед теда шкенандьн,
 һэвр'а бь бьвьр у чакуч'а хьшьрандьн.
 7 Агьр-алав авитьнэ Пирозгэһа Тэ,
 б'эр'ьмандьн, кьрын ах-хвэли Хана наве Тэ.
 8 Дьле хвэда готьн: «Эм ван к'эмуя һэвр'а
 веран кьн».
 Һ'эму щьватханед Хвэде вэлетда шэвьтандьн.
 9 Эм нишанед хвэ набиньн,
 иди п'ехэмбэр т'өнэнэ,
 кэсэк т'өнэ т'эви мэ,
 кө бьзаньбэ к'эта к'энге эве аһа бэ.
 10 Хвэде, к'эта к'энге нэйаре қэрфа бькьн?
 Пэйк'этийе хэр т'ьм наве Тэ бөһөрмэт кьн?
 11 Чьма Тө дәсте Хвэи р'асте пашда дьк'ьшини?
 Чьма жь п'ашьла Хвэ дэрнахи ван онда наки?
 12 Ле бэле қөр'нада п'адше мын Хвэде йэ,
 кө азадийе дькэ ль р'уйе эрдейэ!

- 13 Тэ бь қәwата Хwэ бә'р қәлашт,
Тэ сәре зийа авада н'ынщър'андьн.
- 14 Тэ сәред Лейат'ан п'әлахт'ын,
әw кърә хөре р'ә'wьред чоле.
- 15 Тэ кани у щәw бьжьқандьн,
Тэ ч'әмед мәз'н мьч'ьқандьн.
- 16 Р'ож йа Тә йә, шәв йа Тә йә,
Тә нив у р'о хөльқандийә.
- 17 Тә н'әму синоред ә'рде данин,
Тә чекьр'н зьвьстан у навин.
- 18 Ле бир бинә, Хөдан, кө нәйар қәрфа дьк'н
у наве Тә, мьләте беар беһөрмәт дьк'н.
- 19 Тө щанийа кәwа Хwэ нәдә р'ә'wьра,
щьвина к'әсибед Хwэ қәт бир нәкә.
- 20 Нәла дина Хwэ бьдә пәймана Хwэ,
щийед ә'рдейә тә'ри,
малед зордарийева бунә т'ьжи.
- 21 Бьра йед шкәсти шәрми нәб'н,
к'әсиб у бәләнгаз пәсьне наве Тә бьд'н.
- 22 Р'абә Хwәдейо, сәр һәқийа Хwэ бә,
әwan к'ьфьрийа Тө бир бинә,
кө йе беақъл һәр р'ож ль Тә тинә.
- 23 Дәнге нәйаред Хwэ бир нәкә,
қәрәбальха йед мьқабьли Тә
чьқас дьчә зедә дьбә.

Дивана Хwәдейә һьндава нәп'акада

75 *Сәрwере сазбәндар'а. Пе мьқаме: «Wеран нәкә». Зәбура
Асаф. Стьран.*

- ¹ Әм шькьрийе дьд'нә Тә, Хwәдейо,

шыкьрийе дьднэ наве Тэйи мэзын,
к'эрэмәтед Тэ дькьнэ дэнги*.

- 2 Тэ гот: «Гава бе вә'дә
Әзе бы р'астийе диwane бькьм.
- 3 Нәгәр ә'рд бьнәлийава бь'әжә,
Әзе стунед ви қәвин-қәдим кьм. (Сәла)
- 4 Әз дьбежьмә к'өбара: «К'өбар нәбьн»
у нәп'ака: «Струйа дәрнәхьн,
5 струйе хвә бәр бы жор бьльнд нәкьн,
қөр'бә-қөр'бә хәбәр нәдьн».
- 6 Чьмки бьльндбун нә жь р'оһьлате йә,
нә жь р'оавайе йә, нә жи жь башуре йә.
- 7 Ле бәле һ'акьм Хвәде йә,
һьнәка һьмьз дькә, һьнәка бьльнд дькә.
- 8 К'ас дәсте Хөданда йә,
шәрава һерсе веда т'әвдаи дьк'әлә у же дьр'ьжә.
Һәму нәп'акед сәр ә'рде ве ньхалева вәхьн.
- 9 Ле әзе һәр т'ьм бькьм дэнги,
быстьрем әшқи Хвәдейе Ақуб.
- 10 Һәму струйед нәп'ака әзе һурдәхвәши кьм,
струйед р'аста ве бьльнд бьн.

Сәрк'әтына Хвәде

76 *Сәрвере сазбәндар'а. Сәр сазед т'ели. Зәбура Асаф.
Стьран.*

- 1 Шьһустанеда Хвәде ә'йан ә,
Исраеледа наве Ви мэзын ә.

* 75:1 Әва тек'ста жь вәлгәр'андьна йунанийә кәвын те, ле һьнәк занә тек'ста ибрани аһа фә'м дькьн: «Һ'ьзурийа Тә не-зик ә, әв к'эрэмәтед Тә салх дькьн».

- 2 Хана Ви ль Шәлиме* йә,
 һеуаргәһа Ви ль Сийоне йә.
- 3 Ль вьр тиред агьри Әви шкенандьн,
 мәрт'ал, шур у ч'әкед шер'. (Сәла)
- 4 Тө шәмал и, мәзын и,
 жь ч'ийайед һ'әта-һ'әтайе зедәтьр и*.
- 5 Йед дьлада шьдийайи т'алан чун,
 хәва мьрьнеда һеньжин,
 т'ө мерхаси қәват нәкьр бь дәсте хвә.
- 6 Жь һьлатьна Тә, Хвәдейе Ақуб,
 һәсп сийарива хәвр'а чун.
- 7 Хоф Тө йи, Тө!
 К'е төрьш кә бәр Тә бьсәнә
 гава Тө һерс к'әви?
- 8 Тә жь ә'змен диван ә'лам кьр,
 ә'рд тьрсийа у хвә кәр' кьр,
 гава Хвәде р'абу диване бькә,
 кө һәр бьндәсти хьлаз бькә. (Сәла)
- 10 Хәзәба дивана Тәйә сәр мәрьва пәсьне Тә дьдә,
 Тө т'әмамийа һерса Хвә дьди к'ьфше.
- 11 Ад-қьрар кьн, Хөдан Хвәде хвәр'а бьқәдиньн
 у к'әмуийед дора Ви бьра п'ешк'еш Йе хофр'а
 биньн.
- 12 Әв р'өһ'е сәрвәра дьстинә,
 хофа Ви сәр б'әму п'адшәд ә'рде йә.

* 76:2 Ава готи «Оршәлим».

* 76:4 Әва тек'ста жь вәлгәр'андьна йунанийә кәвьн те, ле бь ибрани аһа те фә'мкьрьне: «Тө шәмал и у мәзын и, жь ч'ийайе неч'ире тейи харе».

К'омэкдарийа Хвәдейе к'эйр у к'өжмэк'ар

- 77** *Иьдут'уне сәрүере сазбандар'а. Зэбура Асаф.*
 1 Дэнге мьн бәрбь Хвәде йә, эз дькьм гази,
 дэнге мьн бәрбь Хвәде йә,
 вәки Әв дэнге мьн бьбьһе.
 2 Охьрмед гьранда эз ль Хөдан дьгәр'ым.
 Дәсте мьн бәрбьр'икьри йә у сьст набә,
 нәфса мьн нахвазә барьстан бә.
 3 Хөдан бир тиньм ахин дькьм,
 дьфькьрьм р'өһе хвәда дькьм нә'лин. (Сәла)
- 4 Тә нәһьшт ч'ә'ве мьн бенә сәр һәв,
 дьле мьн көл ә нькарьм хәбәр дьм.
 5 Р'ожед бьһөри эз бир тиньм
 у ван сәлед ви зәмани.
 6 Шәве бир тиньм стьрана хвә,
 дьле хвәр'а хәбәр дьдьм
 у к'ур у дур дьфькьрьм.
 7 Гәло Хөдан иди пышт дайә?
 Әве иди хвәшийе нәкә?
 8 Гәло һөба Ви лап һатийә һьлдан?
 Созе Ви кем буйә қөр'нә-қөр'нә?
 9 Гәло Хвәде бир кьр дьловани?
 Гәло бь һерсе р'ә'ма Хвә да бьр'ине? (Сәла)
 10 Ле бәле дьбежьм: «Әва көла мьн ә,
 Йе һәри Жорьн пышт мьнда кьрийә».
- 11 Кьред Хөдан әзе бир биньм,
 бәле к'әрәмәтед Тәйә бәре бир накьм.
 12 Әзе һәму кьред Тәда к'ур бьбьм
 у ль сәр к'аред Тә бьфькьрьм.
 13 Хвәдейо, р'ийа Тә пироз ә!
 Мина Хвәде, хвәдейе мәзьн к'и йә?
 14 Тө йи Хвәдейе кө к'әрәмәта дьки,
 қәвата Хвә нава мьләтада Тә да к'ьфше.

- 15 Тэ щьмэ'та Хвэ хьлаз кър,
пе зэнда Хвэ зар'ед Ақуб у Усьв. (Сэла)
- 16 Ава Тө дитын, Хвәдейо,
ава Тө дитын, ләрзын
у р'ьшафе бөбьнийа гьрт.
- 17 Ә'вра ав р'ьжандын,
ә'змана жи дэнг дәрхьстьн
у тиред Тә дәрбаз бун чун.
- 18 Дэнге қыр'ч'инийе нав бобәлиске,
бьрқвәдана Тә кър дьнйа р'они,
ә'рде кърә хьрмин у ләрзы.
- 19 Р'ийа Тә бә'реда бу,
шьвәр'ийед Тә авед мәзында,
ле п'егәһа Тә нәһатә к'ьфше.
- 20 Мина кәре пез р'ебәрийа щьмэ'та Хвэ кър,
бь дәсте Муса у һарун.

Чәнд дәрсед жь т'ариха Израеле

78 *Маскила Асаф.*

- ¹ Гәли щьмэ'та мьн, гөһ бьднә һинкьрьна мьн,
ль бәр хәбәред дәве мьн гөһе хвә та кьн.
- 2 Бь мәсәла әзе дәве хвә вәкьм
у сьр'ед бәре әзе ә'йан кьм*,
- 3 к'ижан кө мә бьһистьн у пе г'әсийан
у кал-бавед мә мәр'а готьн.
- 4 Әм гәрәке жь зар'ед ван вәнәшерьн
у ньсьле майинр'а гәрәке бежьн,
кьред Хөданә хвәйир'умәт, қөдрәта Wi
у к'әрәмәтед кө Wi кьрьнә.
- 5 Әви қанун нава Ақубда қәдим кьрьн
у һинкьрьн дани нава Израел,

* 78:2 Мәтта 13:35.

- э'мьри кал-бавед мѧ кър,
 кѧ зар'ед хвѧ ѧв һин кьн,
 6 вѧки ньсьле майин
 у зар'ед кѧ бьбьн, бьзаньбьн,
 зар'ед хвѧр'а ѧв бежьн,
 7 кѧ гѧмана хвѧ бьдьянѧ сѧр Хвѧде,
 кьред Хвѧде бир нѧкьн
 у т'ѧмийед Ви ѧв хвѧй кьн.
 8 Ле бьра р'ийа кал-бавада ѧв нѧчьн
 мьлѧте сѧрн'ьшк у мьѧбабьл ѧв нѧбьн,
 кѧ дьле ван р'ѧда нѧ шьдийайи бѧ
 у р'ѧб'ѧ ван Хвѧдер'а амьн нибѧ.
 9 Ѧвлѧдед Ѧфраим силь'кьри* бун,
 мина кѧванед тирѧ ль сѧр һазьр,
 ле р'ѧжа шер' ѧв пашда вѧгѧр'ийан.
 10 Вана пѧймана Хвѧде т'ѧр'ьбанд
 у анѧгори һинкьрна Ви дѧрбаз нѧкьрьн,
 11 к'ѧрѧмѧт у кьрнед Ви бир кьрьн
 к'ижан кѧ Ви нишани ван кьрьбун,
 12 Бѧр ч'ѧ'ве кал-бавед ван ѧ'щѧб кьрьн,
 ль дѧшта Зойане вѧлате Мьсьреда.
 13 Бѧ'р ѧлашт дан дѧрбазкьрне,
 ав мина лѧде дан сѧкьнандьне.
 14 Р'ѧже пе ѧ'вр р'ѧбѧрийа ван кьр
 у т'ѧмамийа шѧве пе р'ѧнайийа егьр.
 15 Қѧйа ѧлаштьн нава бѧр'ийѧда,
 ав данѧ вѧхварьне, чава бѧбьнийѧда.
 16 Щѧв жь ѧѧе дѧрхьстьн,
 ав жи мина ч'ѧма к'ьшийан.
 17 Ле вана һе ль бѧр Ви гѧнѧ кьрьн,
 бѧр'ийѧда мьѧбабьли Йѧ һѧри Жорьн бун,

* 78:9 Ава готи «ч'ѧкьри».

- 18 дьле хwэда Хwэде шер'ьбандын,
хварьна дьле хwэ ван хwэстын.
- 19 Дэве хwэ бэр Хwэде вэкьрын у готын:
«Гэло Хwэде дыкарэ бэр'ийеда жи сьфьре дайне?»
- 20 Р'аст Wi қәйе хьст, аве былқ да, шәw һәр'ьки.
Ле гэло нен жи дыкарэ бьдә?
Гэло гошт жи һазьр дыкә бой шьмә'та Хwә?»
- 21 Аwa гава Хөдан бьһист, Әw һерс к'әт,
агьр бари сәр Ақубда,
қьлқьли сәр Исраелда.
- 22 Чьмки Хwэде бawәр нэкьрын
у гөмана хwэ нөдан сәр азадийа Wi.
- 23 Әwi жорда ә'мыр ль ә'wра кьр,
дәрийед ә'змен вэкьрын,
- 24 бона хөрәк мана сәр ванда баранд
нане ә'змен ванр'а шанд*.
- 25 Мерьв нане мьльак'әта хвар,
хөрәке wәкә т'ербуна ван шанд.
- 26 Ә'зменда байе р'оһьлате р'акьр,
бь қөдрәта Хwә байе башуре ани,
- 27 мина т'озе гошт сәр ванда баранд,
мина қума бә'ре жи һ'әйwanед хwәйип'әр',
- 28 нава зома ван баранд
у дора кона данә данин.
- 29 Wана хвар у т'ер бун,
Әwi хwэстына ван да ван.
- 30 He кемасийа хwэстынед хwә нөдитьбун,
he хварьна ван дәве ванда бу,
- 31 һерса Хwэде ль сәр ван р'абу,
Әwi мерхасед ван көштын
у шаһьлед Исраеле ә'рде хьстын.

* 78:24 Йуь'әнна 6:31.

- 32 Пэй һаҗас тыштр'а диса гөнә кьрын
у баһәрийа хвә к'әрәмәтед Wi нәанин.
- 33 Аһа пе бош-бәталиие р'ожед ван хьлаз кьрын
у салед ван жи пе сав у тырсе.
- 34 Гава әһ дькөштын, ль Wi дьгәр'ийан,
хвә мөкөр' дьһатын
у дәстхвәда хвә диса давитьнә Хвәде.
- 35 Дьк'әтә бира ван кө Хвәде Қәйайе ван ә
у Хвәдеие һәри Жорын хьлазкьре ван ә.
- 36 Ле бь дәве хвә һ'ьлэк'ари дькьрын
у бь зьмане хвә Wir'а дәрәһ дькьрын.
- 37 Дьле ван ль бәр Wi р'аст нибу
у пәймана Wiда амьн нибун.
- 38 Ле Әһ кө р'ә'м ә, гөнәйед вана дьбахшинә
у қьр'а ван Әһ найинә.
Һерседа гәләк щара Хвә зәфт дькьр
у лап бина Хвә тәнг нәдькьр.
- 39 Чьмки бир дани кө әһ хун-гошт ьн,
мина байе те дәрбаз дьбә пашда найе.
- 40 Чьқаси бәр'ийеда бәр Wi р'абун
у чоледа һерса Wi р'акьрын!
- 41 Диса Хвәде дьщәр'ьбандын
у Пирозе Исраеле бинтәнг дькьрын.
- 42 Дәсте Wi бир нәанин,
әһ р'ожа кө жь дьжмын хьлаз кьрын,
гава нишанед Хвә Мьсьреда кьрын,
дәшта Зойанда әһ к'әрәмәтед Хвә.
- 44 Ч'әмед ван Wi кьрә хун,
өса жи шәһед ван кө нькарьбын әһ вәхьын.
- 45 Меш-мор шандын Әһи сәр ван, кө ван бьхьын,
өса жи бәқ кө ван п'уч' кьн.
- 46 Дәрәмәта ван да зәрьке*
у к'әда ван да көлийе**,

* 78:46 «Зәрьк» көрме кө шинайе дерьс дькә.

** 78:46 Аһа готи «һәспе гиһе, сийаре буке».

- 47 тьрийед ван да бэр тэйроке
 48 нежир жи данэ бэр бузе,
 49 һ'эйванед ван данэ тэйроке
 кэрийед ван данэ бьруске.
 49 Хэзэба Хвэ ани сэре ван,
 бинтэнги, һерс, да тэнгаси
 у қасьдед қэт'ыле шандьнэ сэр ван.
 50 Эви р'ийа һерса Хвэ вэкьр,
 нэфса ван жь мьрьне хвэй нэкьр,
 ле э'мьре ван да нэхвэшийа к'ал*.
 51 Һэр ньхөри Мьсьреда көшт,
 бөре бэдэнейи пеш, конед Һамда*.
- 52 Һынге щьмэ'та Хвэ мина пез дэрхьст
 у мина кэре пез бэр'ийеда ажот.
 53 Эв бе қэзи бьрын, эв нэтърсийан,
 ле дьжмьнед ван бэ'ре ньхамтън.
 54 Эв бьрын вэлате Хвэйи пироз,
 ви ч'ийайе кө дэсте Вийи р'асте пек анибу.
 55 Бэри мьлэте пешийа ван да,
 э'рде ван чава мьлк' ванр'а п'арэвэкьр
 у қэбилед Исраеле конед ванда ши-вар кьр.
- 56 Ле вана Хвэде шер'ьбандьн
 мьқабьли Йе Һэри Жорьн р'абун,
 қанунед Ви хвэйи нэкьрын.
 57 Мина кал-бавед хвэ вэгэр'ийан у хальфин,
 мина кэванед қэлп беамьн дэрк'этън.
 58 Дьле Ви пе ошахед хвэ қьлқьландьн,
 пе п'утед хвэ һе алав данэ хэзэба Ви.
 59 Гава Хвэде бьһист һерс к'эт
 у лап пышт да Исраеле.

* 78:50 «Нэхвэшийа к'ал» нэхвэшике жь һэв һьлдане йэ у ч'арэ пе набэ.

* 78:51 «Һам» көр'эки Нөһ бу. Бьньһер'э: Дэстпегун 10:6.

- 60 Дэст жь п'арьстгәһа Шилойе к'ышанд,
 жь ви Коне нава мәрывада дьма.
- 61 Қөдрәта Хвә һесир да
 у р'умәта Хвә да дәсте дьжмын.
- 62 Щьмә'та Хвә да дәве шур
 у сәр вәре Хвә һерс к'әт.
- 63 Хортед ван егьр хварьн
 у қизед ван жи бе бәхт ман.
- 64 К'аһинед ван пе шур к'әтгьн
 у жьнәбийед ван нәгьрийан.
- 65 Ле Хөдан к'ышйар бу чава жь хәве,
 мина мерхасе к'әфхвәш сәр к'ыше хвәда һати,
- 66 р'әв дьжмын хьст
 қара к'әта-к'әтайе ани сәре ван.
- 67 Коне Усьв т'әхсир кьр
 у қәбила Әфраим бәгәм нәкьр.
- 68 Ле қәбила Щьһуда бәгәм кьр
 у ч'ийайе Сийоне кө Ви һ'ыз кьр.
- 69 Пирозгәһа Хвә мина ә'змен бьльнд чекьр,
 чава ә'рде кө к'әта-к'әтайе һ'им кьр.
- 70 Хөламе Хвә Даьд бьжарт,
 әв жь ахьлед пез дәрхьст ани,
- 71 әв жь бәр мийа гьрт ани,
 вәки шьвантийе щьмә'та Ви Ақуб,
 вәре Ви Израел бькә.
- 72 Әви жи бь сахийа дьле хвә шьвантийа ван кьр,
 бь дәстә'мәлийа хвә р'әбәрийа ван кьр.

Лурина бона к'але Оршәлиме

79 *Зәбура Асаф.*

¹ Хвәде! П'утп'арьст к'әтгьнә ши-варе Тә,
 к'әр'ьмандьн П'арьстгәһа Тәйә пироз,
 Оршәлим кьрьнә хьрабә.

- 2 Щьнийazed хөламед Тә кьрынә хөрәке тәйрәдед ә'змен,
 қальбед амьнед Тә данә р'ә'вьред ә'рде.
- 3 Дора Оршәлиме хуна ван р'етын мина аве
 у кәс т'өнә бу кә дәфьн кьрана we гаве.
- 4 Әм р'ур'әш бун бәр щинаред хwә,
 р'обәт у пек'әни ль бәр дор-бәред хwә.
- 5 Н'әта к'әнге Хөдано, Те т'ьме һерс к'әви?
 Хәзәба Тәйе мина агьр алав бьдә?
- 6 һерсе ль сәр ван мьләтада бьр'ежә,
 йед кә Тә нас накьн
 у ль сәр ван п'адшатийа,
 к'ижан кә гази наве Тә накьн.
- 7 Чьмки вана Ақуб хварьн,
 һеваргәһа Wi кьрынә ах-хwәли.
- 8 Нәһәқийед пешийед мә нәкә бира Хwә,
 бьра р'ә'ма Тә зутьрәке бьгьһижә мә,
 чьмки әм гәләки мә'рьм бунә.
- 9 Бона хатьре наве Хwә али мә бькә,
 Хwәдейе азадийа мә.
 Бона р'умәта наве Хwә мә хьлаз кә
 у гөнәйед мә афу кә.
- 10 Чьма п'утп'арьст бежьн: «К'ане Хwәдейе ван?»
 Бьра һ'әйфа хуна хөламед Тәйә р'ьжийайи,
 әм бьбиньн бәр ч'ә'ве хwә, нав п'утп'арьстада.
- 11 Бьра заринийа ван һесира бьгьһижә Тә,
 бь қәwата Хwәйә зор,
 йед мьрьнер'а дайи хьлаз кә.
- 12 Н'әфт шар ль п'ашьла щинаред мә вәгәр'инә
 we бөһөрмәтийа ван,
 бь к'ижане Тө бөқәдър кьрын, Йа Хөдан.
- 13 Ле бәле әм щьмә'та Тә у пәзе мерга Тә,
 әме һ'әта-һ'әтайе шькьрийе бьдьнә Тә
 у қөр'нә-қөр'нә р'умәта Тә сальх кьн бежьн.

Дöайе бона хьлазкърна Израеле

80 *Сэрвере сазбандар'а. Пе мъдаме: «Сосьна Пэймане».*
Зэбура Асаф.

- 1 Шьване Израеле, гöһ бьдэ,
Тö мина кэре пез р'ебэрийа Усьв дьки!
Йе сэр херуба р'унышти, Тö гөл дьди,
- 2 бона Эфрайим, Бэньамин у Мьнашө.
Qəwata Xwə Tö k'əfsh kə,
Xwə mər'a byghinə mə xlaz kə.
- 3 Хwəдейо, чэрха мә диса р'аст кэ,
сьфэте Хwə гөл дэ, әме бьжин.
- 4 Хöдан Хwəдейе Ордийа,
һ'эта к'энге Те һерс к'эви
ль сэр дöайе щьмэ'та Хwə?
- 5 Нане һесьра ль ван дьди хварьне,
бе чап һесьра ван дьди вэхварьне.
- 6 Тэ әм кърнэ бэнуште дэве щинара
у пек'энийед нава нөйара.
- 7 Хwəдейе Ордийа! Чэрха мә р'аст кэ,
сьфэте Хwə гөл дэ, әме бьжин.
- 8 К'олэкэ тьрийе Тэ жь Мьсьре щигöһасти кър,
мьлэт р'акърн, әw к'ол дач'ьканд.
- 9 Тэ бона we щи һазьр кър,
р'awe we шьданд, әwe әрд т'ьжи кър.
- 10 Ч'ийа пе сийа we һатьнэ һьхамтьне,
ч'ьрьлед we даред әрзейә бьльнд жи.
- 11 Ч'ьрьлед we дьреж кър һ'эта бө'ре
у шивед we һ'эта ч'әме Фьрате.
- 12 Тэ чьма хьраб кър сура we,
кö һәр р'еви дьчьнэ тьрийе we,

- 13 бэразед дарьстен хьраб дькьн,
н'эйванед холе ван дьхьн.
- 14 Хвэдейе Ордийа, ль мэ вэгэр'э!
Дина Хвэ бьде у бьбинэ,
ве к'ола тьрийе Тө хвэй кэ,
15 Тэ бь дэсте Хвэйи р'асте дач'канд
шиве кӧ Тэ бона Хвэ қәвин-қәдим кьр.
16 Агьр пек'этийэ һатийэ бьр'ине,
жь дэст we һьлатьна Тэ онда дьбэ.
17 Бьра дэсте Тэ сэр мере мьле Тэйи р'асте бэ,
сэр wi мэрьве кӧ Тэ бона Хвэ қәват кьр.
18 Эме иди жь Тэ дур нэк'эвьн,
мэ сах кэ у эме гази наве Тэ кьн.
- 19 Хӧдан, Хвэдейе Ордийа!
Чэрха мэ диса р'аст кэ,
сьфэте Хвэ гӧл дэ, эме бьжин!

Стьрана эшқи щэжьна наве Хвэде

81 *Сарвере сазбандар'а. Сэр Гум'ум'е. Зэбура Асаф.*

- 1 Бьстьрен эшқи Хвэде, кӧ қәвата мэ йэ,
бь шабуне Хвэдейе Ақуб бькьн гази.
- 2 Мьқам хьн у дэфе хьн,
чэнге дэнгхвэш т'эви чэнге зис.
- 3 Йәкр'ожийа һиведа бор'ийе хьн,
ӧса жи дэма һив т'эмамбуне,
ль р'ожа we щэжьна мѣда*.
- 4 Чьмки эв йәк қанун э бона Исраел,
э'мьре Хвэдейе Ақуб э.
- 5 Эви эв йәк бона Усьв кьрә қьрар,
гава эw жь э'рде Мьсьре дәрк'эт.

* 81:3 Щэжьна Йәкр'ожийа һиве, дэстпебуна мѣһада дьһатэ кьрьне.
Ле Щэжьна Һ'олькчекьрьне 15-е мѣһ 7-а дьһата дәрбазкьрьне,
ава готи гави һив т'эмам дьбу. Бьньһер'э: Жьмар 10:10; 29:1.

- Дэнгэк мьн бьхист кӧ нас нэдькыр:
 6 «Мьн мьле тэ жь бьн бар дэрхьст
 у дэсте тэ жь сәпәте данә бәрдан.
 7 Тэнгасийеда тэ гази Мьн кыр
 у Мьн тө хьлаз кьри,
 жь бьн қыр'ч'инийа ә'вра Мьн шаба тэ да,
 дәве авед Мерибаһе тө шер'ьбанди. (Сәла)
 8 Бьбьһе шьмә'та Мьн, Әз тәр'а дьбежьм,
 Израел, хвәзи тө гӧһдарийа Мьн бьки!
 9 Гәрәке хвәдейе хәриб нава тәда т'ӧнә бә
 у хвәдейе хәриб нә'әбини.
 10 Әз ьм Хӧдан Хвәдейе тә,
 кӧ тө жь вәлате Мьсьре дэрхьсти.
 Дәве хвә р'ьнд вәкә Әзе ви дагьрьм!
- 11 Ле шьмә'та Мьн дэнге Мьн нәбьхист
 у Израеле гӧр'а Мьн нәкыр.
 12 Мьн жи әв данә қәлпе дьле ван,
 кӧ әв бь фькьред нав хвәда бьжин.
 13 Һәгәр шьмә'та Мьн гӧһдарийа Мьн бькә
 у Израел р'ийа Мьнда һәр'ә,
 14 һынге Әзе дьжмьнед ван зу та кьм
 у дэсте Хвә һьлдьмә сәр зордаред ван.
 15 Пәйк'әтийед Мьн we ль бәр Мьн табын
 у сәр бәлайе һ'әта-һ'әтайе вәбын.
 16 Ле Әзе гәньме к'ьр'ьк тә бьдьмә хварьне
 у һынгьве жь қәйе тә бьдьмә т'еркьрьне».

Хвәдейе сәр һ'акьма, тайе к'әтийа

82 *Зәбура Асаф.*

¹ Хвәде дивангәһа хвәдейада* сәкьни,
 сәр ише хвәдейада ньһер'и:

* 82:1 Гәләк занә дьфькьрьн, кӧ әва р'еза дьчә сәр һ'акьм у р'ебәрәд Израеле, к'ижан кӧ р'аст диване накьн. Ӧса жи бьньһер'ә: Әйуб 1:6; 2:1.

- 2 «Һ'эта к'энге һуне бь нэр'астийе диwane бькьн
у пышта нэп'ака бьгьрн? (Сэла)
- 3 Һэгийе ль бэлэнгаз у севийа бькьн,
һьндава фэқир у к'эсибда сэр р'астийе бьн.
- 4 К'эсиб у бэлэнгаза азад кьн,
жь дэсте нэп'ака хьлаз кьн».
- 5 Ле эw ньзаньн у фэ'м накьн,
шуна р'эшва дьчьн
у к'эму к'имед дьне дьб'эжьн.
- 6 Мьн гот: «Һун хwэде нэ
у к'эму жи эwлөдед Йе Һэри Жорьн ьн*,
- 7 ле бэле мина мәрийа һуне бьмьрн,
мина сэрверэки һуне бьк'эвьн».
- 8 Р'абэ Хwэдейо, диwана дьне бькэ,
чьмки к'эму мьлэт жи wаре Тэ нэ.

Дöаие кö нэйар бьдэ дэр

- 83** *Стьран. Зэбура Асаф.*
1 Хwэдейо, Хwэ кэр' нэкэ,
бехэм нэбэ, бедэнг нэминэ. Хwэдейо!
- 2 Ва йэ нэйаред Тэ дькьн қар'ин,
пэйк'этийед Тэ сэри һьлтиньн.
- 3 Һьмбэри щьмэ'та Тэ к'ьлэк'арийе дькьн,
ль сэр хwэйкьрийед Тэ шевьра дэрдьхьн.
- 4 Дьбежьн: «Wэрьн эм ван дьне һьлиньн,
кö мьлэт иди нэминэ,
наве Израел нэйе биранин».
- 5 Бь дьлэки шевьра хwэ кьрн,
мьқабьли Тэ йа хwэ кьрн йэк.
- 6 Конед Эдом у исмайилия,
Моwаб у һащэрийа,

* 82:6 Йуһ'энна 10:34.

- 7 Гэбал, Амон, Амалек
у фьльстинийа т'эви бьнэлийед Суре,
- 8 Ашур жи гьништэ ван,
чун пышта көр'ед Лут*. (Сэла)
- 9 Тэ һьнда нэwала Qiшоне чь ани сэре мьдйанийа*,
Сисьра у Йавин**, өса жи бинэ сэре ван,
- 10 к'ижан кө Э'йн-Доред гэwэр бун чун,
бунэ п'эйне бона э'рде.
- 11 Сэрwеред ван бькэ р'ожа Орев у Зев*,
аха-бэгед ван р'ожа Зэбаһ' у Салмуна**,
- 12 к'ижана гот: «Ши-wаред Хwэде
эм зэфти хwэ кьн».
- 13 Хwэдейе мьн, вана бькэ мина т'оза бобэлиске
у мина кайа ль бэр бе.
- 14 Чаwа агьр дарьстен дьк'эwэ
у чаwа алав ч'ийа дьк'ьзыринэ,
- 15 аһа жи Тө пэй ван к'эwэ пе фьртонa Хwэ,
ван бьбьздинэ пе багэра Хwэ.
- 16 Р'уйе wана Тө р'ур'эш кэ,
кө эw Тэ бьгэр'ьн, Хөдано!
- 17 Бьра т'ьме шэрмийе у sawеда бьн,
бьра бь р'эзили к'ок ле бен.
- 18 Бьра бьзаньбьн т'эне Тө йи,
кө наве Тэ Хөдан э,
Йе һэри Жорьн и,
ль сэр т'эмамия э'рде йи.

* 83:8 Эв к'эму нав бэ'са ван мьлэта дькьн, к'ижан кө незикн шьмэ'та Израеле дьман. Зар'ед Лут бэ'са шьмэ'та мowаби у амони дькэ.

* 83:9 Р'эбэр 7:25.

** 83:9 Р'эбэр 4:6-24.

* 83:11 Р'эбэр 7:24-25.

** 83:11 Р'эбэр 8:21.

Г'эйра Хана Хвәдеда

84 *Сәрүерә сазбәндар'а. Сәр Гит'ит'е. Зәбура малбәта
Qorax.*

- 1 Чьқаси хвәш ын ши-варе Тә, Хөдане Ордийа!
- 2 Нәфса мьн г'эйр у дәмана г'әвшед Хөданда йә,
дъл у бәдәна мьн пе Хвәдейе зенди әшқ у ша йә.
- 3 Ч'вике жи мал дит,
дуvmәқәске жи һелун дани,
кө шущукед хвә вьр дайнә,
щәм горигәһед Тә, Хөдане Ордийа,
П'адшайе мьн у Хвәдейе мьн.
- 4 Хвәзи ль ван кө Мала Тәда дьминьн,
әв һәр т'ьм пәсьне Тә дьдн. (Сәла)
- 5 Хвәзи ль ван мәрва, қәвата к'ижана жь Тә йә
у к'эйра р'ийа к'әща ч'ийае Сийоне йә.
- 6 Гава нәвала Бак'айейә* зьһар'а дәрбаз дьбьн,
әв дәр дьбә щийе канийа,
ч'ә'л-ч'ул авава т'ьжи дьбьн.
- 7 Әвана чьқас дьчьн һе қәват дьбьн,
Сийонеда ль бәр Хвәде к'ьфш дьбьн.
- 8 Хөдан Хвәдейе Ордийа, дөаие мьн бьбьһе,
гөһ бьдә, йа Хвәдейе Ақуб! (Сәла)
- 9 Хвәде, бәре Хвә бьдә мәрт'але мә
у р'уйе к'ьфшкьрийе Хвә бьньһер'ә.
- 10 Р'аст р'ожәкә г'әвшә Тәда,
жь һәзар р'ождә дәрәкә четьр ә.
Qәнщ ә бәр шемика Хана Хвәдейе хвә бьм,
нә кө малед нәп'акада әз бьжим.

* 84:6 «Бак'а» бь ибрани шур'ә-шур'ә те фә'мкьрьне: «гьри», «щийе дем», өса жи наве шур'әки дара йә.

- 11 Чьмки Хөдан Хwәде тә'в у мөрт'ал ә.
 Хөдан к'әрәм у р'умәте дьдә,
 Әв т'ө қәншийе жь сәр ван набьр'ә,
 к'ижан кө дьжин беләк'ә.
- 12 Йа Хөдане Ордийа, хwәзи ль ви мәрви,
 кө гөмана ви ль сәр Тә йә.

Дөайе кө Хwәде бәре Хwә диса бьдә Исраеле

- 85** *Сәрwере сазбәндар'а. Зәбура малбәта Qорax.*
 1 Йа Хөдан, Тә wәлате Хwә зува бәгәм кьрьбу,
 Ақуб жь сьргунийе вәгәр'андьбу.
- 2 Нәһәқийа мьләте Хwә бахшандьбу
 у к'әму гөнәйед ван афу кьрьбу. (Сәла)
- 3 Тә к'әму хәзәба Хwә дабу һьлдане,
 жь һерса Хwәйә зор пашда сәкьнибуыйи.
- 4 Дә ньһа диса чәрха мә р'аст кә, Хwәдейе
 азадийа мә,
 жь we һерса Хwәйә сәр мә, пашда бьсәкьнә.
- 5 Гәло Те к'әта-к'әтайе һерса Хwә ль мә р'аки
 у Те к'ине қөр'нә-қөр'нә мәр'а бажойи?
- 6 Гәло Те диса жийана ну нәди мә,
 кө щьмә'та Тә пе Тә ша бә?
- 7 Тө к'өба амьн нишани мә кә,
 Хөдано, азадийа Хwә бьдә мә.
- 8 Һәла әз бьбьһем Хөдан Хwәде чь дьбежә.
 Әwе хер-хwәшийе бежә щьмә'т у амьнед Хwә,
 ле бьра иди нәк'әвьнә нава беақьлийе.
- 9 Р'аст азадийа Wi незики ван ә
 к'ижан кө жь Wi дьтьрьсн,
 кө әрд р'умәта Wива т'ьжи бә.
- 10 Һ'өб у амьнийе р'асти һәв бен,
 р'асти у ә'дльайийе ль һәв р'амусьн.

- 11 Амьнийе жь э'рде жер дэрк'эвэ
у р'астийе жь э'змен жорда бьньһер'э.
12 Хөдане қәнщийе бькэ
у э'рде мәйе дэрэмэта хвэ бьдэ.
13 Р'асти we һэр'э пешийа Wi
у р'е р'аст кэ бона Wi.

Дөайе һөваргазийе

86 *Дөайе Давьд.*

- 1 Хөдано, гөһ бьдэ у шаба мьн бьдэ,
чьмки эз мэр'ьм у бэлэнгаз ьм.
2 Э'мьре мьн хвэй кэ, чьмки эзи амьн ьм,
хөламе Хвэ хьлаз кэ Хөдано, кө Тэда гөман ьм.
3 Мьн вэрэ р'э'ме Хвэйю,
кө т'эмамыйа р'оже гази Тэ дькьм.
4 Дьле хөламе Хвэ ша кэ, Хөдано,
кө гөмана мьн ль сэр Тэ йэ.
5 Чьмки Тө Хөдано, қәнщ у афу кьр и,
һьндава һ'эмуйада хвэйе һ'оба мэзын и,
к'ижан кө гази Тэ дькьн.
6 Бьбьһе Хөдано, дөайе мьн
у дина Хвэ бьдэ лавайед мьн.
7 Охьрме гьранда, Тэ дькьм гази,
Тө бона мьн дьби һөвари.
8 Хөдано, нава хвэдейада йэки мина Тэ т'өнэ,
нэ жи мина кьред Тэ, кьр һэнэ.
9 Һ'эму мьлэт Тэ хольқандьн,
эве бен бэр Тэ та бьн, Хөдано
у р'умэте бьдьнэ наве Тэ*.
10 Чьмки Тө мэзын и к'эрэмэткьр и,
Тө йи т'эне Хвэде.
11 Хөдан р'ийа Хвэ мьн һин кэ,

* 86:9 Э'йанти 15:4.

- кө өз р'астийа Тэда һәр'ым,
 бькэ кө дьле мьн жь наве Тэ хоф бькэ.
- 12 Бь т'эмамияа дьле хвэ эзе шькьрийе бьдьмэ Тэ,
 Хөдан Хвэдеие мьн
 у к'эта-к'этайе р'умэте бьдьмэ наве Тэ.
- 13 Чьмки к'өба Тэ мэзын э һьндава мьнда,
 Тэ өз хьлаз кьрм жь к'урайа дийаре мьрийа.
- 14 Хөдано, к'өбар-бабах р'абунэ бэр мьн,
 к'омэкэ зордара пэй мьн к'этийэ
 у Тэ надьнэ ль бэр ч'э'вед хвэ.
- 15 Ле Тө Хөдан, Хвэдеие р'э'ме у дьлшэватийе,
 хвэйе сэбьр-ськ'ане, к'өб у амьнийеда хьнейо.
- 16 Дина Хвэ бьдэ мьн у мьн вэрэ р'э'ме,
 қәвата Хвэ бьдэ қуле Хвэ,
 хьлаз кэ көр'е шарийа Хвэ.
- 17 Нишанэкэ қәншийе бона мьн бькэ,
 кө пэйк'эти бьбиньн у шэрми бьн,
 чьмки Тө һати Хөдан һэвара мьн
 у эз барьстан кьрм.

Р'умэта Оршэлиме

87 *Стьран у зэбура малбэта Қорах.*

- 1 Һ'име бажер ль сэр ч'ийайе пироз һатийэ авитьне,
 2 Хөдан дэргәһед Сийоне
 жь тамед Ақубэ майин зедэтьр һ'ыз дькэ.
- 3 Тыштед р'умэти бона тэ тенэ готьне,
 һэй бажаре Хвэде. (Сэла)
- 4 Эзе йед кө Мьн нас дькьн, нав кьм бежьм:
 Һэйэ Мьсьр* у Бабелон,
 өса жи Фьльстин, Сур, Этйупа:
 «Эванайе бьнэлийед вьр бен к'эсаб»**.

* 87:4 Бь избрани хэбэр бь хэбэр «Р'аһаб» э, кө навэки Мьсьре йэ.

** 87:4 Бь избрани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Эва ль вьр дьне к'этийэ».

- 5 Бона Сийоне жи we бежын:
 «Фьланкэс-беванкэс нава веда буйинэ
 у Йе Hэри Жорьн we Хwэха wi qэвин кэ».
- 6 Хөдане дэма навньвисара мьлэта we бьньвисэ:
 «Эва ль wьр буйийэ». (Сэла)
- 7 Дэнгбеж у р'эqаскэре бежын:
 «H'эму ч'э'вканийед мэ нава тэда нэ».

Дöайе һөваре

88 *Стъран. Зэбура малбэта Qорax. Сэрwере сазбэндар'а.
 Сэр Ма'алат Леханоте. Маскила Hеймане эзра'и.*

- 1 Хөдан, Хwөдейе азадийа мьн,
 эз шэв у р'ож ль бэр Тэ дьзарьм.
- 2 Бьра дöайе мьн бьг'һижэ Тэ,
 göhe Хwэ бьдэ сэр газийа мьн.
- 3 Чьмки нэфса мьн көл-дэрдава т'ъжи йэ,
 э'мьре мьн гьһиштэ ль бэр дэве qэбьре.
- 4 Эз т'эви йед дьк'эвьнэ гор'е һатьмэ к'эсабе,
 бумэ мина мәрийе бет'аqэт.
- 5 Нава мьрийада авити мэ,
 чава көштиийед т'ьрбеда дани,
 кө иди Тө ван бир найни
 у дэст жь ван дьк'ьшини.
- 6 Тэ эз авитьмэ ч'э'ла һэрэ к'ур,
 т'эристанийе у бебьнийе.
- 7 һерса Тэ ль сэр мьн гьран э,
 пе к'эму пелед Хwэ мьн дьди щэфе. (Сэла)
- 8 Тө мьн жь бэр ч'э'ве наса давежи,
 Тэ эз ль бэр ван кьрьмэ к'ьрет,
 эзи гьрти мэ нькарьм дөрөм.
- 9 Ч'э'ве мьн шелу бунэ жь мэ'рьм-бэлэнгазийе,
 т'эмамыйа р'оже эз гази Тэ дькьм, йа Хөдан,
 эз дэстед хwэ бэрбьр'и Тэ дькьм.

- 10 Гэло Тө к'эрэмэте сэр мьрийа дьки?
Гэло жь гор'е р'адьбьн дьднэ Тэ шыкьри? (Сэла)
- 11 Гэло т'ьрбеда к'обба Тэ те готын,
йан р'астийа Тэ варе дерьсада?
- 12 Гэло we тэ'ристанийеда к'эрэмэтед Тэе бенэ
наскьрн,
йан хьлазкьрна Тэ wэлате биркьрнеда?
- 13 Ле бэле Хөдано, эз һәwара хwэ Тэ датиньм,
дөайе мьн бәрбанга к'урда дьгьнижэ Тэ.
- 14 Хөдан Тө чьма дэст жь мьн дьк'ышини?
У бөре Хwэ жь мьн дьгөһези?
- 15 Эз бэлэнгаз ьм у зар'отийеда ль бәр һешийа
мьрне мә,
сава Тэ дьк'ышиньм у хwэ онда дькьм.
- 16 һерса Тэ мьн дажо дьбә,
хэзэба Тэ мьн weран дькә,
- 17 мина аве т'эмаийа р'оже дора мьн дьгьрн,
һәвр'а т'эвайи мьн дьп'еч'ьн.
- 18 Тэ эз жь бәр ч'э'ве к'ызкьри у херхwаза авитьм,
тэ'ристани жи һогьре мьн нә.

Стьранәкә зэмане мьлэт т'әвһәвбуне

89 *Маскила Ет'ане эзраһи.*

- 1 К'обба Тэ Хөдан, эзе бьстьрем к'эта-к'этайе,
амьнийа Тэ бь дэве хwэ салх кьм қөр'нә-
қөр'нә.
- 2 Эз э'лам дькьм, кө к'обба Тэ т'ьме қәдими йә,
э'зменда амьнийа Тэ к'имгьрти йә.
- 3 Тэ гот: «Мьн т'әви бьжартийе Хwэ пәйман гьреда
у хөламе Хwэ Даwьдр'а сонд хвар:
- 4 <Зөр'эта тә Эзе к'эта-к'этайе к'имгьрти кьм
у қөр'нә-қөр'нә т'әхте тә қәдим кьм>*». (Сэла)

* 89:4 К'аред Шандийа 2:30.

- 5 Йа Хөдан, э'зман пэсьне к'эрэмәтед Тә дьдә,
 шьвина мьлайак'эта жи пэсьне амьнийа Тә.
 6 Чьмки э'зменда к'и һэйә кө вәкә Хөдан бә?
 У нава мер-мьлайак'этада* бьбә мина Хөдан?
 7 Хвәде гәләки хоф ә нав шьвина мьлайак'этада
 у сава Wi сәр йед дор-бәре Wi нә.
- 8 Йа Хөдан, Хвәдейе Ордийа,
 к'и мина Тә хвәйиқөдрәт ә?
 Амьнийа Тә дора Тә гьртийә.
 9 Тө һөкөми сәр һерса бә'ре дьки,
 гава пелед we р'адьбьн, Тө ван дьсәқьр'ини.
 10 Тә Р'аһаб* һера мина бәрәт'а,
 пе зәнда Хвәйә қәват дьжмьн бәла кьр.
 11 Э'зман йе Тә йә, ә'рд йе Тә йә.
 Тә һиме дьнийа хер-бәрәк'әтева данийә.
 12 Бакөр у башур Тә хөльқандьн,
 Ч'ийайед Т'абор у һәрмоне бь наве Тә ша дьбьн.
 13 Зәнда Тә зор ә, дәсте Тә қәват ә,
 дәсте Тәйи р'асте бьльнд ә!
 14 Р'асти у һәқи әв бьнгәһед т'әхте Тә нә,
 һ'өб у амьни пешийа Тә дьчьн.
- 15 Хвәзи ль we шьмә'те,
 кө занә дәнг һьлдә шөжьнер'а.
 Хөдано, әв бь р'онайа р'уйе Тә дьмәшьн.
 16 Т'әмамия р'оже бь наве Тә ша дьбьн
 у бь азадийа Тә бьльнд дьбьн.

* 89:6 «Мер-мьлайак'әт» бь избрани хәбәр бь хәбәр «әвләдед хвәдейә», кө ль вьр те фә'мкьрьн мьлайак'әт у һәйинед э'зманайә р'өһ'ани.

* 89:10 «Р'аһаб» навәки һ'утәки бә'ре йә, кө нишана к'өбар-бабахийе йә. Өса жи навәки симболи бона Мьсьре те готьне. Бьньһер'ә: Зэбур 87:4.

- 17 Чъмки Тө р'умэта қәвата мә йи
у бь хвәшийа Хвә струйе мә бьльнд дьки.
18 Мәрт'ала мә жь Хөдан ә,
Пирозе Исраеле, П'адшайе мә.

Хвәде соз дьдә Давьд

- 19 Ынге дитьнокеда, Тә амьнед Хвәр'а гот:
«Мьн али мерхасәки кьр,
жь нав щьмә'те йәк бьжарт
у әв дани һелана жорьн.
20 Мьн Хөламе Хвә Давьд дит,
р'уне Хвәйи пирозва әв р'ун кьр*.
21 Дәсте Мьне т'әви ви бә,
Зәнда Мьне ви қәват кә.
22 Дьжмьне зоре нәдә ви,
нәп'ак we ви ньмьз нәкә.
23 Нәйар бәр ви Әзе һур-һури кьм
у өса жи пәйк'әтийед ви хьм.
24 Амьни у һ'оба Мьне т'әви ви бьн,
пе наве Мьн струйед вийе бьльнд бьн.
25 Әзе дәсте ви дайньмә сәр бә'ра,
дәсте вийи р'асте сәр ч'әма.
26 Әве гази Мьн кә: <Тө Баве мьн и,
Хвәдейе мьн у Қәйайе азадийа мьн>.
27 Әзе ви бькьмә ньхөрийе
жь һәр п'адшайед дьне мәстър*.
28 Әзе т'ьме һ'оба Хвә бона ви хвәй кьм
у пәймана Мьне һьндава вида қәвин бә.
29 Әзе думька зөр'әта ви қәдим кьм
у думька т'әхте ви вәкә р'ожед ә'змен.
30 Һәгәр зөр'әта ви гөр'а готьна Мьн нәкьн,
ль гора қьраред Мьн нәмәшьн,

* 89:20 К'аред Шандийа 13:22.

* 89:27 Ә'йанти 1:5.

- 31 қәйдә-қанунед Мьн бeқәдър кьн
у ә'мьред Мьн нәқәдиньн,
32 һынге Әзе пе шьве сәрики бьдъмә нәһәқийед ван
у бь дәрба жи шәза бьдъмә беолитийед ван.
33 Ле һөба Хвә Әзе жь ви нәбрь'ьм
у созе Хвә нәт'әр'ьбиньм.
34 Пәймана Хвә Әзе нәт'әр'ьбиньм
у созе жь дөве Хвә дәрхьсти, нәгөһезьм.
35 Шарәке Мьн пе пирозийа Хвә сонд хварийә,
т'ө шар Давьдр'а хельф нәбежьм.
36 Зөр'әта вийе һ'әта-һ'әтайе бьминә,
т'әхте ви жи вәкә р'ойе ль бәр Мьн.
37 Мина һиве һ'әта-һ'әтайе we қәдим бә,
ә'зманда жи мина шә'дәки амьн бә». (Сәла)

Шина бона к'әтъна п'адшатийе

- 38 Ле Тә әв жь бәр Хвә авит
у беһөрмәт кьр,
сәр к'ьфшкьрийе Хвә һерс к'әти,
39 пәймана т'әв хөламе Хвә т'әхсир кьр,
т'аше ви кьрә ах у хвәли.
40 Һ'әму суред ви хьраб кьр,
кәлайед ви кьрн хьрабә.
41 Һәр кәсе вьрр'а дәрбаз дьбә,
әви вьра т'алан дькә,
әв бу пек'әнийе щинаред хвә.
42 Тә пәйк'әти сәр ви хьстьн,
һ'әму дьжмьнед ви ша кьрн.
43 Тә дөве шуре ви вәгәр'анд,
нава шер'да пышт ле шкенанд.
44 Р'әвшә ви Тә же станд,
т'әхт ә'рде хьст шкенанд.
45 Р'ожед шаһьлтийа ви кьн кьрн,
әв шәрмийева Тә ньхамт. (Сәла)

Дöайе алик'арийе

- 46 И'эта к'энге, йа Хöдан?
Гëло Те т'ьме Хвë вëшери?
И'эта к'энге һерса Тëйе алав дë?
- 47 Бир бинë думька э'мьре мьн,
гëло Тë һ'ëму эвлëдëд инсен
бош у бëталийер'а хöльцандьн?
- 48 К'и дыкарë бьжи у нëмьрë,
хвë жь дëсте гор'ьстен хьлаз кë? (Сëла)
- 49 Йа Хöдан, к'ане йë эв һ'öба Тëйë бëре,
кö Тë пе амьнийа Хвë Давьдр'а сонд хвар?
- 50 Йа Хöдан, бир бинë бер'умëтбуна хöламед Хвë,
кö жь һ'ëму мьлëтëд зор сэр мьнда тен.
- 51 Дьжмьнед Тë ви бeһöрмëт дыкьн, йа Хöдан,
гавед к'ьфшкьрийед Тë р'обëт дыкьн.
- 52 Шькьр жь Хöданр'а,
һ'эта-һ'ëтайе амин у амин!

К'ьтеба Чара (Зëбура 90-и һ'эта 106-а)

Хвëдëйе нëмьри у мэрьве мьри

90 Дöайе Мусайе мэрьве Хвëдë.

- ¹ Йа Хöдан, Тö сыт'аргëһа мë йи қөр'нë-қөр'нë.
² Бëри буйина ч'ийа, бëри э'фьрандына э'рдë у т'опа дьне,
жь һөр-һëйе к'эта-һ'ëтайе, Тö Хвëдë йи.
- ³ Тö мерьв ль хвëлийе вëдьгэр'ини у дьбежи:
«Вëгэр'ьн, эвлëдëд мэрьвайе».
- ⁴ И'ëзар сал бэр ч'э'ве Тë мина р'ожа дöһö йë,
кö дьбьһөрë, эв мина бëдилëкë шëве йë*.

* 90:4 Пëтрус II 3:8.

- 5 Тө ван р'ода бэр'дьди, әв дыбын мина хәвна шәва,
мина гихайе кӧ сьбәһе зу шин дыбә.
- 6 Әв сьбәһе зу гӧл дыдә у шин дыбә,
еваре дыч'ьлмьсә у һ'ышк дыбә.
- 7 Бәле жь дәст һерса Тә әм ды'әльн-дымашьн
у жь алава к'әла Тә әм т'әвиһәв дыбын.
- 8 Тә нәһәқийед мә данинә ль бәр Хвә,
гӧнед мәйә вәшарти бәр нура диндара Хвә.
- 9 Һ'әму р'ожед мә бы һерса Тә дыбьһӧрьн,
салед мә жи мина к'әсәрәке дәрбаз дыбын.
- 10 Р'ожед ә'мыре мә һ'әфте сал ын,
һәгәр бы сь'әт-қәват һ'әйште сал бын,
диса р'умәта ван зә'мәт у к'әдәр ә,
әв зу дыбьһӧрьн, әм жи дыфьр'ьн дычын.
- 11 К'и наш жь қәвата һерса Тә һәйә?
Хәзәба Тә вәкә жь Тә хофкьрыне йә.
- 12 Мә өса һин кә әм р'ожед хвә быжмырьн,
вәки әм дыләки сәрвахт дәст биньн.
- 13 Ль мә вәгәр'ә, Хӧдан! Һ'әта к'әнге?
Ль қулед Хвә вәрә р'ә'ме.
- 14 Сьбәһе зу бы һ'ӧба Хвә мә т'ер кә,
кӧ әм әшқ бын нава һ'әму р'ожед хвәда.
- 15 Мә вәкә ван р'ожа ша кә,
чықасида Тә дыле мә ешандын,
вәкә ван сала, чықасида тәнгаси дит.
- 16 Бьра кьред Тә ә'вдед тәва ә'йан бын
у р'умәта Тә әвләдед ванва.
- 17 Дә бьра Хӧдан Хвәдейе мә, ль мә хвәш бә,
шьхӧле дәсте мә нава мәда қәвин кә,
бәле, шьхӧле дәсте мә қәдим кә.

Хвэде пыштован э

- 91** ¹ Йе бьн нешийа Йе Һэри Жорьнда дьминэ,
 эв бьн сийа Йе Һэри Зорда р'ь'эт дьбэ.
² Эзе бежъмэ Хөдан: «Сьт'аргəһа мьн у кəла мьн,
 Хвэдейе мьн, к'ижанида эз гөман ьм!»
³ Эве тэ жь т'элəка неч'ирван хьлаз кə,
 жь нəхвəшийа мьрьне.
⁴ Эве пе п'эр'е Хвэ тэ бьньхемэ,
 бьне баске Вида те бьсьт'ьри,
 р'астийа Вийе тэр'а бьбэ мэрт'ал у сур.
⁵ Те жь сава шəве нэтьрси,
 нэ жь тира кө р'оже дьфьр'э,
⁶ нэ жь нəхвəшийа мьрьнейэ,
 кө тэ'ристанийеда дьгэр'э,
 нэ жи жь we дэрбе,
 кө р'о нава р'ожеда гəвэр дькə.
⁷ Һэгэр Һэзар алийе тэйи ч'эпева бьк'эвьн,
 дəһə Һэзар кэс жи, алийе тэйи р'астева,
 ле бəле дэрбəке нəгьһижэ тэ.
⁸ Т'эне те бь ч'э'ве хвэ т'эмашэ ки
 у бəлайе нəп'ака бьбини.
⁹ Тэ Хөдан хвэр'а кьрə сьт'аргəһ,
 Йе Һэри Жорьн һеваргəһ,
¹⁰ лəма т'ө хьрабийе нэйе сəре тэ
 у т'ө қəзийе незики коне тэ нəбэ.
¹¹ Чьмки we т'эмийа тэ бьдэ мьлийак'этед Хвэ,
 кө Һəму р'е-дьрбед тəда тэ хвэй кьн.
¹² Эве тэ сэр дəста һьлгьрын,
 кө ньгед тэ кəвэр нəк'эвьн*.

* 91:11-12 Мэтта 4:6; Луца 4:10-11.

- 13 Те шер у мэ'ре тэйар п'епэс ки
у шэврькед ван бы'нщър'ини*.
- 14 Хвэде дыбежэ: «Әw Мьн Һ'ыз дыкэ,
Әзе жи ви хьлаз кьм,
Әзе пыштоване ви бьм,
чьмки наве Мьн нас дыкэ.
- 15 Әве гази Мьн кэ, Әзе шаба ви бьдьм,
тэнгасийеда Әзе т'эви ви бьм,
Әзе ви хьлаз кьм у бьльнд кьм.
- 16 Әзе ви р'ожед дьрежва т'ер кьм
у азадийа Хвэ нишани ви кьм».

Стьранэкэ шькьрдарийе

- 92** *Зэбур. Стьрана бона р'ожа шэмийе.*
1 Қөнщ ә шькьрийе бьдьнә Хөдан
у эшқи наве Тә бьстьрен, Йе Һәри Жорьн,
2 кә сәре сьбәһе һ'оба Тә гьли кьн
у еваре жи амьнийа Тә,
3 бь сазе дәһә т'ели
у бь мьґаме чәнге зис.
4 Чьмки Тә, Хөдан,
әз ша кьрм бь кьрьнед Хвә,
кьрьнед дәсте Тәр'а әз гөл дьдьм.
- 5 Чава мәзьн ьн, Хөдано, кьред Тә!
Гәләки к'ур ьн шешьред Тә!
6 Мәрьве бөфә'м ве ньзанә
у йе ахмах фә'м накә,
7 һәгәр нәп'ак мина шинайе бьгьһижьн,
һәмуйед нәһәқийе дыкьн, гөл дьн,
йәк ә әве һ'әта-һ'әтайе гәвәр ьн.
8 Ле бәле Тө Хөдано, т'ьме бьльнд и!
9 Чьмки ва нәйаред Тә, Хөдано,

* 91:13 Луқа 10:19.

- ва нэйаред Тэйе гэвэр бьн,
 н'эмуйед нэхэдийе дыкьн бэла бьн.
- 10 Ле Тэ струйе мьн,
 мина струйе гайе бэйани бьльнд кьр
 у эз пе р'уне ну р'ун кьрм.
- 11 Ч'э'ве мьн к'этына нэйаред мьн дитьн,
 гөһе мьн дэрһэца ван хьрабада бьһистьн,
 к'ижана кө һ'шуми ль сэр мьн кьрьн.
- 12 Р'асте мина дара хөрме гөл дэ,
 мина эрза Лөбнана бьльнд бэ,
 13 эш Хана Хөданда дач'ьканди нэ,
 н'эвшед Хвөдейе мэда гөл данэ.
- 14 Н'эта мэзнайийа хвэда жи we бэр бьдьн,
 тэр' у шин we бьминьн,
 15 wэки сальх кьн, кө Хөдан р'аст э,
 Эш қэяйе мьн э, нэхэци Wида т'өнэ.

Пэсьндайна мэзнайийа Хвэде

- 93** ¹Хөдан п'адша йэ, мэзнайи ле йэ,
 Хөдан хвэйиқөдрэт э у пыштгыредайи йэ,
 бэле дьнйа қэдим э у жь ши нағ'эжэ.
- 2 К'өрсийа Тэ бэре пешда қөвин-қэдим э,
 Тө н'эта-н'этайе йи.
- 3 Ав р'адьбьн, Хөдано,
 ав дэнге хвэ бьльнд дыкьн,
 ав бьльнд дыкьн хөшинийа хвэ.
- 4 Хөдан бьльндайеда
 жь дэнге гэлэк ава зортър э
 у пелед бэ'ра қөваттър э.
- 5 Qанунед Тэ э'сэйи нэ.
 Пирози лайици Хана Тэ йэ,
 Йа Хөдан, н'эта-н'этайе.

Хөдан Һ'акьме дьне йә Һ'әйфа р'аста һьлтинә

- 94¹ Йа Хөдан, Хвәдейе Һ'әйфһьлдане,
 Шәwq дә бьрq вәдә, Хвәдейе Һ'әйфһьлдане!
- 2 Р'абә Һ'акьме дһнийәе,
 бәла бабаха бьде.
- 3 Нәп'акә Һ'әта к'әнге, Хөдано,
 Һ'әта к'әнге we нәп'акә фьр'наq бһн?
- 4 Әw готьнед жь хwә мәстьр дьбежһн,
 Һ'әмуьед кә беолитийе дькһн к'өбар дьбһн.
- 5 Хөдан, әвана щьмә'та Тә дьһ'нщьр'инһн
 у ware Тә дьчәрчьринһн.
- 6 Әw жьнәби у хәриба дькөжһн,
 севийа жи қьр' дькһн
- 7 у дьбежһн: «Хөдан набинә,
 Хвәдейе Аqуб нәзан ә».
- 8 Бьзаньбһн гәли бефә'мед мәрьва,
 гәли беһ'ша, к'әнге һуне фә'м бькһн?
- 9 Гәло Йе göh чекьрийә набьһе
 у Йе awаз* дайә ч'ә'в набинә?
- 10 Йан Йе мьләта ширәт дькә,
 Йе заньстийе дьдә мәрьва, ван һьлнайе?
- 11 Хөдан фькьред мерьв занә, кә әwә п'уч' бһ*.
- 12 Хwәзи ль wi бәндәйи, Хөдан, кә ширәт дьки
 у qануна Хwә ль wi һин дьки,
- 13 wәки жь р'ожед охьрме гьран ван хьлаз ки,
 Һ'әта кә бона нәп'ака ч'ә'л бе вәдане.
- 14 Чьмки Хөдан щьмә'та Хwә жь бәр Хwә навежә
 у дәсте Хwә жь ware Хwә нак'ьшинә*.

* 94:9 Аwa готи «щур'ә».

* 94:11 Корьнт'и I 3:20.

* 94:14 Р'омайи 11:1-2.

- 15 Ле бәле һәқийе пышта р'аста быгрә,
һәмуйед дьле р'аст we ль пәй һәр'ын.
- 16 К'е бона мын ль бәр хьраба р'абә?
К'е бона мын мыҗабьли ван бьсэнә,
йед кә беолитийе дькьн?
- 17 Һәгәр Хөдан пыштоване мын нибуя,
һындьк мабу нәфса мын дийаре кәр' у лалда
бьма.
- 18 Һәма мын гот: «Ньгед мын дышьмытгын»,
һ'оба Тәйә амын Хөдан, әз қәдим кьрм.
- 19 Дәма дәрл-кәл дьле мында зедә дьбьн,
барьстанийед Тә нәфса мын ша дькьн.
- 20 Т'ө һәләқәтига һ'акьмед нәр'аст т'әви Тә һәйә,
к'ижан кә нәһәқийе дькьнә һәқи?
- 21 Мыҗабьли нәфса йе р'аст к'ом дьбьн
у хуна бесуш сушдар дькьн.
- 22 Ле бәле Хөдан буйә кәла мын,
Хвәдейе мын, ә'сәсе сьт'аргәһа мын.
- 23 Әwe нәһәқийа ван бинә сәре ван
у бона нәһәқийа ван қьр'а ван бинә.
Хөдан Хвәдейе мәйе қьр'а ван бинә.

Пәсьне Хөдан бьдьн у гөр'а Wi бькьн

- 95**¹ Wәрьн әм әшқ у ша Хөданр'а бьстьрен,
газийа хвә бькьнә Qәйае азадийа хвә!
- 2 Бь шыкьрдарийе әм бенә ль бәр диндара Wi,
бь дәнге бьльнд бьстьрен әшқи Wi.
- 3 Чьмки Хөдан, Хвәдейе мәзын ә
у П'адше мәзын, ль сәр һ'әму хвәдейа.
- 4 К'урайед ә'рде дәстед Wiда нә,
бьльндайед ч'ийа, йед Wi нә.
- 5 Бә'р, йа Wi йә, Wi әw чекьр
у дәсте Wi бәж аваз кьрийә.

6 Вэр'н эм та б'н, дэвэр'уяа хэр'н,
 бэр Хөдан Э'ф'рандаре хвэ чок д'н.
 7 Ч'мки Эв э Хвэдейе мэ,
 эм жи ш'мэ'та мерга Wi нэ
 у пэзед бэр Wi нэ.

Хвэзи вэ иро дэнге Wi б'б'хиста!
 8 у сэр'ышки нэк'ра,
 чава Мериба'неда,
 р'ожа Массана бэр'ийеда*,
 9 дэра к'о кал-бавед вэ к'ред М'н дит'н,
 ле диса Эз шер'ьбанд'м у э'нэнэ к'р'м.
 10 Ч'л сали к'иле М'н ж' ви н'сьли чу,
 м'н гот: «Эва ш'мэ'та д'лда хальфи нэ
 у р'ийа М'н нас нэк'р'нэ.
 11 Лэма жи М'н ж' перса сонд хвар у гот*:
 <Г'о цар өвэ нэк'эв'нэ р'ь'этииа М'н!>**.».

Б'стьрен эш'и Хөдан п'адше мэ

96 ¹Ст'ранэкэ ну б'стьрен эш'и Хөдан,
 б'стьрен эш'и Хөдан т'эмаийа э'рде!
 2 Эш'и Хөдан б'стьрен, пэсьне наве Wi б'д'н,
 р'ож б' р'ож х'лазк'р'на Wi данасин к'н.
 3 Нава п'утп'арьстада р'умэта Wi б'к'н дэнги,
 нава к'эму м'лэтада к'эрэмэтэд Wi.
 4 Хөдан мэз'н э, нежайи гэлэк пэсьна йэ,
 сава Wi ль сэр к'эму хвэдейа йэ.
 5 Хвэдейед к'эму м'лэта п'ут 'н,
 ле Хөдан э'зман чек'р'н.
 6 Р'умэт у һөрмэт ль пешийа Wi нэ,
 қэват у к'өжмэк'ари пирозгэна Wiда нэ.

* 95:8 Б'н'нер'э: Дэрк'эт'н 17:7; Ж'мар 20:2-13.

* 95:11 Ж'мар 14:20-23; Ш'ровэк'р'на Қануне 1:34-36, 12:9-10;
 Ибрани 4:3-5.

** 95:7-11 Ибрани 3:7-11, 15, 18; 4:1, 3, 5, 7.

- 7 Бьднэ Хөдан, гәли бәрәкед мьләта,
 бьднэ Хөдан р'умәт у қөдрәт.
- 8 Шькьрийе бьднэ р'умәта наве Хөдан,
 п'ешк'еша биньн у бьк'эвнэ һевангәһед Ви.
- 9 Бәр Хөдан та бьн бь хәмьла пироз,
 жь диндара Ви бьгьрсьн, т'эмамия а'рде!
- 10 Бежнэ Мьләта: «Хөдан ә П'адша!
 Ләма дьняя қәвин-қәдим ә у наә'әжә.
 Дивана мьләта Әве бь р'астийе бькә».
- 11 Бьра әрд ша бә у әзман әшқ бә,
 бә'р бькә хөшин, бь т'ер у т'ьжийа хвәва.
- 12 Бьра әшқ бьн дәшт у һәр тыштед навда нә,
 бьра ша бьн ль бәр Хөдан, һ'әму даред дарьстен.
- 13 Чьмки Әв те, Әв те кә дивана әрде бькә.
 Әве бь һәқийе дивана дьне бькә
 у мьләта бь р'астийа Хвә.

П'адшатийа Хөдан сәр п'адшатийар'а йә

- 97** ¹Хөдан ә п'адша, бьра әрд ша бә,
 бьра әшқ бьн һ'әму гьрав!
- ² Ә'вр у думан ль дора Ви нә,
 р'асти у һәқи жи бьнгәһе к'өрсийа Ви нә.
- ³ Агьр пешийа Вива дьчә,
 һәр чар алийа нәйаред Ви дьшәвьтинә.
- ⁴ Бьрускед Ви ль дьняйе дькьн р'они,
 әрд дьбинә, дьләрзинә.
- ⁵ Ч'ийа мина шьме жь диндара Хөдан дь'әльн,
 жь бәр диндара Хвәйе т'эмамия а'рде.
- ⁶ Әзман р'астийа Ви дькьн дәнги
 һ'әму мьләт жи р'умәта Ви дьбиньн.
- ⁷ Бьра шәрми бьн һ'әмуейед кә п'ута дь'әбиньн,
 кә пе п'утед п'уч' дьфьр'ьн.
 Ё'әму хвәде ль бәр Хөдан та дьбьн.

- 8 Сийон дьбьһе у ша дьбә,
бажаред Щьһуда бәшәрхвәш дьбьн
қыраред тәр'а, Хөдано.
- 9 Чьмки Тө, Хөдан, сәр т'эмамия а'рде Йе һәри
Бьльнд и,
жь сәр һ'әму хвәдея гәләки бьльндтър буйи.
- 10 Гәли Хөдан һ'ызкьрия, бьжәнһнә хьрабийе!
Әв ә'мьре амьнед Хвә хвәй дькә,
жь дәсте нәп'ака хьлаз дькә.
- 11 Р'онайи дәрте бона р'аста,
шабун жи бона сьтҫе дьле р'аст.
- 12 Пе Хөдан ша бьн, гәли р'аста,
жь наве Вийи пироз һун р'ази бьн.

Хөдан ә п'адше дьне

98 *Зэбур.*

- ¹ Стьранәкә ну бьстьрен әшқи Хөдан,
бона кө Ви к'әрәмәт кьрһн.
Дәсте Вийи р'асте у зәнда пироз
азади Вир'а дәст анин.
- 2 Хөдан сәрк'әтьна Хвә да к'ьфшкьрьне,
ль бәр ч'ә'ве мьләта р'астийа Хвә да
ә'йанкьрьне.
- 3 Һ'өб у амьнийа Хвәйә бона мала Израел хвәй кьр.
Һәр қөлбед дьһийае дитьн сәрк'әтьна Хвәдеие
мә.
- 4 Т'эмамия дьһийае, әшқи Хөдан бькьн қар'ин,
әшқ бьн, шабьн у бьстьрен.
- 5 Пе чәнге зис әшқи Хөдан һун бьстьрен,
пе чәнге зис у бь дәнге мьҫаме.
- 6 Ль бәр Хөдан П'адша, бор'и у стру ледьн әшқ
у ша бьн.
- 7 Бьра бә'р бькә хөшин т'ер у т'ьжийа хвәва,
дьһийа у һ'әмуьед нав веда.

- 8 Бьра бэр Хөдан ч'эм дэстед хвэ хэв хын,
ч'ийа-бани хэвр'а Хөданр'а гөл у гэш бьн,
9 Чьмки Эв те диwana дьнайе бькэ,
Эве диwana дьне бь хэцийе бькэ,
йа щьмэ'та жи бь р'астийе.

Хөдан п'адшайе зори сэр хэцийе йэ

- 99** ¹Хөдан э п'адша! Бьра мьлэт бьлэрзьн!
Эв ль сэр херуба р'удьни, бьра э'рд бь'эжэ.
2 Хөдан мэзын э Сийонеда,
Эв ль сэр к'эму мьлэтар'а йэ.
3 Бьра пэсьне наве Тэйи мэзын у хоф бьдн.
Эв пироз э!
4 Qəwata п'адше хэқи к'ызкьрын э.
Тэ р'асти т'эстиқ кьр,
хэқи у р'асти нава Ақубда кьр.
5 Хөдан Хвэдейе мэ бьльнд кьн
у ль бэр ньгед Wi та бьн. Эв пироз э!
6 Муса у Hapун нава к'аһинед Wiда бун,
Самуел жи нава газийа наве Wiда,
гази Хөдан кьрын у Эви дэнге ван бьһист.
7 Эви жь нава стуна э'врида ванр'а хэбэр дьда,
wana т'эмийед Wi хвэй дькьрын,
эв қанунед кö дабу ван.
8 Хөдано, Хвэде мэ! Тэ дэнге ван бьһист,
Тö бона ван Хвэдейе бахшандьне буйи,
ле бэле wэкэ э'мэлед ван жи дани сэре ван.
9 Хөдан Хвэдейе мэ бьльнд кьн
ль сэр ч'ийайе Wийи пироз бь'эбиньн,
чьмки Хөдан, Хвэдейе мэ пироз э.

Бъра к'эму мэръв пэсьне Хвэде бьдын

- 100** *Зэбура шыкърдарийе.*
1 Бэр бь Хөдан дэнге хвэ һылдын,
т'эмамыйа дьнайе!
2 Бь шабуне Хөдан бь'эбиньн,
дэнге хвэ һылдын вэр'нэ к'эзуре.
3 Бьзаньбьн кӧ Хөдан э Хвэде,
Эви эм хӧльқандьн, эм мьлк'е Ви нэ,
эм щьмэ'та Ви у пэзе мерга Ви нэ.
4 Бь шыкърдарийе бьк'эвьнэ дэргәһед Ви
у бь пэсьндайине к'эвшед Ви.
Шыкърдар бьн у пэсьне наве Ви бьдын.
5 Чьмки Хөдан қәнщ э,
кӧба Ви к'эта-к'этайе йэ
у амьнийа Ви жи қӧр'нэ-қӧр'нэ йэ.

П'адша Хөданр'а соз дьдэ

- 101** *Зэбура Давьд.*
1 Эшқи амьни у һәқийе эзе бьстьрем,
йа Хөдан, зэбура Тэр'а бежьм.
2 Бь сәрвахтийе эзе р'ийа беләк'эда һәр'ьм.
К'энге Те бейи щәм мьн?
Эзе мала хвэда бь дьле р'аст р'абьм-р'уним,
3 тыштед хьраб эзе нәйньмэ бэр ч'э'ве хвэ,
кьред нәһәқа ль бэр ч'э'ве мьн р'эш ьн,
эве незики мьн нэбьн.
4 Бъра дьле қәлп жь мьн дур бә,
нахвазьм йе хьраб эз нас кьм.
5 Эзе йе дьзива бӧхдан һәвал дькә
р'убари дьне нәһельм,

йе ч'э'вада к'обар у дьлда бабах
эз нькарым сэбьр кьм.

6 Ч'э'ве мьн ль сэр амьнед э'рде нэ,
кө әw т'эви мьн бьминьн,
әwe кө р'ийа беләк'әда дьчьн,
we бәрдәстийе мьнр'а бькьн.

7 Һ'лэк'аре мала мьнда нәминә,
дәрәвине бәр ч'э'ве мьн нәсэнә.

8 Бәрбанга к'урда әзе р'абьм
қьр'а нәп'акед wәлет биньм,
wәки жь бажаре Хөдан
к'ока һ'әму беқануна биньм.

Дөайе йәки тә'ли-тәнгийеда

102 *Дөайе бәләнгаз, гава дьл навда насәнә, әw газьне
хwә ль бәр Хөдан дьр'әжә.*

1 Йа Хөдан! Дәнге мьн бьбьһе,
бьра заринийа мьн бьгьһижә Тә.

2 Р'ожа охьрмед гьранда
бәре Хwә жь мьн нәгөһезә,
гөһе Хwә бьдә ль сэр мьн.

We р'ожа кө гази Тә дькьм
Тө зутьре шабе бьдә мьн.

3 Р'ожед мьн мина ду бәтавәдьбьн,
һәстуйед мьн чава агьрда бышәwьтьн.

4 Дьл нава мьнда мина гиһайе һ'ышки к'әтийә,
һ'әта хварьна хwә жи бир кьрийә.

5 Жь дәст дәнге заринийа мьн,
әз бум чава ч'әрм у һәсту.

6 Әз бум мина көнде бәр'ийе,
wi буме кори хьрабада.

7 Мина ч'ьвика ль сэр хани,
әз бехәw мам т'әне майи.

- 8 Т'эмамия р'оже нэйар тэ'на ль мьн дьхьн,
йед к'ина мьн гьртнэ эз кьрмэ готэ-гот.
- 9 Хөре мьн к'ози йэ дэвса нан,
һесър т'эви вэхварьна хвэ кьрн,
10 жь дэст һерс у алава к'эла Тэ,
кө Тэ эз гьртм веда авитъм.
- 11 Э'мьре мьн мина сийа еваре йэ
у эз мина гиһе һ'ышкбуийи мэ.
- 12 Ле бэле Хөдан, т'эхте Тэ, т'эхте һәр-һәйе йэ
у биранина Тэ қөр'нэ-қөр'нэ йэ.
- 13 Те р'аби Сийоне бейи р'э'ме,
чъмки вэхтэ кө дьлован би,
вэ'дэ иди пер'а гьһиштиё.
- 14 Чъмки хөламед Тэ кэвьред ве бэгэм дькьн
у һ'эйфа ван т'оза ве жи те.
- 15 Мьләте жь наве Хөдан бьтърсын,
һ'эму п'адшайед э'рде жь р'умэта Wi.
- 16 Хөдане Сийоне ава кэ,
бь р'умэта Хвэ хөйа бэ.
- 17 Эве бьбьһе дөайе бекэса
у дөайед ван ве бекэдър нэкэ.
- 18 Бьра эв йэк бе ньвисаре бона қөр'на кө те,
кө щьмэ'та нэбуийи һе пэсьне Хөдан бьдьн,
19 кө Эв жорда жь Щийе Хвэһи Пироз дьһһер'э,
Хөдан жь э'змен дина Хвэ дьдэ ль э'рде,
20 бона кө зарэ-зара гьртийа бьбьһе
у йед мьрьнер'а дайи хьлаз кэ,
21 вэки Сийонеда наве Хөдан бькьн дэнги
у пэсьне Wi жи Оршэлимеда,
22 гава щьмэ'т т'эви п'адше бьщьвьн,
бона кө Хөдан бьб'эбиньн.
- 23 Эви р'еда қөдуме мьн сьст кьрн,
р'ожед мьн жи кьн кьрн.

- 24 Мьн гот: «Хвэдейе мьн!
Ниве р'ожада һьлнэдэ мьн.
Салед Тэ жь қөр'нэ б'эта қөр'на нэ».
- 25 Пешийе Тэ һ'име э'рде данийэ,
э'зман жи кьре дэсте Тэ йэ.
- 26 Эве онда бьн, ле Те бьмини,
һ'эмуйе мина к'ьнща бьмашьн,
Те мина бэршо ван бьг'һези
у эве дэрбаз бьн онда бьн.
- 27 Ле Те нэйейи г'һастьн
у салед Тэйе хьлаз нэбьн*.
- 28 Эвлэдед х'оламед Тэ we бьжин,
ньсьле ч'э'ве Тэ сэр we қэдим бьн.

Пэсьндайна қәнщия Хвэде

103 *Зэбура Давьд.*

- ¹ Пэсьне Х'одан бьдэ, нэфса мьн
у һэр тыште нава мьнда, наве Вийи пироз.
- 2 Пэсьне Х'одан бьдэ, нэфса мьн
у бир нэкэ һ'эму қәнщийед Wi.
- 3 Эw дьбахшинэ һ'эму г'өнэйед тэ
у қәнщ дькэ һ'эму нэхвэшийед тэ,
4 э'мьре тэ жь т'ьрбе Эw азад дькэ
у к'об у дьлованийева дьхэмьлине,
5 хвэстьна тэ бэрэк'этийева т'ьжи дькэ,
щаһьлтийа тэ мина тэйра ну дьбэ.
- 6 Х'одан бона һ'эму бэлэнгаза
р'астийе у һэқийе дькэ.
- 7 Эwi р'ийед Хвэ нишани Муса кьрын
у кьрьнед Хвэ жи эвлэдед Исраел.
- 8 Дьлшэват у р'э'м э Х'одан,
хвэйе сэбьр-ськ'ане у к'обеда хьнейо.

* 102:25-27 Ибрани 1:10-12.

- 9 Әw к'әта хьлазийе һерс нак'әвә,
 к'әта-к'әтайе к'ине нажо.
- 10 Әw wәкә гөнәйед мә, сәре мә накә
 у wәкә нәһәқийед мә надә бәр мә.
- 11 Ле чьқас ә'зман жь ә'рде бьльндтьр ә,
 һақас жи һ'өба Wi һьндава хофк'ешед Wiда
 мәзын ә.
- 12 Чьқас р'оһьлат жь р'оавайе дуртьр ә,
 һақаси жи гөнәйед мә жь мә дур хьсти нә.
- 13 Чава дьле баве ль сәр әвләде wi дышәwьтә,
 өса жи дьле Хөдан ль сәр хофк'ешед Wi
 дышәwьтә.
- 14 Чьмки Әw занә мәйа мә
 у бир тинә кө әм хали нә.
- 15 Р'ожед мерьв мина гиһе нә,
 мина гөла чөле кө гөл дьдә,
- 16 Гава ба сәrr'а дәрбаз дьбә, онда дьбә
 у шийе we иди we нас накә.
- 17 Һ'өба Хөдан жь һәр-һәйе к'әта-к'әтайе йә,
 ль сәр хофк'ешед Wi йә
 у һәқийа Wi т'әви көр'ед көр'а йә,
- 18 ль сәр ван ә, кө хwәй дькьн пәймана Wi
 у бир тиньн ван т'әмийед Wi у пек тиньн.
- 19 Хөдан т'әхте хwә данийә ль ә'змана,
 п'адшатийа Wi һ'өкөми ль сәр к'әмуяа дькә.
- 20 Пәсьне Хөдан бьдьн,
 мьльак'әтед Wийә хwәйиқәwат,
 кө һун дьқәдиньн готьна Wi,
 дькьн гөһдарийа дәнге Wi.
- 21 Пәсьне Хөдан бьдьн, гәли ордийед Wi,
 к'әму қөльхк'аред Wi, кө ә'мьре Wi дьқәдиньн.
- 22 Пәсьне Хөдан бьдьн, к'әму ә'фьринед Wi,
 ван к'әму щийед бьн һ'өкөмәтийа Wi.
 Пәсьне Хөдан бьдә, нәфса мьн!

Р'умэта Хвөдейэ нава э'фьринада

- 104** ¹ Пэсьне Хөдан бьдэ, нэфса мьн!
 Хөдано, Хвөдейе мьн, Тө чьқаси мэзын и!
 Бэдәвәти у р'умәтева вәргьрти йи,
² р'онайи мина к'ьнща ль Хвә кьрийә,
 э'зман мина кон вәгьртийә.
³ Тә Хана Хвә жор сәр ава чекьр,
 э'вра дьки хвәр'а э'рәбә
 у ль сәр баске бе дьчи.
⁴ Байе Хвәр'а дьки қасьд,
 алава егьр жи қөльк'ар*.
⁵ Тә э'рд дани ль сәр бьнгәһ,
 кө т'ө шар жь ши нән'әжә.
⁶ Ава бөбьни мина к'ьншәке Тә ле кьрийә,
 ав ль сәре ч'ийа к'әтьнә.
⁷ Әв жь һьлатьна Тә дьр'эвьн,
 жь гөр'инийа э'вре Тә вәдьк'ьшьн.
⁸ Р'адьбьнә ль сәре ч'ийа,
 дьк'ьшьн дьчьнә нәвала,
 бәр бь ван щийед Тә бона ван к'ьфш кьрьнә.
⁹ Тә синор дани кө же дәрбаз нәбьн
 у вәнәгәр'ьн р'уйе э'рде нәньхемьн.
¹⁰ Тө канийа нәвалада дәр тини,
 ван нава ч'ийада дьһәр'ькини,
¹¹ һ'әму һ'әйванед холе дьдьнә вәхварьне
 у к'әред бәйани пе ван тенә авдане.
¹² Тәйрәдед э'змана ль бәр ван дьминьн,
 нава ч'ьқьлада әв дәнг дьдьн.
¹³ Тө жь мала Хвөйә жорьн ч'ийа ав дьди,
 р'уйе э'рде пе мөва кьред Тә т'ер дьбә.

* 104:4 Ибрани 1:7.

- 14 Әw бона һ'эйвен гиһе шин дькә
у п'ьншар'е бона к'ара инсен,
кө хөрәк дәрхә жь ә'рде
- 15 у шәрәве, кө ша дькә дьле инсен,
бьзьр кө бәшәра ван хвәш дькә,
нан кө дьле ван дышьдинә.
- 16 Даред Хөдан т'ер тен авдане,
әрзед Лөбнәне жи Ви дач'ькандьнә.
- 17 Ль вьр тәйрәда һелуна датиньн,
малед ләгләга жи ль сәр сьпндара нә.
- 18 Чийайед бьльнд варед к'увийа нә,
қөлч'ед зьнара жи сьт'аргәһа қотька нә.
- 19 Тә һив ә'фьранд бона дәмсале,
р'о вәхте хвә занә чава дьчә ава.
- 20 Тә'ристан дьки у дьбә шәв,
һәму р'ә'вьред дарьстен веда дьгәр'ьн.
- 21 Щәврькед шера бона неч'ире дькьн мьр'ин
у жь Хвәде хөрәкед хвә дьпьрсин.
- 22 Гава р'о дәрдьк'әвә, пашда вәдьк'ьшьн
у нә'лед хвәда р'адьк'әвьн.
- 23 Мәрвь дәрте дьчә к'аре хвә,
шьхөле хвәйи һ'әта еваре.
- 24 Хөдано, чьқаси гәләк ьн кьред Тә!
Һәр тышт бь сәрвахтия Тә чебуйә,
ә'фьринед Тәва ә'рд т'ьжи йә.
- 25 Ва йә әв бә'ра мәзьн у бәр,
бе'әсаб шульки теда нә,
һ'эйванед бьч'ук т'әви мәзьна.
- 26 Веда гәми дьгәр'ьн,
Лөвийат'ане Тә ә'фьранд,
кө әw теда бьлизә.

- 27 Эвана к'эму нивийа Тэ нэ,
кө хөрәкед ван вэ'дәда бьди.
- 28 Тө дыди ван, әв т'оп дыбьн,
Дәсте Хвә вәдьки р'ьсде хвәва т'ер дыбьн.
- 29 Бәре Хвә ль ван дыгөһези, әв дытьрсьн,
бина ван дыди гьртьн, әв дьмьрьн
у ль хвәлийе вәдьгәр'ьн.
- 30 Р'өһе Хвә дышини әв дьә'фьрьн
у жийана ну дыди р'уйе ә'рде.
- 31 Дә бьра р'умәта Хөдан к'әта-к'әтайе бә,
Хөдан ша бә бь кьрьнед Хвә!
- 32 Сәр ә'рдеда дьньһер'ә әв дьләрьзә,
ч'ийа дьк'әвә әв ду дькьн.
- 33 Эшқи Хөдан әзе бьстьрем, бь т'әмамыйа ә'мьре хвә,
әзе Хвәдейе хвәр'а мьраме ле хьм к'әта кө һәмә.
- 34 Бьра стьрана мьн ль Ви хвәш бе,
әзе пе Хөдан эшқ у ша бьм.
- 35 Дә бьра гөнәк'ар бәтавәбьн
у нәп'ак сәр дьне т'өнәбьн.

Пәсьне Хөдан бьдә, нәфса мьн.

Һалелуйа!*

Амьнийа Хвәдейә һьндава шьмә'та Вида

105 ¹Жь Хөдан р'ази бьн, наве Ви бьдьн,
кьред Ви нава шьмә'тада бәла кьн.

² Эшқи Ви бьстьрен, мьраме Вир'а ле хьн,
к'эму к'әрәмәтед Ви сальх кьн.

³ Пе наве Вийи пироз бьфьр'ьн,
бьра дьле ван ша бә, йед Хөдан дыгәр'ьн.

* 104:35 «Һалелуйа» форма кьн ә, кө жь зьмане ибрани те, кө те фә'мкьрьне: «Пәсьне Хөдан бьдьн» йан «Шькьр жь Хвәдер'а».

- 4 Хөдан у қөдрэта Wi бьхвазьн,
һәр гав р'уйе Wi бьгәр'ьн.
- 5 Бир биньн к'әрәмәтед кө Wi кьрьн,
нишанед Wi у қьраред дәве Wi.
- 6 Һэй зөр'эта Ибраһиме хөламе Wi,
гәли әвләдед Ақуб, бьжартийед Wi.
- 7 Хөдан ә Хвәде мә,
сәр т'эмамия ә'рде қьраред Wi нә.
- 8 Әв пәймана Хвә һ'эта-һ'этайе бир тинә
у созе Хвәйи дайи жи һ'эта һ'эзар ньсьли,
- 9 к'ижан кө да Ибраһим
у сонде кө Ишақр'а хвар.
- 10 Ақубр'а жи әв мак кьр чава қанун
у Исраелр'а жи пәймана һ'эта-һ'этайе.
- 11 Гот: «Ә'рде Кәнәне Әзе бьдьмә тә,
чава п'ара вартийа вә».
- 12 Гава әвә кем бун,
һьндьк у хәриб бун нава веда,
- 13 жь мьләтәки дәрбази нав мьләтәки дьн дьбун,
жь п'адшатике дәрбази нав щьмә'тәкә дьн,
- 14 Әви нәһьшт кө йәк қәдьре ван к'әвә
у бона ван ль п'адша һьлат,
- 15 гот: «Қәдьре к'ьфшкьрийе Мьн нәк'әвьн
у хьрабийе ль п'ехәмбәрәд Мьн нәкьн».
- 16 Гава хәлайи ани сәр ә'рде
у қьнйатед нанин данә бьр'ине,
- 17 һьнге мәрик пешийа ван шанд,
Усьв хөламтийер'а һатә фьротан.
- 18 Ньгед ви қәйдада шьдандьн
у хәлақ авитьнә стөкөра ви,
- 19 һ'эта ви вәхте готьна ви һатә сери,
хәбәра Хөдан әв щер'ьбанд.

- 20 П'адша шанд у эw да вэк'рын,
мире щьмэ'та эw азад к'р.
- 21 Ль сэр мала хwэ эw к'рэ малхе
у wэк'иле т'эмамия һэбука хwэ,
22 wэки миред wi гора д'ле хwэ ширэт кэ
у р'успи-г'рэг'ред wi билан кэ.
- 23 Ђнге Исраел һатэ М'сьре,
Ақуб ль wэлате һаме хэрибийеда ма.
24 Ходан щьмэ'та Хwэ п'р' зедэ к'р
у эw жь нэйаред ван қэватт'р к'р.
25 Д'ле ван гөһар'т кө б'жэньнэ щьмэ'та Wi
у тэнгасийе б'д'нэ хөламед Wi.
- 26 Хөламе Хwэ Муса шанд,
өса жи б'жартийе Хwэ һарун.
27 Wана нава wанда нишанед Wi данэ к'ьфше
у к'эрэмәтед Wi wэлате һамеда.
28 Тэ'ристан шанд к'рэ шэвэр'эш
у М'сьри м'қаб'ли гот'на Wi р'абун.
29 Авед ван к'рэ хун
у мэ'сийед ван қ'р' к'р.
30 Э'рде ван бэқава т'ьжи к'р,
һэта гозед п'адшайэ р'азане жи.
31 Эwi гот, меш-мор у моз һат'н
у дэрдоред ван г'рт'н.
32 Дэwса баране тэйрок сэр wанда баранд
у б'р'қ-б'руск wэлатед wанда.
33 Т'ри у һежиред ван х'ст,
һэму даред дорбэред ван һурдэхwэши к'р.
34 Гот у көли һат'н,
х'сила wanэ б'е'саб,
35 һэму шинайя wэлет хwар'н,
өса жи бэред э'рде ван.
36 Н'хөрийед т'эмамия wэлет х'ст,
т'эмамия бэред wanэ пеш.

- 37 Израел бь зер' у зив жь вьр дэрхьст,
 қәбилед ванда бет'ақәтәк т'өнәбу.
- 38 Мьсър ша бу бь дәрк'әтына ван,
 чьмки сава ван к'әтыбу сәр we.
- 39 Ә'вр дәрхьст бона ньхамтыне,
 агьр жи бона р'онайийа шәве.
- 40 Вана хвәст Әви суськ анин,
 бь нанед ә'змен әв т'ер кьрын.
- 41 Қәйа қәлашт ав һәр'ьки,
 мина ч'ем к'ьшийа бәр'ийеда.
- 42 Чьмки созе Хвәйи пироз Ви бир ани,
 кө дабу Ибраһиме хөламе Хвә.
- 43 Щьмә'т дәрхьст бь дьле әшқ
 у бьжартийед Хвә бь дәнге ша.
- 44 Вәлатед мьләта Әви да ван
 у к'әда хәриба кьрын мьлк'е хвә,
- 45 вәки т'әмийед Ви хвәй кьн
 у қанунед Ви бьқәдиньн.

Һалелуйа!

Қәнщийа Хөданә һьндава щьмә'та Вида

- 106** ¹Һалелуйа!
 Р'ази бьн жь Хөдан, чьмки Әв қәнщ ә,
 чьмки һ'оба Ви һ'әта-һ'әтайе йә.
- 2 К'и we салх кә кьред Хөданә мәзын,
 к'и we ә'лам кә һ'әму пәсьне Ви?
- 3 Хвәзи ль ван кө һәқийе хвәй дькьн
 у һәр гав хвә р'астийе дьгьрын!
- 4 Мьн бир бинә, йа Хөдан,
 гава қәнщийе ль щьмә'та Хвә бьки.
 Бәре хвә бьдә мьн
 гава Тө ван хьлаз ки,
- 5 вәки хвәшийа бьжартийед Тә бьбиньм,

- пе шабуна мьлэте Тэ ша бьм
у пе варе Тэ бьфьр'ьм.
- 6 Мэ кал у бавед хвэва гөнэ кьрын,
беолити қэдандьн, нэп'аки кьрын.
- 7 Кал у бавед мэ Мьсьреда к'эрэмәтед Тэ фә'м
нәкьрын,
һ'өба Тәйә мөзын бир нәанин,
ле сәри һьлдан ль бәр бә'ре, бәр Бә'ра Сор.
- 8 Ле Wi бона наве Хвә әв хьлаз кьрын,
вәки қәвата Хвәйә мөзын бьдә к'ьфше.
- 9 Бә'ра Сор һьлат әв мьч'ьқи,
к'урайева әв дәрбаз кьрын, чава бәстева.
- 10 Жь дәсте п'әйк'әти хьлаз кьрын,
әв азад кьрын жь дәсте нәйар.
- 11 Аве нәйаред ван ньхамтън
у т'ө кәс жь ван нәма.
- 12 Ынге бавәрийа хвә созе Wi анин
у әшқи наве Wi стьран.
- 13 Ле бәле зутьре кьред Wi бир кьрын,
әв һивийа ширәтед Wi нәман.
- 14 Бәр'ийеда гәләки тәмсьсти кьрын
у Хвәде шер'ьбандьн ль чол бәстеда.
- 15 Хвәстьнед ван Әви да ван,
нәхвәши жи шандә сәр ван.
- 16 Гава зомеда һ'әвсуди кьрын,
авитьнә Муса у һарун пирозед Хөдан.
- 17 Ә'рд вәбу Дат'ан дақөртанд
у щьвата Авирам ньхамт.
- 18 Агьр алав да щьвата ван,
алаве нәп'ак шәвьтандьн.
- 19 Гольк чекьрын Ы'оребеда,
бәр сурәте р'окьри сәре хвә данин.

- 20 Хвәде́йе р’умэ́та хвә
 дьлҕе гольке гиһахӧрр’а гӧһер’ин.
- 21 Ван бир кьрҕн хьлазкьр Хвәде́йе хвә,
 кӧ кьред мэзҕн Мьсьреда кьрҕнә,
 22 ӧса жи к’эрэмәт вәлате һамда,
 тыштед нәбу́йи ль дәве Бә’ра Сор.
- 23 Һыҕге гот кӧ Әw гәрәке ван онда кә,
 һегәр бьжарти́е Wi Муса
 нава ванда ль бәр Wi нәсәкьнийа,
 һерса Wi нәдабу́йа данине, кӧ қыр’а ван нәанийа.
- 24 Вана вәлате һавьжи бер’умәт кьрҕн,
 бава́рийа хвә созе Wi нәанин.
- 25 Конада бина хвә тәнг кьрҕн,
 гӧһда́рийа дәнге Хӧдан нәкьрҕн.
- 26 Һыҕге Әwi бь сонд дәсте Хвә бьльнд кьр,
 кӧ бәр’ийеда ван онда кә.
- 27 Зӧр’әта ван нав мьләта бәла кә,
 вәлатада т’ур’-т’ур’и кә.
- 28 Һыҕге ван хвә ль Баә’л-П’ьһор* гьртҕн
 у қӧрбанед мьрийар’а дайи хварьн,
 29 бь кьред хвә Хӧдан һерс хьстҕн
 у нәхвәши́йа һ’ал гьһиштә ван.
- 30 Һыҕге Пинһас к’әтә хирәте
 у нәхвәши́йа һ’ал сәкьни.
- 31 Әв йәк wir’а р’асти һатә һ’әсабе,
 қӧр’нә-қӧр’нә, һ’әта-һ’әтайе.
- 32 Ван Хӧдан һерс хьстҕн ль бәр авед Мерибаһе,
 р’уйе ванда сәре Муса бәржер бу.
- 33 Вана дьле wi ешандьн
 у wi бь дәве хвә зедәзъмани кьр.

* 106:28 «П’ьһор» әw ч’ийаки Мовабе бу, кӧ дьк’әтә алийе р’оһьлата Урдӧне. Баә’л-П’ьһор жи п’уте шьмә’та Мовабе бу.

- 34 Мьлэтэд майин қыр' нэкьрын,
чава кө Хөдан готьбу ван,
35 ле әw т'әви п'утп'арьста бун
у һини кьред вана бун.
36 Хөламти п'утед ванаp'а кьрын
у әw бунә бәла сәре ван.
37 Көр' у қизед хwә кьрынә қөрбан щьнар'а,
38 хуна бесуш р'етьн,
хуна көр' у қизед хwә,
кө п'утед Кәнанар'а кьрынә қөрбан
у бь хуне әрд к'әр'ьмандьн.
39 Бь шьхөлед хwә ләwьт'ин
у бь кьред хwә қави кьрын.
- 40 Аwa һерса Хөдан ль щьмә'та Wi р'абу
у жь ware Хwә Әw зьвер бу.
41 Әw данә дәсте мьләта,
нәйара һөкөми сәр ван кьр.
42 Дьжмьна тәнгаси данә ван
у әw тәвийан бьн дәсте ван.
43 Гәләк щара Хөдан әw хьлаз кьрын,
ле әw р'абәри Wi дьбун,
жь дәст нәһәқийед хwә әw бер'умәт бун.
44 Ле Әwi диса сәр тәнгасийа ванда ньһер'и,
гава заринийа ван Әwi бьһист.
45 У бир ани пәймана Хwәйә т'әви ван,
анәгори к'өба Хwәйә мәзын ль ван вәгәр'ийа.
46 Хwәде кьр кө һесиркьред ван
дьлован бьн һьндава ван.
- 47 Мә хьлаз кә, Хөдано, Хwәдеие мә
у жь нав мьләта мә т'оп кә,
wәки шькьрийе бьднә наве Тәйи пироз
у бь р'умәта Тә әм бьфьр'ьн.

- 48 Шькър Хөдан Хвәдейе Израелр'а, к'эта-к'этайе!
Бьра т'эмамия шьмә'те бежә: «Амин!»

Һалелуйа!

К'ьтеба Пенща (Зэбура 107-а к'эта 150-и)

Пәсьндайна қәнщия Хвәде

- 107** ¹Р'ази бьн жь Хөдан, чьмки Әв қәнщ ә,
чьмки һөба Ви к'эта-к'этайе йә.
- ² Бьра аһа бежьн азадбуйед Хөдан,
к'ижан азад кьрьн жь дәсте дьжмьн
- ³ у әв т'оп кьрьн жь вәлата,
жь р'оһьлат у р'оавайе
у жь бакөр у башуре.
- ⁴ Һьнәк бәр'ийеда хальфин,
әве р'ийа хькә-хвәлида,
бажарәки майине вьр нәдитьн.
- ⁵ Т'и у бьр'чи бун,
дъл нава ванда хава дьчу.
- ⁶ Һьнге тәнгасийа хвәда һәвара хвә Хөдан анин
у Ви әв хьлаз кьрьн жь хәмед гьран.
- ⁷ Р'ийа р'астда Ви р'ебәрийа ван кьр,
к'эта кә гьһиштьнә бажаре майине.
- ⁸ Бьра шькьрийе бьдьнә Хөдан бона һөба Ви
у кьрьнед Вийә һөжмәк'ар бона мәрьвайе!
- ⁹ Чьмки Әв нәфса ч'ялабуйи ав дькә
у йе бьр'чи қәнщийева хьне дькә.
- ¹⁰ Һьнәк тәр'ийе у бьн сийа мьрьнеда р'уньштьбун,
дәрд-көла у қәйдава гьредайи бун.
- ¹¹ Чьмки әв ль бәр готьнед Хвәде р'абун
у шевьред Йе Жорьн беһөрмәт кьрьн.

- 12 Әви жи пе к'але г'ран д'ле ван та к'рын,
әв к'әт'н, кәсәк т'өнәбу дәст бавита ван.
- 13 Ынге тәнгасийа хвәда газийа хвә Хөдан анин
у Ви әв азад к'рын жь хәмед г'ран.
- 14 Әвана жь тә'ристанийе у сийа м'рьне дәрхьст'н
у қәйдед ван шкенанд'н.
- 15 Б'ра шьк'рийе б'д'нә Хөдан бона к'өба Ви
у к'рынед Вийә к'өжмәк'ар бона мәр'вайе!
- 16 Чьмки дәргәһед сьф'р хурдәхвәши к'рын
у стунед к'әс'ни шкенанд'н.
- 17 Ынәкә бө'ш жь дәст к'ред хвәйә х'раб
у нәһәқийед хвә тәнгасийе дьбин'н.
- 18 Мә'де ван жь к'әму хвар'не ль һәв дьк'әвә
у дьч'н к'әта ль бәр дәре м'рьне.
- 19 Тәнгасийа хвәда газийа хвә Хөдан анин
у Ви әв азад к'рын жь хәмед г'ран.
- 20 Хәбәра Хвә шанд әв қәнш к'рын
у әв хьлаз к'рын жь гор'стен.
- 21 Б'ра шьк'рийе б'д'нә Хөдан бона к'өба Ви
у к'рынед Вийә к'өжмәк'ар бона мәр'вайе!
- 22 Б'ра дийарийед р'азидарийе б'д'н
у к'рынед Ви бь әшқ сал'х к'н!
- 23 Ынәкед к'ө бь гәмийа сәр бә'рер'а дьч'н,
авед мәз'нда шьх'л дьк'н,
- 24 вана к'рынед Хөдан дит'н,
өса жи к'әрәмәтед Вийә бөб'нийеда.
- 25 Әви ә'м'ри бе к'р у ф'ртонә р'ак'р
у пелед we б'льнд к'рын.
- 26 К'әта ә'змен б'льнд бун,
к'әта бөб'нийе бәржер чун,
жь we бәле гәмиван к'әлийан-машийан.
- 27 Мина сәрхвәш ль сәр н'га нәсәк'нин,
заньстийа вана нәда вана т'ө к'арин.

- 28 Тэнгасийа хwэдa һəwарa хwэ Хөдaн aнин
у Wi əw хьлaз кьрьн жь хэмeд гьран.
- 29 Əwi фьртонə сəцър'андьн
у пeл данə сəкьнандьн.
- 30 Ђнґe əw шaбун гaвa пeл сəкьнин
у əw бьрьнə гəмиwаргəһa wан хwэсти.
- 31 Бьрa шькьрийe бьдьнə Хөдaн бонa һ'өбa Wi
у кьрьнeд Wийə һ'өжмэк'ар бонa мəрьвайe!
- 32 Бьрa Wi бьльнд кьн шьwинa шьмэ'тaдa
у пəсьнe Wi бьдьн к'омa р'успийaдa.

Бой хьраба

- 33 Əw ч'əмa дькə чол у бəст
у ч'ə'вканийa ə'рдe зьһa.
- 34 Wəлатe шeн дькə шор'эк'əт,
бонa хьрабийa бьнəлийeд wьр.

Бой қәнщa

- 35 Əw чол у бəстa дькə гoлa aвe,
ə'рдe зьһa канийa aвe.
- 36 Бьр'чийa ль wьр щивар дькə,
əw бажарe майинe aвa дькьн.
- 37 Ə'рдe дaвeжьн, тьрийa дaтиньн
у дэрэмəтe т'оп дькьн.
- 38 Хөдaн дөa ль wан дькə,
гəлəки ль һəв əw зeдə дьбьн
у һ'эйwанeд wан Əw кем нaкə.

Бой хьраба

- 39 Лe йeд нəйар əw кем дьбьн, ньмьз дьбьн,
жь дəст тэнгасийe, хьрабийe у к'эдəрe.
- 40 Əw бeр'умəтийe ль сэр мирaдa дьр'eжинə,
чол у бəстa, р'e-дьрбадa дьхальфинə.

Бой қәнша

- 41 Ле йе фәқир жь бәләнгазийе дәрдыхә,
р'ьк'ьнийата ван мина кәре пез зедә дькә.
- 42 Р'асте бьбиньн әве йәке у ша бьн,
ле к'әму нәһәде дәве хвә бьгьрн.
- 43 К'и йә сәрвахт кә ван йәка бьдә бәр к'ыша
у к'оба Хөдан әв фә'м бькә.

Гөмана ль сәр Хвәде

- 108** *Стъран у зәбура Давьд.*
¹ Әз дьлда гөман ьм, Хвәдейо,
әзе бьстьрем у мьґаде ледьм р'умәта хвәва.
- 2 К'ышйар бьн, һәй чәнг у чәнге зис,
әзе р'оже к'ышйар кьм.
- 3 Әзе шькьрийе бьдьмә Тә, Хөдан, нав мьләтада,
әшқи Тә бьстьрем нав шьмә'тада.
- 4 Чьмки к'оба Тә жь ә'зман бьльндтър ә
у амьнийа Тә жи к'әта ә'вра йә.
- 5 Хвәдейо ль сәр ә'змен бьльнд бә,
бьра р'умәта Тә т'әмаийа дьне бьгьрә.
- 6 Бь дәсте Хвәйи р'асте мә сәр хә у бьбьһе,
вәки к'ьзкьрийед Тә азад бьн.
- 7 Хвәде жь Щийе Хвәйи Пироз хәбәр да:
«Әзе ша бьм, Шәхәме п'арәвәкьм,
нәвала Сукоте бьпивьм.
- 8 Гилә'д йа Мьн ә, Мьнашә йа Мьн ә,
Әфраим зьрь'е сәре Мьн ә,
Шьһуда жи қанундаре Мьн ә.
- 9 Моваб дәрдана Мьнә шуштьне йә,
сола Хвә Әзе бавежьмә сәр Әдоме,
дьле Хвә Әзе ша кьм ль Фьльстине».

- 10 К'и we мьн бьбэ бажаре суркьри?
 К'и we р'ебэрийа мьн бькэ к'эта Эдоме?
 11 Тө нини Хwэде, кө Тэ эм жь бэр Хwэ авитын?
 Тө т'эви ордийед мэ дэрнак'эви, Хwэдейо!
 12 Жь дэсте нэйар мэ хьлаз кэ,
 чьмки п'уч' э алик'арийа мэрьва.
 13 Эме пе Хwэде мерхасийе бькьн,
 т'эне Эwe дьжмьнед мэ п'епэс кэ.

Дöайе газьнкьрыне

109 *Сэрwере сазбэндар'а. Зэбура Давьд.*
 1 Хwэдейе шыкьрдарийе дьдьм! Хwэ кэр' нэкэ.

- 2 Чьмки дэве нэп'ак у мьхэнэта сэр мьн вэбунэ,
 бь зьмане дэрэw хэйба мьн дькьн.
 3 Бь готьнед жэнандьне дора мьн дьгьрын,
 щийе ами-т'ам цьр'ка мьн дьгьрын.
 4 Жь бэр н'зкьрына мьнва шыкийате мьн дькьн,
 ле эз бона ван дöа дькьм.
 5 Жь бэр қөнщийева хьрабийе ль мьн дькьн,
 жь бэр н'зкьрына мьнва эw дьжэньн.
 6 Нэп'акэки сэр wir'а Тө к'ьфш кэ,
 бьра шыкийаткьр* ль мьле вийи р'асте бьсэнэ.
 7 Гава бе ль бэр диwane,
 бьра эw гөнэк'ар дэре
 у дöайе wi жи гөнэкьрын бе к'эсабе.
 8 Бьра р'ожед wi кьн бьн
 у қольхе wi йэки дьн бьстинэ*.
 9 Бьра зар'ед wi севи бьминьн
 у жьна wi жи жьнэби.

* 109:6 «САТАН» хэбэрэкэ ибрани йэ, кө те фэ'мкьрыне «шыкий-
 аткьр». Диwanед ве дьнеда йан диwана Хwэдеда шыкийаткьр
 һэнэ.

* 109:8 К'аред Шандийа 1:20.

- 10 Дэ бьра зар'ед ви дэро-дэр бьн у п'арс кьн,
жь малед ванэ хьрабэ бэри ван дьн*.
- 11 Бьра хвэйе дэйн т'эмамияа һэбука ви же бьстинэ
у йед хэриб к'эда ви т'алан кьн.
- 12 Бьра дьле кэсэки ль ви нэшэвьтэ
у гёне кэсэки ль севийед ви нэйе.
- 13 Бьра т'ур'а ви бе бьр'ине,
наве ви ньсьле дьнда бе һьлдане.
- 14 Бьра беолитийа кал-бавед ви ль бэр Хөдан бе
биранине
у гөнэйе дийа ви нэйе р'эситкьрьне.
- 15 Бьра һэр т'ьм ль бэр ч'э'ве Хөдан бьн
у Эw биранина ван жь дьне бьдэ һьлдане.
- 16 Чьмки нэкьрэ бира хвэ кё р'э'ме бькэ,
ле эw пэй мэрьве бэлэнгаз, к'эсиб
у хвэйе дьле к'эсэр к'эт кё ви бькөжэ.
- 17 Эви ньфьр' һьз кьр, бьра ньфьр' сэр вида бе,
дöа-дьрозгэ нэхвэст, бьра эw же дур к'эвэ.
- 18 Ньфьр' мина к'ьнщэке ль хвэ кьр,
дэ бьра эw ньфьр' мина аве һэр'э нав-дьл
у мина бьзьр бьк'эвэ һэстуйед ви.
- 19 Бьра бьбэ мина к'ьнща вийэ хвэкьрьне
у мина бэнпьшта вийэ кё һэр т'ьм гьре дьдэ.
- 20 Дэ бьра эв бэ һэде шькийаткьред мьн алийе
Хөданда,
кё бона нэфса мьн хьраб хэбэр дьдьн!
- 21 Ле бэле Тö, Хвэйи, Хөдан,
бона хатьре наве Хвэ алик'арийе ль мьн бькэ
ль гора қенци у амьнийа Хвэ мьн хьлаз кэ.
- 22 Чьмки эз бэлэнгаз у фэқир ьм,
дьле хвэда бьриндар ьм.

* 109:10 Тек'ст анэгори вөлгэр'андьна Йунанийэ кэвьн э, ле бь
ибрани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Жь хьрабед хвэ дэрк'эвьн,
нан бьхвазьн».

- 23 Эз мина сийа еваре дэрбаз бум чум,
мина кӧлийа һатъмә давшандьне.
- 24 Жь дэст р’ожийа эз қӧдум к’этъм
у қальбе мьн жь һ’эдәме хвә һ’әлийа машийа.
- 25 Эз бумә пек’әнийе шыкийаткьред хвә,
мын дьбиньн сәре хвә дь’әжиньн*.
- 26 Али мын бькә, Хӧдан, Хвәдәйе мын,
мын хьлаз кә анәгори һ’ӧба Хвәйә амьн.
- 27 Бьра бьзаньбьн кӧ әва жь дәсте Тә йә
у ван йәка Тӧ, Хӧдан дьки.
- 28 Әвана бьра ньфьр’а бькьн, ле Те дӧа ль мын бьки,
гава әв һ’ышуми ль сәр мын бькьн, бьра әв
шәрми бьн,
ле хӧламе Тә бьра ша бә.
- 29 Бьра қарада бьминьн шыкийаткьред мын
у р’ӧбәтийа ван мина к’ьнша ль сәр ван бә.
- 30 Әзе гәләки бь дәве хвә шыкьрийе бьдьмә Хӧдан
у нава гәләкада әзе пәсьне Ви бьдьм.
- 31 Чьмки Әв ль мьле к’әсибийи р’асте дьсәнә,
вәки ви жь ломәк’ара хьлаз кә.

Хӧдан у П’адшайе Вийи бьжарти

110 *Зэбура Давьд.*

¹ Хӧдан готә Хвәйе мын*:

«Ль мьле Мьни р’асте р’уни,

һ’әта нәйаред Тә бькьмә бьне п’ийед Тә»**.

* 109:25 Мәтта 27:39.

* 110:1 Бь ибрани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Йальве готә Адон-е мын». «Йальве» наве Хвәдәйи пироз ә у «Адон» те фә’мкьрьне «хвәйи». Вәлгәр’андьна йунанийә кәвьнда, һәр дӧ «Курйос» бьн, кӧ те фә’мкьрьне «хвәйи» йан «хӧдан».

** 110:1 Мәтта 22:44; Марқос 12:36; Луқа 20:42-43; К’аред Шандийа 2:34-35; Корьнт’и I 15:25; Әфәси 1:20-22; Колоси 3:1; Ибрани 1:13; 8:1; 10:12-13.

- 2 Хөдане шьва қәвата Тә жь Сийоне бышинә,
ль нава нәйаред Хвәда сәрвертийе бькә.
- 3 Р'ожа һәр'и шер', шьмә'та Тәйе бь р'эзәдыли бе
у хортед Тәйе жи мина қыр'авийа бәрбанге
буйи бьн,
әве бенә щәм Тә сәр ч'ийайед пироз.
- 4 Хөдан сонд хвар у п'ошман набә:
«Тө к'әта-к'әтайе К'аһин и, мина Мәлк'и-Садьқ»*.
- 5 Хөдан ль мьле Тәйи р'асте йә,
ве р'ожа кә һерс к'әвә Әве п'адша һурдәхвәши кә.
- 6 Әве нава мьләтада к'акьмтийе бькә,
дор-бәра мьрийава т'ьжи кә,
гәләк вәлатада сәрийа бышкенә.
- 7 Әве р'ева жь ньхала вәхвә,
бона ве йәке сәре Хвә бьльнд кә*.

Пәсндайна кьр у к'әрәмәтед Хөдан

- 111** ¹Һалелуйа!
Әзе бь дьл шькьрийе бьдьмә Хөдан,
нава щьвата р'аста у щьмә'теда.
- 2 Кьред Хөдан чьқаси мәзын ьн,
һьзкьрийед ван, ванда к'ур дьбьн.

* 110:4 Ибрани 5:6; 6:20; 7:17, 21.

* 110:1-7 Бь фькьра гәләк зана, әва зәбура бона қәвин-қәдимкьрына т'әхте п'адшед Исраелейә жь зөр'әта Дауьд дьһатә готьне. Дө готьнед Хөданә бь дәве п'ехәмбәр веда һәнә, йа пешьн р'еза 1-да йә у йа дөда р'еза 4-да йә, һәр дө нава ван «...» кәванада нә. Гава п'адшаки ну жь зөр'әта Дауьд сәр т'әхте хвә р'удьньшт, һьнге әва зәбура бона ви дьһатә готьне. Илаһи әв зәбура бона Мәсиһ натийә готьне, чьмки Әв жи жь зөр'әта Дауьд дьһатә к'әсабе (Луқа 1:31-32; Мәтта 1:6, 17; 15:22; 21:9). Иса Мәсиһ р'еза йәкейә ве зәбуре һьлда сәр Хвә. Бьньһер'ә: Мәтта 22:44, Марқос 12:36, Луқа 20:42, К'аред Шандийада 2:34.

- 3 Къред Wi р'эвш у р'умэт ын,
р'астийа Wi дьминэ к'эта-к'этайе.
- 4 Бь к'эрэмэта, Хwэ дьдэ э'йанкърьне,
Хөдан р'эм у дьлшэват э.
- 5 Хөрэк дьдэ хофк'ешед Хwэ,
һәр т'ьм бир тинэ пәймана Хwэ.
- 6 Qəwата къред Хwэ нишани щьмэ'та Хwэ кър
wэки ши-wаред мьлэта бьдэ ван.
- 7 Къред дэсте Wi р'асти у һәқи нэ,
к'эму т'эмийед Wi амьни нэ.
- 8 Эw к'эта-к'этайе һимгърти нэ,
сәр р'астийе у к'элалийе пешда һати нэ.
- 9 Эwi щьмэ'та Хwэр'а азадбун шанд,
пәймана Хwэ к'эта-к'этайе мак кър.
Пироз у saw э наве Wi.
- 10 Сәре занәбуне хофа Хөдан э,
йе т'эмийед Wi дьрәдинэ, һәр йәк билан э.
Пәсьндайна Wi һәр-т'ьм дьминэ*.

Мәрьвед хwэзьлийә бәхтәвар

- 112** ¹Һалелуяа!
Хwэзи ль wi бәндәйи,
кө жь Хөдан хоф дькә
у т'эмийед Wi гәләки бәгәм дькә.
- 2 Зөр'эта вийе ль сәр ә'рде сәрхwэ бә,
дәйе ль бәрәка р'аста бә.
- 3 Мала вийе һәбукеда хьне бә,
р'астийа вийе к'эта-к'этайе бьминә.
- 4 Тәрийеда р'онайи дәрте сәр р'аста,
әвана р'эм, амьн у дьлшэват ын.
- 5 Мәрьве қәнщ р'ә'ме дькә у дәйн дьдә,
к'эму к'әре хwэ бь һәқийе мийасәр дькә.

* 111:1-10 Эва зәбурәкә «акростик» э, ава готи анәгори әлифбәйа
һәрфед ибрани чекъри йә.

- 6 Чъмки р'асте т'о щар нальк'омэ,
наве вийе к'эта-к'этайе бьминэ.
- 7 Эw жь дэнг-бэ'се хьраб натьрсэ,
дыле ви шьдийайи йэ, Хөданда гөман э.
- 8 Дьлда қөвин э, эw натьрсэ,
йэкэ we бэла нэйаред хwэ бьбинэ.
- 9 Эw бэла дькэ у дьдэ фэқир-бэлэнгаза,
р'астийа вийе бьминэ к'эта-к'этайе*,
струйе вийе бь р'умэт бьльнд бэ.
- 10 Нэп'акэ ве йэке бьбинэ у герс к'эвэ,
дырана бьч'ьр'ькинэ у бь'элэ,
мэрэме нэп'ака we бьт'эр'ьбэ*.

Хwэде қөнщ у пыштоване к'этийа йэ

113 ¹Ғалелуйа!

- Пэсьне Хөдан бьдьн, гэли хөламед Wi,
пэсьне наве Хөдан бьдьн.
- 2 Шькьрийе бьдьнэ наве Хөдан,
жь ньһава к'эта-к'этайе.
- 3 Жь р'оһьлате к'эта р'оавайе,
һежайи пэсьна йэ наве Хөдан.
- 4 Хөдан сэр к'эму мьлэтар'а йэ,
р'умэта Wi феза э'змана йэ.
- 5 К'и мина Хөдан Хwэдейе мэ йэ,
кө жор бьльндайеда дьминэ,
6 Хwэ қуз дькэ, дина Хwэ дьдэ э'рд у э'змана?
- 7 Эw фэқир жь сэр хwэлийе р'адькэ
у бэлэнгаз жь сэр к'өлик бьльнд дькэ,
8 wэки к'елэка э'сьлзада бьдэ р'уныштандьне,
т'эви э'сьлзадед мьлэте Хwэ,

* 112:9 Корьнт'и II 9:9.

* 112:1-10 Эва зэбурэкэ «акростик» э, ава готи анэгори элифбэяа
һ'эрфед ибрани чекьри йэ.

- 9 к'олфэта бeбэр малда дьдэбьринэ,
дыкэ дайика эвлэда бь дьле шайэ.

Һалелуйа!

Биранина дэрк'этына жь Мьсьре

114 ¹Гава Израел жь Мьсьре дэрк'эт,
мала Ақуб жь нав щьмэ'та зьмане хэриб.

- 2 Щьһуда бу пирозгәһа Ви,
Израел жи һ'өкөмэтиһа ви.

- 3 Бэ'ре эв йәк дит у р'эви,
Урдөн шунда вәгәр'ийа.

- 4 Ч'ийа мина бәрана банздан,
гьр жи мина бәрха р'ыщьфин.

- 5 Чь бу тәр'а, һәй бә'ре, кө р'эвийи
у Урдөне кө тө шунда вәгәр'ийайи?

- 6 Чьма ч'ийано вә мина бәрана банзда,
һун гьр жи мина бәрха р'ыщьфин?

- 7 Ә'рдо жь диндара Хвәйи бьләрьзә,
жь диндара Хвәдейе Ақуб,

- 8 кө Әв қәйе дыкэ гола аве,
щийе кәвьри канийа аве.

Хвәдейе бешьрики бeһөвал

115 ¹Нә кө мә Хөдан, нә кө мә,
ле р'умөте бьдә наве Хвә,
бона һ'өб у амьнийа Хвә.

- 2 Чьма п'утп'арьст бежьн:
«К'ане Хвәдейе ван?»

- 3 Хвәдейе мә ль ә'змен ә,
Әв чь дьхвазә вe жи дыкэ.

- 4 Ле п'утед ван зер' у зив ын,
кьред дэстед мерьв ын.
- 5 Дэве ван һэнэ нак'ельмын,
ч'э'вед ван һэнэ набиньн,
6 göhe ван һэнэ набыһен,
позе ван һэнэ бине һьлнадын.
- 7 Дэстед ван һэнэ нап'элиньн,
ныгед ван һэнэ әв нагәр'ын
у жь гәврийа хвә дәнг дәрнахьн.
- 8 Йед ван чедькьн we бьбьнә мина ван
у өса жи һ'әмуйед кө ванда гөман ын.
- 9 Гәли Израелийа! Хөданда гөман бьн,
Әв ә к'омәкдар у мәрт'ала вә.
- 10 Мала һарун! Хөданда гөман бә,
Әв ә к'омәкдар у мәрт'ала вә.
- 11 Гәли Хвәдехофа! Хөданда гөман бьн,
Әв ә к'омәкдар у мәрт'ала вә.
- 12 Хөдан мә бир тинә у мә пироз дькә,
we мала Израел пироз кә,
we мала һарун пироз кә,
13 we хвәдехофа пироз кә,
бьч'ука жи т'әви мәзьна.
- 14 Бьра Хөдан вә зедә кә,
вә у әвләдед вәва.
- 15 Дәа ль вә бә жь Хөдан,
ә'фьрандаре ә'рд у ә'зман.
- 16 Ә'зман ә'зманед Хөдан ын,
ле ә'рд Ви да мәрьвайе.
- 17 Мьри пәсьне Хөдан надьн,
к'ижан кө ль вәре кәр' у лал ын.

- 18 Ле эме пэсьне Хөдан бьдьн,
жь ньнава г'эта-г'этайе.

Һалелуйа!

Пэсьндайна жь мьрын азадбуне

- 116** ¹Эз Хөдан г'ыз дькьм,
Әви дэнге заринийа мьн бьһист.
- ² Әви göhe Хвә да сәр мьн,
эзе т'эмамия р'ожед хвә гази Ви кьм.
- ³ Хөмама мьрне сәр мьнда гьрт,
дөрд-көлед гор'ьстен эз дитьм,
тә'ли тэнги сәр мьнда һат.
- ⁴ Һынге мьн гази наве Хөдан кьр:
«Хөдано! Ә'мьре мьн хьлаз кә».
- ⁵ Хөдан херхваз у амьн ә,
Хвәдейе мә дьлшәват ә.
- ⁶ Хөдан йед садә хвәй дькә,
гава эз к'әтм, эз хьлаз кьрм.
- ⁷ Нәфса мьн вәрә сәр р'ьб'этига хвә,
чьмки Хөдан тәр'а қәнщи кьр.
- ⁸ Тә нәфса мьн жь мьрне хьлаз кьр,
ч'ә'ве мьн жи жь һесьра пақьж кьр,
ньге мьн жи льк'өмандые Тә хвәй кьр.
- ⁹ Эзе бьгәр'ьм ль бәр Хөдан вәре зендийада.
- ¹⁰ Гава эз г'але гьранда бум,
мьн диса баварийа хвә онда нәкьр*.
- ¹¹ Мьн шашийа хвәда гот:
«Һәр мәрвь дәрәв ә».
- ¹² Эз чь бьдьмә Хөдан,
бона т'эмамия қәнщия Вийә сәр мьн?

* 116:10 Корьнт'и II 4:13.

- 13 К'аса азадийе һылдым бър'ежым*
у гази наве Хөдан кьм.
- 14 Ад-църаред мьн бәр Хөдан кьри,
эзе ль бәр шьмэ'та Wi биньм сери.
- 15 Мьрна амьна бәр ч'э'ве Хөдан бьһа йә.
- 16 Хөдано! Эз э'вде Тә мә, эз э'вде Тә мә
у көр'е шарийа Тә мә,
Тә қәйдед мьн вәкьрн.
- 17 Эзе дийарийа р'азидарийе Тәр'а бьдым
у гази наве Хөдан кьм.
- 18 Ад-църаред мьн бәр Хөдан кьри,
эзе ль бәр шьмэ'та Wi биньм сери,
- 19 һ'әвшед Хана Хөданда,
нава тәда, Оршәлиме!

Һалелуйа!

Пәсьндайин

- 117**¹ Пәсьне Хөдан бьдын, гәли мьләта,
әшқи Wi бьстьрен гәли шьмэ'та*.
- ² Чьмки һ'өба Wi ль сәр мә мөзын ә
у амьнийа Хөдан һ'әта-һ'әтайе йә.
Пәсьне Хөдан бьдын!

Стърана шькьрдарийейә сәрк'әтыне

- 118**¹ Шькьрийе бьдынә Хөдан, Әw қәнщ ә
у һ'өба Wi һ'әта-һ'әтайе йә!
- ² Дә бьра Израел бежә:
«Һ'өба Wi һ'әта-һ'әтайе йә».
- ³ Дә бьра мала һарун бежә:
«Һ'өба Wi һ'әта-һ'әтайе йә».

* 116:13 Әw дийарийа шәрәве бона шькьрдайна наве Хөдан сәр горигәһеда дьһатә р'әтыне.

* 117:1 Р'омайи 15:11.

- 4 Дә бьра хөданхоф бежын:
«Н'оба Ви н'эта-н'этайе йә».
- 5 Тэнгасийеда мьн гази Хөдан кьр,
Хөдан шаб да, эз дәрхьстьмә фьрәйе.
- 6 Хөдан т'эви мьн ә, эз натьрсьм,
инсане чь ль мьн бькә?*
- 7 Хөдан к'омәкдаре мьн ә,
эзе ахьрийа нәйаред хвә бьбиньм.
- 8 Йа п'ак ә Хөданда гөман бьн,
нә кә хвә бьсперьнә бәнда.
- 9 Йа п'ак ә Хөданда гөман бьн,
нә кә хвә бьсперьнә мир у бәга.
- 10 Н'әму мьлэта сәр мьнда гьртьн,
ле бь наве Хөдан эз ван һурдәхвәши дькьм.
- 11 Нәр алийава дора мьн гьртьн,
ле бь наве Хөдан эз ван һурдәхвәши дькьм.
- 12 Мина моза дора мьн гьртьн,
ле мина агьре стьрийа әв тәфийан,
бь наве Хөдан эз ван һурдәхвәши дькьм.
- 13 Эз қәвин дә'ф дам кә бьк'эвьм,
ле Хөдан али мьн кьр.
- 14 Хөдан қәват у қөдрәта* мьн ә,
Әв бона мьн хьлазкьр ә.
- 15 Дәнге шабун у сәрк'этьне жь конед р'аста те:
«Дәсте Хөдани р'асте қәвате дькә.
- 16 Дәсте Хөдани р'асте бьльндкьри йә,
дәсте Хөдани р'асте қәвате дькә».

* 118:6 Ибрани 13:6.

* 118:14 Хәбәра «қөдрәт» бь ибрани өса жи те фә'мкьрьне:
«зәбур» йан «стьран».

- 17 Эз намьрѣм, эзе бѣжим,
кѣрнед Хѣдан эзе салѣх кѣм.
- 18 Хѣдан гэлэки сѣре мѣн кѣр,
ле эз нѣдамѣ дѣсте мѣрне.
- 19 Дѣргѣhed р'астийе* мѣнр'а вѣкѣн,
кѣ бѣк'ѣвѣмѣ нав ван
у шѣкѣрийе бѣдѣмѣ Хѣдан.
- 20 Эва дѣргѣhe Хѣдан э,
р'асте вѣрр'а бѣк'ѣвѣне.
- 21 Шѣкѣр жѣ Тѣр'а, Тѣ дѣнге мѣн бѣхист
у мѣнр'а буйи хѣлазкѣр.
- 22 Эw кѣвѣре кѣ hosta т'ѣхсир кѣр,
ѣw бу сѣре э'нишке.
- 23 Эв йѣк жѣ алийе Хѣданда қѣшѣми
у ль бѣр ч'ѣ'ве мѣ к'ѣйр-к'ѣжмѣк'ар э!*
- 24 Эва р'ѣжа Хѣдан хѣльқанд,
вѣрѣн ѣм веда ѣшқ у ша бѣн.
- 25 Hѣвар Хѣдан, мѣ хѣлаз кѣ!
Hѣвар Хѣдан, мѣр'а ль hѣв бинѣ.
- 26 Бѣмбарѣк э ѣве кѣ бѣ навѣ Хѣдан те!
ѣм жѣ Хана Хѣдан wѣ бѣмбарѣк-пироз дѣкѣн*.
- 27 Хѣдан э Хwѣде, Wи ѣм р'ѣнайи кѣрѣн.
Пе бѣна қѣрбана шѣжѣне гѣредѣн,
к'ѣта стѣруйе горигѣhe бѣбѣн.

* 118:19 «Дѣргѣhed р'астийе» те фѣ'мкѣрне hѣн чава «дѣргѣhed сѣрк'ѣтьне», hѣн жи «дѣргѣhed хwѣ р'астийе гѣртѣне», ава гѣти «дѣргѣhed П'арѣстгѣhe».

* 118:22-23 Мѣтта 21:42; Марқос 12:10-11; Луқа 20:17; К'аред Шандийа 4:11; Пѣтрус I 2:4, 7.

* 118:25-26 Мѣтта 21:9; 23:39; Марқос 11:9; Луқа 13:35; 19:38; Йу'ѣнна 12:13.

- 28 Тө йи Хwәдейе мьн, эзе шькьрийе бьдьмә Тә,
Тө йи Хwәдейе мьн, эзе Тә бьльнд кьм.
- 29 Шькьрийе бьдьнә Хөдан, Әw қәнш ә
у к'оба Wi к'әта-к'әтайе йә!

Хwәзи ль к'ьзкьрийед хинкьрьна Хөдан

АЛЕФ

119 ¹ Хwәзи ль йед р'едайә беләк'ә,
кө хинкьрьна Хөданда дьжин.

- 2 Хwәзи ль йед т'әмийед Wi хwәй дькьн
у бь т'әмамыйа дьле хwә ль Wi дьгәр'ьн.
- 3 Әwana нәһәқийе накьн,
ле р'ийед Wiда дьмәшьн.
- 4 Тә ә'мьр кьр кө қанунед Тә
бь гөһдари бенә қәдандьн.
- 5 Хwәзи р'ийед мьн р'аст буна,
мьн қанунед Тә хwәйкьрана.
- 6 Эзе һынге т'ө шар шәрми нәбьм,
гава ч'ә'в бьдьм к'әму ә'мьред Тә.
- 7 Бь дьле р'аст эзе пәсьне Тә бьдьм,
гава қьраред Тәйә һәқ әз хин бьм.
- 8 Эзе хwәй кьм қанунед Тә.
Тө лап дәст жь мьн нәк'ьшинә.

Шаһьл чава беләк'ә бә

БЕТ'

- 9 Шаһьл чава дькарә р'ийа хwә пақьж хwәй кә?
Гавә пе хәбәра Тә мьқатийе ль хwә бькә.
- 10 Әз бь дьл у шан Тә дьгәр'ьм.
Нәһелә кө әз жь ә'мьред Тә бьхальфьм.
- 11 Созе Тә дьле хwәда хwәй дькьм,
wәки ль бәр Тә әз гөнә нәкьм.
- 12 Хөдано! Тө хwәйипәсьн и,
Қанунед Хwә Те мьн хин ки.

- 13 Эз н'эму ц'яраред дэве Тэ
 дьк'мэ дэнги б' заре х'вэ
 14 Эз ша дьб'м р'ийа т'эмийед Тэда,
 чава нава н'эр хер у х'знеда.
 15 К'ур дьф'к'р'м сэр қанунед Тэ,
 дина х'вэ дьд'мэ р'е-д'рбед Тэ.
 16 Б' қанунед Тэ эз ша дьб'м,
 хэбэра Тэ т'ө шар бир нак'м.

К'эрэмәтед һинк'р'на Х'вәде

ГИМЕЛ

- 17 Б'кэ қәнши х'оламе Х'вэр'а,
 к'ө эз б'жим хэбэра Тэр'а.
 18 Л'ь м'н в'экэ Т'ө ван ч'э'ва,
 ван к'эрэмәтед һинк'р'на Х'вэр'а.
 19 Эз р'еви м'э л'ь сэр э'рде,
 э'м'р'ед Х'вэ н'экэ п'ышт п'эр'де.
 20 Эз н'элийамэ у машиямэ,
 н'эр гав дэмана ц'яраред Тэ м'э.
 21 Т'ө к'өбаред н'ф'р'к'ри һ'лтейи,
 йед к'ө ж'ь э'м'р'ед Тэ хальфинэ.
 22 Нав-нуч'кед ван ж'ь сэр м'н һ'лдэ,
 ч'ьмки эз х'вэй д'к'м ван т'эмийед Тэ.
 23 Сэрвер р'уд'нин м'яқаб'ли м'н д'к'н хэйбэ,
 Ле қуле Тэ сэр қанунед Тэ к'ур дьф'к'р'э.
 24 Т'эмийед Тэ шабунед м'н ын
 э'в с'ви-шир'атк'аред м'н ын.

Д'оайе г'оһдарик'р'на қ'әйдэ-қанунед Х'өдан

ДАЛЕТ'

- 25 Жийина м'н буйэ ах-х'вэли
 анэгори хэбэра Х'вэ Те м'н сах ки.
 26 Р'ийед х'вэ Тэва к'р'нэ э'йан Тэ шаб да,
 Т'ө билан кэ м'н ван қанунед Х'вэда.
 27 Бэр м'н в'экэ Т'ө ван р'ийа қанунед Х'вэ,
 эзе к'ур б'м л'ь сэр ван к'эрэмәтед Тэ.

- 28 Жь к'эсэре эз ды'эльм-дьмашьм,
гор готьна Хвэ бькэ кӧ эз қәвин бьм.
29 Р'ийа дэрәвийе жь мьн дур хә
у һинкьрна Хвэ п'ешк'еши мьн кә.
30 Мьн р'ийа р'астийе дани бәр хвә
у қьраред Тә данә пешийа хвә.
31 Эз бумә машоқ т'әмийед Тәр'а,
Хӧдан, мьн нәдә қаре шәрмер'а.
32 Эзе бьбэзьм р'ийа ә'мыред Тәда,
гава зедә ки мьн ақьлда.

Дӧاية бона наскьрна т'әмийед Хвәде

HE

- 33 Р'ийа қанунед Хвэ мьн һин кә, Хӧдан,
һ'әта эз хвәш бьм эзе хвәй кьм ван.
34 Мьн сәрвахт кә, һинкьрна Тә эз хвәй кьм
у бь т'әмамыйа дьле хвә we бьқәдиньм.
35 Мьн бькә we шьвәр'ийа ә'мыред Хвә,
кӧ ванда дәман у һ'әйран ьм эз бь хвә.
36 Дьле мьн қайл кә т'әмийед Хвәр'а,
нә кӧ һәбукева бем гьредане.
37 Ч'ә'ве мьн хвәй кә жь бош-бәталиие
у р'ийа Хвәда Тӧ мьн бьдә жийане.
38 Қәдим кә созе Хвә бона қүле Хвә,
бона ви ә'вде кӧ жь Тә хоф дькә.
39 Жь we қара же дьтьрсьм сәр мьн һьлдә,
чьмки қәнш ьн қәйд-қьраред Тә.
40 Эзи һ'әйра қәйд-қанунед Тә мә,
р'ӧб' бьдә бәр мьн бь р'астийа Хвә.

Гӧмана сәр хәбәра Хвәде

VAV

- 41 Хӧдан, һ'ӧба Тә бьра мьн бьгьрә,
хьлазкьрна Тә жи wәкә созе Тә.
42 Ьнге щаба п'ек'әнийед хвә эзе бьдьм,
чьмки хәбәра Тәда эз гӧман ьм.

- 43 Хэбэра р'астийе жь дэве мьн кем нэкэ,
чъмки нэфса мьн қьраред Тэда гөман э.
- 44 Ынкьрьна Тэ эзе хвэй кьм
жь һэр-һәйе у һэр т'ьм.
- 45 Фьреқәтийеда эзе һэр'ьм,
чъмки қанунед Тэ эз дьгэр'ьм.
- 46 Пеш п'адшева т'әмийед Тэ эзе бежьм,
т'ө шар эзе қәт вәнэк'ьшьм.
- 47 Ә'мьеред Тэр'а эзе ша бьм,
к'ижана кө эз һ'ыз дькьм.
- 48 Дәсте хвэ дьрежи ә'мьеред Тәйә һ'ызкьри дькьм
у ль сэр қанунед Тэ к'ур дьфькьрьм.

Хэбэра Хөдан канийа гөман у барьстанийе йә

ЗАЙН

- 49 Бир бинә созе Тэ да қуле хвэ,
Тэ кьр кө we бькьмә гөмана хвэ.
- 50 Тәнгийеда әв ә бина бэр мьн,
чъмки созе Тәйә сахийа мьн.
- 51 Гәләки дьк'әньн сэр мьн к'өбар,
ле жь һинкьрьна Тэ эз начьм бэрвар.
- 52 Хөдано, қьраред Тәйә һэр-т'ьм
эз бир тиньм барьстан дьбьм.
- 53 Бой нәп'ака агьр дьдә сәре мьн,
кө дьбиньм һинкьрьна Тэ дьһельн.
- 54 Қанунед Тэ мьнр'а бунә стьрани,
Ль ви варе мьни фьрари.
- 55 Шәве наве Тэ эз бир тиньм,
Хөдано, һинкьрьна Тэ хвэй дькьм.
- 56 Әв п'әшк к'әтә п'ара мьн,
чъмки қанунед Тэ хвэй дькьм.

Машоқе һинкьрьна Хөдан

Б'ЕТ'

- 57 Мьлк'е п'ара мьн, Хөдан ә,
созе мьн хэбэра Тэ кьрьн ә.

- 58 Бь дьл дькьм ван р'эща йә,
 бькә р'ә'ме гор соза йә.
 59 Эз фькьрим сәр р'ийед хвә
 т'әмийед Тәда кьр гавед хвә.
 60 Дьлэзиньм, дәрэнги нахьм,
 кӧ ә'мьред Тә бьдәдиньм.
 61 Т'ор'е нәп'ака дор мьн гьртьн,
 ле хинкьрна Тә бир нәкьр мьн.
 62 Ниве шәве әз р'адьбьм,
 бой қьраред Тәйә р'аст пәсын дьдьм.
 63 Эз ногьре хофк'ешед Тә мә,
 кӧ хвәй дькьн қанунед Тә.
 64 Т'ьжи йә дьняа к'ӧба Тәва
 Хӧдан мьнва вәкә қанунед Хвә.

Қимәте хинкьрна Хӧдан

ТЕТ'

- 65 Тә қәнши кьр ль қуле Хвә,
 Хӧдан вәкә готьна Хвә.
 66 Занәбун, сәрвахтийа қәнщ мьн хин кә,
 чьмки бауәрийа мьн сәр ә'мьред Тә йә.
 67 Һ'әта сәр бәла хвә әз вәнәбум дьхальфим,
 ле ньһа хәбәра Тә әз хвәй дькьм.
 68 Тӧ қәнщ и у қәнши жь Тә дьбарә,
 қанунед Хвә Тӧ мьн хин кә.
 69 К'ӧбар шәр'а мьн дькьн гьли,
 ле әз ширәтед Тә хвә дькьм хвәйи.
 70 Мәжуйе ван мина дон қәр'ьми йә,
 ле хинкьрна Тә мьнр'а әшқ у шайи йә.
 71 Қәнщ бу кӧ сәр бәла хвә вәбум
 у қанунед Тә әз сәр вәбум.
 72 Мьнр'а хинкьрна жь дәве Тә
 жь Һ'әзар зер' у зиви четьр ә.

Һәқийа қануна Хөдан**ЙОД**

- 73 Дәстед Тә әз хөльқандьм у чекьрм,
мын сәрвахт кә кә ә'мьерд Тә әз һин бьм.
- 74 Хофк'ешед Тәйе мын бьбиньн у ша бьн,
бона we йәке кә созе Тәйә гөмана мын.
- 75 Заньм Хөдан, қьраред Тә бь р'астийе нә,
wәкә амьнийа Хwә бәр бевьла мын дәрхьстьнә.
- 76 Бьра амьнийа Тә бьбә мынр'а барьстани,
wәкә wi созе қуле Хwәр'а Тә даи.
- 77 Р'ә'ма Тә бьра сәр мында бе әз бьжим,
чьмки һинкьрна Тәр'а хwәш бәнғзим.
- 78 Бьра к'өбаред бөхдана мын дькьн шәрми бьн,
ле қанунед Тәда ньн к'ур фькьред мын.
- 79 Бьра вәгәр'ьн сәр мында бен хофк'ешед Тә
у әw кәсед кә нас дькьн ван т'әмийед Тә.
- 80 Дьле мын бьра қанунед Тәда беләк'ә бә,
кә нәфса мын we йәкеда шәрми нәбә.

Дөайе т'ийе азадийе**К'АФ**

- 81 Әз дь'әльм жь дәст н'әйра азадийа Тә,
мын гөман данийә ль сәр we хәбәра Тә.
- 82 К'әрби хәбәра Тә к'орда чунә ч'ә'ве мын
у дьбежьм: «К'әнге Те бьки барьстанийа мын?»
- 83 Әз бум мина ә'йаре нав дуда,
ле қанунед Тә мын бәр'нәда.
- 84 Қуле Тәйе чьқаси һивийа Тә бә?
Диwana пәйк'әтийа we к'әнге жь Тә бә?
- 85 К'өбара бона мын ч'ә'л к'олайә,
кә нә ль гора һинкьрна Тә йә.
- 86 Һ'әму ә'мьерд Тә амьни нә,
һәwар! Әw щийе ами-т'ам пәй мын к'әти нә!
- 87 Һьндьк мабу әз сәр дьне нәһьштама
ле мын қәйдә-қанунед Тә йәк бәр'нәда.

88 **W**экэ к'оба Хвэ мьн нуйэжийин кэ,
эзе жи хвэй кьм т'эмийед дэве Тэ.

Амьнийа қануна Хөдан

ЛАМЕД

89 Хөдано, хэбэра Тэ к'эта-к'этайе йэ,
эw э'зменда қәwин-қәдим э.
90 Амьнийа Тэ қөр'нэ-қөр'нэ дьминэ,
Тэ дьнийа ава кьр, эw қәwин сәкьнийэ.
91 Wэкэ қьрара Тэ эw к'эта иро сәкьнинэ,
чьмки эw к'эму жи хьзмәтк'аред Тэ нэ.
92 Hэгәр һинкьрьна Тэ шабуна мьн нибуйа,
эзе зува мэ'рьмийа хвэда онда бума.
93 H'эта сах ьм эз бир накьм қанунед Тэ,
чьмки бь ван Тө мьн дьди жийанэ.
94 Эз п'ара Тэ мә, мьн хьлаз кэ,
чьмки дьгэр'ьм эз қанунед Тэ.
95 Hәп'ак һивийе нэ мьн онда кьн,
ле т'эмийед Тэда эз к'ур дьбьм.
96 Mьн дит кө ахьрийа һәр тышти һэйэ,
ле бәле э'мьре Тэ беахьри йэ.

Һ'эзкьрьна һьндава һинкьрьна Хөданда

МЕМ

97 Hинкьрьна Тэ чьқаси эз һ'эз дькьм!
Т'эмамия р'оже эз сәр we дьфькьрьм.
98 Э'мьред Тэ мьн жь нэйара сәрвахтгьр дькьн,
чьмки һәр т'ьм эw т'эви мьн ьн.
99 Эз жь к'эму дәрсдаред хвэ билантгьр бумэ,
чьмки фькьред мьн сәр т'эмийед Тэ нэ.
100 Жь калэмера ақьлтгьр бумэ,
чьмки хвэй дькьм қәйдэ-қанунед Тэ.
101 Эз ньгед хвэ жь р'ийа хьраб дур дьхьм,
wәки хэбэра Тэ эз бьқәдиньм.
102 Эз жь қьраред Тэ дур нак'эвьм,
чьмки Тө йи дәрсдаре мьн.

- 103 Хэбэра Тэ чьқас ширьн э гəврийа мында,
 эw жь һынгьв зедəтьр э дəве мында.
 104 Бь қанунед Тэ занəбуне эз дəст тиньм,
 лəма кə эз һэр р'ийа дэрəw дьжəньм.

Хэбэра Хəдан р'онайи йə

НУН

- 105 Хэбэра Тэ ч'ьра гавед мын э
 у р'онайа шьвэр'ийед мын э.
 106 Мын сонд хварийə, эзе биньм сери,
 кə қьраред Тəйə р'аст биньмə ши.
 107 Хəдан мын гəлəк тəнгаси к'ьшандьн,
 wəкə хэбэра Хwə р'əб' бьдə бэр мын.
 108 П'ешк'ешед бь дьл жь дəве мын қəбул кə
 у қьраред Хwə Тə ль мын һин кə.
 109 Эз һэр гав бэр һешийа мьрьне мə,
 ле һинкьрьна Тə мын бир нəкьрийə.
 110 Нəп'ака бона мын т'элəк данинə,
 ле эз жь қəйдə-қанунед Тə нəхальфимə.
 111 Т'əмийед Тə wape мыни к'əта-к'əтайе йə,
 чьмки эwə дьле мында wəкə шайийе йə.
 112 Мын қьрар кьр, қанунед Тə хwəй кьм,
 жь һэр-һəйе к'əта хьлазийе.

Хэбэра Хəданда бəхофи йə

САМЕХ

- 113 Йед дəдьли р'əш ьн бэр ч'ə'ве мын
 ле һинкьрьна Тə йə к'əба дьле мын.
 114 Тə йи сыг'ар, мəрт'ала мын,
 хэбэра Тə йə гəмана мын.
 115 Һəй хьрабно, жь мын дур к'əвьн,
 кə э'мьред Хwəдєйе мын бен хwəйкьрьн.
 116 Гор созе Хwə стун бə мынр'а, эзе бьжим,
 нəкə кə эз гəманеда шəрми бьм.
 117 Пьштоване мын бə, эзе хwəйкьри бьм
 у һэр т'ьм қанунед Тəда эзе агадар бьм.

- 118 Тө йед жь қанунед Тә дьхальфьн давежи,
чъмки н'ълэк'арийа ванда һэйә бош-бәтали.
119 Нәп'акед дыне бона Тә н'әму мина бисо нә,
ләма т'әмийед Тә, әв бона мьн н'обба дьла нә.
120 Жь сава Тә әз сәр һәвда дьләрьзъм,
жь қьраред Тә әз дьтърсьм.

Қәдандьна қануна Хөдан

ӘЙН

- 121 Мьн һәқи у р'асти кьрьн,
мьн нәдә дәсте зордаред мьн.
122 Созе ачьхье бьдә қуле Хвә,
кө йе к'обар әв нькарьбә зордар бә.
123 Ч'ә'ве мьн қәр'ьмин һивийа азадийа Тә мә,
һивийа хәбәра р'астийа Тә мә.
124 Қуле хвәр'а вәкә н'обба Хвә бькә
у қанунед Хвә Тө мьн һин кә.
125 Әз хөламе Тә мә, ақьл бьдә мьн,
кө т'әмийед Тә мьнва бен нас кьрьн.
126 Иди вәхте кьрьна Хөдан ә,
чъмки һинкьрьна Тә т'әр'ьбандьнә.
127 Ле бәле әв н'зкьрьна ә'мьред Тә,
мьнр'а жь зер' у жь зер'е хальс четър ә.
128 Ләма әз р'аст хвә ль н'әму қанунед Тә дьгьрьм,
ле жь н'әму р'ийед дәрәв әз дь'нърьм*.

Гөһдарикьрьна қануна Хөдан

ПҮЕ

- 129 Т'әмийед Тә н'әйрә н'өжмәк'ар ьн,
ләма әз хвә ванр'а дькьм н'әйран.
130 Ә'йанбуна хәбәра Тә р'онайи дькә,
әв мәрьвед садә сәрвахт дькә.
131 Дәве хвә вәдькьм к'әсәр те мьн,
ә'мьред Тә нә бина бәр мьн.

* 119:128 Ава готи «ашьзбун, жечуйин, жь бәр ч'ә'ва р'әш».

- 132 Дина Хвэ бьдэ мьн, мьн вэрэ р'э'ме,
 вэкэ э'дэте Хвэ, бой машоqed наве Хвэ.
 133 Хэбэред Хвэда Тө гавед мьн бышьдинэ,
 б'өкөме хьрабийе бьра ль сэр мьн нэминэ.
 134 Мьн хьлаз кэ жь зордара,
 эзе бьqэдиньм qэйдэ-qануна.
 135 Сьфэте Хвэ гөл дэ сэр quле Хвэ,
 мьн hin бькэ qэйд-qанунед Хвэ.
 136 Ч'эмед ава жь ч'э'вед мьн дык'ьшын,
 чьмки мэрьв хинкьрна Тэ хвэй накьн.

Хөдан у qануна ви р'аст ын

ТСАДЕ

- 137 Тө сэр р'астийе йи, Йа Хөдан
 у qьраред Тэ р'астэ-р'аст ын.
 138 Т'эмийед Тэйэ Тэ т'эми кьрьнэ,
 эw р'аст ын у сэре р'астийе гьртьнэ.
 139 Хирэта мьн мьн дыб'элинэ,
 чьмки нэйар готьна Тэ бир найинэ.
 140 Созе Тэ гэлэки амьн э
 у хөламе Тэ ви б'ыз дыкэ.
 141 Эз йэки ньмызи бедэдьр ьм,
 ле qанунед Тэ эз бир накьм.
 142 Һэqийа Тэ һэqийа һэр-һэйи йэ
 у хинкьрна Тэ р'асти йэ.
 143 Дэрд у көл һатьн сэре мьн,
 ле э'мьред Тэ нэ, шабуна мьн.
 144 Һэqийа т'эмийед Тэ к'эта-к'этайе йэ,
 Бона кө эз бьжим, мьн сэрwахт кэ.

Дöайе һөwаре

QOΦ

- 145 Хөдан, эз бь дьл у шан гази дыкьм,
 мьн бьбьһе кө qанунед Тэ бьqэдиньм.
 146 Мьн хьлаз кэ һөwар дыкьм,
 эзе т'эмийед Тэ бьqэдиньм.

- 147 Бэрбанге р'адьбьм дькьм гази,
 мьн гōмана хвə хəбəра Тə ани.
 148 Бəдилед шəве ч'ə'ве хвə вəдькьм
 у ль сэр созе Тə к'ур дьфькьрьм.
 149 Мьн бьбьне вəкə we н'ōба Хвə,
 Хōдано, вəкə ə'дəте Хвə мьн сах кə.
 150 Йед хвə нəнəқийе гьртьнə незик дьбьн,
 ван жь хинкьрьна Тə хвə дур гьртьн.
 151 Ле Хōдан Хвəха незик ə,
 н'əму ə'мьред Ви р'асти нə.
 152 He бəреда əз т'əмийед Тə хин бумə,
 н'əта-н'əтайе Тə əвана қəдим кьрьнə.

Нəвара к'омəқдарийе

Р'ЕШ

- 153 Н'але мьнда бьньнєр'ə, мьн хьлаз кə,
 чьмки бир накьм əз хинкьрьна Тə.
 154 Пьшта нəқийа мьн бьгьрə, мьн азад кə,
 вəкə хəбəра Хвə Тō мьн сах кə.
 155 Жь ие нəп'ак хьлазбун дур ə,
 чьмки қанунед Тə əв нагэр'ə.
 156 Йа Хōдан, р'ə'ма дьле Тə гəлəк ə,
 вəкə нəқийа Хвə мьн сах хвəй кə.
 157 Гəлəк ьн нəйар у п'əйк'əтийед мьн,
 ле т'əмийед Тə хвə дур нəхьст мьн.
 158 Зьвер дьбьм кō дьбиньм р'ек'əтийа
 ван нькарьбу хəбəра Тə щи банийа.
 159 Бьньнєр'ə чьқас əз н'ьз дькьм қанунед Тə,
 бькə ль гора we н'ōба Хвə, мьн хвəй кə.
 160 Хəбəред Тə т'əмабийа хвəва р'асти нə,
 н'əму қьраред Тəйə нəқ, н'əта-н'əтайи нə.

Хвə дьдə хинкьрьна Хōдан

ШИН

- 161 Сэрвер щийе ами-т'ам пəй мьн к'əти нə,
 ле дьле мьн хəбəред Тəва хофи йə.

- 162 Созе Тэр'а эз гөл дьдъм,
чава сэр хьзне эз вэбьбъм.
- 163 Дьжэньмэ дэрэвийе, же звер ьм,
ле хинкьрна Тэр'а эз к'эйран ьм.
- 164 Р'оже к'эфт щара пэсьне Тэ дьдъм,
бона цьраред Тэ кө р'аст дьбиньм,
- 165 Эвед хвэ́йе хинкьрна Тэ нэ,
жь р'е нак'эвьн, э'дэлайеда нэ.
- 166 Эз хьлазкьрна Тэда гөман ьм,
Хөдано, э'мьеред Тэ эз дьқэдиньм.
- 167 Эз т'эмийед Тэ хвэй дькьм
у гэлэки ван к'ыз дькьм.
- 168 Эз хвэй дькьм т'эми у қанунед Тэ,
чьмки к'эму р'ийед мьн бэр ч'э'ве Тэ нэ.

Дөайе һөваргазийе

Т'АВ

- 169 Хөдан, бьра һөварза мьн бе щэм Тэ,
вэкэ хэбэра Хвэ Тө мьн сэрвахт кэ.
- 170 Бьра р'эщайе мьн бе бэр Тэ,
вэкэ хэбэра Хвэ мьн хьлаз кэ.
- 171 Жь дэве мьн дэр тен шькьрдари,
чьмки қанунед Хвэ Тө мьн хин дьки.
- 172 Бьра зьмане мьн хэбэра Тэ бькэ дэнги,
чьмки к'эму э'мьеред Тэ эв ьн р'асти.
- 173 Бьра дәсте Тэ ль мьн пыштован бэ,
чьмки мьн бьжартын қөйдэ-қанунед Тэ.
- 174 Хөдано, эз к'эйра хьлазкьрна Тэ мэ,
шабуна мьн жи хинкьрна Тэ йэ.
- 175 Бьра эз сах бьм, пэсьне Тэ бьдъм
бьра цьраред Тэ алик'аре мьн бьн.
- 176 Мина пэза ондабуйи эз хальфим,
қуле Хвэ бьгэр'э, эз э'мьеред Тэ бир накьм*.

* 119:1-176 Эва зэбурэкэ «акростик» э, ава готи анэгори элифбэяа к'эрфед ибрани чекьри йэ.

Дöайе азадбуна жь дэрэвин у хэйбкьра

120 *Стьрана ашци чуйина н'ащ.*
1 Тэ'ли-тэнгийа хвэда,

мын һөвара хвэ Хөдан ани,
göhe Хвэ Әви сэр мын дани.

2 Хөдано! Мын хьлаз кэ,
жь йе дэрэвин у зарда қэлп ә.

3 Һэй заре вьр'и-дэрәw!
We чь бьк'әвә к'исе тә?
We чь бьк'әвә п'еша тә?

4 Тиред тужә мерхаса,
пьрискед к'ура көч'ька!

5 Майина нава ванда һақаси хьраб ә,
те бежи әз Мәшәхеда дьминьм,
йан жи конед Қедареда дьжим*.

6 Гәләки дьреж нав ванда мамә,
т'әви йед кө нәйаре ә'дьялайийе нә.

7 Әз кө бона ә'дьялайийе хәбәр дьдьм,
ле әвана шәр' дьхвазьн.

Хөдан хвэйкьрийе мә йә

121 *Стьрана ашци чуйина н'ащ.*
1 Әз дина хвэ дьдьмә ч'ийа.

Гәло к'омәке жь к'ө бе мынр'а?

2 К'омәка мын жь Хөдан ә,
ә'фьрандаре ә'рд у ә'зман ә.

* 120:5 Мәшәх дьк'әтә незики Бә'ра Р'әш. Қедар ә'ширәк бу, кө нава қумьстанеда дьма, йа кө нава Сурийа у Ә'рәбьстанеда бу. Мәшәх у Қедар жь Оршәлиме дур бун у бьнәлийед ван дәра мина йед бәйани дьһатьнә к'әсабе. Дьбәк щьһу жи нава ванда һәбун. Бәлки зәбурбеж бона ван щьһуйед кө жь Оршәлиме дур дьман стьрайә.

- 3 Эw наһелә кӧ ныге тә бышьмьтә,
Хwәйкьрийе тә наһеньжә.
4 Хwәйкьрийе Исраеле
т'ӧ шар наһеньжә, р'аназе.
5 Хӧдан хwәйкьрийе тә йә,
Хӧдан сийа сәр тә йә,
ль мьле тәйи р'асте йә.
6 Р'оже тә'ве тә нәхә,
нә жи һиве шәве.
7 Хӧдане жь һәр хьрабийе тә хwәй кә,
Әwe хwәй кә ә'мьре тә.
8 Ч'ә'ве Хӧдан we сәр к'әтын-дәрк'әтына тә бә,
жь ирода һ'әта-һ'әтайе.

Дӧайе әшқи Оршәлиме

122 *Стърана Давьдә әшқи чуйина һ'әщ.*
¹ Эз ша бум, гава мьнр'а готьн:

- «Әме һәр'ьнә Хана Хwәде».
2 Ньгед мә иди дәргәһед тәда нә,
әм гьһиштын ван, һәй Оршәлим!
3 Оршәлим бажаре чекьри йә,
т'әмами һәвва щикьри йә,
4 Қәбил р'адьбьн вьр, қәбилед Хӧдан,
wәкә т'әмийа бона Исраеле,
кӧ шькьрийе бьднә наве Хӧдан*.
5 К'ӧрсийед диwane вьр данинә,
әw к'ӧрсийед зӧр'әта Давьд ьн.
6 Бона Оршәлиме ә'дьлайе бьхwазьн:
«Бьра р'ийа ван р'аст бә, йед тә һ'ыз дькьн.

* ^{122:4} Бьньһер'ә: Шьровәкьрьна Қануне 16:16-17.

- 7 Бъра э’дълайи бэ суред тэда
у ачьхи бэ қәсьред тэда».
- 8 Бона хатьре бьра у һэвалед хвэ,
эз дьбежъм: «Оршәлиме, э’дълайи ль тә».
- 9 Бона хатьре Хана Хөдан, Хвәдейе мә,
эз қәншийе тәр’а дьхвазъм.

Дөайе бона р’ә’мкьрьне

123 *Стърана эшқи чуйина к’әш.*
1 Йе ль э’змен р’уньшти, ч’э’ве мын ль Тә йә!

- 2 Чава ч’э’ве хөлама дәсте хвәйе ван ә
у ч’э’ве шарийа жи дәсте ханьмед ван ә,
өса жи ч’э’ве мәйе ль Хөдан, Хвәдейе мә бә,
һәта Әw ль мә бе р’ә’ме.

- 3 Ль мә wәрә р’ә’ме, Хөдано,
ль мә wәрә р’ә’ме.
Әм т’ер бунә жь behөрмәтийе,
4 әм жь қәрфе хвәр’азийа
у behөрмәтийа к’өбар-бабаха т’ер бунә.

Хвәде йә пыштоване щьмә’та Хвә

124 *Стърана Давьдә эшқи чуйина к’әш.*
1 «Һәгәр Хөдан т’әви мә нибуйа»,

- дә бьра Израел ньһа бежә:
2 «Һәгәр Хөдан т’әви мә нибуйа,
гава мәрьва сәр мәда гьрт,
3 һынге we сахә-сах әм дақөртандана,
гава һерса ван ль мә р’абьбу хвә дьхварьн.
4 Ава we әм нава хвәда мына кьрьна,
лейийе сәр мәр’а дәрбаз буйа,
5 авед р’абуйи we сәр мәр’а дәрбаз буна».

- 6 Шькьр жь Хөданр’а, кө әм нәданә
неч’ира бәр дьранед ван!
7 Мина ч’ьвика әм жь т’әләка

- неч'ирвана хьлаз бун,
т'элэк шкэстын эм же хьлаз бун.
8 К'омэка мэ жь наве Хөдан э,
кө э'фьрандаре э'рд у э'зман э.

Шьмэ'та Хвәдейә бехофийеда

- 125** *Стърана эшқи чуйина н'эц.*
1 Гөмана к'ижана сәр Хөдан э,
эw мина ч'ийаие Сийоне нә,
кө эw жь щийе хwә наһ'эжә
у к'эта-к'этайе дьминә.
2 Ч'ийа чава дора Оршәлиме нә,
өса жи Хөдан дора шьмэ'та Хwә йә,
жь ирода к'эта-к'этайе.
3 Чьмки шьвдара нәп'ака
we сәр э'рде р'астайә п'әшкавити нәминә,
нәбә кө р'аст дәстед хwә дьрежи нәһәқийе кьн.
4 Хөдано, қәнщийе бькә ль қәнша,
хwәйед сьтқе дьле р'аста.
5 Ле әwe р'ийед хwәйә харда хальфинә,
Хөдане р'ийед ванда жи ван бышинә,
т'әви әwed кө хwә нәһәқийе гьртьнә.

Бьра хер у хwәши ль сәр Исраеле бә!

Азабуна жь һесиртийе

- 126** *Стърана эшқи чуйина н'эц.*
1 Гава Хөдан эм һесир вәгәр'андьнә Сийоне*,
эw мәр'а бу мина хәwnәке.
2 Ынге к'ән ль бәр дәве мә к'әт
у зьмане мә жи р'әқьсин.

* 126:1 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Гава Хөдан диса Сийон бәхтәвар кьр».

- Нава мьлэтада һынге һатә готын:
 «Хөдан бона ван тыштед мэзын кьрын!»
- 3 Хөдан бона мә тыштед мэзын кьрын
 у әм гәләки әшқ у ша бун.
- 4 Хөдано, мә диса бәхтәвар кә,
 мина селафед Нәгәвә*.
- 5 Йед кә пе һесьра дьр'әшиньн,
 пе әшқ у шабуне we бьдьрун.
- 6 Йед пе гьри турьке т'охьм дьр'әшиньн,
 we бь стьрана әшқ гөр'зед хвә биньн.

Һәр дайина қәнш жь Хвәде йә

127 *Стьрана Сьлеманә әшқи чуйина н'әш.*

- ¹ Һәгәр Хөдан мале ченәкә,
 бадихәва авақыр дьхәбьтн.
 Һәгәр Хөдан бажер хвәй нәкә,
 бадихәва нобәдар бехәw дьминә.
- 2 Бадихәва һун зу жь хәwe р'адьбьн
 у дәрәнг һун п'ал дьдьн, р'адьзен,
 нане хвә жи к'әсьри дьхьвн.
 Хәwеда жи Хөдан дьдә дәләлед Хвә*.
- 3 Әwләд п'ешк'ешед Хөдан ьн,
 бәре зька дайина Wi йә.
- 4 Чава тир дәсте мере мерхасда,
 өса жи зар' шаһьлтийа баведа.
- 5 Хвәзи ль wi мөрьви,
 кә тирданга wi ван йәкава т'ьжи йә.

* ^{126:4} Нәгәвә те фә'мкьрыне: «Башур». Әw дәрәкә беав ә у дьк'әвә башура Щьһуда. У нышкева жь баране гәлийед ван т'ьжи дьбьн у гөл дьдьн.

* ^{127:2} Wәлгәр'андьна Йунанийә кәвьнда аһа йә: «Хөдан хәwe дьдә дәләлед Хвә».

Гава ль бэр дэрге диwane*,
т'эви дьжмьн хэбэр дэ,
һынге әве шәрми нэбә.

Дайина Хвәдейә бона Хвәдехофа

128 *Стърана әшқи чуйина н'әщ.*

¹ Хвәзи ль ван н'әмуьед
кө жь Хөдан хоф дькьн
у р'ийа Wiда дьмәшын.

- ² Бәле те хэбата дәсте хвә бьхви,
те хвэзлы би у хер-хвәшийеда би!
- ³ К'өльфәта тәйе нав мала тәда,
мина к'ола тьрийе хвәйибәр бә,
әвләдәд тәйе жи дора сьфьра тә,
мина ажәр'уьед дара зәйт'уне бьн.
- ⁴ Аwa сәр wi мәрьвида we аһа бьбарә,
к'ижан кө жь Хөдан хоф дькә.
- ⁵ Дә бьра Хөдан жь Сийоне дөа ль тә бькә
у т'әмамийа ә'мьре жийана хвәда,
хер-бәрәк'әтийа Оршәлиме бьбини.
- ⁶ Дә бьра тә зар'ед зар'ед хвә бьбини.

Бьра хер у хвәши ль сәр Исраеле бә!

Газьне щьмә'та Исраеле һындава нәйаред веда

129 *Стърана әшқи чуйина н'әщ.*

¹ «Жь шаһьлтийа мьнда,
гәләк тәнгаси данә мьн»,
дә бьра Исраел ньһа бежә:

* 127:5 Бь ибрани хэбәр бь хэбәр «дэргәһ» ә. Ль бэр дэргәһе бажер һәрәма диwane бу. Бьньһер'ә: Р'ут' 4:1-2; Әйуб 29:7-17.

- 2 «Жь шаһьлтийа мьнда,
гэлэк тэнгаси данэ мьн,
ле зора мьн нэбьрнэ.
- 3 Шотк'ара сэр пышта мьн шот дькьрн
у хәтед хвә дьреж дькьрн.
- 4 Хөдан ль сэр р'астийе йә,
Әви капед нәп'ака қәтандьн».
- 5 Н'әмуьед кө дьжәнһнә Сийоне,
we шәрми бьн пашда бьр'әвһн.
- 6 Бьра әв бьбьнә мина гиһайе сэр хени,
кө һе нәгьһишти һ'ышк дьбә,
- 7 әв нә дәсте йе дьдьру т'жи дькә,
нә жи бәр мьла йе гөр'з дькә дадьгьрә.
- 8 У йе кө дәрбаз дьбьн we нәбежьн:
«Бьра дөайе Хөдан сэр вә бә
у әм бь наве Хөдан дөа ль вә дькьн».

Дөайе һәваргазийе

130 *Стърана әшқи чуйина н'әщ.*
1 Жь к'урайе әз һәвара хвә Тә датиһьм, Хөдано.

- 2 Хөдан, дәнге мьн бьбьһе!
Бьра гөһе Тә сэр дәнге һәварза мьн бә.
- 3 Хөдан, һәгәр дина Хвә бьди гөнәйед мә,
к'и we бькарьбә бәр Тә бьсәнә, Хвәйо?
- 4 Чьмки бахшандьн дәсте Тә йә,
вәки инсан жь Тә хоф бькә.
- 5 Әз һивийа Хөдан ьм,
нәфса мьн һивийе йә,
гөмана мьн сэр созе Ви йә.
- 6 Нәфса мьн һ'әйра Хвәйи йә,
жь ван нобәдара зә'фтьр,
йед кө һ'әйра сьбәһе нә,
һ'әйра сьбәһе нә.

- 7 Израел, гөмана хвэ бьдэ сэр Хөдан,
чьмки н'оба Хөдан п'ър' мэзын э,
һәр хьлазбун жь дэсте Wi йә.
8 Эве Хвәха Израеле
жь һәр нәһәцийед ван хьлаз кә.

Дөайе гөмана йе шкәсти

- 131** *Стърана Давьдә ашқи чуйина н'әш.*
1 Хөдан! Дьле мьнда бабахи т'өнә,
ч'ә'ве мьн нә ль бьльндбуне йә,
Эз ньгед хвэ гьрә-гьрар'а навежьм,
хвэ тыштед жь хвэ мәстър дур дьгьрьм.
2 Нәфса хвэ сәдр'андийә у кәр' кьрийә,
мина зар'а н'әмеза деда ширәвәкьри йә
нәфса мьн мина зар'а ширәвәкьри йә.
3 Израел, дә гөмана хвэ бьдә сэр Хөдан
жь ньһада н'әта-н'әтайе.

Ад у қьраред нава Хөдан у Давьдда

- 132** *Стърана ашқи чуйина н'әш.*
1 Хөдан, Тө Давьд бир бинә
т'әви н'әму щәфайед ви,
2 чава ви Хөданр'а сонд хвар
у Зоре Ақубр'а ад-қьрар кьр.
3 «Әзе ньг нәвежьмә шемика хвә*,
нак'әвьмә нава щи-ньвине хвә,
4 хәве нәкьмә ч'ә'ве хвә,
нәйньм сәр һөв бьжангед хвә,
5 н'әта нәбиньм щики Хөданр'а,
щи-варәки Зоре Ақубр'а».

* 132:3 Бь ибрани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Әзе нәк'әвьмә кон,
мала хвә».

- 6 Мэ бһист бона Съндоце Эфрат'еда*
у мэ әw дит нава дәшта Йаһареда.
- 7 «Wәрһн әм бьк'әвһн ши-варе Wi
у сәре хwә дайһнһн ль бәр һыгед Wi».
- 8 Р'абә, Хөдан, варе р'ьһ'әтийа Хwә,
Тө у Съндоца Зорайийа Хwә.
- 9 К'аһинед Тә бьра р'астийе хwә кьн
у амьнед Тә бьра әшq у ша бьн.
- 10 Бьдә хатьре Даьде хөламе Хwә,
бәре Хwә нәгөһезә жь к'ьфшкьрийе Хwә.
- 11 Хөдан р'асти Даьдр'а сонд хвар,
Әwe сонде Хwә инк'ар нәкә:
«Әзе йәки дәрхьм жь бәдәна тә,
бьдьмә р'уһьштһн сәр к'өрсийа тә*».
- 12 Һәгәр пәйман у готһнед Мьн
әвләдед тә бьqәдинһн,
к'ижана Әзе вана һин кьм,
һнһге әвләдед ван жи сәр к'өрсийа тә
һ'әта-һ'әтайе we р'уһен».
- 13 Чьмки Хөдан Сийон бьжарт,
хwәст кә Хwәр'а бькә ши-вар.
- 14 «Әв ә варе р'ьһ'әтийа Мьнә һ'әта-һ'әте.
Әзе вьр бьм, чьмки әва Мьн бәгәм кьр.
- 15 Хөрәкед we Әзе сәрда бьр'ежьм,
к'әсибед we Әзе пе нен т'ер кьм.
- 16 Әзе к'аһина хьлазбунева вәргьрьм
у амьнед we Әзе әшq у ша кьм,
- 17 Даьдр'а вьр струки бьдьмә дәрхьстһне
у ч'ьре саз кьм бона к'ьфшкьрийе Хwә.

* 132:6 Бь готһна һннәк зана «Эфрат'» «Бет'ләк'м» ә йан «Бет'-Ел»
ә. Аһа жи те фә'мкьрһне: «Бона Съндоце мә ль Эфрат'е бһист».

* 132:11 К'аред Шандийа 2:30.

- ¹⁸ Эзе шэрме ль дьжмьнед ви вэргьрэм,
ле т'аше ль сэре ви ве гёл дэ у быч'ьрусэ*».

Эшқи т'ьфақийа братьийе

133 *Стърана Давьдэ эшқи чуйина н'эц.*

- ¹ Чава қэнщ э, чава хвэш э,
кө бьра һэвр'а йэктийеда нэ!
² Эw мина ви р'уне хальс э,
кө жь сери дьр'ьжэ сэр р'удане,
бэле ль сэр р'удана һарунда,
кө жорда н'эта бэстуйа ви дышьцьтэ.
³ Эw мина қыр'авийа ч'ийайе һэрмоне йэ,
кө ль сэр ч'ийайед Сийоне датинэ.
Чьмки ль вьр Хөдан хер у хвэши
у жийана н'эта-н'этайе соз дайэ.

Пэсьндайна шэв П'арьстгөһеда

134 *Стърана эшқи чуйина н'эц.*

- ¹ Нэй гэли хөламед Хөдан!
Шькьрийе бьдье Хөдан,
кө Хана Хөданда шэв дьсэкьнын.
² Дэстед хвэ бэрбьр'и Пирозгөһе кьн
у пэсьне Хөдан һун бьдьн.
³ Бьра Хөдан жь Сийоне дөа тэ бькэ,
Эви кө э'рд у э'зман э'фьрандье.

Стърана пэсьндайине

135 ¹Һалелуйа!

- Пэсьне наве Хөдан бьдьн,
пэсьне бьдые, гэли хөламед Хөдан,
² йед кө Хана Хөданда дьсэкьнын,
н'эwшед Хана Хвөдейе мәда нын.

* ^{132:18} Тек'ста ибранида хэбэра «йатситс» те фэ'мкьрын һын «ве гёл дэ» һын жи «быч'ьрусэ».

- 3 Пәсьне Хөдан бьдын,
чьмки Хөдан қәнш ә,
әшқи наве Ви бьстрыен,
чьмки әв йәк хвәш ә.
- 4 Хөдан Хвәр'а Ақуб бьжарт,
Израел чава мьлк'е Хвә.
- 5 Әз заньм кө Хөдан мәзын ә,
Хвәйе мә сәр к'әму хвәдейар'а йә.
- 6 Хөдан ча дьхвазә өса дькә,
ә'рд у ә'зменда, нава бә'ра,
өса жи к'әму к'урайийада.
- 7 Жь һәр чар қөлба, ә'вра дәрдьхә,
бона баране бьруске чедькә,
жь ә'мбаред Хвә байе р'адькә.
- 8 Әви ньхөрийед Мьсьре көштьн,
жь мәрьва гьрти, к'әта к'әйвен.
- 9 Нишан у к'әрәмәтед ә'щәб
анин сәре тә, һәй Мьсьре!
сәре Фьрәвьн у хөламед ви.
- 10 Әви гәләк мьләта хьст
у п'адшәд зор қьр'кьрьн:
- 11 Сихон п'адшә әморийа,
Ог п'адшә Башане
у к'әму п'адшәд Кәнане.
- 12 Ә'рде вана варти да,
варе щьмә'та Хвә Израеле.
- 13 Хөдано! Наве Тәйе һәр т'ьм һәбә,
Хөдан, қөр'нә-қөр'нә Те бейи биранине.
- 14 Чьмки Хөдане һәқийе щьмә'та Хвә бькә
у ч'ә'ве р'ә'ме хөламед Хвә бьньһер'ә.
- 15 П'утәд мьләта жь зер' у зив ьн,
чебуйед пе дәсте инсен ьн.

- 16 Дэве ван хэнэ, хэбэр надьн,
ч'э'ве ван хэнэ, эw набиньн.
- 17 Göhe ван хэнэ, эw набыһен
у бин т'өнэ бэр бевьла ван.
- 18 Йед вана чедькьн
у ванда гöман ын,
эwе жи бьбьнэ мина ван.
- 19 Мала Израел! Пэсьне Хöдан бьдьн.
Мала һарун! Пэсьне Хöдан бьдьн.
- 20 Мала Леви! Пэсьне Хöдан бьдьн.
Йед жь Хöдан дьтърсьн! Пэсьне Хöдан бьдьн
- 21 Бьра жь Сийоне Хöдан бьмбарэк бэ,
Йе кө Оршэлимеда дьминэ!

Һалелуйа!

Пэсындайна к'эрэмәтед Хwәде

- 136**¹ Шькьрийе бьдьнэ Хöдан,
чьмки Эw қәнщ э
у һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 2 Шькьрийе бьдьнэ Хwәдейе хwәдейә,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 3 Шькьрийе бьдьнэ Хöдане хöдана,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 4 Йе кө т'әне к'эрэмәтед мэзьн дькә,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 5 Йе кө э'зман бь сәрвахтийе э'фьранд,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 6 Йе кө һ'име э'рде сәр ава авит,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 7 Йе кө шәwқдаред мэзьн э'фьрандьн,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.
- 8 Тә'в, кө сәрwерийе р'оже бькә,
чьмки һ'öба Wi һ'эта-һ'этайе йә.

- 9 Нив у стэйрк, кӧ сэршерийе шӧве бькьн,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 10 Йе кӧ Мьсьри, ньхӧрийе ванва хьст,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 11 Йе Израел жь нава ван дӧрхьст,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 12 Бь дӧсте зор у зӧнда дьрежкьри,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 13 Йе Бӧ'ра Сор кьрӧ дӧ п'ара,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 14 Йе Израел нав вер'а дӧрбаз кьр,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 15 Йе Фьрӧвьн, ордийа вива авитӧ Бӧ'ра Сор,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 16 Йе Щьмӧ'та Хвӧ бӧр'ийева бьр,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 17 Йе кӧ п'адшед мӧзын хьстьн,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 18 У Йе п'адшед хвӧйир'умӧт кӧштьн,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 19 Сихон п'адше ӧморийа,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 20 Ог п'адше башанийа,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 21 Йе ӧрде ван варти да,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 22 Йе варти да хӧламе Хвӧ Израел,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 23 Йе бӧлӧнгазийа мӧда мӧ бир тинӧ,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.
- 24 У ӧм жь дьжмьна хьлаз кьрьн,
чьмки н'оба Ви н'эта-н'этайе йӧ.

25 Йе н'эму р'оң'бэри нан дькэ,
чъмки н'оба Wi н'эта-н'этайе йэ.

26 Шькьрийе бьднэ Хвөдейе э'змен,
чъмки н'оба Wi н'эта-н'этайе йэ.

Лурина һесиртийа Бабилонеда

137¹Ль бэр ч'эмед Бабилоне эм р'удньштн,
мэ Сийон дькэрэ бира хвэ у дьгьрийан.

2 Мэ сазед* хвэ бийед вева дарда дькэрн.

3 У йед ырэ кӧ эм һесир бьрбун,
дэ'ва стьрана жь мэ дькэрн,
йед эм дьзерандьн жи шайи дьхвэштн,
дыготьн: «Мэр'а к'ӧламед Сийоне бьстьрен».

4 Эм чава бьстьрен к'ӧлама Хӧдан,
вэлате хэрибда?

5 Һэгэр эз тэ бир бькьм, Оршэлиме,
бьра дэсте мьни р'асте бьк'ьшэ,

6 зьмане мьн дэмахе мьнва бьқөмьтэ
кӧ эз нэ саз хьм, нэ жи бьстьрем,
һэгэр эз тэ бир бькьм Оршэлиме
у тэ сэр шабуна хвэйэ мэзынр'а нэгьрм.

7 Бир бинэ, Хӧдан, кьред эдомийа*,
эве р'ожа кӧ Оршэлим к'эт, чь дыготьн:
«Веран кьн, веран кьн н'этани р'ьк'ьна».

* 137:2 Бь избрани хэбэр бь хэбэр «чэнг» э.

* 137:7 Эдом пьсам у шинаре Исраеле бу у жь р'ьк'ьнйата
Эсаве Ақубе Ишақе Ибраһим бу. Гава Бабилоне к'ьшуми
сэр Оршэлиме кьр, Эдом алик'ари да Бабилоне. Бьньһер'э:
Һэзэкийел 25:12-14; 35:5-9; Обадиия 1:10-14.

- 8 Тө Бабилона к'ав-к'обара werанкър!
 Хwэзи ль wi, йе кö öca сэре тэ бькэ,
 чава кö тэ ль сэре мэ кърййэ.
 9 Хwэзи ль wi кö зар'ед тэ һьлдэ зьнара хэ.

Дöайе р'азидарийе

138 *Зэбура Давьд.*

- ¹ Хöдан, эз дьл у шан шькърййе дьдьмэ Тэ,
 ль бэр хwэдейа дьстьрем эшқи наве Тэ.
 2 Та дьбьм бэр П'арьстгәһа Тэйи пироз
 у эз шькърййе дьдьмэ наве Тэ,
 бона we к'öб у амьнийа Тэ,
 кö Тэ нав у хэбэра Хwэ
 сэр һэр тьштир'а гъртийэ.
 3 Р'ожа кö мьн гази Тэ кър,
 һынге бьһист Тэ дэнге мьн,
 qөват кърьм, qöдум да мьн.
 4 Хöдан, к'эму п'адшайед дьнийайе
 we шькърййе бьдьнэ Тэ,
 чьмки бьһистьн хэбэред дэве Тэ,
 5 Хöдан we бьстьрен эшқи р'ийед Тэ,
 чьмки мэзын э Хöдан р'умэта Тэ.
 6 Р'аст э Хöдан бьльнд э,
 ле йед ньмьзэ бөлэнгаз дьбинэ,
 к'öбара жи дурва нас дькэ.
 7 һэгэр тэ'ли-тэнгийар'а эз дэрбаз бьм,
 Те жь бэр һерса дьжмьн мьн хwэй ки
 у Те дэсте Хwэ дьрежи мьн ки,
 дэсте Тэйи р'асте мьн хьлаз кэ.
 8 Хöдане бона мьн пьрса сафи кэ,
 Хöдан, к'öба Тэ к'эта-к'этайе йэ!
 Дэст жь кьред дэсте Хwэ нэкэ.

Занэбун у хэмк'ешийа Хвәдейә һәр дәр

139 *Сәрверә сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*
 1 Хөдан! Тә әз ә'нәнә кьрм у нас кьрм.

- 2 Тө зани р'абун у р'уныштьна мьн,
 дурва Тәва ә'йан ә фькьред мьн.
- 3 Тө дыбини гәр' у п'алдана мьн
 у Тәва ә'йан ә б'әму р'ийед мьн.
- 4 Һәла һе хәбәр нә сәр заре мьн ә,
 Хөдан, фькьр иди Тәва ә'йан ә.
- 5 Тө пеш у пышва хвәй дьки мьн,
 дәсте Тә си йә ль сәр сәре мьн.
- 6 Әв занэбун жь һ'ыше мьн дәр ә,
 нькарьм быгьһижьме, гәләки к'ур ә.
- 7 Әзе жь Р'өһе Тә к'ода һәр'ьм,
 йан жь бәр Тә к'ода бьр'әвьм?
- 8 Һәгәр р'абьмә ә'змен, Тө ль вьр и,
 бәржер һәр'ьмә дийаре мьрийа, диса вьр и.
- 9 Һәгәр п'әнше р'ойе баске мьн бьн,
 бьфьр'ьмә хьлазийа бә'ре, вьр бьминьм,
- 10 вьр жи дәсте Тәйе р'ебәрийа мьн бькә,
 дәсте Тәйи р'асте һе мьн хвәй кә.
- 11 Һәгәр бежьм: «Тә'ристане мьн вәшерә,
 р'онаийа дора мьн жи шәв бә»,
- 12 диса шәв бона Тә нә тә'ри йә,
 шәв мина р'оже р'онайи йә,
 бона Тә шәв у р'ож вәкә һәв ә.
- 13 Навдыле мьн Тә чекьрнә,
 зьке дийа мьнда щәбьрандьмә.
- 14 Пәсьн у шыкьрийе дьдьмә Тә,
 кә әз ә'щәбмайи чекьри мә.
 Әв кьрнед Тә к'өжмәк'ар ьн,
 мьнва әв йәк т'ам зәлал ьн.

- 15 Һәстуйед мьн жь Тә вәшарти нәман,
гава щийе вәшарти һатъмә хольқандьн
у бәт'ьнеда һатъмә щәбьрандьн.
- 16 Тә эз дитьм һе нә һатьбум мәйандьн.
Һ'әму р'ожед к'ьфшкьрийә бона мьн,
к'ьтеба Тәда һатьбунә һьвисандьн,
бәри ван р'ожед кә әвә һе т'өнәбун.
- 17 Хвәдейо, фькьред Тә сәре мьнда р'унанин
у чьқаси мәзын ә р'әқәма ван!
- 18 Һәгәр әз бькьм бьжмерьм ван,
уе жь қуме зәфтьр бә һ'әсабе ван.
Әз кә жьмаре сәр һәвда биньм,
әзе т'әв Тә диса һ'өщәтеда бьм*.
- 19 Хвәзи Тә қыр'а нәп'ака банийа, Хвәдейо!
Жь мьн дур к'әвьн, һәй мәрвьед хунхөрно!
- 20 Әв һ'ьлэк'ари һьндава Тәда хәбәр дьдьн,
һәйаред Тә щийе бадиһәва наве Тә дьдьн.
- 21 Хөдан, әз ча нәжәнъмә йед дьжәньнә Тә?
Ча зьвер нәбьм, жь р'абәред һьмбәри Тә?
- 22 Әз ван бәр ч'ә'ве хвә лап давежьм,
әз ван хвәр'а дьжьмьн һ'әсаб дькьм.
- 23 Мьн ә'нәнә кә, Хөдано, дьле мьн заньбә,
мьн быщер'ьбинә у фькьред мьн бьзаньбә.
- 24 Дина хвә бьде, ха әз нә р'ийа хьрабда мә,
р'ийа һ'әта-һ'әтайеда р'ебәрийа мьн бькә.

Дөайе жь дьжьмьн азадбуне

140 *Сәрвере сазбәндар'а. Зәбура Давьд.*

¹ Йа Хөдан, жь мәрвье хьраб мьн хьлаз кә
у жь йе зөлмдар Тө мьн хвәй кә.

* 139:18 Бь ибрани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Әз кә һ'ьшйар дьбьм,
әз һәла һе т'әв Тә мә».

- 2 Эw дьле хwэда хьрабийе дышевьрын
у һэр р'ож шэр'а т'эвр'адькын.
- 3 Мина мэр'а зьмане хwэ туж дькын,
жэр'а мэр'е тэйар бьн левед хwэда хwэй дькын*.
(Сэла)
- 4 Йа Хөдан, к'эвза мьн жь нэп'ака бькэ
у жь йе зөлмдар Тө мьн хwэй кэ,
эве кө шевьр дькын, ныг бавежьнэ бэр мьн.
- 5 К'өбара бона мьн қәйд у шьрит вэшартын,
т'ор' р'ахьстьнэ сэр р'е, т'элэ данин бона мьн.
(Сэла)
- 6 Мьн готэ Хөдан: «Тө и Хwэде мьн»,
йа Хөдан, дэнге һеуарза мьн бьбьһе!
- 7 Хөдан Хwэйо, қәвата азадийа мьн!
Сийа сэре мьн и, р'ожа шер'да.
- 8 Йа Хөдан, хwэстьнед нэп'ака нэйни сери,
фькьред ванэ хьраб ванр'а ль һэв нэйни,
кө эw нэкьн к'өбари. (Сэла)
- 9 Бьра нэйаред дора мьн сэр нэк'эвьн,
гэф-гөр'ийа ван бе сэре ван.
- 10 Бьра шэле агьр сэр ванда бьбарэ,
ван бавежэ биред к'ур, кө эw иди р'анэбьн.
- 11 Бьра щийе бөхданбеж дьнйайеда т'өнэ бэ,
бьра хьрабийа ви бьбэ т'ор', ви онда кэ.
- 12 Заньм Хөдан бэре Хwэ дьдэ бэлэнгаза,
диванеда к'эсибар'а һэқийе дькэ.
- 13 Э'сэ бесуще шькьрийе бьдьнэ наве Тэ
у р'асте ль бэр ч'э'ве Тэ бьдэбрьн.

* 140:3 Р'омайи 3:13.

Дöайе к'омэкдарийе

141 *Зэбура Давьд.*

- ¹ Йа Хöдан! Эз гази Тэ дькьм,
зу һәwара мьн wэрә,
гöһ бьдә дэнге мьн, гава эз гази Тэ дькьм.
- ² Бьра дöайе мьн мина бьхуре
ль бәр Тэ бе қәбулкьрьне,
дәсте хwә жи кö бьльнд дькьм,
бьбә мина дийарийа еваре*.
- ³ Йа Хöдан, нобөдар бьдә ль бәр дәве мьн
у дәргәһе дәве мьн Тö хwэй кә.
- ⁴ Нәһелә дьле мьн пәй хьрабийе к'өвә,
wәки эз т'эви кьре нәһәқа нәбьм,
тыштед хьраб нәкьм,
хwарьнед ванә хwәш тә'м нәкьм.
- ⁵ Бьра йе р'аст мьн ширәт кә, әw йәк ширьнайи йә,
бьра мьн һьле, әw йәк р'уне хас ә
у бьра сәре мьн т'әхсир нәкә,
ле дöайед мьн, мьқабьли кьре мәрьвед хьраб ә.
- ⁶ Гава сәрwеред ван зьнарада бьк'эвьн,
һьнге әwe готьнед мьн фә'м бькьн, кö хwәш ьн.
- ⁷ Чава ә'рде р'акьрийи, р'ез-р'ез кьри қәлашти,
һәстуйед wане жи бәр дәве гор'е
бәла-бәлайи бьн.
- ⁸ Ле бәле, Хöдан Хwэйо! Ч'ә'ве мьн ль Тә йә,
Тö йи гөмана мьн, мьн жь бәр Хwә нәвежә.
- ⁹ Тö мьн жь ван т'әлед бона мьн һазьркьри
у қәйдед ванә кö нәһәқийе дькьн хwэй кә.
- ¹⁰ Нәп'акә хwәха бьк'эвьнә т'ор'а хwә,
ле әзе дәрбаз бьм һәр'ьм.

* ^{141:2} Бьньһер'ә: Дәрк'әтьн 29:39-41; Зэбур 28:2; Ә'йанти 5:8.

Дöайе һөваргазийе

142 *Маскила Давьд, гава әв шкәфтада бу. Дöа.*
¹ Әз бь дәнг гази Хөдан дькьм,

әз бь дәнг лава Хөдан дькьм.

² Дәрд-көлед хвә дьр'ежмә бәр Ви,
 тәнгасийед хвә әз Вир'а дьбежьм.

³ Гава р'өб'е мьн мьнда п'уч' дьбә,
 шьвәр'ийед мьн Тәва ә'йан ьн.

Әв р'ийа кө әзе теда бьчума,

бь дьзива бона мьн т'әлә данин.

⁴ Әз дина хвә дьдьмә алийе р'асте,
 кәсәк т'өнә гөһ бьдә мьн,

кәсәк мьнр'а набә сьт'ар,

кәсәк т'өнә бона мьн хәм бькә.

⁵ Мьн һөвара хвә Тә ани, Хөдано
 дьбежмә Тә, Тө йи сьт'ара мьн

у п'ара мьнә вәлате зендийада.

⁶ Дина Хвә бьдә заринийа мьн,
 кө әз чьқаси т'әнгәзар ьм.

Мьн жь п'әйк'әтийа хьлаз кә,

чьмки әвә жь мьн зортър ьн.

⁷ Тө мьн жь зьндане дәрхә,

кө шькьрийе бьдьм наве Тә,

гава Тө қәнщийе мьн бьки,

р'асте һәр алийава дора мьн бьгьрын.

Дöайе жь дьжмьн азалбуне

143 *Зәбура Давьд.*
¹ Йа Хөдан, дöайе мьн бьбьһе!

Гөһ бьдә һөварза мьн,

бь һәқи у амьнийа Хвә щаба мьн бьдә.

- 2 Куле Хвэр'а нэк'эвэ дэ'we,
 чъмки т'ө бэндэйе бэр Тэ р'аст дэрнэйе*.
- 3 Дьжмын пэй мын к'эт,
 э'мьре мын п'епэс кыр,
эз авитьмэ тэ'ристанийе,
 эз бумэ мина йе зува мьри.
- 4 Р'өб'е мын мында тэмьри,
 дъл нав мында р'ыщ'фи,
- 5 Р'ожед бьһөри эз бир тиньм,
 сэр к'эму кьрьнед Тэ дьфькьрьм,
 сэр кьред дэсте Тэ эз к'ур дьбьм.
- 6 Дэсте хвэ дьрежи Тэ дькьм,
 чава э'рде зьһа нивийа аве йө,
 нэфса мын жи т'ийе Тэ йө. (Сэла)
- 7 Щаба мын зу бьдэ, Хөдано,
 р'өб'е мын те сэре позе мын,
р'уйе Хвэ жь мын вөнэшерэ,
 кө нэбьмэ мина йед дьк'эвьнэ гор'е.
- 8 Сэре сыбе к'өба Хвэ мын бьдэ бьхистьне,
 чъмки мын гөмана хвэ данийө ль сэр Тө.
Р'ийа кө эзе теда һэр'ьм, нишани мын кэ,
 чъмки нэфса хвэ бэр бь Тэ бьльнд дькьм.
- 9 Хөдано, мын жь нэйара хвэй кэ,
 мын э'мьре хвэ спартийө Тө.
- 10 Мьн һин кэ, кө э'мьре Тэ бьрқэдиньм,
 чъмки Тө Хвөдейе мын и,
бьра Р'өб'е Тэи қәнщ р'ебэре мын бэ
 мын бьбэ э'рде мерг у чиман.

* 143:2 Р'омайи 3:20; Галати 2:16.

- 11 Бона хатъре наве Хвэ,
 э'мър бьдэ мьн, Хөдано,
 бона хатъре һәқийа Хвэ,
 мьн жь тэнгасийе дәрхэ.
- 12 Бь һөба Хвэ нәйаред мьн гәвөр кә
 өнда кә ван йед тэнгасийе дьдьнә мьн,
 чьмки эз ым хөламе Тә.

Дөайе р'азидарийейи бона сәрк'әтьне

144 *Зэбура Давьд.*

- 1 Шькър жь Хөданр'а, қәйайе мьн,
 кө дәсте мьн һини шер' дькә,
 т'ьлийед мьн жи ч'әкр'а.
- 2 Херхвазе мьн у кәла мьн,
 сьт'ара мьн у хьлазкьре мьн,
 мәрт'ала мьн, кө хвә дьсперьмә Ви,
 Щьмә'т кө гөһ дьдә мьн, әв Тө дьки.
- 3 Хөдано! Инсан чи йә Тө дина Хвэ дьдейи,
 бәни-адәм кө Тө бона ви хәм дьки?
- 4 Инсан мина һөлм-гөлме йә,
 р'ожд ви мина сийе дәрбаз буйә.
- 5 Хөдано! Ә'зманед Хвэ бьтәвинә, пәйа бә,
 ч'ийа к'әвә, кө әв ду кьн.
- 6 Бь бьруске бьрқ бьдә, ван бәла-бәлайи кә,
 тиред Хвэ бышинә, ван шашо-п'ашо кә.
- 7 Жорда дәсте Хвэ дьреж кә,
 мьн азад кә у хьлаз кә,
 жь дәст хәриба у гәлэк ава,
- 8 жь дәве к'е дәрәв дәрте,
 дәсте сәр дьле ван, йе дәрәвийе йә.
- 9 Йа Хвәде, әзе стьранәкә ну Тәр'а бьстьрем,
 сәр сазе дәһәт'ели, мьқама Тәр'а ле хьм.

- 10 Йе азадийе дьдэ п'адше
у қуле хвэ Дауьд хьлаз дькэ.
- 11 Жь шуре хьраб мьн азад кэ,
жь дэсте хэриба хьлаз кэ,
жь дэве к'ижана бэтали дэрте,
дэсте вани р'асте, дэсте дэрэвийе йэ.
- 12 Бьра хортед мэ, шаһьлтийа хвэда
р'ьнд шин бьн мина дара,
қизед мэ бьбьнэ мина стунед э'нишке
кө қэсырада тенэ нэқьшандьне.
- 13 Бьра э'мбаред мэ дагырти бьн,
бь һэр хөрэкива т'ьжи бьн
у пэзед мэ мергед мэда бь к'эзара,
бе к'эсаб ль һэв зедэ бьн,
- 14 дэваред мэ жи к'окэ хөрт бьн.
Бьра тэрк ле нэк'эвьн, бэр нэвежьн,
қар'э-қар' жи ль к'учед мэ нэк'эвьн.
- 15 Хвэзи ль ви мьлэти, кө ви һ'алида йэ.
Хвэзи ль ви мьлэти, кө Хөдане ван Хвэде йэ.

Стырана қөдрэт у к'эрэма Хвэде

145 *Пэсьндайна Дауьд.*

- ¹ Эзе Тэ бьльнд кьм, йа Хөдан, П'адша
у пэсьне наве Тэ бьдьм к'эта-к'этайе.
- 2 Һэр гав эзе пэсьне Тэ бьдьм,
п'айе наве Тэ бьдьм к'эта-к'этайе.
- 3 Хөдан мэзьн э, һежайи гэлэк пэсьна йэ,
мэзьнайийа Ви нэ ль бэр к'ьша йэ.
- 4 Қөр'нэ-қөр'нэ we пэсьне кьред Тэ бьдын
у кьред Тэйэ мэзьн we салх кьн.
- 5 Эзе сэр бэдэвэтига р'умэта мэзьнайийа Тэ
у кьрьнед Тэйэ к'эйрэ-к'өжмэк'ар бьфькьрьм.

- 6 We сэр кърнед Тэйэ савэ-хоф хэбэр дьн
у эзе мэзьнайийа Тэ салх кьм.
- 7 We биранина к'эрэма Тэйэ мэзын бэла кьн
у эшқи р'астийа Тэ бьстьрен.
- 8 Дьлшəват у р'э'м э Хөдан,
хвэйе сəбьр-ськ'ане у һ'обеда хьнейо.
- 9 Хөдан бона һ'эмуйа қөнщ э,
р'э'ма Wi сэр һ'эму э'фьринед Wi йэ.
- 10 Йа Хөдан, һ'эму кърнед Тэйе пəсьне Тэ бьдьн
у һ'эму амьнед Тэйе жи шькьрийе.
- 11 We р'умэта П'адшатийа Тэ э'йан кьн
у қөдрəтед Тэ we салх кьн,
- 12 wəки қөдрəта Тэ əвлəдед мəрьвайева э'йан кьн,
өса жи мэзьнайийа р'умэта П'адшатийа Тэ.
- 13 П'адшатийа Тэ п'адшатикə һ'эта-һ'этайе йэ
у сэрвертийа Тэ қөр'нə-қөр'нə йэ.
- 14 Хөдан дəст дəвежə һ'эму к'этийа
у йе тəвийайи дьдə сəкьнандьне.
- 15 Ч'э'ве гьшка ль дəсте Тэ йэ
у Тө wə'дəда хөрəке ван дьди.
- 16 Тө дəсте Хwə вəдьки,
һ'эму бинбəри гора дьле ван т'ер дьки.
- 17 Хөдан р'аст э, нава һ'эму р'е-дьрбед Хwəда
у амьн э, нава һ'эму шьхөлед Хwəда.
- 18 Хөдан незики ван һ'эмуйа йэ,
к'ижан кə гази Wi дькьн,
ван һ'эмуйа кə дьле р'аст гази дькьн.
- 19 Əw мьразе ван дькə,
к'ижан кə жь Wi дьтьрсьн,
заринийа ван дьбьне у ван хьлаз дькə.
- 20 Хөдан һ'эму һ'ьзкьрийед Хwə хwэй дькə,
ле һ'эму нəп'ака we онда кə.

- 21 Дэве мьн эшқи пэсьне Хөдан we вэбэ
у һәр э'фьрине к'эта-к'этайе
пэсьне наве Вийи пироз бьдэ*.

Стърана эшқи гөмана сэр Хвэде

146¹ Һалелуя!

- Нэфса мьн пэсьне Хөдан бьдэ.
2 Пэсьне Хөдан эзе бьдм, к'эта кө дьжим,
эшқи Хвэде хвэ эзе бьстьрем, к'эта кө һәмэ.
3 Гөмана хвэ нөдьнэ ль сэр мира,
ль сэр бөнде кө нькарэ хьлаз кэ.
4 Р'өһе wi гава жь wi дэрте,
дьчэ дьбэ диса хвэли,
өве р'өже шешьред wi дьт'эр'ьбьн.
5 Хвэзи ль wi, кө пыштоване wi Хвэдейе Ақуб э,
гөмана wi ль сэр Хөдан, Хвэде wi йэ.
6 Эwi хольқанд э'рд у э'зман,
бэ'р у к'эмуйед нава ванда,
амьнийа хвэ к'эта-к'этайе хвэй дькэ*.
7 Һесир-бэлэнгазар'а һэқийе дькэ,
йед бьр'чи жи нан-ав дькэ.
8 Хөдан гьртия азад дькэ,
Хөдан ч'э'ве кора вэдькэ,
Хөдан к'этийа р'адькэ,
Хөдан р'аста к'ыз дькэ.
9 Хөдан хэриба хвэй дькэ,
алик'арийа сөwi у жьнэбийа дькэ,
ле р'ийа нэп'ака ч'эп дькэ.

* 145:1-21 Эва зэбурекэ «акростик» э, ава готи анэгори элифбэя
к'эрфед ибрани чекьри йэ.

* 146:6 К'аред Шандийа 4:24; 14:15.

10 Хөдане п'адшатиye бькә н'эта-н'этайе,
Хвәдейе тә, һэй Сийон, қөр'нә-қөр'нә we бькә.

Һалелуя!

Стърана әшқи мәзьнайийа Хвәде

147¹ Һалелуя!

- 1 Қәнщ ә әшқи Хөдан бьстьрен,
чьмки хвәш у һежа йә пәсьндайин.
- 2 Хөдан Оршәлиме ава дькә,
сыргунбуйед Исраеле һәв дьдә.
- 3 Дьлшкәстийа қәнщ дькә
у бьринед ван дьп'еч'ә.
- 4 Әw н'әсабе стәйрка к'ьфш дькә,
бь һәр навәки ван гази дькә.
- 5 Хөдане мә мәзьн ә,
хвәйе қөдрәта п'ьр' ә,
занәбуна Wi бе синор ә.
- 6 Хөдан дәст давежә бәләнгаза,
ле нәп'ака дәвәр'уйа тинә дькә хали.
- 7 Бь шькьрдарийе Хөданр'а бьстьрен,
сәр чәнг Хөданр'а мьқаме ле хьн.
- 8 Әw ә'змен пе ә'wра дьньхемә,
баране бона ә'рде һазьр дькә,
сәре ч'ийа гиһе дьдә шинкьрьне.
- 9 Әw хөрәке һ'әйwen дьдә ван,
өса жи йе шушукед қар'қар'е,
гава әw дькьнә қьр'ә-қьр'.
- 10 Хөдан бәгәм накә қәwата һәспе
нә жи р'әва чокед инсен,
- 11 ле Әw хофк'ешед Хвә бәгәм дькә,
ванед һ'өба Wiда кә гөман ьн.

- 12 Һэй Оршәлим, пәсьне Хөдан бьдә!
Шькьрийе бьдә Хвәде хвә, һэй Сийоне!
- 13 Чьмки Әв зәр'зед дәргәһед тә дышьдинә
у нава тәда дөа зар'ед тә дькә.
- 14 Әв ә'дьяйе дьдә синоред тә
у гәньмед жьбарәва тә т'ер дькә.
- 15 Әв ә'мыре Хвә дышинә сәр дьне
у хәбәра Ви зу бәла дьбә.
- 16 Әв мина һьрийе бәрфе дьбаринә,
қыше мина т'озе дьр'әшинә.
- 17 Әв шәле бузе дькә тәйрок дьбаринә,
к'и дькарә ль бәр сәрма Ви тәйах кә.
- 18 Әв хәбәра Хвә дышинә ван дь'әлиһнә
у байе Хвә р'адькә, ав дьһәр'ькә.
- 19 Әв хәбәра Хвә Ақубр'а дьбежә,
қанун у қьраред Хвә жи Исраелр'а.
- 20 Бона т'ө мьләти Хөдан аһа нәкьр,
ван қьраред Ви нас нәкьрын.

Һалелуйа!

**Шькьрийе бьдһнә Хөдан, һэй ә'рше ә'змен,
ә'рд у бә'р**

148 ¹Һалелуйа!

- Шькьрийе бьдһнә Хөдан, жь ә'змен,
шькьрийе бьдһнә Ви, жор жь бьльндайе.
- 2 Шькьрийе бьдһнә Ви, һ'әму мьляак'әтед Ви,
шькьрийе бьдһнә Ви, һ'әму ордийед Ви.
- 3 Шькьрийе бьдһнә Ви, һив у р'о,
шькьрийе бьдһнә Ви, һ'әму стәйркед бьрқок.
- 4 Шькьрийе бьдһнә Ви, ә'змане ә'змана
у өса жи авед феза ә'зманада.

5 Б'ра эвана шьк'рийе б'д'нэ наве Х'одан,
ч'мки Э'ви э'м'р к'р у э'в э'ф'рин.
6 Эвана к'эта-к'этайе данэ т'эстиц к'рын,
к'эйдэ-қанун данин, к'о найе т'эр'ьбанд'н.

7 Шьк'рийе б'д'нэ Х'одан ж' э'рде,
к'эму зийайед б'эре у к'урайи,
8 аг'р у т'эйрок, б'эрф у думан,
байе бобэлиск, к'о гот'на Ви д'кэ,
9 ч'ийа у к'эму т'ап у г'р,
даред х'вэйиб'эр у к'эму эрз,
10 дэ'вэ у к'эму к'эйван,
шульки у к'эму т'эйрэдэ,
11 п'адшайед д'н'ийае у к'эму м'лэт,
сэр'вер у к'эму р'еб'еред д'не,
12 хорт у қиз, а'һьл у ша'һьл.

13 Б'ра к'эму шьк'рийе б'д'нэ наве Х'одан,
ч'мки һэр т'эне наве Ви б'льнд э,
р'умэта Ви ж' э'рд у э'змен б'льндт'эр э.
14 Э'ви струйе щ'мэ'та Х'вэ б'льнд к'р,
р'умэта к'эму ам'нед Х'вэ,
ла'вед Израел у щ'мэ'та Х'вэйэ дэ'лали.

Һалелуйа!

Ст'ранэкэ нуйэ пэс'ндайине

149¹ Һалелуйа!

Ст'ранэкэ ну Х'оданр'а б'ст'рен,
шьк'рийе б'д'нэ Ви, щ'вина ам'нед Вида.
2 Израел б'ра ша бэ пе Э'ф'рандаре х'вэ,
э'влэдэд Сийоне б'ра гэш б'н пе П'адше х'вэ.
3 Б'ра пе р'эқасе шьк'рийе б'д'нэ наве Ви,
б' дэфе у чэнге зис м'қама Вир'а ле х'н.

- 4 Чьмки Хөдан шьмэ'та Хвэ бэгэм дькэ,
 мьлука бь сэрк'этыне дьхэмылине.
 5 Бьра амьн р'умэтеда эшц у ша бьн,
 нава ньвинед хвэда бэшэрхвэш бьн.
 6 Пэсьндайна Хвэде жь дэве ван кем нэбэ
 у шуре дөдэви жь дэсте ван нэк'эвэ,
 7 вэки н'эйфе жь мьлэта ньлдьн
 у бэла мьхөлцэта бьдьн.
 8 П'адшед ван бь зьншира гьредьн
 у э'сылзадед ван бь қәйдед н'эсьни,
 9 вэки қьрара диwane бе сәре ван.
 Эва р'умэта н'эму амьнед Вир'а бэ.

Һалелуйа!

Шькьрийе бьдьнэ Хвэде

150¹ Һалелуйа!

- Шькьрийе бьдьнэ Хвэде, Пирозгәһа Вида,
 шькьрийе бьдьнэ Ви, э'змане Вийи қәватда.
 2 Шькьрийе бьдьнэ Ви, бона кьред Вийэ зор,
 шькьрийе бьдьнэ Ви, бона р'умэта Вийэ
 мэзын.
 3 Шькьрийе бьдьнэ Ви, бь дэнге бор'ийе,
 шькьрийе бьдьнэ Ви, бь чэнг у чэнге зис.
 4 Шькьрийе бьдьнэ Ви, бь дэф у р'эқасе,
 шькьрийе бьдьнэ Ви, бь саз у былуре.
 5 Шькьрийе бьдьнэ Ви, бь шьнгинийа болма,
 шькьрийе бьдьнэ Ви, бь зьнгинийа зэнгьла.
 6 Һәр бинбәр бьра шькьрийе бьдэ Хөдан!

Һалелуйа!

Мәсәлә

Пешготына К'ытеба Мәсәлә

Нава «Мәсәлада» гәләк готынед билантийе һәнә у әв ширәт бона мәрвайе гәләки к'ар ын.

Занәйед жь мьләте Исраеле, зува дәстпекьрын готын у мәсәлед ве к'ытебе бәрәв кьрын. Хөдане п'ыр'ания вав готынед биланә ве к'ытебеда, Сьлеман те һәсабе, ава готи көр'е Дауьд п'адша. Сьлеман жи п'адше Исраеле буйә, незики һәзар сал бәри буйина Иса Мәсир. Әв бьбу биланәки бь нав у дәнг. Әва к'ытеба т'ьме наве Сьлеман-ва гьредаи буйә.

К'ытеба Пироз дьбежә кө чава Хвәде Сьлеманр'а соз да, әв чь бьхвазә we бьде (Бьньһер'ә: П'адша III 3:5-15). Сьлеман жи жь Хвәде сәрвахтийе бона хвә дьхвазә, вәки әв р'аст һакьмтийе мьләте Ви бькә у қәнши у хьрабийе жь һәв дәрхә. Хвәде ль Сьлеман вәдьгәр'инә: «Тә кө әв тышт хвәст у бона хвә ә'мьре дьреж, һәбук, өса жи мьрна нәйаред хвә нәхвәст, ле хвәр'а сәрвахти хвәст кө сәр һәқи-нәһәқийеда бьньһер'и, ва Әзе вәкә хвәстьна тә бькьм. Әзе һ'ыше сәрвахтийе у фә'мкьрыне бьдьмә тә, өса кө нә бәри тә мина тә һәбунә, нә жи пәй тәр'а we һәбьн». Сьлеман п'ехәмбәр әв сәрвахти жь Хвәде станд у әв жь һ'әму мәрьвед һатийә сәр дьне сәрвахттър бу.

Пештьри готынед Сьлеман п'адша, чәнд готын у мәсәлед ве к'ытебе жь алийе ньвиск'аред майинва жи һатьнә

бәрәвкьрьне, мәсәлә: һын жь п'ьрт'ука бәрәвока Агур,
һын жи жь п'ьрт'ука бәрәвока Ләмуел п'адша (бьньһер'ә:
30:1 у 31:1).

Мәрәме сәрвахтийе

1 ¹Әв ын мәсәлед Сьлеман п'адше Израелейи көр'е
Дауьд.

² Бона кө сәрвахтийе у ширәта бьзаньбьн,
готьнед билана фә'м бькьн,
³ ширәтед сәрвахтийе,
р'астийе, қьраре у һәқийе қәбул кьн,
⁴ кө фьрасәте бьдьнә дьлсаха,
занәбуне у ақьл бьдьнә шаһьла,
⁵ вәки йе сәрвахт бьбьһе һе занәбуна хвә зедә кә
у йе билан һе р'е-дърба жь һәв дәрхә,
⁶ кө мәсәла у мә'на тедәрхьстьнока,
к'ельмед занәйа у фькьред ван фә'м бькә.

Сәре сәрвахтийе

⁷ Сәре сәрвахтийе хофа Хөдан ә,
т'әне йе бек'ьш қәдьре биланийе
у ширәте ньзанә.

Ширәта бона шаһьла

⁸ Лауе мьн, ширәта баве хвә қәбул кә
у һинкьрьна дийа хвә п'епәс нәкә.
⁹ Чьмки әве чава к'офийа р'әуш-к'әрәме ль сәре
тә бьн у мори-мьрщан стуйе тәда.
¹⁰ Лауе мьн! Гава йед гөнәк'ар бьхвазын тә жь р'е
дәрхьн, тә гөһ нәдә ван.
¹¹ Һәгәр бежьн: «Т'әви мә вәрә әм бона көштьне
тә'лдә чекьн,
щийе бесәбәб хвә ль мәрьве бесуц бьтәлиньн,
¹² мина дийаре мьрийа әм сахә-сах ван һ'уфи хвә кьн,
мина гор'ьстен кө чава мьрийа дадьқөртинә.

- 13 Һәр шур'ә хер-хьзнә әм хвәр'а бьбьн
у мале хвә бь т'аленва т'ьжи кьн,
14 вәрә тә жи п'әшка хвә бавежә нава мә,
к'иське мә һ'әмуяа бьбә йәк».
- 15 Лаве мьн! Т'әви ван we р'ейеда нәчә,
ньгед хвә жь шьвәр'ийед ван пашда бьгьрә.
16 Чьмки ньгед ван бәр бь хьрабийе дьбәзын
у хунр'етьнер'а дьләзиньн.
- 17 Ле бәле бадинәва т'ор' те авитьне
ль бәр ч'ә'ве тәйрәда,
18 ле әвана дьбьнә байисе хуна хвә,
бона кәштьна хвә хвә дьтәлиньн.
- 19 Әв ә р'ийа ван мәрьвед кә ч'ә'ве ван һәбука
хәлqe йә, әв йәк дьбә р'өһ'ьстине ван.

Дәнге сәрвахтийе

- 20 Сәрвахти к'учада дькә гази,
мәйданада дәнге хвә бьльнд дькә.
21 Әв щийе қалмә-қалма щьвата мьхәлқәтада дькә
дәнди,
ль бәр дәргәһе бажер готьна хвә дьбежә:
22 «Гәли бек'ьша,
һ'әта к'әнге һуне бек'ьшийе һ'ыз бькьн?
Һ'әта к'әнге қәрфе ль қәрфкьра хвәш бе?
У ахмахе бьжәньнә заньстийе?
- 23 Бәре хвә бьдьнә ширәтед мьн,
әзе р'өһ'е хвә ль сәр вәда бьр'ежьм,
готьнед хвә ль вә бьдьмә ф'әмкьрьне.
24 Әз гази вә дькьм һун набьһен,
дәсте хвә дьрежи вә дькьм кәсәки гөһдар
т'өнә,
25 ле ширәтед мьн дәвежьнә пышт гөһе хвә
у һьлатьна мьн қәбул накьн.
- 26 Әзе жи ль сәр к'әтьна вә бьк'әньм,
дьле хвә ль вә ша кьм,
гава тьрс-хоф ль сәр вәда бе,

- 27 чахе зарин у тэнгаси бе сәре вә,
 гава тьрс-хоф мина тә'вийа тәйроке
 вә бинфьшки кә
 у чава фьртонә ль сәр вәда бьгрә.
- 28 Ынге we гази мьн кьн ле эзе шабе нәдьм,
 әве дәмана мьнда бьн, ле мьн нәбиньн.
- 29 Чьмки вана жәнандә заньстийе
 у хофа Хөдан хвәр'а нәбьжартьн,
 30 ширәтед мьн қәбул нәкьрьн,
 қәрфе хвә һәму һьлатьнед мьн кьрьн.
- 31 Ләма жи әв гәрәке бәре ә'мәлед хвә бьхвьн
 у пе шевьред хвә т'ер бьбьн.
- 32 Чьмки жь р'ек'әтьна беһьша ван дькөжә
 у бехәмийа ахлаха ван өнда дькә.
- 33 Ле йе гөһ дьдә мьн we сах-сьламәт бьжи
 у жь сава хьрабийе т'әвһәв нәбә».

Хәлата йе сәрвахтийе дьгәр'ә

- 2**¹ Ләве мьн! һәгәр тө готьнед мьн қәбул ки
 у т'әмийед мьн шәм хвә хвәй ки,
 2 өса кө гөһ бьди сәрвахтийе
 у дьле хвә ль бәр билантийе вәки,
 3 һәгәр гази ақьл ки
 у дәнг бьди билантийе
 4 у тө we бьгәр'и чава зив
 у пәйк'әви бьбини мина хьзне,
 5 те һынге хофа Хөдан фә'м бьки
 у хвәденаскьрьне бьзаньби.
- 6 Чьмки Хөдан ә йе сәрвахтийе дьдә,
 заньсти, биланти жи жь дәве Wi дәртен.
 7 Әв бона р'аста ачьхийе хвәй дькә,
 Әв мәрт'ал ә бона йед р'еда беләк'ә нә.
 8 Әв мьқатийе р'ийед р'астийе дькә
 у шьвәр'ийа амьнед Хвә хвәй дькә.

Р'астинаскърын

- 9 Ынге те р'астийе, църаре, һәдийе, фә'м бьки
у сәрда жи һәр шьвәр'ийед қәнш.
10 Гава сәрвахти бьк'әвә дьле тә
у занәбун ль р'ө'б'е тә хвәш бе,
11 һынге фьрасәте тә хвәй кә
у ақьле мьқатийе ль тә бькә,
12 вәки тә жь р'ийа хьраб
у ван мәрвьед мьхәнәтә дәрәвин хьлаз кә,
13 к'ижан кә жь р'ийа р'аст дәрк'әтньн,
кә р'ийед тә'ристанийеда һәр'ьн,
14 к'ижан кә хьрабийед хвәр'а ша дьбьн
у нәһәдийед хвәр'а дьр'әқьсьн,
15 р'ийед к'ижана харо-маро нә
у шьвәр'ийед хвәда дьхальфьн.
16 Вәки тә жь к'өлфәта хәриб хьлаз кә,
жь к'өлфәта нәр'едайә хвәйе заре к'ьләк'ар,
17 жь йа кә дәсте хвә жь н'әлале шаһьлтийа хвә кьрийә
у пәймана бәр Хвәдейе хвә бир кьрийә.
18 Мала ве бәрбь мьрьне дьбә
у шьвәр'ийед ве жи алиие мьрийада.
19 Әвед кә хвә ль ве дьгьрын, т'ө щар вәнагәр'ьн
у иди нькарын бенә ль сәр р'ийа жийине.

Хәлат у щәза

- 20 Бона ве йәке тө р'ийа қәнщада һәр'ә
у хвә ль шьвәр'ийед р'аста бьгьрә,
21 чьмки р'асте бьжин ль сәр әрде
у к'амьле ль сәр ве бьминьн,
22 ле нәп'акә жь сәр р'уйе әрде онда бьн һәр'ьн
у к'ока беамьна ве бе һатьне.

К'ара жь гөһдарийе у сәрвахтийе

- 3**¹Лауе мьн! Дәрса мьн бир нәкә
у дьле тә бьра т'әмийед мьн хвәй кә,

- 2 чъмки әве р'ожед дьреж, ә'мьре дьреж
у хер-хвәшийе бьднә тә.
- 3 Бьра дьлшәвати у р'асти жь тә дур нәк'әвн,
ван стуйе хвәва гьредә,
ль сәр т'әхте дьле хвә бьньвисә.
- 4 Ынге те ль Хвәде у мәрьва
хвәш бейи у р'успи би.
- 5 Бь т'әмамийа дьле хвә хвә бьсперә Хөдан,
гөмана хвә нәдә ль сәр к'ьше хвә.
- 6 Ы'әму р'ийед хвәда тө Хвәде нас кә
у Әве к'әму шьвәр'ийед тә р'аст-дуз кә.
- 7 Тө ль бәр ч'ә'ве хвә хвә сәрвахт нәбинә,
жь Хөдан хоф кә у жь хьрабийе дур бә.
- 8 Әв йәке дәрмане нәфса тә бә
у сь'әт-қәвата һәстуйед тә бә.
- 9 Ыбука хвәва қәдьре Хөдан бьгьрә
бь к'әму бәре дәрәмәтед пешьнва,
10 һынге ә'мбаред тәйе левар'а т'ьжи бьн
у жь к'әвзед тә жи мәйа ну бьк'ьшә.
- 11 Лаве мьн, ширәта Хөдан пышт гөһе хвәва нәвежә
у нә жи гава Әв ль тә һьлте, ль бәр хвә к'әвә,
12 чъмки Хөдан һ'ьзкьрийе Хвә ширәт дькә,
чава бавәк кә кәр'е хвә һ'ьз дькә.

Сәрвахти жь хьзне четър ә

- 13 Хвәзи ль ви мәрьви кә сәрвахтийе дьбинә
у ль ви мәрьви кә билантийе дьстинә!
- 14 Чъмки к'ара ве жь к'ара зив зедәтьр ә
у қазьнша ве жь зер'е хас.
- 15 Әв жь кәвьред қимәт гьрантьр ә,
һәр тыште кә дьле тә дьк'ьшине вәкә ве набьн.
- 16 Дәсте веийи р'астеда р'ожед дьреж ьн
у дәсте ч'әпеда жи дәвләт у р'умәт.
- 17 Р'ийед ве р'ийед хвәшийе нә
у к'әму шьвәр'ийед ве йед ә'дльайе нә.

- 18 Әw бона йед кӧ we дәст тиньн дара жийине йә,
 йед кӧ we қәвин дьгьрын бәхтәwар дьбьн!
 19 Хӧдан пе сәрwахтийе кӱме дьнйайе дани,
 пе билантийе әзман қәвин-қәдим кьр.
 20 Пе занәбуна Wi бөбьни дәрәwәбунә
 у ә'wр қьр'авийе дьньқьтиньн.

Р'ийа йе сәрwахт

- 21 Лаве мьн! Әвана бьра жь бәр ч'ә'ве тә нәчьн,
 ақьл у фьрасәте қәвин бьгьрә,
 22 әве бьбьнә ә'мьре нәфса тә
 у хьшьре стӧкӧра тә.
 23 Ынге те р'ийа хwәда бөхоф һәр'и
 у ньге тәйе нәльк'ӧмә.
 24 Гава п'алди, те нәтьрси
 у гава хәwр'а һәр'и, хәwа тәйе ширьн бә.
 25 Те жь хофа ньшкева нәтьрси,
 нә жи жь фьзьрдумана нәп'ака,
 гава ль сәр тәда бе.
 26 Чьмки Хӧдане гӧмана тә бә,
 Әwe ньге тә хwәй кә, кӧ нәк'әwә т'әләке.

К'омәкдари

- 27 Гава жь дәсте тә те, кӧ алик'арийа дәсттәнга бьки,
 хwә жь ве йәке нәдә паш.
 28 Нәбежә һәвалә хwә:
 «Һәр'ә щарәкә дьн wәрә, әзе сьбе бьдьмә тә»,
 wәки щәм тә һәйә.
 29 Ындава һәвалә хwәда т'ьwдира хьраб нәкә,
 чьмки әw бь гӧман ль щәм тә дьминә.
 30 Щийе бадинәwа қьр'ька мерьв нәгьрә,
 wәки wан хьраби ль тә нәкьрийә.
 31 Ы'әwsудийа мәрьве зордар нәкә,
 т'ӧ щар хwә ль р'екә wан нәгьрә.
 32 Чьмки мәрьве қәлп, ль бәр ч'ә'ве Хӧдан зьвер ә,
 ле бәле Әw һәвалә сьтqе дьле р'аст ә.

- 33 Ньфьр'а Хөдан ль сәр мала нәп'ака йә,
 ле Әw дөа ода р'аста дькә.
 34 Әw пек'әнийа дьк'әнә,
 ле к'әрәме дьдә шкәстийа.
 35 Сәрвахте р'умәте war бьн,
 ле ахмахе бер'умәтийе.

Ширәта бавейә бона сәрвахтийе

- 4**¹Әwләдно! Göh бьднә ширәтед баве
 у дина хwә бьднә, wәки аqьл һун һин бьн.
 2 Чьмки әзе дәрсед qәнщ бьдмә wә,
 пышта хwә нәднә һун һинкьрьна мьн.
 3 Чахе кө әз көр'е баве хwә бум,
 дәлалийе дийа хwәйи тайе т'әне бум,
 4 әwi әз һин дькьрьм у дьгот:
 «Бра дьле тә пәй готьнед мьн бә,
 т'әмийед мьн хwәй кә у те бьжийи.
 5 Сәрвахтийе бьстинә, аqьл бьстинә,
 ве йәке бир нәкә
 у жь готьнед дәве мьн данәгәр'ә.
 6 Сәрвахтийе бәр'нәдә у әве тә хwәй кә,
 тө we һ'з бькә, әве пыштоване тә бә.
 7 Сәри сәрвахти йә, сәрвахтийе бьстинә
 у бра аqьл ль бәр дьле тәда жь һ'әму һәбука тә
 ширьнтър бә.
 8 Тө qимәте we бьзаньбә, әве тә бьльнд кә,
 һәгәр тө we һ'әмез ки, әве qәдье тә бьгьрә.
 9 Әве к'офийа р'әwш-к'әрәме бьдә сәре тә,
 пе т'аше бәдәwi р'успитийе тә хәлат кә».

Р'ийа сәрвахта у хьраба

- 10 Бьбьһе, лаwe мьн, готьнед мьн бькә сәре
 хwә у салед ә'мьре тәйе дьреж бьн.
 11 Әз р'ийа сәрвахтийе нишани тә дькьм,
 шьвәр'ийед р'астийеда әзе тә бьбьм.
 12 Гава тө р'е һәр'и, тыште нәк'әwә бәр ньге тә

- у гава тө бър'эви те нэшъмьти нэк'эви.
 13 Ширәте мьн қәвин бьгрә
 у дәсте хвә жь we нәкә,
 тө we хвәй кә, чьмки әв ә ә'мьре тә.
 14 Нәдә сәр р'ийа нәп'ака
 у р'ийа хьрабада нәгәр'ә,
 15 һ'әвза хвә жь we бькә,
 we р'ейеда нәчә, же дур к'әвә веда һәр'ә.
 16 Чьмки әвана һ'әта хьрабийе нәкьн,
 әв нькарьн р'азен, хәв ч'ә'ве ван нак'әвә
 һ'әта кә йәки нэшъмьтиньн нәвежьн.
 17 Әвана нане хьрабийе дьхвьн
 у шәрава зордарийе вәдхвьн.
 18 Ле бәле р'ийа р'аста мина р'онайийа
 бәрбанге йә, кә һеди-һеди дәрте,
 һ'әта кә т'әмамийа р'оже р'онайи дьбә.
 19 Р'ийа нәһәқа чава шәвәр'әшеда
 кә әв ньзаньн we чь п'әли к'әвьн.
- 20 Лаве мьн! Дина хвә бьдә хәбәрәд мьн
 у гөһе хвә бьдә сәр готьнед мьн,
 21 бьра әвана жь бәр ч'ә'ве тә нәчьн,
 дьле хвәда тө ван хвәй кә.
 22 Чьмки әвана ә'мьр ьн бона әве кә дьбинә
 у дәрман ьн бона һ'әму нәфса ви.
 23 Жь һәр тышти зедәтьр мьқати дьле хвә бә,
 чьмки канийа ә'мьр жь ви дәрте.
 24 Дәве дәрәвин жь хвә дур хә,
 заре һ'ьлэк'ар дури тә бә.
 25 Бьра ч'ә'вед тә р'астә-р'аст бьньһер'ьн
 у дина бьжангед тә ль пешийа тә бьн.
 26 Шьвәр'ийа гавед хвә ә'нәнә кә
 у һ'әму р'ийед тә шьдийайи бьн.
 27 Р'аст у ч'әп нәхальфә,
 жь хьрабийе ньге хвә дур хә.

Ширәта кө жь зьнек'арийе дур бьн

- 5**¹ Лаве мьн! Дина хвә бьдә сәрвахтийа мьн
у гөһе хвә бьдә сәр билантийа мьн,
2 вәки фьрасәта тә һәбә
у левед тә занәбуне хвәй кьн.
3 Чьмки жь левед жьна хәриб,
чава һьнгьве һелуне же бьньрҕтә
у дәве we жи жь р'ун нәрмтьр ә,
4 ле ахьри тә'л ә мина зьрич'ке
у бьр'айә мина шуре дөдәви.
5 Ньгед we бәрбь мьрьне дьбьн
у гавед we дьгьһиньнә дийаре мьрийа.
6 Р'ийа жийинедә әв т'ө шар начә,
р'е-дьрбе we сьбә-еваре әв нә йәк ьн,
тө хвәха ньзани әв к'ода дьчә*.
7 Дә ньһа лавно, гөһ бьдьнә мьн,
жь готьнед дәве мьн дур нәк'әвьн.
8 Жь we к'өлфәте хвә дур хвәй кьн
у незики дәре мала we нәбьн,
9 вәки қәвата хвә нәди һьнәкә дьн
у салед хвә нәди йәки зөлмк'ар.
10 Нәбә кө һьнәкә дьн пе қәватә тә т'ер бьн
у к'әда тә бьк'әвә мала хәлқе
11 у тө ахьрийе ахә-ах нәки,
гава гоште щане тә бьк'әлә-бьмашә,
12 һьнге бежи: «Мьн чьма ширәт қәбул нәкьр
у дьле мьн һьлатьн беһөрмәт кьр,
13 мьн дәнге ширәтк'аред хвә нәбьһистьн
у гөһед хвә нәданә ль сәр дәрсаред хвә?
14 Ындьк мабу әз ль бәр ч'ә'ве к'оме у щьмә'те
бьк'әтама нава һәр хьрабийе».

* 5:6 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Әв хвәха жи ньзанә к'ода дьчә».

Ғәле зәуаше

- 15 Тө ава жь һ'әүзе хвә вәхвә
у йа кө жь бира тә дәрдык'әвә.
16 Бьра канийед тә к'учеда бәла нәбын,
нхалед аве мәйданада нәһәр'ыкын.
17 Бьра әв т'әне йед тә бьн,
нә кө йед тә у хәриба бьн.
18 Канийа тә бьра бьмбарәк бә
у пе жьна хортанийа хвә ша бә,
19 бьра әв хәзала һ'ызкьри бә
у әв кара һ'әваск'ар бә,
синг-бәре we һәр гав тә т'ер кьн
у һәр т'ым машоде һ'ызкьрна we бә.
20 Чьма лаве мьн, бьби машоде жьна зьнек'ар
у синг-бәре жьна хәриб тө һ'әмез ки?
21 Чьмки р'е-дърбед мерьв ль бәр ч'ә'ве Хөдан ын
у Хөдан һаш жь һ'әму гавед ван һәйә.
22 Хьрабе пе ә'мәлед хвәйә хьраб бе гьртъне
у пе вәрьсе гөнед хвә бе гьредане.
23 Әве жь дәст ширәтқәбулнәкьрьне бьмьрә
у жь дәст гәлә ахмахтияа хвә we онда бә.

Һашхвәһәбун

- 6**¹Лаво! Гава тә жь бәр һәвалә хвәва вәк'илти кьр
у жь бәр йәквива дәйн һьлда стуйе хвә,
2 тө пе готъна дәве хвә к'әти т'әле,
тә пе готънед дәве хвә хвә да гьртъне.
3 Аһа бькә кө хьлаз би, лаве мьн,
чьмки тө к'әти дәсте һәвалә хвә,
һәр'ә хвә бавежә ньге һәвалә хвә
у лавайа тө же бькә.
4 Бьра хәв нәк'әвә ч'ә'ве тә
у бьжангед тә нәчънә ль сәр һәв.
5 Хвә хьлаз кә чава хәзал жь т'әле,
чава тәйрәдә жь дәсте неч'ирван.

Бехирәти

- 6 Бехирәто! Һәр'ә щәм мурийа,
 дина хwә бьдә р'е-дырбед ван у сәрwахт бә.
 7 Нә ахе ван һәйә, нә запьде ван
 нә жи сәрwер,
 8 ле бәле хөрәке хwә әw һавине дьдһн сәр һәв,
 хwарьна хwә жи wәхте нандьруне т'оп дькһн.
 9 Бехирәто, к'әта к'әнге те п'алди?
 Те жь хәwа хwә к'әнге һ'ышйар би?
 10 Һ'әта һьнәки р'азейи, һьнәки бьп'оньжи,
 һьнәки дәстед хwә бьди ль сәр һәв п'алди,
 11 һьнге к'әсибийа тәйе мина р'еwики дьз ль сәр
 тәда бьгьрә,
 дәсттәнгийа тәйе жи мина qачахәки.

Мәрьве нәп'ак

- 12 Мәрьве бекер, мәрьве нәп'ак
 бь дәве дәрәwин дьгәр'ә,
 13 әw ч'ә'ве хwә дьqөрч'ьминә,
 бь ньгед хwә хәбәр дьдә
 у бь т'ьлийа тьшта һин дькә,
 14 мьхәнәти дьлада һәйә,
 әw т'ьме ль сәр нета хьрабийе йә
 у әw хәлqе бәри һәв дьдә.
 15 Бона ве йәке хәзәбе ньшкева сәр wида бе,
 дәрбәкер'а we бышке у ду-дәрмане ле нәбә.

Тьштед Хwәде же ащз ә

- 16 Ванә шәш тьштед кә Хөдан дьжәнә ван,
 һәла к'әфт ьн кә ль бәр Wи к'әрам ьн:
 17 Ч'ә'вед к'әбар, зьмане дәрәwин,
 дәстед кә хуна бесуш дьр'ежһн,
 18 дьле кә т'ьwдира хьраб дәртинә,
 ньгед кә бона хьрабийе зу дьр'әwә,

- 19 шә'де дәрәw, кө дәрәwa дькә
у бьра бәри һәв дьдә.

Һ'әвза хwә жь зьнек'арийе кьрын

- 20 Лавә мьн! Т'әмийа бавә хwә хwәй кә
у һинкьрьна дийа хwә пышт гөһе хwәва нәвежә.
- 21 Әвана һәр т'ьм бьра сәр дьле тә гьредаи бьн,
ль стөкөра тә валанди бьн.
- 22 Гава тө һәр'и, әвә р'әбәрийа тә бькьн.
Гава тө р'азейи, әвә тә хwәй кьн.
Гава к'ышйар би, әвә т'әви тә хәбәр дьн.
- 23 Чьмки т'әми ч'ьра йә у һинкьрьн р'онайи,
һьлатьнед ширәте р'ийа жийине йә.
- 24 Әвә тә жь жьна хьраб хwәй кә,
жь зьмане жьна хәрибә зархwәш.
- 25 Дьле хwәда нәбә машоқе бәдәвийа we,
брьра тә нәчәлқинә пе бьри-бьжанга.
- 26 Чьмки р'уйе жьна қавда, мәри дьбә һ'әwще пари
нане т'ьси
у жьна ч'ә'вдәр, неч'ирване нәфса мақула йә.
- 27 Дьбә кө йәк агьр текә п'ашьла хwә
у к'ьнщед wi нәшәwьтьн?
- 28 Дьбә кө йәк ль сәр к'ура егьр бьгәр'ә
у ньге wi нәшәwьтьн?
- 29 Әв жи аһа йа, йе кө незики жьна хәлқе дьбә,
һәгәр дәст бавежә we, әw бе бәла наминә.
- 30 Ломә дьзе бьр'чи найе кьрьне,
гава дьзи зьке хwә т'ер кьр,
ле бәле гава бе гьртьне, гәрәке һ'әфт шар ле вәгәр'инә,
we һ'әму һәбука мала хwә бьдә.
- 32 Ле йе кө зьнек'арийе дькә, һ'ьше wi т'өнә,
әвә аһа дькә нәфса хwә онда дькә.
- 33 Әвә ледаи у бер'умәт бә,
жь р'ур'әшийе хьлаз нәбә.
- 34 Чьмки к'өмр'әши қалп'ахе сәре мер р'адькә
у р'ожа һ'әйфһьлдане һәwa пе дьк'әвә,

35 жь бәр ве йәкева т'ө тышт бәр ч'ә'ва найе,
 чьҕас тышт жи жь бәрва бьди,
 йәкә диса we йа хwә бькә.

7¹Лаwe мьн! Готьнед мьн хwәй кә
 у т'әмийед мьн чава хьзнә вәшерә.
 2 Т'әмийед мьн хwәй кә кә ә'мыр ки
 у һәр готьнәкә мьн мина р'онайа ч'ә'ве хwә.
 3 Т'ьлийед хwәва ван гьредә,
 ль сәр т'әхте дьле хwә бьньвисә.
 4 Сәрвахтийер'а бежә: «Тө хушка мьн и!»
 у билантийе нав кә: «Пьсмаме мьн»,
 5 кә тә хwәй кьн жь жьна хәриб,
 жь жьна хәлҕейә зархwәш.

Жьна ч'ә'вдәр

6 Щарәке мьн мала хwәда
 п'әнщәрер'а дина хwә дайе,
 7 ва йә нава шаһьлед сахьке дьле хwәда,
 ч'ә'ве мьн хортәки бефә'м к'әт,
 8 кә к'учеда незики ә'нишке
 хwә ль р'ийа мала we гьрт,
 9 евар бу, р'о чубу ава,
 шәв бу, тә'ри к'әтьбу ә'рде
 10 у ва жьнәкә к'ьнще қава ле,
 бь дьле қанщьхи дәрк'әтә пешийа ви,
 11 әw йәкә шәр'удә бәд бу
 ньге we мала weда нәдьман.
 12 Тә һәw дьдит дәрва бу, һәw мәйданада
 у һәр қәлч'әкида хwә дьтәланд.
 13 Әwe әw хорт гьрт р'амуса
 у бе шәрма р'у готә ви:
 14 «Мьн дийарийа һәләқәтийе дайә,
 созе хwә иро анийә сери,
 15 ләма әз дәрк'әтьмә пешийа тә,
 кә р'уйе тә бьбиньм, ва мьн тө дити.

- 16 Мьн ши-ньвина хвә пе сьпич'ала
 мьсьрейә р'әнг-р'әнги хәмьландийә.
- 17 Мьн ньвина хвә зьмьр, уд
 у дарчин кьрийә.
- 18 Вәрә әме хвәр'а бьк'әвьнә к'әф-һ'әнәка һ'әта сьбе,
 бь шабуне т'әв дәрбаз кьн.
- 19 Чьмки мере мьн нә ль малә,
 р'екә дурда әва чуйә,
- 20 к'иське п'әра хвәр'а бьрийә,
 хьлазийә мәһе әве бе мале».
- 21 Пе зархвәшийя хвә әв кьрә машоде хвә
 у заре хвәйи хвәш, сәр хвә бәнги кьр.
- 22 Һьнге әви зу да пәй we чу,
 чава га кә дьчә қәсабхане
 у мина һ'әйванәкә капстукьри,
- 23 һ'әта кә тир щәгәра ви бьгьрә,
 чава кә ч'ьвик хвә т'әлер'а дьгьһинә
 у ньзанә кә әв р'әһ'ьстине we йә.
- 24 Дә ньһа гәли әвләда, дәнге мьн бьбьһен
 у гәһ бьдьнә готьнед дәве мьн.
- 25 Бьра дьле тә бәрбь р'ийя we нәзвьвр'ә
 у шьвәр'ийед weда нәхальфә.
- 26 Чьмки гәләк бь дәсте we бьриндар бунә
 у гәләкә мерхас бь дәсте we һатьнә кәштьне.
- 27 Мала we р'ийя дийаре мьрийада йә,
 йа кә дьбә жер ши-варе мьрийя.

Дәнге сәрвахтийе у билантийе

- 8**¹ Сәрвахти гази дькә
 у биланти дькә дәнги!
- ² Әв ль һеланед жорьн дәве р'ийя
 у нава шьвәр'ийада дьсәкьнә.
- ³ Әв ль бәр дәргәһе кә дьк'әвьнә бажер,
 ль бәр дәрийе к'ижанир'а дәрбаз дьбьн дькә гази:

- 4 «Әз гази wә дькьм гәли мәрьва
у дәнг дьдьмә әвләдед инсен!
- 5 Гәли беъъша, сәрвахтийе һин бьн,
гәли ахмаха к'ьш бькьнә сәре хwә.
- 6 Бьбьһен, чьмки әзе тыштед мақули бежьм
у дәве хwә wәкьм бона тыштед р'аст.
- 7 Дәве мьне р'астийе бежә,
чьмки нәп'аки, заре мьнр'а к'әрами йә.
- 8 Һ'әму готьнед дәве мьн бь р'астийе нә,
нава wанда тыштед қәлп у хар т'өнәнә.
- 9 Әвана к'әму фә'мдаринә бона йе ақьл
у әвана р'аст ьн бона йед заньсти стандьнә.
- 10 Дәрсе мьн һьлдьн, нә кә зив,
заньстийе, нә кә зер'е хас.
- 11 Чьмки сәрвахти жь лал у дөр'а четър ә
у һәр тыштед дьле мерьвда бьһа, wәкә we набә.
- 12 Әз, сәрвахти, фьрасәтеда дьминьм,
фә'мина занәбуне ә'йан дькьм.
- 13 Хофа Хwәде хьраби жәнандьн ә,
к'өбари, бабахи у р'ийа хьраб
өса жи заре мьхәнәт бәр ч'ә'ве мьн р'әш ьн.
- 14 Шешьр шешьра мьн ә, фьрасәт фьрасәта мьн ә,
әз ьм биланти, қәwат қәwата мьн ә.
- 15 Пе мьн п'адша п'адшатийе дькьн,
мир қьраред р'астийе дьдьн.
- 16 Пе мьн сәрwer сәрwerийе дькьн,
өса жи ә'сылзадә у к'әму һакьмед р'аст.
- 17 Әз һьзкьрийе хwә һьз дькьм,
йед бь дьл мьн дьгәр'ьн мьн дьбиньн.
- 18 Дәwләт у р'умәт шәм мьн ьн,
хьзна нәп'уч' у чәрха р'аст.
- 19 Бәре мьн жь зер' четър ә, жь зер'е зәр жи,
фәйда мьн жи жь зиве жьбарә.
- 20 Әз р'ийа р'астийеда дьгәр'ьм
у нава шьwәр'ийед һәқийеда,

- 21 wәки һәбуке бьдъмә к'ьзкьрийед хwә
у хьзындангед ван эз дагьрм.

Бәри һәбуна сәрвахтийе

- 22 Дәма дәстпекьрьна шьхөле Хөдан, эз щәм Wi бум,
һе бәри кьрьнед Wийә пеш.
- 23 Эз һе бәри һәр-һәйе һатъмә қәдимкьрьне,
сәре серида, бәри пешдаһатьна дьнийәе.
- 24 Эз бәри бөбьнийә бумә,
һе бәри канийед авед гөр'.
- 25 Һе ч'ийә-бани ши-вар нәбуи,
бәри гьра эз бумә.
- 26 Гава Әwi һе нә ә'рд, нә дәшт ә'фьрандьбу
у нә жи һе аха дьнийәе,
- 27 гава Әwi ә'зман че дькьрын эз ль wьр бум.
Гава ль сәр р'уйе ава бөбьни гьловәр'и
к'ьшанд,
- 28 гава Әwi ә'зманада ә'wr дьданә сәкьнандьне,
канийед бөбьнийә қайим-қәдим дькьрын,
- 29 гава синоре бә'ре дани
кө ав фәрмана Wi дәрнәк'әвә,
гава һ'име дьне давит,
- 30 һьнге эз ль щәм Wi чирәдәст бум.
Эз шабуна Wийә һәр р'ож бум,
һәр т'ьм ль бәр Wi ша дьбум,
- 31 эз бь һәр тыштед дьнийә Wiда ша дьбум
у әшқа мьн әвләдед инсен бу.

Дәнге сәрвахтийе

- 32 У ньһа, гәли зар'а, гөһдарийә мьн бькьн.
Хwәзи ль ван, йед кө р'е-дьрбед мьн хwәй дькьн!
- 33 Гөһ бьдьнә ширәта һуне сәрвахт бьн,
пышт гөһе хwәва ван нәвежьн.
- 34 Хwәзи ль wi мәрвьи кө мьн дьбьһе,
һәр р'ож ч'ә'ве wi ль сәр дәргәһе мьн ә
у дина wi ль дәрийед мьн ә.

- 35 Чъмки к'е аз дитьмә, жийин дитийә
у жь Хөдан we к'әрәме бьстинә,
36 ле йе кө мьн жь дәсте хwә бькә,
әw зьраре дьдә нәфса хwә
у һәмуйед кө дьжәнһнә мьн,
әw мьрьне һ'ыз дькьн».

Газийа сәрвахтийе

- 9**¹ Сәрвахтийе мала хwә ава кьр,
һ'әфт стун данә сәкьнандьне,
2 һ'әйwana хwә сәржекьр, шәрава хwә
льһөв дани у сьфьра хwә һазьр кьр,
3 щарийед хwә шандьн,
жь бьльндщийед бажер кө бькьн газии:
4 «К'и беһ'ыш ә, бьра бе вьра!
У бежьнә кемақьла:
5 <Wәрьн бьхwьн нане мьн
у һун вәхwьн шәрава мьнә льһөвдайи.
6 Дәст жь беһ'ышийе бьк'ьшиньн, кө һун бьжин
у хwә ль р'ийа билантийе бьгьрьн».

Ширәта сәрвахтийе

- 7 Әwe кө пек'әни ширәт дькә, әw беһөрмәтийе сәр
хwәда тинә
у йе нәп'ак һьлте, әw ләк'а wi ль хwә дьхә.
8 Пек'әни ширәт нәкә, кө нәбә нәйаре тә,
ле йе сәрвахт ширәт кә, әwe тә һ'ыз бькә.
9 Йе сәрвахт ширәт кә у әwe һе сәрвахт бә,
мәрьве р'аст һин кә, занәбуна wийе һе зедә бә.
10 Сәре сәрвахтийе хофа Хөдан ә,
Йе һәри Пироз наскьрьн биланти йә.
11 Чъмки пе мьн р'ожд тәйе гәләк бьн
у салед ә'мьре тәйе зедә бьбьн.
12 һәгәр тө сәрвахт и, әw к'ара тә йә
у һәгәр пек'әни йи, те зийане т'әне бьк'ьшини.

Газийа ахмахтийе

- 13 Ахмахти жьнәкә қалмә-қалм ә,
беъ'ыш у бефә'м ә.
- 14 Әва йан ль бәр дәре мала хвә р'удьни,
йан жи сәр т'әхте бьльндшийед бажер,
- 15 гази йед р'еда дькә,
к'ижан кө р'ийа хвәда р'аст дьчын:
- 16 «К'и беъ'ыш ә, бьра бе вьра!»
Әва дьбежә кемақьла:
- 17 «Ава дьзийе ширьн ә,
нане дьзива те хварьне тә'м ә».
- 18 Ле әве гөһ дьдә ве ньзанә кө ль вьр мьри нә,
меванед ве гәлийе дийаре мьрийада нә.

К'ома мәсәлед Сьлеманә ә'wлын

10¹Мәсәлед Сьлеман:

- Көр'е сәрвахт баве хвә ша дькә,
ле көр'е ахмах к'әдәра дийа хвә йә.
- 2 К'ара хьзнед нәп'акийе т'өнә,
ле р'асти жь мьрьне хьлаз дькә.
- 3 Хөдан наһелә кө йе р'аст бьр'чи бьминә,
ле һуфә-һуфа нәп'ака ч'ә'ве ванда дьһелә.
- 4 Дәсте хвәр'анәдитийа мерьв бәләнгаз дькә,
ле дәсте йе хирәт дәвләти дькә.
- 5 Әве кө һавине дьдә ль сәр һәв, көр'е билан ә,
көр'е кө дәма нандьруне р'адьзе,
әв қара баве йә.
- 6 Дәа сәр сәре р'аста һәйә,
ле дәве нәһәқада зордари вәшарти йә.
- 7 Дәа сәр биранина навә р'аста йә,
ле навә нәп'ака дьр'ьзә дьчә.
- 8 Йе хвәйе дьле сәрвахт, әв т'әмийа қәбул дькә,
ле йе хвәйе заре ахмах ве сәрсерә бе.

- 9 Йе кӧ р'ийа хвәда беләк'ә йә, әв бехоф дьчә,
 ле йе кӧ р'ийа хвә дьт'әр'ьбинә, әв нәдити наминә.
- 10 Йе кӧ бь ч'ә'ва дькә, дьбә сәбәбе хьрабийе
 у йе зьмане хвә нькарә, we сәрсери бе.
- 11 Дәве йе р'аст канийа жийине йә,
 ле дәве нәһәҗада зордари вәшарти йә.
- 12 К'ин-бох шер' т'әвр'адькә,
 ле к'ьзкьрн һәр хьрабийе дньхемә.
- 13 Сәрвахти ль сәр заре билана йә,
 ле шьвдар бона пышта бе'ьша йә.
- 14 Йед сәрвахт занәбуне т'оп дькьн,
 ле дәве бе'ьш незики җәда-бәла йә.
- 15 Һәбука дәвләтийа бона ван, чава бажарәки зор ә,
 ле п'әришанийа фәҗира бәләнгазийа ван ә.
- 16 К'әда р'аста жийин ә,
 җазьнщкьрна нәп'ака гӧнә.
- 17 Ширәтхвәйкьри нава р'ийа жийинеда йә,
 ле йе һьлатьне җәбул накә дьхальфә.
- 18 К'и к'ине вәдышерә әв дәрәви нә
 у к'и хәйбе дькә әв бе'ьш ә.
- 19 Зә'фхәбәрданеда гӧнә һәнә,
 ле йе зьмане хвә дькарә әв аҗьл ә.
- 20 Зьмане мәрье р'аст зиве бьжарти йә,
 ле дьле нәп'ака нә т'ӧ тышт ә.
- 21 Дәве р'аста гәләка т'ер дькьн,
 ле ахмаж жь дәст бе'ьшийе дьмьрн.
- 22 Дӧайе Хӧдан һәбуке дьдә
 у к'әдәре сәрда зедә накә.
- 23 Хьрабикьрн бона ахмажа сәйрәнг ә,
 сәрвахти жи ль мере билан хвәш ә.
- 24 Нәп'ак жь чь дьгьрсә те сәре ви,
 ле хвәстына йед р'аст тенә сери.
- 25 Бобәлиск р'адьбә нәп'ак ӧнда дьбә,
 ле йе р'аст сәр н'име к'әта-н'әтайе йә.
- 26 Чава сьркә бона дьрана у ду жи бона ч'ә'ва,
 ӧса жи хвәр'анәдити, бона йе кӧ ви дышинә.

- 27 Хофа Хөдан ә'мьре мәрвь дьреж дькә,
 ле салед нәп'ака we кем бьн.
- 28 Гөмана р'аста шабун ә,
 ле мьразе нәп'ака we ч'ә'ве ванда бьминә.
- 29 Р'ийа Хөдан сура дор беләк'а йә,
 ле бона нәһәқа weранкьрын ә.
- 30 Р'асте т'ө щар нәльк'өмә,
 ле нәп'акә ль сәр дьне нәминьн.
- 31 Дәве йе р'аст сәрвахтийе дәртинә,
 ле зьмане мьхәнәт we бе бьр'ине.
- 32 Заред р'аста тыштед мәррифәт заньн,
 ле дәве нәп'ака мьхәнәтийе.

- 11** ¹Мезина қәлп ль бәр Хөдан к'әрами йә,
 ле мезина р'аст ль Wi хwәш те.
- 2 Гава к'өбари те, беһөрмәти жи те,
 ле сәрвахти т'әви шкәстийа йә.
- 3 Һ'әлалийа р'аста we р'ебәрийа ван бькә,
 ле к'ьләк'арийа фелбаза we к'ока ван бинә.
- 4 Р'ожа хәзәбе һәбук к'әре надә,
 ле р'асти жь мьрьне хьлаз дькә.
- 5 Р'астийа к'амьла р'ийа ван р'аст дькә,
 ле нәһәқ пе нәһәқийед хwә дьк'әвьн.
- 6 Р'астийа р'аста we ван хьлаз кә,
 ле хайин пе хайинтийа хwә те гьртьне.
- 7 Гава мәрьве нәп'ак дьмьрә,
 гөмана ван жи онда дьбә
 у мәрәме нәһәқа найе сери.
- 8 Йе р'аст we жь тәнгасийе хьлаз бә
 у дәwса wi йе нәһәқ дьк'әве.
- 9 Мәрьве беxwәде пе дәве хwә
 һәвал-һогьра онда дькә,
 ле йед р'аст бь заньстийе хьлаз дьбьн.
- 10 Ль сәр ач'хийа р'аста бажар ша дьбә
 у сәр к'әтьна хьраба дәнге шайе те.

- 11 Бь дөайе р'аста бажар гөл дьдә,
 ле бь дөве нәп'ака хьраб дьбә.
- 12 Кемақыл щинаре хвә бөһөрмәт дькә,
 ле мәрыве ақыл хвә кәр' дькә.
- 13 Гьлигәр'о сөр'е ә'йан дькә,
 ле ширн'әлал we йәке вәдышерә.
- 14 Жь бесә'витийе щьмә'т онда дьбә,
 ле бь к'ома шешьркьра хьлаз дьбә.
- 15 Йе дьбә wәк'иле дәйндарийа йәки нәнас,
 әw хьрабийе ль хвә дькә,
 ле йе кә хвә жь wәк'илтийа
 дәйндарийе дур дьгьрә, әw бөхоф ә.
- 16 Жьна ә'сыл қәдър дьстинә,
 ле мәрыве зордар т'әне һәбуке.
- 17 Мәрыве р'әм қәнщийе ль хвә дькә,
 ле мәрыве бер'ә'м хьрабийе ль хвә дькә.
- 18 Мәрыве нәп'ак кьре п'уч' дькә,
 ле йе р'астийе дьр'әшинә хвәйе маше хвә йә.
- 19 Чава йе р'астийеда майи дьчә бәрбь жийине,
 өса жи йе хвә ль хьрабийе гьрти бәрбь мьрьне.
- 20 Хвәйе дьле хьраб ль бәр Хөдан б'әрам ьн,
 ле йе кә р'ийа бөқөсурда дьчьн ширьне Wi нә.
- 21 Т'ө щар нәһәқ бе бәла наминә
 ле зөр'әта р'аста we хьлаз бә.
- 22 К'өлфәта бәдәwә бөфә'м,
 чава хәлақа зер'ин фьнща бәразда.
- 23 Хвәстьна р'аста т'әне қәнщи йә,
 ле мәрәме нәп'ака хәзәбә.
- 24 Ынәк бь мәр'данийе зедә дькьн,
 һнәк жи бь тьмаие кем дькьн.
- 25 Нандаре сь'әт у қәwат бә,
 авдarr'а жи аве бе дайине.
- 26 К'и гәньм вәдышерә ньфьр'а хәлқе сәр ә,
 ле йе кә дьфьрошә дөа ль сәр ә.
- 27 Йе дәмана қәнщийеда йә хәтьр дьстинә,
 ле йе хьрабийе дьгәр'ә әw жи те сәре wi.

- 28 Йе гөмана хвә данийә ль сәр һәбука хвә we бьк'әвә,
 ле р'асте мина ч'ьцьле шин гөлдьн.
 29 Йе зьраре дьдә мала хвә, байе бьбә мьлк'е ви
 у йе ахлах дьбә хөламе йе сәрвахт.
 30 Бәре р'аста дара жийине йә
 у йе сәрвахт дәлалие хәлде йә.
 31 Һәгәр сәр дьне р'аст һәде хвә дьстиньн,
 нәп'ак у хьрабе һе бьстиньн.

- 12** 1 Йе ширәта һ'ыз дькә, әв заньстийе һ'ыз дькә,
 ле йе һьлатыне һ'ыз накә, әв бьһьш ә.
 2 Мәрве қәнш Хөдан херхвәзе ви йә,
 ле мәрве мьхәнәт Әв диwana ви дькә.
 3 Мәрвь бь нәп'акыйе бьнгәһ нагьрә,
 ле р'авед р'аста т'ө шар наһ'әжьн.
 4 Жьна ә'сыл т'аше мере хвә йә,
 ле йа хвәйиқар мина көрме һәстуйе ви йә.
 5 Фькьред р'аста һәқ-һ'әлал ьн,
 ле шевьред нәп'ака мьхәнәти нә.
 6 Готьнед нәп'ака т'әләкед хунр'етьне нә,
 ле дәве р'аста мервь хьлаз дькә.
 7 Нәп'ак дәвәр'у дьбьн у онда дьбьн,
 ле малед р'аста қәвин дьминьн.
 8 Мәрвь вәкә фә'ме хвә хвәйиқәдър ә,
 ле йе хвәйе дьле хьраб бер'умәт дьбә.
 9 Қәнш ә бәрбьһер би у хвәйийе хөламәки,
 нә кө п'айдар у мәрве һ'әвше нан.
 10 Дьле йе р'аст сәр һ'әйване ви дышәвьтә,
 ле йед нәп'ак беисаф ьн.
 11 Йе әрде хвә бещәр дькә, we нане хвә т'ер бьхвә,
 ле йе дьдә пәй тыште п'уч', әва йәки бьһьш ә.
 12 Ч'ә'ве нәп'ака ль т'алане хьраба йә,
 ле р'аве р'аста шьдийайи нә.
 13 Йе хьраб бь дәве хвә дьк'әвә егьр,
 ле р'асте жь тәнгасийе дәрк'әвә.

- 14 Мәрв бь бәре дәве хвә хер-хьзнева т'ер дьбә
у вәкә кьред дәста әв п'ара хвә дьстинә.
- 15 Р'ийа ахмах ль бәр ч'ә'ва р'аст ә,
ле йе сәрвахт гөһ дьдә ширәта.
- 16 Ахмах пер'а-пер'а һерса хвә дьдә к'ьфше,
ле йе ақьл шашийе вәдышерә.
- 17 Йе һәқ хәбәр дьдә, р'астийе ә'лам дькә,
ле шә'де дәрәв, хапандьне.
- 18 Ынәк бь хәбәра мина шур мервь бьриндар дькьн,
ле зьмане сәрвахта дәрмане дьла йә.
- 19 Дәве р'астготи сәр йа хвә дьминә,
ле зьмане дәрәвин дәм-дәми йә.
- 20 Дьле фькьрхьрабада мьхәнәти нә,
ле йе сәр ә'дьяйе дьфькьрьн we ша бьн.
- 21 Т'ө хьраби we нәйе сәре р'аста,
ле нәп'акә жь қәдә-бәла ч'ә'в вәнәкьн.
- 22 Жь заре дәрәв Хөдан зьвер ә,
ле йе п'әргалә амьн Wi хвәш тен.
- 23 Мәрве ақьл занәбуна хвә вәдышерә,
ле дьле ахмаха, ахмахтияа wi ә'йан дькә.
- 24 Дәсте мәрве хирәт сәрверийе дькә,
ле хвәр'анәдити боршдар ә.
- 25 Көл-дәрд дьле мервь wi дь'әлинә,
ле готьнәкә қәнщ wi ша дькә.
- 26 Мәрве р'аст р'е нишани һәвале хвә дькә,
ле р'ийа нәп'ака ван дьхальфинә.
- 27 Хвәр'анәдити неч'ира хвә нак'әлинә,
ле мәрве хирәт хвәйиһәбук ә.
- 28 Шьвәр'ийа р'астийеда жийин һәйә
у р'ийа веда мьрьн т'өнә.

13¹ Көр'е сәрвахт гөһ дьдә дәрсе баве хвә,
ле йе пек'әни гөһ надә һьлатьне.

- ² Мәрв бь бәре дәве хвә хвәшийе дьхвә,
ле нәфса нәамьна зордарийе дьхвәзә.

- 3 Йе дәве хвә дыкарә, әв хвә хвәй дыкә,
ле йе дәве хвә гәләки вәдыкә, we онда бә.
- 4 Нәфса хвәр'анәдिति дьхвазә,
ле тыштәки ви т'өнә,
ле нәфса мәрыве хирәт т'ер-т'ьжи дыбә.
- 5 Мәрыве р'аст жь готына дәрәв зьвер дыбә,
ле нәп'ак хвә дыкә р'обәт, шәрми дыбә.
- 6 Р'асти р'аста хвәй дыкә,
ле нәп'аки гөнәк'ар сәрсери тинә.
- 7 Һәнә мәри хвә к'ьфш дыкьн кө дәвләти нә,
ле бе тышт ьн,
мәри жи Һәнә әв к'ьфш дыкьн кө к'әсиб ьн,
ле гәләки дәвләти нә.
- 8 Мәрыв жь бәр нәфса хвәва һәбука хвә дыдә,
ле хәма йе бәләнгаз нинә.
- 9 Ч'бра мәрывед р'аст we шәwq бьдә,
ле ч'бра йе нәп'ака we весә.
- 10 Жь к'өбарийе т'әне шәр'-дә'w дәртен,
ле сәрвахти щәм ширәтһылдаиә йә.
- 11 Һәбука Һ'эрабийе һати, Һ'эрабийе жи дычә,
ле бь худана Һ'әлал к'әдкьри we зедә бә.
- 12 Гөмана кө дәрәңги дыбә, дьл дешинә,
ле гьһиштына мәрәм, мина дара жийине йә.
- 13 Йе хәбәре бейһөрмәт дыкә, әв зийане сәр хвәда тинә,
ле йе жь т'әмийе дытьрсә, we маше хвә бьстинә.
- 14 Һинкьрына йе сәрвахт канийа жийине йә,
кө мерыв жь т'ор'а мьрыне дур бьгьрә.
- 15 Фә'ме қәнщ мәрифәтийе тинә,
ле р'ийа йед беамьн зә'мәт
- 16 Һәр кәсе ақьл бь заньстийе дыкә,
ле йе ахмах, ахмахтийе дыдә к'ьфше.
- 17 Қасьде хьраб хәта-бәла йә,
ле йе амьн дәрман ә.
- 18 Йе ширәта қәбул нәкә бәләнгази у қаре бен сәре ви,
ле йе гөһ дьдә һьлатыне, қәдыре вийе бьльнд бә.

- 19 Хwәстьна мерьв кӧ те сери дьл ша дьбә,
 ле йе ахмах хwә жь хьрабийе пашдагьртъне зьвер ә.
- 20 Һәвалә сәрвахта сәрвахт дәрте,
 һәвалә ахмаха хьраб дәрте.
- 21 Хьраби те сәре гӧнәк'ара,
 ле қәнщийе р'астар'а бе дайине.
- 22 Мәрьве қәнщ мьлк' дьһелә нәвийед хwәр'а,
 ле һәбука гӧнәк'ара бона р'аста те т'опкьрьне.
- 23 Әрде бәләнгазада гәләк р'ьсқ һәйә,
 ле жь дәст нәһәқийе дәст ван дьчә.
- 24 Йе шьва ширәте надә хәбате,
 әw зар'а хwә һ'ыз накә,
 ле йе һ'ыз дькә,
 әw зар'отийеда бь т'әрбәт ширәт дькә.
- 25 Йе р'аст дьхwә ч'ә'ве ви хварьнеда наминә,
 ле зьке йе нәп'ак ньзанә т'ербун чи йә.

- 14** ¹Кӧлфәта сәрвахт мала хwә ава дькә,
 ле йа ахмах пе дәсте хwә һьлдышинә.
- 2 Йе р'ийа р'астда дьчә әw жь Хӧдан дьтьрсә,
 ле к'и р'ийа харо-марода дьчә,
 әw Ви бәһӧрмәт дькә.
- 3 Дәве ахмах шьва сәр пышта ви йә,
 ле дәве сәрвахта хwә зәфт дькьн.
- 4 К'идәре га т'ӧнә, афьр' вала йә,
 ле пышти га гәләк дәрәмәт те сәр һәв.
- 5 Шә'де амьн дәрәwa накә,
 ле шә'де дәрәw, дәрәw жь дев дьварьн.
- 6 Пек'әни сәрвахтийе дьгәр'ә, ле набинә,
 ле бона билана заньсти р'ь'әт ә.
- 7 Жь мәрьве ахмах дур к'әвә,
 тӧ занәбуне дәве вида набини.
- 8 Сәрвахтийа мәрьве ақьл әв ә, кӧ р'ийа хwә занә,
 ле ахмахтийа ахмах хальфандьнә.
- 9 Ахмах сәр гӧнәкьрьне дьк'әнньн,
 ле нава р'астада бәрбьһери һәйә.

- 10 Һәр дьл дәрд у көлед хвә занә
у кәсәк т'әви шабуна ви набә.
- 11 Малед нәп'ака we weран бьн,
ле к'олькед р'аста we гөл дьн.
- 12 Р'е һәйә кө мерьвр'а р'аст хөйа дькә,
ле хьлазийа we р'ийа мьрьне йә.
- 13 Шар-щара дәви к'ән ә, дьли көл ә,
щар-щара жи ахьрийа шабуне шин у гьри йә.
- 14 Мәрьве дьлхьраб жь бәред р'ийа хвә т'ер дьбә,
ле мәрьве қәнщ жь бәре кьред хвә.
- 15 Мәрьве сахьке дьле хвә һәр готьне бавәр дькә,
ле йе ақьл дина хвә дьдә гавед хвә.
- 16 Йе сәрвахт дьтьрсә у жь хьрабийе дур дьк'әвә,
ле йе ахмах дьқьлқьлә у щөлә'т дьбә.
- 17 Йе зу һерс дьк'әвә беһшийе дькә,
ле мәрьве сәрвахт сәбьр дькә.
- 18 Йе беһш we ахмахтийе қазьнщ кьн,
ле йе ақьл заньстийева тен к'офикьрын.
- 19 Хьрабе ль бәр қәнща дәвәр'уйа бен,
нәп'акә жи ль бәр дәре р'аста.
- 20 К'әсиб һ'әта ль бәр ч'ә'ве һәвалә хвә жи р'әш ә,
ле достед дәвләти гәләк ьн.
- 21 К'и қәдьре йәки нагьрә, әв гөнә дькә,
ле йе дәст давежә к'әсиб, хвәзьли йә.
- 22 Гәло йед хьраб дьфькьрын нахальфьн?
Ле йед қәнщ дьфькьрын, қәнщи у р'астийе дьбиньн.
- 23 Һәр шьхөлида к'ар һәйә,
ле п'уч'хәбәрдан дьбә т'өнәбуне.
- 24 Һәбука сәрвахта т'аше ван ә,
ле к'офийа ахмаха ахмахтийа ван ә.
- 25 Шә'де амьн мерьв хьлаз дькә,
ле йе қәлп мьхәнәтийе дьдә дәр.
- 26 Хофа Хөдан гөманәкә қәвин ә
у бона зар'ед хофк'еш һеуаргәһ ә.
- 27 Хофа Хөдан канийа жийине йә,
кө мерьв жь т'ор'а мьрьне дур бьгьрә.

- 28 Мьхөлқәта зә'ф қәдыре п'адше йә,
 ле мьхөлқәта кем к'әтына мир-бәга йә.
- 29 Мәрве хвәйисәбър, йәки гәләки билан ә,
 ле йе зу қөлоз дьбә,
 бе'ышийа хвә дьдә к'ьфше.
- 30 Дьле р'ь'әт жийина бәдәне йә,
 ле к'әвсуди көрме һәстуйа йә.
- 31 Әве кө к'әсиб дешинә,
 әв қәдыре Хөльқдаре ви дьк'әвә,
 ле йе алийе дәсттәнга дькә,
 әв қәдыре Хвәде дьгьрә.
- 32 Жь дәст хьрабийа хвә нәп'ак дәвәр'уйа те,
 ле к'әта бәр мьрьне жи гөмана йе р'аст һәйә.
- 33 Дьле мәрве ақьлда сәрвахти дьминә,
 ахлах жи заньн әв йәк чийә.
- 34 Р'асти мьләт бьльнд дькә,
 ле гөнә мьләт р'ур'әш дькә.
- 35 П'адша ль хөламе ақьл хвәш ә,
 ле һерса ви ль сәр йе кө р'ур'әшийе тинә.

- 15**¹ Щаба нәрм һерсе датинә,
 ле готына к'ышк һерсе р'адькә.
- 2 Зьмане йе сәрвахт заньстийе хвәш дькә,
 ле жь дәве ахлах ахлахти дьр'ьжә.
- 3 Ч'ә'ве Хөдан ль һәр дәра йә,
 Әв қәнщ у хьраба дьбинә.
- 4 Заре ширьн дара жийине йә,
 ле йе хальфи еша дьла йә.
- 5 Ахлах дәрса баве хвә беһөрмәт дькә,
 ле йе гөһ дьдә һьлатьне, фьрасәта ви зедә дьбә.
- 6 Малед р'астада хьзна мэзын һәйә,
 ле к'әда нәп'акада көл у дәрд.
- 7 Дәве сәрвахта заньстийе бәла дькьн,
 ле дьле ахлаха өса накә.
- 8 Хөдан жь қөрбана нәп'ака зьвер ә,
 ле дөайе р'аста ль бәр дьле Вида ширьн ә.

- 9 Хөдан жь р'ийа нәп'ака зьвер ә,
 ле йед ль пәй р'астийе дьчын һ'ыз дькә.
- 10 Йе жь р'е дьк'әвә бе бәла наминә
 у йе һылатьне һ'ыз накә we нәминә.
- 11 Дийаре мьрийа у гәлийе һәй-вайе ль бәр Хөдан ын,
 иди к'ө ма дьле әвләдед мерьв.
- 12 Йе жь хвә р'ази ширәтк'аре хвә һ'ыз накә
 у начә щәм сәрвахта.
- 13 Дьле ша бәшәра хвәш ә,
 ле дьле көл һ'ынавзәр ә.
- 14 Дьле билана заньстийе дьгәр'ә,
 ле дәве ахлах ахлахтийева т'ъжи йә.
- 15 Хвәйе дьле көл һәр р'ож шинеда йә,
 ле хвәйе дьле ша һәр т'ъм шайеда йә.
- 16 Қәнщ ә һындьк бы хофа Хөдан,
 нә кө хьзна гәләк бы шәр' у дә'w.
- 17 Қәнщ ә хварьна п'ынщар'е бы һ'ызкьрьне,
 нә кө гәйе дәрмаликьри бы к'ин-бох.
- 18 Мәрьве һерс шер' т'әвр'адькә,
 ле йе бәрбьһер қалмә-қалме дьсәқьр'инә.
- 19 Р'ийа хвәр'анәдити мина чита стьри йә,
 ле шьвәр'ийа р'аста р'аст-дуз ә.
- 20 Көр'е сәрвахт баве хвә ша дькә,
 ле мәрьве ахлах қәдьре де ньзанә.
- 21 Ахлахти бона кемақьл шабун ә,
 ле йе ақьл дьдә ль сәр р'ийа р'аст.
- 22 Бе ширәт мәрәм у т'ьвдир бәтал дьбьн,
 ле бы сайа гәләк ширәтк'ара әw тенә сери.
- 23 Мәрьв пе шабдайна хвәйә р'аст ша дьбә,
 чьқас хвәшә һәр хәбәр wәхте хвәда!
- 24 Р'ийа жийине мәрьве ақьл бәрбь жор дьбә,
 кө ван дур хә жь дийаре мьрийайә жерьн.
- 25 Хөдан малед к'өбара дәвәр'у дькә,
 ле синоре жьнәбийа дышьдинә.
- 26 Хөдан жь фькьре йе хьраб зьвер ә,
 ле хәбәрәд йе бехельф ль Wi хвәш тен.

- 27 Ч'э'вбьр'чити шэр'-дэ'w дькә мала хwә,
 ле йе р'өшәта һ'ыз накә we бьжи.
- 28 Дьле йе р'аст ль сәр шабдайине дьфькьрә,
 ле жь дәве нәп'ака хьраби дьр'ьжә.
- 29 Хөдан жь нәп'ака дур ә,
 ле дөайе р'аста дьбьһе.
- 30 Р'онайя ч'э'ва дьл ша дькә,
 мьзгинийа хер жи һәстуйа дышьдинә.
- 31 Йе кө гөһ дьдә һьлатьна жийине,
 хwәха жи we нав сәрвахта бе жийине.
- 32 Йе ширәта қәбул накә, әw хәниме хwә йә,
 ле к'и һьлатьне қәбул дькә, ақьл т'оп дькә.
- 33 Хофа Хөдан сәрвахтийе һин дькә,
 бь мьлуктийе бәрбь р'умәте дьбә.

- 16** ¹Т'ьвдиред дьле мерьвда йе wi нә,
 ле шабдарийа зьмен жь Хөдан ә.
- 2 Һ'әму р'ийе мерьв ль бәр ч'э'ве wi пақьж ьн,
 ле Хөдан р'өһ'а дьдә ль сәр мезине.
- 3 Шьхөле хwә бьдә дәсте Хөдан
 у те бьгьһижи нет-мәрәме хwә.
- 4 Һәр тышт Хөдан бь мәрәм кьрийә,
 нәп'ак жи бона р'ожа охьрме гьран.
- 5 Хөдан жь Һ'әму к'өбар-бабаха зьвер ә
 у әw т'ө шар бе бәла наминьн.
- 6 Бь дьлшәwатийе у амьнийе гөнә тенә к'әwандьне
 у хофа Хөдан мерьв жь хьрабийе дур дьхә.
- 7 Гава Хөдан р'ийа йәки бәгәм дькә,
 һ'әта дьжмьне wi жи т'әви wi ль һәв тинә.
- 8 Қәнцә һьндьк бь р'астийе,
 нә кө мале п'ьр' бь нәһәқийе.
- 9 Дьле мерьв р'ийа дьдә ль бәр хwә,
 ле Хөдан гаве wi р'аст дькә.
- 10 Һ'өкөме Хwәде ль сәр дәве п'адше йә
 у дәве wi диwанеда шаш набә.

- 11 Т'эрэзи у мезин р'аст йе Хөдан ын,
кэв'ред мезинейә т'орпәда к'ред Ви нә.
- 12 П'адша жь х'рабик'рьне зьвер ын,
ч'мки т'әхтед ван бь р'астийева қөдим ын.
- 13 П'адша ль йе заре бехельф хвәш ын,
әвана йе р'аст хәбәр дьдә н'з дькын.
- 14 Нерса п'адше мина р'об'ьстин ә,
ле мәрве сәрвахт we дьсәқ'ринә.
- 15 Р'онайа р'уйе п'адше жийин ә
у херхвәзийа ви мина ә'вре баранейи бьhare.
- 16 Сәрвахти стандын жь зер' нежатыр ә
у биланти дәстанин жь зив четър ә.
- 17 Р'ийа р'астайә сәрәкә жь х'рабийе дурк'әтын ә,
к'и мьқати р'ийа хвә дьбә,
әв ә'мьре хвә хвәй дькә.
- 18 Бәри веранбуне к'обари те
у бәри к'әтыне р'об'е бабахийе.
- 19 Не қәнщ ә т'әви бәләнгаза шкәсти бьн,
нә кә т'әви к'обара т'алан п'арәвәкын.
- 20 К'и шьхөле хвә бь сәрвахтийе дькә к'аре дьк'әвә
у йе кә хвә дьсперә Хөдан хвәз'ли йә.
- 21 Мәрве дьлда сәрвахт ақьл н'саб дьбә
у йе заре ширьн заньстийе зедә дькә.
- 22 Н'ш, бона хвәйи'ьша канийа жийине йә,
ле бона бе'ьша ширәт ахмаhti йә.
- 23 Мәрве дьлда сәрвахт сәрвахтийе дьдә зьмен
у занәбуне ль заре ви зедә дькә.
- 24 Хвәшхәбәрдан мина һьнгьве т'ор'һелуне йә,
ль р'об' хвәшә у ль һәстуйа дәрман ә.
- 25 Р'е һәйә кә мерьвр'а р'аст хөйа дькә,
ле хьлазийа we р'ийа мьрьне йә.
- 26 Мәрвед хәбатк'ар бона хвә дьхәбьтә,
ч'мки дәве ви п'ейи сәр ви дькә.
- 27 Мәрве нәһәқ х'рабийе дьгәр'ә
у заре ви алава агьр ә.

- 28 Мәрве мьхәнәт шер' т'әвр'адькә
у бөхданбеж пьсмама жь һәв дур дьхә.
- 29 Мәрве зорбә һәвалә хвә дьхапинә
у дьбә дькә р'ийа хьрабийе.
- 30 Йе кә ч'ә'ве хвә дьгьрә бона фькьра хьраб
у лева хвә дьгәзә, хьрабийе дькә.
- 31 Р'у-гөлийе сьпи к'офийа р'умәте йә,
кә әв нава р'ийа р'астийеда йә.
- 32 Мәрве хвәйисәбьр жь мерхас четьр ә
у йе хвәгьрти жь йе бажар-һьлдайи.
- 33 П'әшкавитьн жь т'әхт у бәхт ә,
ле һәр қьраре Хөдан дьдә.

- 17** ¹Қәнщ ә пә'ри нане к'ышк бь ә'дльлайе,
нә кә маләкә т'ерә-т'ьжи бь шәр'-дә'w.
- 2 Хөламе ақьл к'өкөми ль сәр кәр'е р'обәт дькә
у нава бьратийеда п'ара хвә мьлк' дьстинә.
- 3 Чава фьр'нә зив дьщәр'ьбинә у к'урә жи зер',
ле Хөдан дьла дьщәр'ьбинә.
- 4 Мәрве хьраб гөһ дьдә заре нәһәқ
у дәрәвин гөһ дьдә зьмане зийанк'ар.
- 5 Йе кә ль к'әсиб дьк'әнә,
әв қәдьре Хөльқдаре ви дьк'әвә
у йе кә дьле хвә ль чәрха ч'әп ша дькә,
әв бе бәла наминә.
- 6 Нәви к'офийа р'успийа нә,
бав р'успитийа зар'а нә.
- 7 Чава хәбәра че ль мәрве беари-сәр'а нак'әвә,
өса жи заре дәрәw ль ә'сылзада нак'әвә.
- 8 Р'өшәт ч'ә'ве дайида чава кәвьре қимәт ә,
кә бәре хвә бьдә чь we жер'а ль һәв бе.
- 9 Йе хьрабийе дьньхемә һәвалк'ар ә,
ле йе дькә дәнги һәвалдәр ә.
- 10 Һьлатьнәк һе ль фә'мдар,
нә кә сәд к'өлм ль ахмах.

- 11 Мәрве хьраб кӧ т'әне сәри һьлдьдә,
 қасьде беисаф we пешийеда бе шандьне.
- 12 Қәнщ ә мәрвв Һ'р'ч'әки ч'ежьке хвә
 ӧндакьри бьқәсьдә,
 нә кӧ дь дәма ахмахтийеда ахмахәки.
- 13 К'и жь бәр қәнщийева хьрабийе бькә,
 хьрабийе жь мала wi дур нәк'әвә.
- 14 Дәстпебуна шер' мина авбәр'дане йә,
 he шәр' кӧ гьран нәбуйә же дур к'әвә.
- 15 Йе нәп'ак р'аст дәрдьхә
 у йе р'аст гӧнәк'ар дәрдьхә,
 һәр дӧ жи ль бәр Хӧдан Һ'әрам ьн.
- 16 Қимәте сәрвахтийе кӧ дәсте ахмахда йә
 кери чь те?
 Кӧ фә'м накә бьк'ьр'ә.
- 17 Һәвал һәр гав Һ'з дькә,
 бьра буйә бона р'ожа охьрме гьран.
- 18 Мәрве кемақьл дәйне хәлқе һьлдьдә стуйе хвә
 у бона пьсмаме хвә дьбә вәк'ил.
- 19 Йе шәр' Һ'з дькә әв хьрабийе Һ'з дькә
 у йе дәргәһе хвә бьльнд дькә,
 әв weранбуна хвә дьгәр'ә.
- 20 Мәрве дьле хьраб, хере набинә
 у йе заре мьхәнәт бәла жер'а те.
- 21 Йе ахмах пәй хвә дьхә, мәрәза wi йә
 у баве йе беар ахин-ахинийа wi йә.
- 22 Дьле ша мина дәрмане керһати йә,
 ле дьле хәм у хәйал Һ'шкбуна һәстуйа йә.
- 23 Йе нәп'ак п'ашьла хвәда р'ӧшәте тинә,
 вәки р'ийа р'астийе бьт'әр'ьбинә.
- 24 Сәрвахти ль бәр ч'ә'ве фә'мдара йә,
 ле ч'ә'вед ахмаха вьрда-веда дьньһер'ьн.
- 25 Кӧр'е ахмах к'әсәра баве йә
 у кӧла дьле йа пәй хвә хьсти йә.
- 26 Нә қәнщә йе р'аст бьдьнә щәзайе
 у ә'сьлзада хьн бона һәқийа ван.

- 27 Йе зьмане хвә дыкарә занә йә
у йе бәрбьһер билан ә.
- 28 Ахмах жи гава кө дәнҗ накә, сәрвахт к'ьфш дыбә
у йе дәве хвә вәнакә, билан хөйа дыбә.

18 ¹Йе жь хвә р'ази хвәстына дьле хвә дыгәр'ә
у мырабыли һәр шевьр у җьраре йә.

- 2 Ахмах билантие һ'ыз накә,
ле т'әне дыкә кө йа хвә бежә.
- 3 Гава нәп'акәк те, бедьдери жи те,
т'әви бер'умәтийе беһөрмәти те.
- 4 Готьнед дәве мерьв авед к'ур ын,
жь канийа сәрвахтийе ч'әм дык'ышын.
- 5 Әв нә р'аст ә кө пышта нәп'ак быгьрын,
диванеда йе р'аст нәр'аст дәрхын.
- 6 Дәве йе ахмах шер' т'әвр'адкә
у готьна ви гази ледане дыкә.
- 7 Дәве ахмах бәла сәре ви йә
у заре ви т'әла нәфса ви йә.
- 8 Готьнед бөхданбеж мина тә'мә-тиска нә
у әв һ'әта к'урайиа навдыл дычын.
- 9 Әве кө шьхөле хвәда сьст ә,
әв бьре мәрьве зийанк'ар ә.
- 10 Наве Хөдан бьльндщикә қайим ә,
р'асте кө хвә ль вьр дыгьрә, ле сьт'ар дыбә.
- 11 Һәбука дәвләти бона ви, чава бажарәки зор ә
у бь дитьна ви мина сурәкә бьльнд ә.
- 12 Бәри к'әтыне дьле мерьв к'өбар дыбә,
ле хвә ньмьзкьрьне р'успи дыбә.
- 13 Йе һе нәбьһисти шабе дыдә,
әв беһ'ш у җара ви йә.
- 14 Р'өһе мерьв ль нәхвәшийа сәбьр дыкә,
ле р'өһе бьриндар к'и дыкарә тәйах кә?
- 15 Дьле йе ақьл заньстийе дәст тинә
у гөһе йе сәрвахт заньстийе дыгәр'ә.

- 16 Хэлата мерьв р'е ль бәр ви вәдькә,
 һ'эта ль бәр гьрәгыра жи ви дьбә.
 17 Йе пешийе готына хвә дьбежә, кӧ әв р'аст дәрә,
 ле гава дә'вкьре ви бе, we бе ә'нәнәкьрыне.
 18 П'әшк-авитын шәр'-дә'wa дьдә сәкьнандьне
 у йед зор ль һәв дьдә р'уныштандьне.
 19 Бьраки хәйиди мина бажарәки суркьри йә
 у шәр'-дә'w мина зәр'за қәсьре йә.
 20 Зьке мәрьв жь бәре дәве ви т'ьжи дьбә
 у жь дәрәмәта заре ви т'ер дьбә.
 21 Мьрын у жийин дәсте зьмен ын,
 йе кӧ же һ'ыз дькьн жь бәрәд ви дьхьын.
 22 К'и жьне дьбинә, хер у хьзне дьбинә
 у жь Хӧдан р'ә'м-к'әрәме дьстинә.
 23 К'әсиб бь лава-диләка дьпьрсә,
 ле дәвләти һ'ышк шабе дьдә.
 24 Мәрьве хвәйе гәләк һәвал, бәла сәре ви йә,
 ле һәвал жи һәнә жь бьраки четьр ын.

19 ¹ Қәнщ ә бәләнгазе кӧ р'ийа хвәйә амьнда дьчә,
 нә кӧ йәки дәвхальфийи ахмах.

- 2 Мәрьве бе занәбун хер т'ӧнә,
 йе ләз дьк'әвә р'ийа хвә ӧнда дькә.
 3 Ахмахтия мерьв р'ийа ви шашо-п'ашо дькә
 у дьле ви һьндава Хӧданда бинтәнг дьбә.
 4 Һәбук гәләк доста зедә дькә,
 ле йе к'әсиб жь пьсмамтия хвә дьқәтә.
 5 Шә'де дәрәw we бе бәла нәминә
 у йе дәрәвин we нәфьльтә.
 6 Гәләк хвә ль мәрьве мәр'д дьгырын
 у һ'әму дьбьнә пьсмаме мәрьве
 кӧ п'ешк'еш дьдьн.
 7 Бьратийа к'әсиб һ'әму же дьчьн,
 иди к'ӧ ма пьсмаме ви же дур нәк'әвьн!
 У әв ль ван дькә гази,
 ле к'а әвә к'ӧ нә?

- 8 Йе сәрвахтийе дәстинә, әw нәфса хwә һ'ыз дькә,
 йе билантийе хwәй дькә,
 әw хер у хwәшийе дьбинә.
- 9 Шә'де дәрәw we бе бәла нәминә
 у дәрәwине р'убари дьне нәминә.
- 10 Чаwа хер у хwәши ль ахмах накә,
 өса жи хөлам, сәрwерийе ль аха накә.
- 11 Фә'ме қәнщ мерьв жь һерсе пашда дехә
 у р'успитийа wi қәсур-нәнһер'андьн ә.
- 12 Һерса п'адше мина мьр'инийа шера йә,
 ле херхwәзийа wi мина қьр'авийа сәр шинайе йә.
- 13 Көр'е ахмах бәла сәре баве йә,
 шәр'е жьне жи мина барана һурә-һур.
- 14 Мал у һәбук жь бава нә,
 ле жьна ә'сыл жь Хөдан ә.
- 15 Хwәр'анәдигьн хәwа к'ур тинә
 у йе беxирәт бьр'чи дьминә.
- 16 Йе т'әмийе хwәй дькә, әw хwә хwәй дькә,
 ле йе гөһ надә р'ийа хwә, әw мьрьна хwә дькә.
- 17 Йе кө алик'арийа к'әсиб дькә, әw дәйн дьдә Хөдан
 у Хөдане жь бәр дайина wива, wi хәлат кә.
- 18 Һ'әта гөман һәйә, көр'е хwә ширәт кә,
 ле нә кө һ'әта көштьна wi.
- 19 Йе гәләки һерс, гәрәке бе шәзакьрьне,
 һәгәр тө бьди хатьр, те диса бьwәк'ьлини.
- 20 Ширәте һьлдә у һинкьрьне бьбә йар ә,
 wәки ахьрийе тә бькә дәрсдар ә.
- 21 Дьле мерьвда гәләк мәрәм һәнә,
 ле т'әне хwәстьна Хөдан те сери.
- 22 Қәнщ ә мәрьв һ'әйра қәнщикьрьнеда бә,
 мәрьве к'әсиб жь йе дәрәwин четьр ә.
- 23 Хофа Хөдан жийин ә, мәрьви пе р'ьһ'әт ә,
 т'ө хьраби ле нақәсьд ә.
- 24 Хwәр'анәдиги дәсте хwә дькә т'аса хwә,
 ле нькарә бьбә дәве хwә.

- 25 Пек'әни хә, кө йе сахьке дьле хвә, к'ыш т'опи
сәре хвә кә
у йе ақыл һьле, сәрвахтийе we қазьнщ кә.
- 26 Йе кө бь к'өлме дьчә баве хвә у бәри де дьдә,
әw көр'е р'ур'әшийе у қара йә.
- 27 Лаве мьн, һәгәр тө хвә жь ширәте дур дьгьри,
бәле, тө хвә жь готьнед заньстийе дур дьгьри.
- 28 Шә'де дәрәw сәр р'астийе дьк'әнә
у дәве нәп'ака нәһәқийе дадьқөртинә.
- 29 Бона пек'әнийә щәза һазьр ә
у бона пышта ахлама жи ледан.

- 20** Шәрав к'әнти йә у авщә шәр'ти йә,
йе хвә дьдә ван, нә сәрвахти йә.
- 2 Сава п'адше мина мьр'инийә шер ә,
йе wi дькә һерсе йә, әw хвә дькә нәһәқийе йә.
- 3 Һ'әвза хвә шәр'кьрьне, қәдьре мәрийә йә,
ле һәр бь'ыш сәр шер' бәнги йә.
- 4 Хвәр'анәдिति wә'дәда ә'рде р'анакә,
һандьрунеда we ле бьгәр'ә, ле п'әйда нәкә.
- 5 Мәрәме дьле мерьв авед к'ур ьн,
ле мәрьвед билан ван һьлдьч'ьньн.
- 6 Гәләк мәри қәнцийед хвә дькьн дәнгинә,
ле мәрьвед амьн к'и дькарә бьбинә?
- 7 Йе бь һәқийе р'ийә р'астда чуйи,
пәйр'а we бәхтәwар бьн зар'ед вийә буйи.
- 8 П'адшайе ль сәр т'әхте диwane,
бь ч'ә'ва һәр хьрабийе дьдә һьлдане.
- 9 К'и дькарә бежә: «Мьн дьле хвә пақьж кьр
у гөнәйед хвә жи жь хвә дур хьст»?
- 10 Дө кәвьред мезинейә нә wәкә һәв,
дө пиване нә wәкә һәв,
һ'әраминә ль бәр Хөдан һәр дө wәкә һәв.
- 11 Һ'әта қәнщи йан хьрабийә хәйсәте зар'е жи
бь кьред wi к'ьфш дьбьн.

- 12 Гөһе кө дьбьһе у ч'ә'ве дьбинә,
 һәр дө жи Хөдан чекьрьнә.
- 13 Хәве һъз нәкә, кө к'әсиб нәби,
 ч'ә'ве хвә вәкә, кө бы нан т'ер би.
- 14 Йе дьк'ьр'ә дьбежә: «Нә р'ьнд бу! Нә р'ьнд бу!»
 ле гава дьчә, һынге п'айдар бу.
- 15 Зер' у шәвар гәләк һәнә,
 ле заре билан һе хьшьре быһа йә.
- 16 Йе бу вәк'иле хәрибәки, қап'уте ви һьлдә,
 йе бу вәк'иле нәнасәки, к'әфил жь ви һьлдә.
- 17 Нане дәрәвийе мерьв хвәш те,
 ле паше мина пари гәврийеда дьминә
- 18 Мәрәм бы шешьре те ә'сәйикьрьне,
 бы р'едитьне шәр' бьдә кьрьне.
- 19 Йе гьлигәр'о сөр'е бәла дькә,
 һәвза хвә жь йе дәвбәла бькә.
- 20 Йе ньфьр'к'аре де у бава бә,
 к'урайийа шәведа ч'ьра вийе весә.
- 21 Әв мылк'е кө пешда бы ләзо-бәз һатийә дәстхьстьн,
 ве ахьрийеда дөайе ле ве нәйе кьрьн.
- 22 Нәбежә: «Жь бәр хьрабийева әзе хьрабийе бькьм»
 сәбьра Хөдан бькә у әве тә хьлаз кә.
- 23 Ль бәр Хөдан дө кәвьред мезинейә
 нә вәкә һәв һәрами нә
 у мезина қәлп нәһәқи йә.
- 24 Гаве мәрьв жь Хөданда тенә авитьне,
 иди р'ийа хвә чава дькарә әв ф'әм бькә?
- 25 Бәри создайина дийарийа хвә,
 тө р'ьнд бьдә ақьле хвә,
 кө п'ошман нәби у бьк'әви т'әла хвә.
- 26 П'адше сәрвахт бы кам нәп'ака дьдә ледане
 у чава мәлк'әб ван жь бедәре дьдә һьлдане.
- 27 Исафа мерьв ч'ьра Хөдан ә,
 к'урайийа дьла ә'нәнә дькә.
- 28 Дьлшәвати у р'әсти хвәйкьрийе п'адше нә,
 әв жи бы дьлшәватийе т'әхте хвә дышьдинә.

- 29 Р'әwша шаһъла qәwата ванда йә,
 р'умәта мәзына р'у-гөлийе сыпи йә.
 30 Дәрбед бьрине хьрабийе дур дьхә, ледан жи
 нав-дъл паqьж дькә.

- 21** ¹ Дьле п'адше дәсте Хөданда мина щәwед ава нә,
 к'ийалида кө дьхwазә, Wi алийида дадыгәр'инә.
² Р'ийа һәр мәрьви ль бәр ч'ә'ве ви
 р'аст к'ьфш дьбә,
 ле Хөдан дьла дьдә ль сәр мезине.
³ Ч'ә'ве Хөданда р'асти у һәқи кьрын,
 жь qөрбандайине четър ьн.
⁴ Ч'ә'ве к'өбар, дьле бабах
 awа готи ч'ьра р'ийа нәп'ака, гөнә йә.
⁵ Т'ьвдира мәрьве хирәт әсә к'аре тинә,
 ле һәр кәсе ләз к'әти әсә зьраре тинә.
⁶ Бь зьмане дәрәw хьзна qазьнщкьри,
 мина һөлм-гөлма кө дәрбаз дьбә,
 дькә т'әла мьрьне.
⁷ Зордарийа нәп'ака ван р'адьqәтинә,
 чьмки әw нахwазьн пәй р'астийе бьн.
⁸ Р'ийа мәрьве нәһәq харо-маро йә,
 ле йе бесущ р'аст дьчә.
⁹ Qәнщ ә qөлч'әкида ль сәр хени бьжин,
 нә кө т'әви жьна шәр'уд ханәкеда.
¹⁰ Нәфса мәрьве хьраб хьрабийе дьхwазә,
 һәвалә ви жи ч'ә'ве вида хере набинә.
¹¹ Гава пек'әни те щәзакьрьне, дьлсах сәрwахт дьбә
 у гава йе сәрwахт те ширәткьрьне,
 әw заньстийе дьстинә.
¹² Йе сәр р'астийе дина хwә дьдә мала нәп'ак
 у нәп'ак жь дәст хьрабийе сәр-сери те.
¹³ К'и т'ьлийа дькә гөһе хwә кө дәнге к'әсиб нәбьһе,
 әwе жи текә гази у дәнге ви нәйе бьһистьне.
¹⁴ П'ешк'еша дьзива һерсе датинә,
 хәлата п'ашьледа, хәзәбе дьсәqьр'инә.

- 15 Һәдиқырын шабуна р'аста йә,
 ле бона йе нәһәқ әв йәк мәрәз ә.
- 16 Мәрыве кӧ жь р'ийа билантийе дадыгәр'ә,
 әв дык'әвә нава шьвата хәйала.
- 17 Йе к'ефе к'ыз дыкә, әве к'әсибийе бьбинә,
 әве шәрәве у бәз к'ыз дыкә, ве дәвләте набинә.
- 18 Бона йе р'аст, нәп'ак бәрва те дайин,
 бона һәқа жи, йе беамьн те дайине.
- 19 Қәнщ ә мәри чол-бәстада бьжи,
 нә кӧ т'әви жьна шәр'уд у бәд.
- 20 Мала сәрвахтда т'ьжи р'ун у хьзнә йә,
 ле йе бе'ыш һәбука хвә қӧрта хвәда дыкә.
- 21 Йе нета ви ль сәр р'астийе у р'ә'ме йә,
 әве ә'мыр, р'астийе у р'умәте бьбинә.
- 22 Йе сәрвахт һьлдык'ьшә бажаре мерхаса,
 кәла ванә кӧ әв теда гӧман ын, һьлдышинә.
- 23 Йе дәве хвә у зьмане хвә дыкарә,
 әв хвә жь қәдә-бәла хвәй дыкә.
- 24 Мәрыве хвәр'азийи, кӧ кьред ви
 бь к'ӧбарийе у бабахийе нә,
 наве ви: «Пек'әни» йә.
- 25 Тәме бехирәт ви дыкӧжә,
 чьмки дәсте ви хәбате нахвәзә,
- 26 һәр р'ож ч'ә'ве ви дәста йә,
 ле йе р'аст дыдә у бәр нак'әвә.
- 27 Хӧдан жь қӧрбана нәп'ак зьвер ә,
 илаһи гава бь нета хьраб дыдә.
- 28 Шә'де дәрәв ве онда бә,
 ле йе гӧһа бьһисти шә'дәтийа ви дьминә.
- 29 Мәрыве нәп'ак р'уйе хвә дышьдинә,
 ле йе р'аст р'ийа хвә қәдим дыкә.
- 30 Т'ӧ сәрвахти, биланти у шешьр т'ӧнә
 кӧ һьмбәри Хӧдан бьсәкьнә.
- 31 Һәсп бона шер' те һазьрқырне,
 ле сәрк'әтьн бь дәсте Хӧдан ә.

- 22**¹ Наве қәнщ жь һәбука п'ър' қәнщтыр ә,
 қәдыр жь зер' у зив четър ә.
- ² К'әсиб у дәвләти р'асти һәв тен,
 әв һәр дө жи Хөдан хөльқандьнә.
- ³ Йе ақъл хърабийе кә дьбинә һ'әвза хвә дькә,
 ле йе дьлсах пешда дьчын у зьраре дьбинә.
- ⁴ Бәре мьлуктийе у хофа Хөдан
 һәбук, қәдыр у жийин ын.
- ⁵ Р'ийа мәрвә нәр'астда стьри у т'әлә нә,
 йе нәфса хвә хвәй дькә, әв жь ван дур ә.
- ⁶ Зар'отийеда р'ийа р'аст һин бькә,
 гава әв кал бә, иди әвә жь we нәк'әвә.
- ⁷ Дәвләти к'әсиба бьндәст дькә,
 дәйндар дьбә хөламе дәйндайи.
- ⁸ Йе хърабийе дьр'әшинә, we тәнгасийе бьдыру
 у шьва һерса ви we бышке.
- ⁹ Дөайе ль мәр'д бе кьрьне,
 чьмки әв нане хвә бәлайи к'әсиба дькә.
- ¹⁰ Бәри пек'әни дә, шәр'е дур к'әвә,
 қалмә-қалм у беһөрмәткьрьне бьсәқьр'ын.
- ¹¹ Йе дьле пақьж һ'ыз дькә, гөл-нур жь дев дьбарә
 у п'адша ль ви пьсмам ә.
- ¹² Ч'ә'вә Хөдан заньстийе хвәй дькьн,
 ле готьнед йе қәлпи-мьхәнәт ьеран дькә.
- ¹³ Хвәр'анәдिति дьбежә: «Шер дәрва һәйә!
 К'учада әзе бемә кәштьне».
- ¹⁴ Дәве ч'ә'вдәра ч'ә'ла к'ур ә,
 йе һерса Хөдан сәр, ьърда дьк'әвә.
- ¹⁵ Ахмаhti дьле зар'ева гьредаийи йә,
 ле шьва ширәте we йәке жь ви дур дьхә.
- ¹⁶ Йе кә к'әсиб дешинә, кә әв хвәха дәвләти бә,
 йан жи йе дьдә дәвләти, әв һәр дөйе жи
 бьк'әвьнә т'өнәбуне.

К'ома готънед сәрвахта

- 17 Göh бьдә у готънед сәрвахта бьбьһе
у дьле хвә бьдә заньстийа мьн.
- 18 Hәгәр тө ван дьле хвәда хвәй ки, әве тә ша кьн
у ль сәр заре тә бьминьн.
- 19 Ава әв йәк, мьн иро тө дайи һ'әсандьне,
вәки гөмана тә ль сәр Хөдан бә.
- 20 Гәло мьн бона тә си шевър у ширәт нә ньвисинә?
21 Вәки фә'мина готънед р'астә амьн тә һин кьм,
кө шаба йед жь тә дьпърсын тө р'аст бьди.
- 22 К'әсиб т'алан нәкә, кө әв бәләнгаз ә
у зоре ль йе беч'арәйи ль бәр диwane нәкә,
23 чьмки Хөдан пыштоване ван ә,
Әве жи ә'мьре йе кө әв шеландьнә бышелинә.
- 24 Т'әви мәрьве һерс һәвалтийе нәкә,
у т'әви мәрьве зу қөлоз дьбә р'е нәчә,
25 нәбә кө тө р'е-дърбед ви һин би
у нәфса тә бьк'әвә т'әле.
- 26 Жь бәр дәйнва нәбә вәк'ил
мина әве кө дәст дьдә,
27 гава т'өнәбә тө бәрва бьди,
чьма ньвина бьн тә бьбьн?
- 28 Нишана синоре кал-бавед тә данинә,
жь ши нәк'әжинә.
- 29 Тә әв мәрьве шьхөлк'аре хвә дитийә?
Әв ль бәр п'адша дьсәкьнә,
нә кө ль бәр мәрьве бекер дьсәнә.

23¹Гава тө т'әви ахаки р'унийи нан бьхви,
р'ьнд дина хвә бьдә пешийа хвә.

- 2 Һәгәр тө хвәйе запа мазьн и
 к'ере бьдә ль сәр қыр'ька хвә.
- 3 Бьра тәме тә нәк'ьшинә тә'мә-тискед ви,
 чьмки әв хөрәкед хапанок ьн.
- 4 Нәк'әвә дәмана дәвләтибуне,
 жь we фькьра хвә пашда бьсәкьнә.
- 5 Ч'ә'ве тәйе ль сәр ви тыште п'уч' бә,
 ле әве хвәр'а баска чекә
 у мина тәйра бьфьр'ә ә'змен.
- 6 Нане мәрьве нәмәр'д нәхвә
 у тәме тә нәк'ьшинә хварьна ви,
7 чьмки ч'ә'ве вийе хварьна тә бә,
 we тәр'а бежә: «Бьхвә-вәхвә»,
 ле дьле ви нә т'әви тә йә.
- 8 Әв парийе кә тә хварьбә те вәр'әши
 у готьнед хвәйә хвәш те онда ки.
- 9 Göhe ахмахта тыштәки нәбежә,
 чьмки әве заньстийа готьна тә бәһөрмәт кә.
- 10 Синоре кәвьн щигөһасти нәкә
 у нәк'әвә ә'рде жьнәбийа,
11 чьмки пьсмаме вани незик зор ә,
 әве ише ван т'әви тә сафи кә.
- 12 Дьле тә ль сәр ширәта бә,
 gohe тә жи ль сәр готьнед сәрвахт бә.
- 13 Ширәткьрьнеда бехатьрийа зар'а бькә,
 пе шьве жи һәгәр бьк'өти, әв намьрә.
- 14 Ле һәгәр тө пе шьве жи ви дьк'өти,
 нәфса ви тө жь дийаре мьрийа хьлаз дьки.

- 15 Көр'е мьн! Һәгәр дьле тә сәрвахт ә,
 дьле мьн жи ша дьбә.
- 16 Гава жь дәве тә готьнед р'аст дәрән,
 эзе жи ль нава хвәда ша бьбьм.
- 17 Бьра дьле тә Һ'әвсудийа гөнәк'ар нәкә,
 ле һәр р'ож хофа Хөданда бә.
- 18 Чьмки ә'сәйи ахьри һәйә
 у гөмана тәйе онда нәбә.
- 19 Бьбьһе, көр'е мьн у сәрвахт бә,
 дьле хвә бәр бь р'ийа р'астда кә.
- 20 Нәчә нава вәхварийа,
 нә жи нава п'ьр'хөред гошт.
- 21 Чьмки йе вәхвари у п'ьр'хөри бәләнгаз дьбьн
 у к'ьнщед п'оньжийа дьп'ьзьньн.
- 22 Гөр'а баве хвә бькә, кө тө же к'әтийи
 у дийа хвә бөһөрмәт нәкә, гава пир бьбә.
- 23 Һәдийе бьк'ьр'ә,
 сәрвахтийе, ширәта, билантийе жи нәфьрошә.
- 24 Баве йе р'аст әшқ у ша йә,
 йе сәрвахт пәй хвә дьхә пе ви ша дьбьн.
- 25 Бьра де баве тә пе тә әшқ бьн,
 бьра ша бә йа кө тө же к'әти.
- 26 Дьле хвә бьдә мьн, көр'е мьн!
 у ч'ә'ве тә бьра сәр р'ийа мьн бьн.
- 27 Чьмки йа қав ч'ә'ла к'ур ә,
 жьна ч'ә'вдәр бира тәнг ә.
- 28 Әва мина қачахәки хвә дьтәлине,
 нава мәрьвада беамьна зедә дькә.
- 29 Ахин йа к'е йә? Вахин йа к'е йә?
 Шәр'-дә'w йе к'е нә? Хәм у хьйал йе к'е нә?
 Бьринед бесәбәб йе к'е нә?
 Ч'ә'вед сорбуйи йе к'е нә?

- 30 Әw ие ль бәр шәраве нә,
йед кӧ шәрава т'әвһәвкьри дьгәр'ьн.
- 31 Р'әнге шәравейи сор нәнһер'ә,
чава әw к'аседа бь ч'ә'ва дькә
у р'ийа хwәда хwәш-хwәш дьчә!
- 32 Әw мина мә'ра паше дьгәзә
у мина тирәмә'р әw ле дьдә.
- 33 Һьнге қәрәт'уйе бенә ль бәр ч'ә'вед тә
у дьле тә жи we тыштед бет'әwшә бежә.
- 34 Те бьби мина йәки бә'реда п'алдайи
у чава йәки ль сәр сәре бап'еша
гәмийе р'азайи.
- 35 Те бежи: «Мьн хьстьнә, әз нә ешийамә,
әз дамә ль бәр дә'фа, мьн хwә дәрнәхьстийә.
Әз к'әнге сәр Һ'ыше хwәда бьм,
wәки диса we йәке бькьм?»

- 24**¹ Һ'әвсудийе ль мәрьвед хьраб нәкә
у дьле тә бьра т'әви ван нибә,
2 чьмки дьле ван ль сәр зордарийе дьфькьрә
у дәве ван ль сәр хьрабийе хәбәр дьдә.
- 3 Бь сәрвахтийе мал те чекьрьне
у билантийе те қәдимкьрьне,
4 пе заньстийе һьндӧр' бь һәр тыштед бьһа
у хьшьред к'әwаск'арва те т'ьжикьрьне.
- 5 Мәрьве ақьл зор дьбә
у мәрьве занә зәхьм дьбә,
6 чьмки шәр'е хwә кӧ дьки, дьди бәр Һ'әсаба
у сәрк'әтьн бь гәләк ширәтк'ара те.
- 7 Сәрвахти бона ахлах гәләки бьльнд ә,
дәргәһ-диwанеда әw нькарә дәве хwә wәкә.
8 Әwe дьфькьрә хьрабийе бькә,
wир'а дьбежьн: «Йе мьхәнәт».

- 9 Фькьра ахмахтийе гөнә йә
у пек'әни ль бәр ч'ә'ве мәръв зьвер ә.
- 10 Һәгәр тө тәнгасийеда дьлсьст би,
кө өса йә тө нә хөрт и.
- 11 Йед мьрьнер'а тенә бьрьне хьлаз кә
у хвә жь йед көштьнер'а дайи нәдә паш.
- 12 Һәгәр бежи: «Бәле мә әв йәк ньзаньбу»,
ава йе дьла занә, әw һаш пе һәйә,
йе кө сәр тәда дьньһер'ә we йәке занә
у we һәр кәси wәкә ә'мәлед ван бьдә.
- 13 Лаве мьн, һьнгьв бьхвә чьмки хвәш ә
у һьнгьве һелуне кө ширьнә бона дәмахе тә,
14 өса жи сәрвахти наскьрьне ль нәфса тә ширьн бә,
һәгәр тө we бьбини ахьрийа тәйе хер бә,
бе гөман наби.
- 15 Һәй нәп'ако! Хвә ль мала р'астада нәтәлинә
у һеваргәһа wi һеран нәкә,
16 чьмки, һәгәр йе р'аст к'әфт щара бьк'әвә,
we диса р'абә,
ле нәп'акә хьрабийеда сәрсери бен.
- 17 Гава дьжмьне тә бьк'әвә ша нәбә
у гава ньге wi бьльк'өмә, дьле хвә wi ша нәкә,
18 нәбә кө Хөдан ве йәке бьбинә Wi хвәш нәйе
у Әw һерса Хвә ль нәйар дайнә.
- 19 Дьле хвә һьндава хьрабада т'ьжи нәкә
у к'әвсудийе нәп'ака нәкә,
20 чьмки хера ахьрийа йе хьраб т'өнә,
ч'ьра йе нәп'ак we весә.
- 21 Лаве мьн! Жь Хөдан у п'адше бьтьрсә
у т'әви йед сәрһьлдайи мьрабьли ван нәбә,

- 22 чъмки бәлайе ньшкева бе сәре ван
у к'и занә жь Хөдан у п'адше we чь бьбә ль ван.

Готьнед сәрвахтә керхати

- 23 Әв жи готьнед сәрвахта нә:
Диванеда фьрцикьрн нә баш ә.
24 Әwe кө йе нәп'акр'а бежә: «Тө р'аст и»,
ел-ә'шире ньфьр'а ви бькьн у мьләте әви
behөрмәт кьн,
25 ле йед кьре ван бьдә р'уйе ван, we бәхтәвар бьн
у хер у хвәшийе ль сәр ванда бьбарә.
26 Шаба р'аст,
чава лев р'амусан.
27 Т'ьвдарәке шьхөле дәр бькә
у ә'рде хвә ль сәр һәвда бинә,
паше мала хвә че кә.
28 Бе сәбәб нәбә шә'де һьмбәри һәвалә хвә
у бь дәве хвә нәхапинә,
29 нәбежә: «Әви чь сәре мьн кьр,
әзе жи өса сәре ви бькьм, wәкә кьред ви әзе
ле вәгәр'иньм».
- 30 Әз ль бәр ә'рде хвәр'анәдити
у р'әзе тьрийе кемацьлр'а дәрбаз бум,
31 ва йә к'әму стьри дәрк'әтьбун
у р'уйе ван гәз-гәзәкева гьрти бун,
суред кәвьри жи һьлшийайи бун.
32 Гава әз ч'ә'в пек'әтьм, мьн да һьше хвә
у мьн дина хвә даје, хвәр'а кьрә дәрса хвә:
33 Һ'әта һьнәки р'азейи, һьнәки бьп'оньжи,
һьнәки дәстед хвә бьди ль сәр һәв п'алди,
34 һьнге к'әсибийа тәје мина р'евики
дьз ль сәр тәда бьгьрә,
дәсттәнгийа тәје жи мина қачахәки.

К'ома мәсәлед Сьлеманә д'ода

25 ¹Әв ын әв мәсәлед Сьлеман, к'ижан к'о мәр'вед
Һьзрийа п'адше Щ'һудайе жь бәр һьлданә:

- 2 Кьред Хвәдейә вәшарти р'умәта ви йә,
ле р'умәта п'адше кьр ә'йанкьрын ә.
- 3 Чава бьльндайа ә'змен у к'урайа ә'рде,
өса жи дьле п'адше найе ә'нәнәкьрыне.
- 4 Т'орта зив же бьрәтинә,
әве зивкәрр'а дәрданәке дәрк'әвә,
5 нәп'ак жи жь п'адше бьрәтинә,
т'әхте вийе бь р'астийе қәдим бә.
- 6 Ль бәр п'адше п'айе хвә нәдә,
ль щийе гьрәгьра нәсәкьнә,
7 қәнщ ә к'о тәр'а бежьн: «К'әрәм кә ве жоре»,
нә к'о ль бәр гьрәгьра тә ньмьз кьн.
- 8 Бь дитьна ч'ә'ва,
зу нәк'әвә нава шәр' у дә'ва,
вәки һәвалә тә, тә нәдә шәрме
у ньзаньби ахьрийе те чь бьки.
- 9 Пьрсед хвә т'әви һәвалә хвә сафи кә,
ле с'р'а хәлқер'а вәнәкә,
10 вәки йе бьбьһе тә беһөрмәт нәкә
у әв наве хьраб ль сәр тә нәминә.
- 11 Готьнәкә щида
мина сева зер'ин ә ль сәр зив қашкьри.
- 12 Ширәта йе сәрвахт, бона йе г'һдар,
мина г'һар у хьшьре зер'ин ә.
- 13 Чава сьр'а бәрфе дәма нандьруне,
өса жи қасьде амьн бона шандийе хвә,
әв ськ'ане дьдә нәфса хвәийе хвә.
- 14 Йе п'ешк'еш соз дьдә у накә,
әв мина байе у ә'вре бе баран ә.
- 15 Бь сәбьре дьле мир у бәга нәрм дьбә
у заре ширьн һәстуйа һурдәхвәши дькә.

- 16 Гава тә һынгъв дит, вәкә мә'де хвә бьхвә,
нәбә кӧ тӧ же т'ер би у паше вәр'әши.
- 17 Һәр гав нәчә мала щинар, кӧ әв жь тә т'ер нәбә
у паше әв жь тә ащыз бә.
- 18 Йе шә'дәтија дәрәв һымбәри һәвалә хвә дьдә,
әв мина р'ым, шур у тире тужкьри йә.
- 19 Гӧмана ль сәр мәрьве бе амьн,
р'ожа тәнгасийеда мина дьранә шкәсти
у ньге кӧләк ә.
- 20 Ль бәр мәрьве дьлшкәсти, стьран готьн,
мина чава йәк р'ожа сар к'ьнще хвә бехә,
йан жи чава хве текьнә ль сәр бьрине.
- 21 Һәгәр дьжмьне тә бьр'чи йә, нен бьде
у һәгәр т'и йә, аве бьде,
- 22 чьмки тӧ бь ве йәке
пьриске егьр сәр сәре ви т'оп дьки
у Хӧданә ль тә вәгәр'инә.
- 23 Байе бакӧре баранә тинә,
зарә мьхәнәт жи р'уйе мә'дәкьри.
- 24 Қәнщ ә қӧлч'әкида ль сәр хени бьжин,
нә кӧ т'әви жьна шәр'уд ханәкеда.
- 25 Мьзгинийа жь вәлатәки дур
мина чава ава сарә бона зарә ч'ьла.
- 26 Мәрьве р'аст кӧ ль бәр нәп'ак ньмьз дьбә,
әв мина канийа хьтьми у селава шелу йә.
- 27 Чава гәләк һынгъв-хварьн нәқәнщ ә,
ӧса жи йе ль пәй навә хвә к'әти нә нав ә.
- 28 Мәрьве кӧ нәфса хвә нькарә,
әв мина бажарәки хьрабәйи бесур ә.

26¹ Чава бәрф ль һавинә у баран ль нандьруне,
ӧса жи қәдър ль ахмах нак'әвә.

² Чава кӧ ч'ьвик дьвьр'вьр'ә у дувмәқәск дьфьр'ә,
ӧса жи ньфьр'а бадихәва найе сери.

³ Қамчи бона һәспа йә, қәйд бона к'әра йә,
ле зохал бона навмьла ахмаха йә.

- 4 Ль ахмах ль гора ахмахтияа ви вәнәгәр'инә,
 кө нәбә бьби йәки мина ви.
- 5 Ль ахмах ль гора ахмахтияа ви вәгәр'инә,
 вәки әв хвә дәвса зана данәйнә.
- 6 Йе бь дәсте ахмах хәбәре дышинә,
 әв ньге хвә дьбьр'ә у зьраре дьк'ьшинә.
- 7 Мәсәлә дәве ахмаха,
 мина ләрьзәка ньге сәфәта.
- 8 Йе қәдър ахмахр'а дькә,
 мина чава кәвьрәк кәвканийеда бьвалә.
- 9 Мәсәлә дәве ахмаха,
 чава ч'ьқьле стьрийайи дәсте сәрхвәша.
- 10 К'ьрекьре ахмаха у р'евийа,
 әв зьраре дьда к'әмуяа.
- 11 Ахмахе кө ахмахтияа хвә дьвәк'ьлинә,
 әв мина чава сә кө вәдыгәр'ә
 ль сәр вәр'әшандьна хвә.
- 12 Тә әв мәрьве кө хвә ақьл дьбинә дитийә?
 Жь йе ахмах һе гөман һәйә, нә кө жь ви.
- 13 Хвәр'анәдити дьбежә:
 «Шер ль сәр р'е йә! Шер ль мәйдане йә!»
- 14 Чава дәри ль сәр дәргьра хвә дьчә-те,
 өса жи хвәр'анәдити ль сәр ньвина хвә.
- 15 Хвәр'анәдити дәсте хвә дькә т'аса хвә,
 ле жер'а зә'мәт ә кө әв бьбә дәве хвә.
- 16 Хвәр'анәдити һе хвә сәрвахт дьбинә
 нә кө һ'әфт меред кө шабед ақьл дьдьн.
- 17 Р'евийе кө т'әви шәр'-дә'ве хәлқе дьбә,
 мина чава йәк дәст бавежә гөһе сәки.
- 18 Дини-һаре кө пьриске агьр
 у тире көштьне давежә,
- 19 мина ви йә, йе кө йәки дьхапинә
 у паше дьбежә: «Мьн к'әнәк кьр».
- 20 Сәр агьр кө дар т'өнәбьн, агьре весә,
 өса жи гава бөхданбеж т'өнәбьн шәр'е
 бьтәмьрә.

- 21 Чава к'омьр бона пьриска у дар бона агьр э,
 өса жи йе шәр'уд бона шәр'-т'эвр'акьрьне йә.
- 22 Готьнед бөхданбеж мина тә'мә-тиска нә
 у әв к'эта к'урайиа навдъл дьчьн.
- 23 Левед алавийә т'эви дьле хьраб
 мина чава дәрдана ахинә
 пе т'орта зив кьраскьри.
- 24 Нәйар бь заре хвә б'лэк'арийе дькә,
 дьле хвәда жи мьхәнәтийе хвәй дькә,
 25 һәгәр әв заре хвәш жи хәбәр дә, бауәр нәкә,
 чьмки б'әфт б'әрами дьлада һәнә.
- 26 Әв к'ина хвә кә бь мьхәнәтийе вәшерә,
 йәкә щьватеда хьрабийа ви ве дәре.
- 27 Йе ч'ә'ле дьк'олә әв хвәха дьк'әве
 у йе кәвьр һол дькә, әв ль сәр вида те.
- 28 Зьмане дәрәв дьжәнә дәрбдаие хвә
 у дәве б'лэк'ар мерьв сәр-сери тинә.

- 27**¹ Пе р'ожа сьбе нәфьр'ә,
 чьмки тә ньзани әв р'оже чь бинә.
- 2 Бьра хәлқ пәсьне тә бьдә, нә кә дәве тә,
 йе хәриб, нә кә заре тә.
- 3 Кәвьр гьран ә у қум жи бар ә,
 ле һелане ахмаха жь һәр дөйа гьрантьр ә.
- 4 Хәзәб беисаф ә у һерс лейи йә,
 ле к'и дькарә ль бәр к'өмр'әшийе бьсәкьнә.
- 5 Ылатьна ашкәла,
 жь б'зкьрьна вәшарти четьр ә.
- 6 Бьринед пешәвьтийа амьн ьн,
 р'амусанед нәйара п'ьр' ьн.
- 7 Зьке т'ер п'е ль һьнгьве һелуне дькә,
 ле бона зьке бьр'чи һәр тыште тә'л ширьн ә.
- 8 Мәрьве щи-варе хвә һьшти,
 чава ч'вика һелуна хвә һьшти.
- 9 Р'ун у бьхур дьл ша дькьн,
 ширьнайа һәвалтийе жи жь ширәтед қәнщ.

- 10 Дәст жь һәвалә хвә у һәвалә баве хвә нәк'ышинә,
р'оже хвәйә охърме гьранда нәчә дәрә бьре хвә,
щинаре незик жь бьраки дур четър ә.
- 11 Көр'е мьн, сәрвахт бә у дьле мьн ша кә,
кө әз бькарьбьм шаба қардаред хвә бьдьм.
- 12 Йе ақьл хьрабийе кө дьбинә һ'әвза хвә дькә,
ле йе дьлсах пешда дьчын у зьраре дьбинә.
- 13 Йе бу вәк'иле хәрибәки, қап'уте ви һьлдә,
йе бу вәк'иле жьнәкә нәнас, к'әфил жь ви һьлдә.
- 14 Йәк кө һәр сьбәһа зу р'абә
у бь дәнг бьльнд дөа йәки бькә,
әв йәке бәр ч'ә'ве ви мәрвьи ньфьр' бе һ'әсабе.
- 15 Р'ожа ч'ьлкә-ч'ьлка баране
у жьна бәдә-шәр'уд мина һәв ьн,
йе кө бьхвазә ве бьгьрә, әв чава бьхвазә байе бьгьрә,
йан жи чава к'өлма хвәйә р'астеда р'ун хвәй кә.
- 17 Чава һ'әсьн бь һ'әсьн те тужкьрьне,
өса жи мәрвь һ'әсьне һәвалә хвә йә.
- 18 Йе кө дара һежире хвәй дькә, бәре ве дьхвә
у йе кө ахайе хвә хвәй дькә, те қәдъркьрьне.
- 19 Чава аведа р'у ль бәр р'у йә,
өса жи дьл мервь, мервь дьдә к'ьфше.
- 20 Чава дийаре мьрийа у гәлийе һәй-вайе т'ер наьн,
өса жи ч'ә'вед мервь т'ер наьн.
- 21 Чава фьр'нә зив дьщәр'ьбинә у к'урә жи зер',
өса жи мәрвь бь пәсьндайине те щәр'ьбандьне.
- 22 Һәгәр ахмах т'әви дә'н бь мерк'өт бьк'өтын,
йәк ә диса әв жь ахмахтийа хвә вәнагәр'ә.
- 23 Ль сәр к'але пәзе хвәда р'ьнд бьньһер'ә
у дина хвә бьдә кәрийед хвә,
чьмки дәвләт һәр т'ьм наминә
у т'аш қөр'нә-қөр'нә наминә.
- 25 Шинайи те дьруне, ч'ера ну дәрте,
гиһайе сәре ч'ийа лод дькьн,
к'ьнщед тә жь бәрха тен
у нери жи бона һәқе ә'рде нә.

27 Шире бьзыне бәси хварьна тә, хварьна мала тә
у идара щарийед тә йә.

28 1 Р'әв дьк'әвә нәп'ак, бейи кә йәк пәй к'әвә,
ле йе р'аст мина шера мьнәте нак'ьшинь.

2 Гава вәлат сәр'ьшк дьбә,
гәләк сәрвер жи зедә дьбьн,
ле бь сайа мәрвьәки ақьл
у занә дьреж дьминә.

3 Мәрвеве мәр'ьми кә тәнгасийе дьдә к'әсиба,
мина тә'вийа баранейә кә зәвийе дьшо дьбә.

4 Йед кә гөһ надьнә қануне, пәсьне нәп'ака дьдьн,
ле йед кә қануне хвәй дькьн,
һьмбәри ван дьсәньн.

5 Мәрвеве хьраб һәқийе фә'м накьн,
ле йе Хөдан дьгәр'ьн, т'ам фә'м дькьн.

6 Қәнщ ә бәләнгазе кә р'ийа хвәйә амьнда дьчә,
нә кә дәвләтики хальфи.

7 Йе қануне хвәй дькә кәр'әки ақьл ә,
ле йе дьбә һәвале п'ьр'хөрә-п'уч',
баве хвә дьдә шәрме.

8 Йе кә һәбука хвә бь к'ар у сәләфа зедә дькә,
әв бона йе кә дәст давежә к'әсиба т'оп дькә.

9 Әве кә т'ьлийа дькә гөһе хвә кә қануне нәбьһе,
дәайе ви жи һәта зьвер ә.

10 Әве кә йе р'аст бәрбь р'ийа хьрабийе дьбә,
әве хвәха бьк'әвә ч'ә'ла хвәйә к'олайи.
Ле йе беләк'ә we хер-хвәшийе war бьн.

11 Мәрвеве дәвләти ль бәр ч'ә'ве хвә
сәрвахт к'ьфш дьбә,
ле к'әсибе ақьл гьлийа же дьк'ьшинә.

12 Гава р'аст әшқ у ша дьбьн, р'умәта мәзьн ә,
ле гава нәп'ак һ'ьр' дьбьн, мәрвь хвә вәдышерьн.

13 Әве кә нәһәқийа хвә вәдышерә хере набинә,
ле йе кә хвә мөкөр' те у дьһелә,
we р'ә'ме бьбинә.

- 14 Мәрьюе һәр гав хвәдехоф, хвәзьли йә,
 ле йе дьле хвә дькә кәвьр, чәрха ви ч'әп дьбә.
- 15 Нәп'акә кә сәрверийа мьләте бәләнгаз дькә,
 мина шере мьр'ә-мьр'ә у к'ьр'ч'е бьр'чи йә.
- 16 Сәрверә сәрсах гәләки тәнгасийе дьдә,
 ле йе һәбука к'әрам к'ьз накә,
 ә'мьре хвә дьреж дькә.
- 17 Мәрьюе хуна инсен сәр стуйе ви,
 к'әта гор'е дьр'әвә,
 бьра т'ө кәс ви нәгьрә.
- 18 Мәрьюе р'едаий беләк'ә, әве һәр'ә безәдә,
 ле йе ль р'ийед харо-марда зу дьк'әвә.
- 19 Йе әрде хвә бещәр дькә, we нане хвә т'ер бьхвә,
 ле йе дьдә пәй тыште п'уч', дьбә һесир-к'әсибәк.
- 20 Әв мәрвь амьн ә, хвәйе хер у бәрәк'әт ә,
 ле йе дьләзинә дәвләти бә, бе бәла наминә.
- 21 Дөр'утикьрьн нәбаш ә,
 ле мәрвь бона пари нан дькарә хвә гөнәк'ар кә.
- 22 Мәрьюе ч'ә'вбьр'чи дькә кә дәвләти бә,
 ле ньзанә кә бәләнгазийе сәрда бе.
- 23 Кьре мервь бьдьянә р'уйе ви ахьри һе хер ә,
 нә кә бь зьмен к'ьләк'арийе бькьн.
- 24 Әве кә дьзийа де у баве хвә дькә у дьбежә:
 «Әва нә гөнә йә», әв һәвалә дьз-қачаха йә.
- 25 Хвәйе дьле тьма шер' т'әвр'а дькә,
 ле йе хвә дьсперә Хөдан гөл дьдә.
- 26 Йе хвәда гөман ә, әв ахмах ә,
 ле йе сәрвахтийеда дьжи we азад бә.
- 27 Алик'аре бәләнгаза әв набинә тә'ли-тәнгийа,
 ле әве кә пышт дьдә ви,
 әв ньфьр'а тинә ль сәр хвә.
- 28 Гава нәп'ак к'ьр' дьбьн, хәлқ хвә вәдышерә,
 ле гава әв дьк'әвьн, мәрьюе р'аст зедә дьбьн.

29¹ Мәрьюе ль бәр ширәта, гава сәрһьшк дьминә дәрбәкер'а we бышке у ду-дәрман нәбинә.

- 2 Гава йе р'аст зедә дьбьн, щьмә'т ванр'а ша дьбә,
 ле гава нәп'ак дьбә сәрвер,
 щьмә'т ахин зарә-зар дькә.
- 3 Мәрье сәрвахтийе һьз дькә,
 әв баве хвә ша дькә,
 ле йе пәй қава дьчә, әв һәбука хвә п'уч' дькә.
- 4 П'адшайе ль сәр р'астийе вәлат шен дькә,
 ле ч'ә'ве йе ль хәрщ ә, вәлат хьраб дькә.
- 5 Йе һьләк'арийе ль һәвалә хвә дькә,
 әв т'ор'е давежә ль бәр ньге ви.
- 6 Гөнәк'арийа мәрье хьрабда т'әлә һәйә,
 ле йе р'аст әшқе у шайеда йә.
- 7 Мәрье р'аст дьк'әвә һ'алә дәстура бәләнгаза,
 ле йе хьраб һ'ыше ван нагьһижә һ'алә ван.
- 8 Мәрвед пек'әни бажер т'әвиһәв дькьн,
 ле йе сәрвахт қәрәбальхе дьсәқьр'иньн.
- 9 Гава сәрвахт т'әви ахмах бьк'әвә дәргәһ-диwane,
 һерс к'әвә йан бьк'әнә,
 йәкә п'анша ви данайнә.
- 10 Мәрвед қәт'ьл давежьнә к'амьла,
 ле йед р'аст һ'алә ви дьпьрсьн.
- 11 Ахмах һ'әму һерса хвә дьдә дәр,
 ле йе сәрвахт хвәда зәфт дькә.
- 12 Сәрвере кө гөһ дьдә готьнед дәрәв,
 һ'әму бәрдәстийед ви хьраб дәртен.
- 13 Бәләнгаз у зордар р'асти һәв тен,
 Хөданә ишьқе дьдә ч'ә'ве һәр дөйа.
- 14 П'адшайе кө бь р'астийе ль сәр ише
 бәләнгазада дьньһер'ә,
 к'өрсийа вийе к'әта-к'әтайе бьминә.
- 15 Шьва ширәте сәрвахтийе дьдә,
 ле әвләде хвәсәрехвә һьшти р'ур'әшийа де йә.
- 16 Гава нәп'ак зедә дьбьн, нәһәқи жи зедә дьбә,
 ле р'аст we к'әтьна ван бьбиньн.
- 17 Дьле көр'е хвә бешинә, әве р'ьк'әтийе бьдә тә
 у we бьбә барьстанийа р'өһе тә.

- 18 Бе әламәтиһа жорьн, мәри бесәри дьбә,
ле йе қануне хвәй дькә, хвәззли йә.
- 19 Хөлам бь готьна найе ширәткьрьне
вәки фә'м дькә ле нақәдинә.
- 20 Тә әв мәрве кә готьна хвәда ләз дьк'әвә дитийә?
Жь йе ахмаһ һе гөман һәйә, нә кә жь ви.
- 21 Йе кә бьч'уктиһеда хөламе хвә назьк хвәй кә,
ахьрийеда әһе бьбә мират'хөре ви.
- 22 Мәрве һерс шер' т'әвр'адькә
у йе вәгөр'ьпи гәлә гөнә дькә.
- 23 К'өбарийа мәрв ви ньмьз дькә,
ле йе мьлук хвәйир'умәт дьбә.
- 24 Йе т'әви дьз ә, әв дьжмьне ә'мьре хвә йә,
чьмки әв ньфьр'е* дьбьһе, ле накә дәнги.
- 25 Тьрса мерьв бона мерьв т'әлә йә,
ле Хөдан бона йе Вида гөман сьт'ар ә.
- 26 Гәләк дькьн кә р'уйе ван р'уйе сәрһер к'әвә,
ле һәқийа мерьв жь Хөдан ә.
- 27 Йе р'аст жь йе нәр'аст зьвер ә,
нәп'ак жи жь йе р'еда р'аст дьчьн зьвер ә.

Готьнед Агур

30 ¹Әв ын готьнед дайи, к'ижан кә Агуре кәр'е Йақәһе
готә Ит'ийел у Ук'ал:

- 2 Р'аст әз жь һәр мәрви бе'ьштър ьм
у һ'ьше мерьв сәре мьнда т'өнә,
3 әз сәрвахтийе һин нәбум
у Йе һәри Пироз әз нас накьм.
4 К'и р'абу ә'змен у жь вьр һат?
К'е к'өлма Хвәда ба т'оп кьр?
К'е пеша Хвәда ав гол кьрьн?
К'е һәму қәлбед дьнһайе данин?

* 29:24 Қануна К'аһинтийе 5:1.

- Наве Wi чи йә? Наве көр'е Wi чи йә?
 Гәло тө зани?
- 5 Н'әму готьнед Хwәде паqьж ын,
 бона йед хwә спартьнә Wi, Әw мәрт'ал ә.
- 6 Тыштәки ль сәр готьнед Wi зедә нәки,
 кө Әw тә һыле у тө дәрәw дәрәйи.
- 7 Әз жь Тә дө тышта дьхwазьм,
 на-на нәкә к'әта кө әз нәмьрьмә:
- 8 Бош-бәтәлийе у дәрәвийе жь мьн дур хә,
 нә мьн бәләнгаз кә, нә жи дәwләти кә,
 пе нане р'оже Тө мьн т'ер кә.
- 9 Нәбә кө әз т'ер бьм,
 Тә инк'ар кьм у бежьм: «Хөдан к'и йә?»
 Нә жи к'әсиб бьм дьзийе бькьм
 у наве Хwәде хwә беһөрмәт кьм.
- 10 Хәйба хөлам ль бәр ахайе wi нәкә,
 кө әw ньфьр'а ль тә нәкә у бәла нәйе сәре тә.
- 11 Мәрьв һәнә кө ньфьр'а баве хwә дькьн
 у дөа дийа хwә накьн.
- 12 Мәрьв һәнә кө ль бәр ч'ә'ве хwә паqьж к'ьфш дьбьн,
 ле жь гәмара хwә нәһатьнә шуштьне.
- 13 Мәрьв һәнә ч'ә'в ль сәр сери дьр'әqьсьн
 у бьри-бьжангед wi бьльнд ын.
- 14 Мәрьв һәнә дьранед ван мина шура нә,
 чәнгийед ван жи мина к'ера нә,
 wәки к'әсиба жь сәр дьне даqөртиньн
 у бәләнгаза жи жь нава мәрьва.
- 15 Дө қизед т'ернәбуйе һәнә,
 кө дьбежьн: «Бьдә, бьдә!»
 Се тышт һәнә кө т'ер набьн
 у чар тышт һәнә кө набежьн: «Бәс ә!»

- 16 Дийаре мьрийа, жьна бeбәр,
 әрде кө т'ер аве вәнахвә
 у агьр кө набежә: «Бәс ә!»
- 17 Әвe кө қәрфа бавe хвә дькә
 у гөһдарийа дийа хвә накә,
 қар'қар'ед нәвала у шушукед тәйра
 we ч'ә'вед wi дәрхьн у дақөртиньн.
- 18 Се тышт һәнә кө әз те һьлнайм
 у чар тышт кө әз ван фә'м накьм:
- 19 Р'ийа тәйрайә һәвeда,
 р'ийа мә'райә қәйада,
 р'ийа гәмийайә нава бә'рада
 у р'ийа мерайә бәрбь қиза.
- 20 Р'ийа жьна ч'ә'вдәр аһа йә,
 дьхвә у дәвe хвә пақьж дькә у дьбежә:
 «Мьн т'ө хьраби нәкьрийә».
- 21 Се тышт һәнә кө дьнйа бьн ванда дьләрзьә
 у чар тышт һәнә кө әв нькарә ван бьбә:
- 22 Хөламе кө дьбә п'адша,
 ахмахе кө бь нен т'ер дьбә,
- 23 к'өлфәта нәхунширьн кө мер дькә
 у шарийа кө дьбә мират'хөре ханьма хвә.
- 24 Ль р'уйе әрде чар тыште бьч'ук һәнә,
 ле әв йе һәрә сәрвахт ьн:
- 25 Мури, кө нә әфьринәки қәват ә,
 ле хөрәке хвә һавине дьдә ль сәр һәв.
- 26 Қотьк, кө бинбәрәкә бeқәват ә,
 ле қөлед хвә әв қәйада че дькьн.
- 27 Көли, кө п'адше ван т'өнә,
 ле к'ом бь к'ом бь һәвр'а дьфьр'ьн.

- 28 Мә'рәгиске ләпъки, кӧ бь чәч'ькед хвә
дишерва дьзәльқә,
ле әв қәсьред п'адшада дьминьн.
- 29 Се бинбәр ын кӧ р'евачуйина ван к'әвас ын
у чар бинбәр ын кӧ р'евачуйина ван бәдәв ын:
- 30 Шер, кӧ ә'гите к'әйвана йә,
әв жь бәр т'ӧ тышти нар'әвә,
- 31 дике к'ышьр у нери,
ӧса жи п'адше пешийа щьмә'та хвә.
- 32 Һәгәр тә жь дәст к'ӧбарийе бефә'ми кьр,
йан жи хьраби фькьри йи,
дәсте хвә бьдә ль сәр дәве хвә.
- 33 Чьмки чава дөв дьк'ьлен р'ун дәрдык'әвә
у позда дьдьне хун же дьчә,
ӧса жи һеланед һерс, шәр' че дьбә.

Готьнед Ләмуел п'адша

31 ¹Әв ын готьнед Ләмуел п'адша, әв ширәтед кӧ дийа
ви дабунә ви:

- 2 Чь бежъмә тә лаве мьн? Чь бежъмә
тә кӧр'е навдыле мьн?
Чь бежъмә тә кӧр'е ад-қьраред мьн?
- 3 Қәвата хвә нәдә жьна,
нә жи бьдә әвед кӧ п'адша жорда тиньн.
- 4 Ль п'адша нак'әвә Ләмуело!
ль п'адша нак'әвә, кӧ шәрәве вәхвә
у мир-бәга кӧ дьхвазьн авще вәхвьн.
- 5 Нәбә кӧ вәхвьн қануне бир бькьн
у һәде беч'арә бьт'әр'ьбиньн.
- 6 Авще бьдьнә йе ль бәр р'ӧн'
у шәрәве бьдьнә йе хвәй дәрд-кӧл.
- 7 Бьра әв вәхвьн т'ӧнәбуна хвә бир бькьн
у мәр'ьмийа хвә иди нәкьн бира хвә.

- 8 Дәве хвә вәкә бона йе бе зар-зьман
у бона пыштгъртына йе бек'омәк.
9 Дәве хвә вәкә у бь р'астийе һ'акьмтийе бькә
у сәр ише фәқир у бәләнгазда бьньһер'ә.

К'өлфәта ә'сылә жәһати

- 10 Ки дькарә к'өлфәта ә'сыл бьбинә?
Қимәте we жь лал-дөр' жортър ә.
11 Дьле малхе we веда гөман ә
у әw т'ө кемасийе набинә.
12 Т'әмамия ә'мьре хвәда
әwe қәнщийе wir'а бькә, нә кә хьрабийе.
13 Һьри у к'ьтане п'әйда дькә,
бь дьл у щан бь дәсте хвә хәбат дькә.
14 Әw мина гәмийа т'өщарәте,
кә нане we жь щийе дур те.
15 Әw һе шәвда зу р'адьбә, нәфәрәд хвә нан-ав дькә
у шьхөл дьдә ль бәр шарийа.
16 Дина хвә дьдә ә'рдәки у дьк'ьр'ә,
бь к'әда дәсте хвә тьрийа датинә.
17 Әw пышта хвә дышьдинә,
зәндада қәwат дьбә.
18 Әw к'ьфш дькә к'ьр'ин-фьротан жер'а қәнщ ә
у шәве жи ч'ьра we венасе.
19 Дәст давежә әw т'әшийа хвә,
бь к'әфа дест дьзьвьр'инә.
20 Дәст давежә әw к'әсиба
у дәст дьрежи бәләнгаз дькә.
21 Бона нәфәра әw жь бәрфе натьрсә,
чьмки нәфәрә дө дәст к'ьнщә хвәкьри нә.
22 Әw р'убәра хвәр'а че дькә,
к'ьнщед we жь к'ьтане хас у ширк* ә.
23 Малхе we нав у дәнг ә нав дәргәһада,
гава нава р'успийед wәлатда р'удьни.

* 31:22 Р'әнге «ширк» гәләки бьһа бу.

- 24 Әw к'ынщед к'ътани че дькә дьфьрошә
у пыштәка дьдә базьргана.
- 25 Qəwat у хwәйир'умәт ын к'ынщед we
у ахьрийа we, we хер-хwәши бә.
- 26 Әw дәве хwә бь сәрwахтийе вәдькә,
ль сәр зьмане we һинкьрьна амьн һәйә.
- 27 Әw мьqатийе мала хwә дькә
у нане хwәр'анәдитийе әw нахwә.
- 28 Зар'ед we р'адьбьн хwәзийа хwә we тиньн
у малхе we жи пәсьне we дьдә:
- 29 «Гәләк qизед ә'сьл һәбунә,
ле тә буйи ль сәр wанр'а».
- 30 Дәрәw ә дәлалти у п'уч' ә бәдәwәти,
к'өлфәта жь Хөдан дьгьрсә әwә хwәзити.
- 31 Жь бәре дәсте we бьдьнә we,
дәргәһада we кьред we пәсьне we бьдьн*.

* 31:10-31 Жь р'еза 10-а к'әта хьлазийе һьлбәстәкә «акростик» ә,
аwа готи анәгори әлифбәйа к'әрфед ибрани чекьри йә.